COLECŢIA RÂSUL LUMII

James Hamilton-Paterson

Gătind cu Fernet Branca

HUMANITAS

JAMES HAMILTON-PATERSON (n. 1941, Londra) studiază la Exeter College, Oxford, iar în 1969 se angajează ca reporter la ziarul *The New Statesman*, unde rămâne până în 1974, când devine editor la revista *Nova*. În 1979 se mută în Filipine, țară căreia îi dedică romanele *Ghosts of Manila* și *America's Boy*. În 2000 reapare în presa scrisă și semnează articole pe teme științifice pentru revista *Das Magazin* din Zürich, pentru ca în 2002 să treacă la *Die Weltwoche*, o publicație cu profil asemănător. Între timp, petrece perioade îndelungate în Austria și Italia, aceasta din urmă inspirându-l să scrie trilogia toscană compusă din *Cooking with Fernet Branca*, *Amazing Disgrace* și *Rancid Pansies*. Romancier, dar deopotrivă poet și autor de nonficțiune, Hamilton-Paterson e unul dintre cei mai izolați scriitori englezi care trăiesc în străinătate. Trilogia toscană al cărei protagonist e Gerald Samper îl califică în liga autorilor de literatură comică.

Cărți de James Hamilton-Paterson:

Poezii:

Option Three
Dutch Alps

Romane:

The View from Mount Dog
Gerontius
The Bell Boy
Griefwork
Ghosts of Manila
The Music
Loving Monsters
Cooking with Fernet Branca (*Gătind cu Fernet Branca*, Humanitas, 2008)
Amazing Disgrace (în curs de apariție la Humanitas)
Rancid Pansies (în curs de apariție la Humanitas)

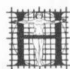
Nonficțiune:

America's Boy
Three Miles Down
Playing with Water

JAMES HAMILTON-PATERSON

Gătind cu Fernet Branca

Traducere din engleză de
IRINA POPA

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Coperta
GABI DUMITRU

JAMES HAMILTON-PATERSON
COOKING WITH FERNET BRANCA

Pentru Lyn Rogers și Peter Field

[illegible]
[illegible]

Coperta
[illegible]

Pentru Lyn Rogers și Peter Field

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
[illegible]
[illegible]
[illegible], 2008
ISBN [illegible]

I. [illegible]

821.111-31=135.1

EDITURA [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

„Mă interesează lucrurile care nu sunt treaba mea
Și mă plictisesc lucrurile pe care ar trebui să le știu.“
Calvin (Bill Watterson, benzile desenate
Calvin & Hobbes, 1994)

gerald

1

Dacă vreți neapărat să ajungeți pe aeroportul din Pisa vara, probabil că va trebui să vă luptați să sosiți la terminal printre britanicii arși de soare, care se lovesc unul de altul grăbindu-se cu bagajele lor. Au întârziat douăzeci de minute pentru cursa low-cost a companiei Ryanair spre Stantsted. („Am spus să *cari* afurisitul de bagaj al lu' soră-ta, Crispin, nu să-l târăști. Dacă pierdem avionul ăsta, n-o să mai ai nici un motiv de trăit...“) După ce-i ignori și ieși în siguranță, îți regăsești mașina în parcarea cu ziua și pornești pe autostrada spre nord, urmând semnele pe care scrie „Genova“. În mai puțin de douăzeci de minute te afli din nou la ieșirea spre Viareggio. Nu intra în panică: nu ești în drum spre plaja care își întinde plantațiile instabile de umbrele de soare ca ciupercile otrăvitoare pe kilometri întregi de coastă. Nu. Te îndrepți în siguranță înspre centrul țării, prin orășelul Camaiore.

Drumul începe să urce abrupt spre Alpii Apuani: stânci mari și pante înguste cu păduri de castani și vârfuri de culoarea marmurei bătute de vânt – de fapt, chiar din asta sunt făcute. După câteva curbe foarte grele, ajungi în satul Casoli, a cărui aparentă mohoreală se datorează, probabil, faptului că trebuie să privească în fiecare iarnă părțile de la periferie prăbușindu-se la vale. Mergi mai departe. Alte păduri, întrerupte la curbe de priveliști spectaculoase. Case

de piatră restaurate cu ornamente bătute în cuie (obloane cu găuri în formă de inimă) și BMW-uri parcate în față. Dă-i înainte: lumea e încă la picioarele tale, dar o lași în urmă. Din ce în ce mai sus, până când autobuzele albastre ale firmei Lazzi sunt împinse spre o zonă special asfaltată. Nu departe se află ceea ce pare a fi o pistă de carting. Dacă mergi pe ea cam o sută de metri, o să ajungi într-o zonă cunoscută sub numele de Le Roccie și la casa pe care am cumpărat-o în pripă. Și mai repede încerc s-o fac locuibilă și în același timp să-mi câștig existența scriind o carte la comandă, prea ridicolă pentru a o menționa. Priveliștea e uimitoare însă. După cum ne place nouă, britanicilor, să spunem, cele trei lucruri foarte importante pentru o casă sunt Poziția, Poziția și Poziția. (Nu se știe de ce, americanii o numesc „locație".) Britanicii spun lucrul ăsta cu un zâmbet înțelept, de parcă ar împărtăși o informație adunată după ani de experiență și reflecție, și n-ar repeta de fapt o vorbă veche din înțelepciunea unui om de afaceri, auzită într-o mulțime de cârciumi. Indiferent ce credeți despre această casă, trebuie să recunoașteți că Poziția e perfectă. În afară de o bucată de acoperiș de piatră foarte puțin vizibilă printre copaci, peste tot în jur nu este decât singurătate.

Nu sunteți obosiți după călătorie? Ei bine, eu sunt; așa că mă apuc de pregătit ceva potrivit cu ceea ce va fi priveliștea de pe terasă, după ce lucrurile preistorice vor fi înlăturate. Un peisaj grandios cu munți. Între ei, un cer albastru pe care se rotesc vulturii și un cadru îndepărtat al orașului Viareggio și al mării. Într-o zi senină se poate vedea micuța insulă Gorgona; într-o zi foarte senină, mi s-a spus că se vede și Corsica. Deci, ce să fie? Ceva în același timp marin și simplu, îmi spun, ca să vedeți cât de mult ne plac *frutti di mare* și cât de puțin umbrelele de plajă închiriate și înghețata. Așadar,

Scoici în ciocolată

Sunteți surprinși? Asta numai pentru că nu vă aventurați în gastronomie. (Vizitele de sâmbătă seara la restaurantul Koh-i-Noor Balti nu se pun. În zilele noastre, produsele cu curry sunt la fel de sigure ca Mozart.)

Ingrediente

2 duzini de scoici proaspete, curățate de cochilii și spălate
o cantitate mare de ulei de măsline
rozmarin
sos de soia
100 g de ciocolată neagră Valrhona rasă fin

O să aveți nevoie de destul de mult ulei de măsline pentru că scoicile trebuie prăjite și nu, chestia aia de un verde strălucitor care pretinde că este ulei de măsline extra virgin, cu etichetă scrisă de mână, nu e necesară. Oricum, pot să existe mai multe grade de virginitate? Snobii uleiului de măsline sunt mai răi decât snobii vinului. E mai bine, nu numai din punct de vedere financiar, cu uleiul local care a fost făcut după metode tradiționale din ulei de porumb, ulei presat, colorant verde etc. Încălziți-l până apar mici bule (înainte să înceapă să fiarbă). Aruncați o mână bună de rozmarin proaspăt. Între timp, cufundați fiecare scoică în sos de soia și apoi treceți-le prin ciocolata amăruie. (Spre deosebire de ulei, ciocolata trebuie să fie de cea mai bună calitate. Dacă vă trece prin cap să folosiți ciocolată Cadbury's Dairy Milk, mai bine nu mai citiți cartea asta și donați-o unui magazin de caritate. N-o să învățați nimic din ea.) Puneți scoicile în coșul friteuzei și cufundați-le în ulei. După exact un minut și cincizeci de secunde, scoateți-le, scurgeți-le pe

un prosop de hârtie și amestecați-le într-un vas de porțelan pentru a prinde culoarea mahonului. Ascultați cât de frumos foșnesc! Mulți sunt surprinși de zgomotul acesta, la fel cu al frunzelor moarte din gunoi. Acest lucru se întâmplă din cauza sosului de soia turnat peste ciocolată la temperaturi înalte. Acum turnați-vă un pahar de bere Nastro Azzurro și, cu scoicile în mână, găsiți un loc de unde puteți admira priveliștea. Uitați-vă la domeniu și reflectați la cozile de la Sosire de pe aeroportul din Stansted unde și acum măgarul de Crispin nu mai poate și o calcă pe nervi pe soră-sa. Poftă bună.

2

Ziua e frumoasă din toate punctele de vedere, iar eu fac progrese stând pe scară și vopsind bucătăria – cea mai importantă încăpere din casă – în umbre contrastante de ciupercă și albastru de Nil. Toată lumea poate să facă pereții albi cu bucăți de lemn negru, dar trebuie să ai încredere în simțul estetic și o minte originală pentru a face un gen de casă din munții Toscanei care să nu semene cu cele de tip Frances Mayes. Totodată, n-ai nevoie de țărani simpli și de aportul lor estetic străvechi. Totul este foarte plăcut și încep să cânt vesel. Mi s-a spus de către diverși cunoscători prietenoși că am o voce plăcută de tenor și tocmai cântam o arie din Rossini, când am auzit o voce aproape de glezne.

— Scuză-mă, te rog. Eu Marta sunt. Vezi, ușa era fost deschisă și intrat.

Mă întrerup la *tutte le norme vigenti* și mă uit în jos ca să descopăr o claie de păr creț cu un ten gras în mijlocul ei.

E un lucru de rău augur, dar mă dau jos foarte răbdător. Michelangelo, ocupat să picteze degetul lui Adam pe tavanul Capelei Sixtine, ar fi fost la fel de enervat dacă i s-ar fi spus că era căutat la telefon. Doamna îndesată pare conciliantă, pretinde că este vecina mea și crede cu tărie că ar trebui să ne cunoaștem; ține în mână o sticlă de Fernet Branca. Inima începe să mi se dezghețe pe măsura acestor explicații și un pic mai târziu mă trezesc stând la masă și adulmecând

cu grijă sticla de Fernet, o băutură al cărei farmec este mai discret decât al burgheziei, fiind neagră și amară. Întotdeauna am crezut că oamenii beau așa ceva doar pentru mahmureli. Nevăzând nici o cale de scăpare, recunosc că sunt Gerald Samper și mă abțin să adaug „Unul dintre membrii familiei Samper din Shropshire", lucru care, deși este adevărat, nu i-ar spune nimic.

— Deranjez, spune Marta încrezătoare, în timp ce eu îmi ridic privirea spre tavanul neterminat.

— Nu, nu, îngaim eu minciuna. O pauză e bine-venită mereu.

Îmi vine să îmi dau pumni pentru că am subestimat amenințarea adusă de colțul acela de acoperiș ivit în depărtare. Acum câteva luni, dubiosul meu agent, domnul Benedetti, mi-a spus că aparținea unei case locuite doar o lună pe an de un „străin tăcut ca un șoricel". Asigurându-mă că nu se referise la un britanic, am lăsat toată treaba așa și am uitat pur și simplu că liniștea minunată putea fi compromisă de un vecin.

Ce pot să spun acum despre această persoană care, în timpul unei veri lungi și foarte aride și al unei toamne călduroase, devine cea mai mare nenorocire a vieții mele, un fel de *primo pesto*, cum bănuiesc că se spune în Chiantishire? În rolul acesta, Marta are de înfruntat concurența birocraților italieni și promulgarea regulilor de construcție, dar le surclasează cu ușurință. Mă gândesc că vine din acea zonă confuză dintre Mlaștinile Pripet și Munții Caucaz. Ignoranța mea față de geografie, trebuie să subliniez, nu are limite și prin urmare nici frontiere.

— Polonia? mă aventurez.

Marta pare profund șocată.

— Ăăă...Bielorusia?

Dă cu pumnul în masă. Brățările ei zăngănesc.

— Poate Letonia? încerc disperat.

Se uită la mine cu nişte ochi mari şi întunecaţi, care, acum îmi dau seama, au nişte particule strălucitoare pe pleoape.

— Nu, spune ea aspru, sunt un cetăţean pursânge din Voida. Da! Noi, cei din Voida suntem creştini de pe vremea când slavii şi ruşii erau mai barbari decât acum. Eu spun istorie la tine. Acum mai bine de peste cinci sute de ani...

În acel moment mă las păgubaş, holbându-mă trist la paharul gol şi simţind cum mi se usucă petele de vopsea de pe braţe. Într-un acces de mânie, mă blestem pentru slăbiciunea mea. Cine altcineva în afară de un gentleman britanic ar fi permis să fie întrerupt în mijlocul acţiunii de vopsire a tavanului pentru a fi ţinut de vorbă în bucătăria proprie de o persoană complet necunoscută, care vorbeşte o engleză respingătoare? Slab, slab, slab. Ei bine, de data asta lucrurile se vor schimba. Din păcate, va trebui să fiu foarte ferm cu Marta, dar numai în cazul în care se va opri din vorbit. Fragmente din discursul ei îmi atrag atenţia, ca o pungă ieftină de la magazin plutind pe fluviul Vistula. Se pare că Voida este una dintre acele enclave care au trăit pe spinarea Imperiului Roman Creştin şi că a fost condusă secole întregi de margrafi, de principi electori sau cam aşa ceva, agăţându-se de identitatea sa etnică în situaţii dificile: epoca sovietică şi cea postsovietică. Cu cât Marta vorbeşte mai mult, cu atât îmi dau seama că acei margrafi despotici au avut toate scuzele necesare. Aş vrea s-o familiarizez cu bicele.

— Deci o să devenim apropiaţi noi doi, spune ea. Îmi place tradiţia voastră cu regine şi regi. Vreau să învăţ. Vreau să te învăţ totul despre Voida, în special despre mâncare. Mâncarea din Voida este cea mai bună din Europa, cea mai bună din lume. Este... mmm.

Îşi sărută vârfurile degetelor într-un mod înspăimântător, copiat probabil dintr-un film al lui Maurice Chevalier.

— Dar o să mă înveţi şi tu alte lucruri, nu-i aşa, Gerreee?

Pentru o clipă, îmi imaginez că tonul vocii ei sugerează un lucru scârbos, dar apoi resping acest gând ca fiind absurd. Cu siguranță nu sunt extrem de chipeș, deși oamenii cu discernământ recunosc că un anume rafinament în maniere și gândire pot să compenseze lipsa neînsemnată a calităților unui Adonis. Mă gândesc cu groază că această femeie cu părul creț care soarbe un Fernet Branca la masa mea din bucătărie la ora zece dimineața nici măcar nu se apropie de ideea de rafinament.

— Diseară vii la cină.

— Păi... nu... ăăă... mă aud tărăgănând.

Mă gândeam la tratația pe care mi-o promisesem, rasol de somon cu sos de cireșe sălbatice, despre care spun cu modestie că nu este cea mai rea idee profesională.

— Nu, nu în seara asta.

— Bine, mâine, spune ea cu siguranța unui excavator care își introduce cupa într-un șanț. Poți veni și soția.

E replica de despărțire. De data asta nu am nici o îndoială față de rânjetul ăla, care rămâne în aer ca al unei pisici din Cheshire. E evident că nu crede că aș avea o soție. Și de ce nu, mă întreb? Aș putea cu ușurință să am o soție. În orice moment din decursul ultimei ore, o creatură normală ca Felicity Kendal din *Viața bună* ar fi putut să coboare pe scări, foarte prost dispusă, pentru a înlocui sticla de Fernet Branca cu una de vin de urzici făcut în casă. Este foarte impertinent din partea Martei să facă o presupunere atât de riscantă.

Pun plictisit mâna pe pensula care se întărise. În momentul în care mă urc din nou pe scară, îmi dau seama că aproape jumătate din conținutul sticlei pe care-o adusese Marta dispăruse. Destul de dezgustător modul în care s-a servit din propriul cadou. Mă opresc din vopsit. E cald sus și tavanul pare că se leagănă puțin. Nu mai am chef deloc de cântat acum. Adevărul este că această apariție a vecinei

a avut un efect supărător asupra mea și simt că trebuie să mă duc să mă întind. Ceea ce și fac; iar vizita Martei are un impact atât de mare, încât dorm câteva ore și mă trezesc cu o durere de cap care mă face să-mi dau seama că mare parte din zi se scursese. Intenționasem să gătesc somonul cu cireșe acum, pentru că, la fel ca orice artist, caut un moment nemuritor. Dar din păcate momentul a trecut și nemurirea va trebui amânată.

3

A doua zi dimineață mă trezesc prost dispus, mai mult din cauza gândului că trebuie să merg la cină la Marta încă sub influența Fernetului Branca. Pentru că sunt bine crescut, nu pot să merg undeva, chiar dacă este o ocazie neplăcută, fără să duc un cadou, așa că trebuie să mă gândesc la ceva. Slavă Domnului că mă duc singur. Uneori, când sunt cu alții, intră în joc un spirit de competiție și fiecare persoană se rușinează pentru că a cheltuit mai mult decât și-ar fi dorit. Acesta este, bineînțeles, un sindrom care își are rădăcinile în istorie. Unul dintre magii care se duceau la Bethlehem probabil că s-a aruncat prea mult și a cumpărat o cutie de bomboane After Eight. Trei magi aflați în aceeași călătorie au venit cu aur, tămâie, mirt și și-au calculat cu amărăciune cheltuielile neprevăzute.

Și-acum, la treabă. Ce să fie? Rossini, ajută-mă! Și o face, Dumnezeu să-l binecuvânteze. După primele măsuri din *Vedi la data indicata*, îmi aduc aminte că a fost și el un bucătar excelent, care a inventat mai multe feluri de mâncare (Mușchiulețul de vită Rossini e doar unul dintre ele) și avea o predilecție pentru înghețată. Înghețată? Pentru că este foarte cald în Toscana la sfârșitul lui iunie, chiar și aici, în munți, cred că nimeni nu poate da greș dacă merge la o cină cu înghețată făcută în casă. Cred că Marta are nevoie de o pedeapsă pentru a-și aminti că nu trebuie să-și facă

un obicei din aceste invitații la cină între vecini. Așa că ce-ar putea fi mai bun decât

Îngheţată cu usturoi şi Fernet Branca

Ingrediente

15 căței de usturoi mari
150 g de zahăr tos
4 linguri de smântână grasă
125 ml de Fernet Branca

Puneți usturoiul și zahărul într-un blender și adăugați ce-a rămas dintr-o sticlă de Fernet Branca cu eticheta mânjită de vopsea. Acest lucru va produce un amestec ciudat de culoarea Iodexului, despre care cititorii mai în vârstă își vor aduce aminte că este un amestec făcut din extract de alge, pe care elevii sportivi îl foloseau pentru a-și masa părțile dureroase. Bateți smântâna doar până începe să se înmoaie. Apoi turnați amestecul de Iodex. Obțineți o pastă maro, în timp ce usturoiul vă face să lăcrimați. Excelent. Puneți apoi totul la înghețat și continuați în mod normal. Când mergeți la cină la o persoană despre care ați fi preferat să aflați că a murit în ziua respectivă, scoateți înghețata înainte să ieșiți din casă. Ea va avea duritatea unei cărămizi, dar până la ora 22 se va fi înmuiat, în așa fel încât să devină piesa de rezistență a serii. Dacă după aceea vă mai invită vreodată, aveți o problemă mai mare decât vă imaginați. Încă un lucru: o crustă de molură ar arăta foarte bine.

Acum mi-e poftă de înghețată, așa că în timp ce molura este pe tocător, îmi decupez o porție de molură cu înghețată de căpșuni pentru mine. Această *glace à la Samper* este cu siguranță unul dintre pariurile mele pentru propria

nemurire. Este o combinație senzațională și vă recomand s-o încercați cu prietenii și să-i puneți să ghicească. S-ar putea să se gândească la Pernod din cauza gustului de anason, dar dacă faceți Pernod cu înghețată de căpșuni, o să aibă alt gust. Înghețata de căpșuni cu molură are un gust proaspăt și în același timp o culoare mov spre maro (folosiți mai degrabă tulpina și frunzele decât bulbul).

Toate aceste pregătiri au făcut dimineața să zboare. Din vina Martei, bineînțeles. Nu numai că din cauza ei am pierdut ziua de ieri, dar o parte din ziua de azi mi-am petrecut-o tot pentru ea. E nevoie de un prânz ușor și de o pauză pentru reflecții. Acest lucru mă face să descopăr că tavanul din bucătărie tot nu e terminat, așa că la ora două după-amiaza îmi iau pensulele și mă urc din nou pe scară. Este înspăimântător de cald acolo sus, printre grinzi, dar îmi impun să nu mă duc la culcare, așteptând până se mai răcorește. Totuși, fiindcă sunt dârz din fire, continui să vopsesc până când, pe la cinci și jumătate, tavanul este terminat și strălucitor. Munca a avut de asemenea și efectul de a mă face să fiu stăpân pe relația cu Marta. Știți cum este cu autogospodărirea și cu gândirea circulară. Fie că un fragment enervant se repetă din când în când, fie că rămâi fixat pe discuții în contradictoriu cu persoane care nu sunt de față. Asprimea acestor monologuri se datorează cu siguranță furiei provocate de pierderea a câteva ore din puținul timp pe care-l ai pentru o treabă pentru care ai plăti pe altcineva, dacă ai avea bani. În orice caz, până când am terminat tavanul, i-am arătat Martei ieșirea din viața mea de șaizeci și trei de ori. Uneori a ieșit cu o privire fixă și tensionată, alteori într-o furtună de lacrimi și păr. Oricum, de fiecare dată a plecat. Undeva în mijlocul acestor discursuri mi-am amintit de un alt ingredient pe care l-aș fi putut pune în înghețata pentru diseară. Despre bucătarii terorizați din marile hoteluri și din unitățile militare se spune că și-ar turna

propriile secreții în mâncare pentru a lua atitudine și a râde la urmă. Îmi dau seama că dacă te uiți în bucătărie și vezi un tiran cu fustă mâncând dintr-o minunată maioneză care conține un strop din sperma proprie, asta poate să-ți dea satisfacție. Oricum, deocamdată Marta e în siguranță. Biata femeie – nu vreau decât s-o descurajez. Aceste excese vor fi folosite doar când situația va degenera considerabil.

La șapte și jumătate fix, mă prezint la ușa din spate cu înghețata mea originală (și necontaminată).

— Gerreeee! țipă ea în semn de bun venit.

Diminutivarea numelui meu este un alt lucru pe care va trebui să-l corectez cât mai repede. Între timp, mă sărută pe ambii obraji și pe frunte, lăsând în urmă un miros oribil. Probabil că și-a cumpărat parfumul de la o tarabă din Viareggio. Este exact echivalentul feminin pentru aftershave-ul Brut și trebuie să merg să mă spăl imediat, sub pretextul că bolul cu înghețată mi-a făcut mâinile lipicioase. Când mă întorc în bucătărie, îmi oferă nu un pahar, ci o cană de Fernet Branca și îmi înfășoară degetele inerte în jurul ei.

4

Bine, văd că trebuie să-mi mărturisesc sursele de venit. E destul de umilitor, dar cel puțin mă pot consola cu gândul că Regina trăiește din tăiat panglici, iar arhiepiscopul de Cantebury este plătit să i se adreseze Conducătorului Suprem al Universului în public, cu voce tare, de parcă ar fi vechi prieteni. În comparație cu ei, faptul că sunt un biograf de succes al marilor sportivi pare aproape intelectual.

Povestea legată de cum am ajuns să fac lucrul acesta nu este lungă, dar e foarte tristă, așa că n-o voi spune. În ce privește cărțile însă, lucrurile se înrăutățesc. Sarcina mea prezentă este cu siguranță mult mai neplăcută decât ultima, autobiografia pe care am scris-o pentru unul dintre ultimii schiori campioni la coborâre. E și mai rău, chiar dacă procedura rămâne aceeași. Tot ce trebuie să fac este să-i urmăresc pe acești campioni, încercând să-i fac să spună ceva coerent măcar zece minute consecutiv între sesiunile de antrenamente, ședințele foto pentru reclame, interviurile pentru reviste și actele sexuale. Cea mai ironică vocabulă în toată meseria asta dubioasă este „profund“. Ca să vorbesc cu schiorul, trebuie să stau prin tot felul de hoteluri de cinci stele gen Klosters și un loc din Colorado al cărui nume nu mi-l aduc aminte. Asta era și așa destul de rău, ținând cont de *Glühwein* și *raclette*, dar tânărul Luc s-a

dovedit a fi genul de om care chiar purta mărcile pentru care făcea reclamă. Vă puteți imagina o persoană care crede în propriile mesaje publicitare? Purta întotdeauna ceasuri și costume de schi în culori inexistente, cu numele lui pe ele. Aș fi vrut să-i spun că la școală până și eu fusesem obligat să port haine cu numele meu, dar fuseserăm îndeajuns de deștepți încât să ne coasem emblemele pe interior. Pe lângă asta, se dădea cu un aftershave care mă făcea să leșin, un lucru pe care nu l-am făcut până acum. Managerul lui a pus totul pe seama căldurii din cameră.

Oricum, a fost cumplit, deși cartea rezultată s-a vândut foarte bine. Acest lucru s-a datorat în parte faptului că am inventat în legătură cu acest schior un afrodiziac pentru comportamentul său legendar din afara pistei (iar uneori și de pe pistă). Rețeta este acum prea cunoscută pentru a o repeta aici. Tot ce voi spune este că Luc Bailly a ajuns să creadă că poțiunea era într-adevăr secretul performanțelor sale. Inevitabil, a consumat atât de mult, încât și-a periclitat sfârșitul carierei. Dar când era la apogeu avea niște coapse senzaționale, care se umflau deasupra genunchilor extrem de mici pe care îi au schiorii și care se transformau în niște simple țâțâni osoase.

După cum spuneam, treaba pe care trebuie s-o fac acum e și mai rea. Subiectul este pilotul Per Snoilsson, triplu campion mondial de Formula 1, cunoscut mai bine sub numele de Suedezul Zburător, dacă puteți să vă imaginați așa ceva. Snoilsson este o tânără jigodie care, fără îndoială, a provocat decesul lui François Bidet la Monaco, în urmă cu doi ani, când Francezul Zburător a ajuns în port, s-a oprit brusc din zburat și s-a înecat în cockpit, chiar sub chila unei bărci de salvare. (Trist. Avea un zâmbet cuceritor.) Snoilsson s-a ales doar cu un avertisment și o depunctare, dar nu i-a păsat, pentru că avea patruzeci de puncte în fața locului doi, care din întâmplare s-a dovedit a fi François Bidet.

Pe lângă că e o jigodie, Per e și un cretin desăvârșit. Cum ar putea să fie altfel, dacă își câștigă existența din condus pe circuit cu viteze amețitoare? Totuși, aș prefera să nu se sinucidă până nu-mi apare cartea. Apoi vom putea avea o ediție omagială cu fotografii ale fatalului accident. Chestiile astea chiar se vând, probabil pentru că partea proastă a sporturilor motorizate din zilele noastre este că accidentele mortale devin din ce în ce mai rare. În orice caz, până acum am avut șase întâlniri și am aflat tot ce se poate ști despre tânărul Per și poate fi publicat. Nu are rost să mulgem aceeași vacă în speranța că într-o zi va umple căldarea cu șampanie. Printre întâlnirile noastre s-au numărat una într-un avion particular și o alta într-o fabrică de pe o proprietate industrială aproape de Weybridge, unde a stat într-un amestec de spumă chimică pentru a i se lua mulajul propriului fund – probabil prima dată când făcuse un lucru care să lase urme. Cei de la boxe au spus că era pentru scaunul pilotului. Ziceți și voi. În orice caz, treaba mea este să transform toate întâlnirile noastre înregistrate într-o carte – de aici nevoia de a cumpăra o casă îndepărtată și liniștită, cu priveliște și cu acces la câteva delicatese. Am scris practic toată cartea; săptămâna viitoare trebuie doar să găsesc un titlu bun. Of, oamenii ăștia nu au deloc simțul umorului. Cu cât cititorii unei cărți sunt mai proști, cu atât titlul ei trebuie să fie mai simplu. Cei care fac cumpărături pentru Crăciun – piața pe care-o țintește fără jenă editorul meu – preferă titluri „la care să se raporteze“, după spusele lui.

— Ai nevoie de ceva gen „*Viața la puls 200*“, a sugerat editorul, cu figura sa lipsită de inteligență.

Bineînțeles, majoritatea acestor clișee obositoare au fost folosite de mult pentru autobiografiile foștilor campioni mondiali, iar eu trebuie să alerg după resturi. Scormonindu-mi creierii (cum spunem în branșă), am propus *Pit-stopuri absolute* și *Pistoane în zori*, și am fost puțin rănit de felul în

care au fost primite. Poate că și acestea fuseseră folosite. De la episodul cu fabrica, atunci când i-am văzut pe tânărul Per și pe un mecanic mai tânăr modelându-și posterioarele unul altuia, m-am gândit la el ca la „Poponarul cadrilat“, iar ăsta a devenit titlul provizoriu al cărții.

Nu e vorba că sunt snob față de personalitățile sportive, să mă înțelegeți. Nici pe departe. Trebuie să-și câștige existența și ei. Nu, sunt sceptic față de puzderia de lipitori care le parazitează și cer biografii ale unor oameni care sunt mult prea tineri ca să fi trăit ceva memorabil. Cum poți să faci o persoană de douăzeci și patru de ani să pară interesantă, când nimic nu i s-a întâmplat în viață, în afară de anii de antrenament supravegheați de un părinte autoritar? Copiii ăștia sunt doar niște automate de bani pe care unii oameni i-au uzat în ultimul deceniu, iar acum singura lor datorie este să meargă pe trasee stabilite, generând titluri de ziar și grămezi de bani pentru cei care i-au sprijinit. Pot fi compătimiți, dar nu sunt o companie foarte plăcută. Am pomenit de șampanie și mi-am amintit că singurul lucru interesant pe care l-am aflat în ultimele optsprezece luni în care l-am urmat pe Suedezul Zburător n-a avut nici o legătură cu el. V-ați întrebat vreodată de ce una dintre aceste firme celebre, gen Moët și Chandon, ar permite ca un soi de sticlă uriașă să fie agitată și golită de pe un podium plin de băieți pistruiați care preferă evident Coca-Cola? Ei bine, eu am făcut-o. Nu e nici pe departe o reclamă pentru exclusivitatea produsului. Ce vreau să spun este că „Șampania piloților“ nu este o imagine a produsului în sine, nu? Pentru a-mi satisface curiozitatea, am reușit să intru în pivnițele boltite unde pânzele de păianjen sunt foarte groase și meșteri bătrâni se plimbă cu lumânări prin locul acela friguros, întorcând sticlele cu dibăcie în toropeala lor productivă. Marea descoperire pe care am făcut-o a fost că în zilele noastre există un buncăr mic din beton aproape de intrare, o

anexă pe care scrie *Rezervă pentru Grand Prix*, iar acolo sunt ținute sticlele acelea mari pentru evenimentele sportive. Păzite cu grijă, pentru ca nimeni să nu le ia și să le scoată la vânzare, ajungând astfel în mâinile băutorilor adevărați de șampanie, acestea conțin un spumant foarte dulce, importat din Piemont, cu aditivi ca bioxidul de carbon și o serie de chimicale care asigură șuvoiul perfect de bule pentru camerele de luat vederi. Sunt fericit că am aflat acest mic secret.

Pardon? Care alt secret? Ah, cina de aseară. Uitasem complet. Bineînțeles că a decurs fără nici un fel de obstacol. De ce n-ar fi fost așa? Deși trebuie să spun că bucătăria din Voida este destul de ciudată, iar azi am o ușoară durere de cap.

5

Lucrurile arată bine. Au trecut două zile de la cină și nici un semn de la Marta. Iau lucrul ăsta ca pe un triumf culinar: folosirea ingenioasă a mâncării ca armă de atac. S-ar putea ca înghețatei de usturoi cu Fernet Branca să-i lipsească subtilitatea, dar este foarte eficientă și simt că, dându-vă rețeta, v-am pus în mâini o versiune pacifistă a faimosului Magnum 44 al lui Clint Eastwood. E posibil să fi spus: Marta, fă-mă fericit. Și, spre amuzamentul meu, chiar m-a făcut, luând nu doar una, ci trei porții masive. Dacă aș fi fost un bun vecin, m-aș fi dus să văd dacă mai e în viață. Dar nu sunt, așa că nu m-am dus.

Nu prea am fost surprins când am descoperit că trăia într-o cocină. N-ați văzut niciodată o dezordine atât de mare. Se pare că a cumpărat sau a închiriat casa așa cum era când ultimii țărani care au locuit-o au emigrat sau au murit. Pentru început, are mirosul acela de cărămizi sau dale puse direct pe pământ. Mai sunt câteva sertare imense, vechi, făcute pentru a depozita pâinea, păturile și făina. Printre ele e înghesuit un pian cu unul dintre acele nume de care n-a auzit nimeni, Petrof sau ceva de genul ăsta. Toată viața ei pare să se desfășoare în bucătărie, o pivniță micuță cu un șemineu înnegrit și îndeajuns de mare pentru a-l frige pe Yeti. E plină de scaune descleiate, cu o grămadă de haine pe ele. Am fost fericit să observ că nu păreau

să fie și pisici prin zonă. N-am nimic împotriva acestor animale, dar din experiența mea știu că dacă e vreuna prin preajmă, fetele neastâmpărate ca Marta fac aluzii și bancuri deocheate.[1] Unii s-ar putea simți jenați de treaba asta.

— Pentru tine, Gerree, toată mâncărimea din Voida în seara asta, a spus ea după ce ne-am așezat pe scaunele din bucătărie, golindu-le în prealabil de teancurile de cearșafuri.

În momentul acela terminaserăm jumătate din sticla de Fernet Branca și chiar și lumina părea să aibă o tentă maronie. Ca antreu, Marta mi-a pus în față un cârnat gros de culoarea cauciucului și plin de umflături ca o saltea de închisoare. Era puțin mai mare decât chestiile alea bavareze care abia dacă încap într-un vas de mărimea unei oale de noapte.

— Este *shonka*, cred că a spus, odihnindu-și sânii pe masă de fiecare parte a farfuriei.

Zâmbind stins, am spus un *mm* obligatoriu pentru un invitat și am împuns experimental cârnatul cu vârful cuțitului. S-a auzit un zgomot de furuncul stors. Grăsimea încinsă a țâșnit pe masă și chiar în acea seară de sfârșit de iunie, ochelarii mi s-au încețoșat. Conținutul cârnatului, roșu de atâta boia, era întins în fața mea ca la o lecție de anatomie.

— Sora mea Marja mi i-a trimis din Voida. Noi așa mâncăm, Gerree.

Cu neobrăzare, a împuns cu furculița una dintre bucățile de pe farfuria mea, a cufundat-o într-un bol cu un fel de melasă neagră și mi-a adus-o jucăuș la gură. În mod mecanic, am deschis gura și am lăsat-o să intre, dar apoi n-a mai fost nimic mecanic în mestecatul dumicatului. A fost ca și cum ai fi încercat să traversezi o plajă încinsă cu picioarele goale. Când spun melasă neagră mă refer la faptul că așa

---

1. *Pussy*, cuvântul folosit în original, înseamnă și „pisicuță“, dar este și sinonimul argotic al organului genital femeiesc (*n.tr.*).

arăta, deși nu sunt sigur că nu era chiar melasă. Nu pot să spun ce era restul, dar după părerea mea era vorba de șofran, alune murate și lavandă, probabil și cu un strop de plutoniu.

Surprinzător, singurul lucru care lipsea era Fernetul Branca.

După ce am înghițit o bucată de *shonka* muiată în sos, s-a instalat un fel de efect de de anestezie, iar cea de-a doua îmbucătură a fost mai puțin dăunătoare. Și, după cum știți, *l'appetito vien mangiando,* așa că n-a durat mult până când am terminat de mâncat vreo patru centimetri din chestia aia, chit că mai aveam încă vreun metru. Atenția mi-a fost monopolizată de mâncare, așa că am fost mai puțin atent la menținerea conversației la nivel de banalități. Vorbăria goală (mai mult despre vreme și mai puțin despre viață) a însoțit *shonka,* al cărei efect îmi dădeam seama că semăna din ce în ce mai mult cu doza de cucută care i se dăduse bietului Socrate. O toropeală ciudată mi-a cuprins extremitățile și a urcat încet spre inimă. Îmi doream foarte mult să mă întind și mi-am dat seama că mă gândeam la niște cuvinte de adio. Era evident că nu se punea problema s-o rog pe Marta să-și aducă aminte să sacrifice un cocoș pentru mine. Îmi treceau prin minte numai lucruri irelevante ca planctonul strălucitor adus de ape. Brusc, mi-am dat seama că un titlu foarte bun pentru autobiografia lui Snoilsson ar fi *La fund,* mai ales de când îmi spusese că avea de gând să concureze la campionatul de scufundări la mare adâncime după ce se va fi lăsat de automobilism.

— Poftim? am spus cu gura plină de chisturi.

— Ești un om nostim, Gerree, a zis ea.

Am observat că nici nu se atinsese de *shonka* ei, care oricum era jumătate din a mea ca lungime.

— Ziceam că te aud cântând de aici la tine în casă.

— Zău? Mă rog, îmi place să cânt în timp ce muncesc. Aici un pic de Rossini, dincoace un strop de Bellini, știi cum e.

— Vocea ta e foarte puternică. Mă gândesc că e încordată.

— Antrenată? Vocea mea? O, nu. Mi-e teamă că așa a fost mereu. Foarte drăguț din partea ta, totuși.

Judecând după dezordinea țărănească din casa ei, ca să nu mai vorbesc de *shonka,* era mai sigur să presupun că n-avea habar de opera italiană. M-am întrebat inutil cu ce fel de muzică era obișnuită în Voida. Fără îndoială, lucruri vehemente, cu țitere, balalaici și strigăte ale bețivilor, iar la final lumea izbucnește în plâns și se îmbrățișează, plini cu toții de vodcă și melancolie slavă.

— Și munca ta, Gerree, care e munca ta?

— Sunt scriitor, Marta.

— Scrii crime?

— Nu romane polițiste, nu, deși am o idee. În special biografii.

— Ah, Gerree, tu și cu mine artiști.

— Păi...

— Sigur. Sunt cântătoare.

— Cântăreață?

— Nu. Compun cântece.

Îmi aruncă o privire atât de ciudată printre șuvițele care îi atârnă pe față, încât o tumoare grasă, pe care tocmai urma s-o introduc în melasă rămâne în aer, prinsă și tremurându-mi în furculiță. Imaginația mi s-a poticnit ca o găină beată și am întrezărit amenințarea unor seri intime, pline de imagini ale Cortinei de Fier. Tumoarea a făcut un salt brusc din furculiță și mi-a aterizat în pahar. O mare cantitate de Fernet Branca a udat sarea, masa, un raft de cărți, tricoul meu și coama ei. Era ca o imagine cu Jack Hawkins în fața podului, în timp ce noi ne uitām de la pupa distrugătorului

care intră într-un val uriaș, iar prima încărcătură la mare adâncime explodează.

— Îmi pare foarte rău, am spus, încercând să scot bucata din pahar.

Dar dexteritatea mea se pierduse, paralizată de *shonka* și de băutură. M-am uitat neliniștit la păr și la nasul care se ițea din stufăriș. S-a mișcat deodată din cauza unui râs puternic. Marta și-a curățat părul și fața cu un șervețel plin de pete și s-a cufundat la loc în scaun, neajutorată.

— Un om foarte amuzant, a repetat ea când a putut să vorbească. Vreau să văd și mai mult la tine.

O, Doamne.

— Și acum, Gerree, încercăm înghețata ta. Este o mâncărime foarte specială.

— Mâncare, am spus repede. Noi spunem „mâncare", nu „mâncărime". „Mâncărime" înseamnă altceva.

Căci devenisem nesăbuit, hotărât să nu-mi las bunele maniere să mă atragă în capcana planurilor ei. Chiar și așa, aceste maniere mă obligă, din păcate, să admit că Marta nu numai că a înfulecat înghețata de usturoi ca un soldat, dar a mai și cerut. În momentul acela, papilele noastre gustative muriseră. După aceea nu-mi mai aduc aminte de nimic, în afară de o senzație dureroasă de frig pe care mi-am explicat-o doar când m-am trezit din cauza unor pârțuri monumentale și mi-am dat seama că stăteam pe jos, în fața treptelor de acasă, pe când se crăpa de ziuă.

6

E ceva profund în neregulă cu pâinea din Toscana. Sincer, e o rușine: singurul lucru care deformează o bucătărie clasică, de altfel. Chiar și italienii din alte regiuni fac remarci ironice la adresa ei – de pildă, că este singura pâine din lume care iese din cuptor gata râncedă. Aceasta este o exagerare ușoară. Pâinea din Toscana nu îngrașă dacă a fost scoasă din cuptor de trei ore, pentru că operațiunea de a tăia o felie cere o energie calorică egală cu cea a feliei. (Aceasta va fi cunoscută pe viitor drept Legea lui Samper.) Este o trăsătură pe care industria italiană pentru slăbit ar trebuie s-o promoveze mai mult. Acum îmi dau seama că atunci când Robert Graves a inventat imaginea sentimentală despre „femeile bune ca pâinea caldă“, se poate să se fi gândit la pâinea din Toscana, caz în care probabil că se referea de fapt la femeile tari ca fierul.

Motivul pentru care am menționat lucrul acesta este că în zilele care au urmat primei cine cu Marta am avut chef de mâncare ușoară ca la grădiniță și am descoperit o întrebuințare a pâinii de Toscana cu lapte: am mâncat încet castroane de terci cu o lingură care îmi tremura. Compararea vanitoasă a înghețatei de usturoi cu acel Magnum 44 fusese greșită. Nimeni nu l-a văzut vreodată pe Clint Eastwood indisponibilizat de reculul propriului pistol.

De câteva zile citesc șpaltul de la *Poponarul cadrilat*, corectând greșelile de tipar și chinuindu-mă în continuare să găsesc un titlu acceptabil. La fel ca toți piloții, Per Snoilsson este întotdeauna asaltat de femei cărora le spune laconic „iepurași de standuri“ sau „chiloți pentru piloți“: una dintre bucuriile traiului de lux. Cititorii vor multe detalii despre asta, bineînțeles, iar eu am introdus în text o mulțime de referiri încântătoare la petrecerile de după curse. Asta include fetele care nu poartă nimic în afară de ghirlanda victoriei, de asemenea chiloții îmbibați în șampanie și aruncați pe frapiere. Există chiar și o descriere a ritualului de la boxe, efectuat de trei piloți ai Scuderiei. Ferrari într-un hotel din Monaco. Acest lucru presupunea că fiecare dintre piloți pretindea că era o mașină care intra la standuri și era întâmpinată de un grup de fete a căror datorie era să se ocupe de diferitele părți ale corpului său și să-l aibă „înapoi în cursă“ în timp record. N-are nici un rost să mă scuz pentru aceste episoade, pentru că asta își doresc cititorii. Dar nu mă ajută deloc la titlu. Îmi storc lobii frontali distruși de Fernet. Oare de ce suedezul ăsta idiot n-a avut ideea să facă ceva neobișnuit, ca acel pilot american care era pastor evanghelic între curse și pentru care un titlu gen *Dumnezeu, copilotul meu* ar fi fost foarte bun? Atunci mi-am adus aminte că Per le-a permis la un moment dat unor cercetători să-i acopere corpul cu electrozi care transmiteau detalii fiziologice intime în timpul unei curse din Brazilia. Mă informase mândru că fesele îi ajunseseră la temperatura de 41° Celsius. Asta era! *Reacție la cald!*

Da, îmi place. Sugerează responsabilitatea, pericolul, poate chiar moartea sau condițiile grele. La un nivel mult mai intim, îmi aduce aminte de pagubele produse în Surrey. Expresia este atât de familiară, încât mă întreb dacă n-a fost deja folosită ca titlu, dar apoi îmi dau seama că în fond e treaba editorului. *Reacție la cald!* mi se pare destul de bun.

Semnele de exclamare vând bine cărțile! Așa că fac câteva copii ale dischetei și cobor la Camaiore, unde mă opresc la poștă. Încă o treabă terminată. În piață găsesc languste roz dolofane, iar la alt stand o tavă cu câteva bucăți de vidră congelate. De fermă, evident: nu mai găsești în zilele noastre vidre sălbatice nicăieri, și chiar am căutat. Chiar și așa, sunt irezistibile. Cumpăr un kilogram și jumătate cu o sumă care-mi va subția considerabil următorul avans, dar ce naiba. La întoarcere îmi ridic corespondența de la bar și până acasă mă binedispun la loc. Nu numai că am terminat cartea și am trimis-o, dar aici, printre copaci și stânci, ziua toridă la nivelul mării este răcorită de altitudine. Îmi dau seama și că mi-a trecut durerea de cap, și că am eliminat din organism ultimele urme de *shonka.*

Acest lucru cere un fel de mâncare sărbătoresc. Principalele două lucruri pe care le-am cumpărat din piață mi-au dat impulsul de a crea un mariaj perfect între mare și râu, cum s-ar zice. Da... un fel de mâncare rece, un fel de mâncare bună pentru un picnic după o zi la volanul unui Bentley, un complement perfect pentru vreme și starea de spirit. Mi-a venit ideea unei inspirate variante a unui lucru pe care l-am experimentat pentru prima dată pe pajiștile de lângă Oxford.

Vidră cu sos de homar

Înainte să vă grăbiți să gătiți singuri, câteva cuvinte. Carnea de vidră este mult mai fină decât cea de iepure (de exemplu), iar acest lucru este atestat de o autoritate în domeniu ca Gavin Maxwell, care se referea la vidra de mare. Trebuie gătită cu cea mai mare grijă pentru a-i păstra izul delicat de apă, la fel ca peștii hrăniți cu nasturei. Poate fi stricată ușor de un tratament brutal. Metaforele referitoare la Clint

Eastwood trebuie expediate în alt univers. Imaginați-vă un fel de mâncare preparat de Șoarecele de Apă din *Vântul prin sălcii* într-o stare de extremă tristețe și veți avea o idee despre sensibilitatea necesară unei asemenea capodopere:

Ingrediente

1,5 kg de carne de vidră tăiată bucăți
8 linguri de ulei de floarea-soarelui
8 frunze medii de năsturel tocate
o ceapă franțuzească tăiată
150 ml de vin alb sec
¼ linguriță de zahăr
o sămânță de șofran (pe bune, doar una)
300 g de carne de homar
un file de anșoa
o lingură de capere mici
o linguriță de ulei de măsline
o linguriță de Fernet Branca
maioneză

Spălați vidra în apă rece și uscați-o cu șervețele de hârtie. Ca o ironie, dat fiind mediul în care trăiește, vidra are o carne uscată și pentru a o face suculentă trebuie gătită în mult lichid, așa încât s-o acopere. Bucățile se pun într-o oală cu uleiul de măsline, frunzele de năsturel (două legături de năsturei ajung), ceapa franțuzească tăiată, șofranul, zahărul și vinul alb. Puneți apă pentru a acoperi carnea. *Acum scoateți carnea* și fierbeți restul ingredientelor în oala cu capac. Adăugați vidra și, după ce totul a început din nou să fiarbă, puneți din nou capacul, dar lăsați un loc mic cât

muchia unei cărţi de credit. Reduceţi temperatura şi fierbeţi la foc mic douăzeci şi şase de minute. Luaţi oala de pe foc, fixaţi bine capacul şi lăsaţi vidra să se răcească în suc propriu înainte de-a o pune în frigider.

Între timp, preparaţi langustele în mod obişnuit. După ce s-au răcit îndeajuns, curăţaţi-le de cochilii. Puneţi cochiliile, cleştii şi picioarele într-un blender împreună cu fileul de anşoa, caperele, Fernetul şi uleiul de măsline şi pisaţi totul până obţineţi o pastă fină. Pregătiţi apoi 300 ml de maioneză. Întâmplător, acesta este singurul fel de mâncare pe care-l ştiu şi care e legat de un blestem. Două cunoştinţe care au încercat să gătească felul ăsta au murit în aceeaşi lună, una în Buckinghamshire şi alta în Somerset. Printr-o ciudăţenie, ambele au căzut în râu şi au dispărut în jgheabul morii. Cadavrul prelatului a fost găsit trei săptămâni mai târziu, mutilat. Profesoara de teatru n-a mai fost găsită niciodată. Am descoperit că ambii folosiseră maioneză din comerţ pentru această reţetă, aşa că există dreptate în lume până la urmă, chiar dacă nu e împărţită echitabil. Cu siguranţă, episcopul ar fi trebuit să ştie mai bine. Nici un bucătar decent nu ajunge în rai trecând pe la supermarket. Pentru ceea ce ne trebuie folosiţi ulei de măsline şi ulei din sâmburi de struguri (amestecaţi-le înainte) pentru că nu e bine să anulăm aroma vidrei. Folosiţi gălbenuşurile de la două ouă – de preferat de raţă, pentru că acestea îmbogăţesc preparatul fără să-l facă subţire. Acum amestecaţi carnea de langustă cu pasta din blender (cu grijă, dar în întregime) şi cu maioneza. S-ar putea să mai fie nevoie să puneţi un strop de sare, în funcţie de cât de sărate sunt caperele şi fileul de anşoa.

Când totul s-a răcit, puneţi deasupra carnea de vidră care va sta fericită într-un fel de aspic aromat. Scoateţi carnea de pe os şi serviţi mâncarea împreună cu aspicul. În jurul ei împrăştiaţi amestecul de maioneză şi garnisiţi puţin.

Feliile de ou fiert tare, deși greu de curățat și tăiat, arată foarte bine aranjate în cochiliile de scoici. Pofticioșii care au răbdare, viziune și o mână sigură ar putea face același lucru folosind icre, așa cum am făcut eu când am gătit acest fel pentru prima dată. (Îi salut aici pe prietenii mei de la Thames Conservacy, fără ajutorul cărora n-aș fi reușit să stabilesc – iar să obțin, nici atât – ingredientele potrivite.) Puneți apoi mâncarea în frigider cel puțin șase ore. Serviți-o respectuos, cu un peisaj panoramic și un vin alb vioi.

Sunt atât de fericit când gătesc acest fel de mâncare, încât încep să cânt mobilizatoarea arie a lui Ennio „Non disperdere nell'ambiente, cara" din *Lo stronzolo segreto.* Este momentul în care Nedda amenință că va arunca sticluța cu lacrimi strânse de la el, iar acesta o imploră să n-o facă. Sau poți să verși lacrimile (cântă el), pentru că trandafirii vor înflori oriunde vor cădea pe pământ, dar să nu arunci sticla veche venețiană pe care am cumpărat-o pentru tine... Acesta ar putea să fie primul exemplu de operă cu mesaj ecologist. În timp ce fac maioneza și cânt în bucătăria proaspăt vopsită, aud din când în când niște sunete supărătoare. Într-un târziu, mă opresc să văd despre ce e vorba. Sunt, fără îndoială, niște sunete discordante: Marta și-a luat pianul la un galop de probă. Mâinile îmi îngheață, maioneza cade din furculiță. Aha, îmi spun. Deci așa? Mă reapuc de amestecat nervos. Zgomotele continuă și ele, de la distanță, dar destul de tulburătoare, așa cum fără îndoială trebuiau să fie.

Afurisitul ăla de agent imobiliar, fățarnicul domn Benedetti. „Vecinul meu liniștit" urma să stea aici doar o lună pe an, nu? E vorba de o situație care cere investigații imediate.

marta

7

Dragă Marja,

Salutări de la sora ta exilată, „care are numai gânduri bune pentru tine și pentru familie, ca și cum ar ține în palmă un ou de pitulice...“ Îți aduci aminte? Așa ne-a învățat bunica Vrilja să ne începem scrisorile, în vechiul stil din Voida. Mai era ceva despre muntele Sluszic care veghează asupra neamului și pământurilor noastre, dar nu-mi amintesc exact. Poate că era formula corectă pentru a încheia scrisorile, nu pentru a le începe, mai știi?

Iată cum se prezintă „cariera mea afurisită“, așa cum spunea iubitul nostru tată. Sper că lucrurile merg mai bine, acum că am plecat. Nu mi-ar plăcea să știu că încă e negru de furie, lovind câinii și țipând la biata Mili. Oricum, las la aprecierea ta cât îi citești din scrisorile mele. Faptul că nu prea citește e un lucru bun, ek ni? *(vorba țapinarilor). Faptul că bărbații noștri țin în mâini norocul familiei și nu bucăți de hârtie e adevărat! Dar e la fel de adevărat că noi, femeile, ne putem scrie lucruri pe care bărbații nu trebuie să le știe.*

M-am instalat foarte bine aici, așa cum știam că se va întâmpla – mulțumită în mare parte contului pe care dragul de Ljuka mi l-a deschis la Viareggio. Apropo, ce mai face? Hainele lui sunt la fel de pline de pistoale Makarov când îl îmbrățișezi? Frățiorul nostru! Și era atât de delicat. Cu siguranță s-a întors din armată schimbat. Cred că locul ăsta ți-ar plăcea, deși Ljuka pretinde că e prea țărănesc pentru cineva de rangul lui. Știu că, în secret, e un loc fermecat: ne amintește de casa din Bolk pe care o iubeam atât de mult în timpul vacanțelor de pescuit, chiar dacă pe aici

nu curge nici un râu. Dar sunt stânci, priveliști minunate și o liniște vegheată de vulturi. Sunt sigură că o să-mi ating scopul, o să muncesc bine și, în ciuda neîncrederii tatei, o să aduc onoare numelui familiei. Am primit deja o scrisoare foarte frumoasă de la Piero Pacini, care îmi ura bun venit în Italia și îmi spunea că abia așteaptă să încep. E genul de încurajare de care chiar are nevoie o fată! E foarte cunoscut aici – este regizorul de film al momentului.

În ciuda acestor lucruri, mi-e teamă că mi-am permis să fiu puțin cam neatentă – nu, distrasă ar fi mai potrivit – din cauza celui mai ciudat vecin pe care mi l-aș fi imaginat. Da, știu ce-o să spui: că probabil agentul imobiliar Benedetti ne-a spus lui Ljuka și mie că acea casă era locuită de un străin doar o lună pe an. Ei bine, s-ar putea să fie nevoie să-i dăm o lecție acestui șarlatan. Oricum, vecinul meu e un englez cu burtică și cu genul acela de gol în pantaloni care sugerează un posterior amputat. Probabil că e o specialitate a englezilor. Îl cheamă Gerald Samper și e foarte nostim. M-am gândit că ar fi foarte drăguț din partea mea să-i fac o vizită să mă prezint, așa că am luat o sticlă și m-am dus la el. L-am găsit sus pe o scară, foarte roșu la față și transpirat. A fost evident că-l tulburase întreruperea, îndeajuns ca să mă facă să mai stau puțin. Are aproape patruzeci de ani, după părerea mea, dar are ceva bătrânicios, așa că aș putea să-i mai dau vreo zece. Aproape sigur e dudi, de asemenea alcoolic, pentru că a văzut sticla (era un digestiv numit Fernet Branca – o versiune destul de insipidă a acelei galasia pe care o beau vânătorii noștri) foarte repede și a început să toarne. Știi cum e cu cei care beau, cum toarnă cu un deget mai mult în paharul lor decât în al celorlalți, parcă din greșeală? Asta-i dă de gol de fiecare dată.

Ei bine, nu trebuie să fiu nedreaptă cu bietul Gerald – dar nu mă întreba de ce. Trebuie să recunosc că lucrurile sunt îngreunate de engleza mea insuficientă, dar Gerald are ceva care face lucrurile și mai rele decât de obicei și mă face să mă văd ca o caricatură de străin. Destul de enervant, dar presupun că nu e vina lui. Cred că e genul ăla de persoană pe care o poți aprecia fără cuvinte. Vreau să spun că e dudi, la fel ca profesoara aia supărată care

a încercat să-l urmărească pe Ljuka până când tata l-a pus pe Captain Panic să-i facă o vizită. Gerald cântă în timp ce face treburi prin casă: arii răcnite din opere italiene imaginare, presupun. Oricum, nu le recunosc. Dar chiar fără să înțeleg nimic din ce spune, sunt sigură că l-am citit: meschin și snob, cu un fel de dispreț specific unui dandy! Cu părul ăla scurt și rărit! Pretindea că nu auzise de Voida și încerca să mă facă să mă simt ca o persoană oarecare din Europa Centrală, îți imaginezi? Nu știu cu ce se ocupă, deși cică e scriitor. Cred că e genul ăla de diletant care se află în treabă.

Mi-ar fi plăcut să ne vezi, Mari. Eram la masa din bucătărie, luând din când în când câte o înghițitură și încercând să susțin o conversație drăguță și veselă. Și iată-l și pe el, bând din Fernetul, care, după o jumătate de sticlă, a început să-și facă efectul. Cel mai amuzant a fost că de fiecare dată când voiam să-i umplu paharul sau când mâinile ni se atingeau din greșeală, se dădea înapoi de parcă aș fi încercat să sar pe el, l-aș fi aruncat pe podea și aș fi început să mă înfrupt din el. M-a făcut să râd mult și am fost tentată să-l încerc, doar ca să-i văd groaza. Sunt sigură că l-ar fi speriat strașnic.

Parcă te aud dojenindu-mă. Dar mă știi, Mari: sunt mai mult poznașă decât crudă. Oricum, pasajele astea ai face bine să nu i le citești tatei, dacă o să-i citești vreodată din scrisoare. Ce-ar mai fi de spus despre stimatul domn Samper? Inevitabil, e un maestru al gătitului la fel ca al operei sau al stilului autodidact. Conform vechii noastre vorbe „În spatele bunătății se dărâmă o fortăreață“, l-am invitat la cină. A opus o rezistență de formă, dar până la urmă a apărut cu un bol de înghețată făcută special pentru această ocazie. Drăguț din partea lui. Se chinuise pentru asta, așa că m-am simțit chiar puțin măgulită și mi-am propus să mă comport foarte bine cu el și să nu-l sperii cu gesturi provocatoare. Singura problemă a fost că uitasem că nu mai aveam vin și a trebuit să deschid tot o sticlă de Fernet Branca. Din fericire, directorul băncii care venise să-mi dea carnetul de cecuri îmi dăduse o valiză plină – ți-am spus? Acum mă întreb dacă Ljuka a avut

vreo contribuție la asta. Mă rog, ce-aș fi putut să-i dau de mâncare oaspetelui meu decât shonka *și* pavlu *? O mâncare autentică din Voida, o lecție de gastronomie europeană. Dar mi-am amintit atât de mult de acasă, încât mi-au dat lacrimile – dragă Mari, nu am mâncat* shonka *nicăieri în lume, e o mâncare numai a noastră.*

Bietul Gerald a început să fie agitat și cred că din cauza asta a mâncat și a băut atât de mult. N-am cunoscut îndeajuns de mulți englezi ca să-mi dau seama dacă toți au obiceiul să nu lase nimic în farfurie și în sticle la cină, simțindu-se datori să le golească, de parcă prezența mâncării ar fi un reproș adus bărbăției lor. Bărbăția lui Gerald a semănat din ce în ce mai mult cu cartierele fantomă pe care le-au construit sovieticii în Voinograd: o fațadă de mucava, lângă care nici un câine n-ar avea curajul să ridice piciorul de teamă să nu se prăbușească totul peste el. A chicotit. A ridicat vocea. La un moment dat a adus bolul cu înghețată și a început să cânte. De fapt, înghețata nu era rea deloc, deși puțin cam simplă. Avea o vagă aromă vegetală. Dar în momentul acela Gerald era atât de beat, încât a mâncat din ea până a terminat-o.

La un moment dat m-am gândit că s-ar putea să leșine la mine în bucătărie, așa că l-am scos la plimbare, chipurile ca să privim cerul nopții (care era într-adevăr minunat și înconjurat de contururile munților). L-am condus cu îndemânare spre casa lui, iar el s-a uitat spre cer, s-a înfiorat, a râgâit, s-a scuzat, a râs și a spus: „Data viitoare ești invitata mea." Apoi a adăugat cu o voce încurcată: „N-am spus prostii, nu?" și a căzut la pământ ca o pitulice șocată (cum spun cei din Bunki). Așa că l-am lăsat acolo. Dar știu că a supraviețuit pentru că-l aud fredonând diverse arii în bucătărie. Sinceră să fiu, este atât de oribil, încât chiar începe să-mi placă de el, atâta doar că mi-e destul de greu să lucrez din cauza zgomotului.

Acum o să mă opresc, draga mea Marja, cu credința că muntele Sluszic va continua să vegheze asupra familiei și pământurilor noastre.

Cu mult drag,
Marta

8

În dimineața asta mă duc la Viareggio să mă întâlnesc cu Sasi Vlas, care a venit din Florența ca să-mi fie interpretă. Este căsătorită cu un avocat, iar ea e consul, atașat cultural și reprezentant general al afacerilor Voidei în orașul acela. O femeie frumoasă, cu fruntea îngustă caracteristică regiunii Bun – o primă impresie confirmată în momentul în care deschide gura (un bun exemplu de stomatologie sovietică). Vai, accentul acela Bunki de care râdem acasă! Cu toate acestea, e destul de plăcut și nostalgic să auzi sunetele alea într-o gară din Italia. Iată-ne singure într-o țară străină, aliate de conjunctură, cu acele pașapoarte maronii de Voida și cu *permessi di soggiorno*... De fapt, Sasi nu vede lucrurile așa, fapt care devine evident destul de repede. Căsătorită cu un italian, vorbind fluent limba, cunoscând obiceiurile și având doi copii mici, probabil că trebuie să treacă peste supărarea – sau poate chiar *rușinea* – de-a fi plecat de pe tărâmurile natale înainte să-și aducă aminte cine e tata și că eu compun muzica pentru un film de Piero Pacini. Ar fi bine să-și aducă aminte; mă rog, e drăguță și vrea să mă ajute. Ne întâlnim cu două dintre ajutoarele lui Pacini și mergem cu mașina, așa cum fusese aranjat, ca să vedem locul unde se va filma.

Drumul de coastă de la Viareggio spre sud, înspre Tirrenia și Livorno, e abrupt, plin de pini și de culturi agricole

pe partea stângă. În dreapta, după ce estuarul cu iahturi și vapoare se îngustează, încep stațiunile de pe plajă. Destul de stridente în zona centrală, cu ziduri mari, porți grandioase și firme luminoase pe care scrie „Eden" și „Nirvana". E prima dată când această fată din mijlocul Europei a pus piciorul pe una dintre aceste riviere de aur, dar nu pot spune că plajele sunt foarte diferite de cele de lângă Danzig, unde am fost cândva cu Marja. Presupun că soarele e mai puternic aici, dar de la distanță macaralele din docuri arată la fel. Oricum, mă aștept să văd marea cu venerație. Potrivit lui Sasi, ne-am oprit doar „ca să iau măsura locului", dar cred că a fost mai mult ca să-mi cunosc lungul nasului.

Mai mergem câțiva kilometri prin stațiunile standard. Cred că e foarte frig aici iarna. Magazinele, restaurantele, acoperișurile – chiar și asfaltul – păreau făcute pentru a purta ecoul sandalelor de plajă și al conversațiilor de vacanță. Indicatoarele arată că mai avem puțin până la Tirrenia, când plaja se termină și în locul ei apare o semijunglă în spatele ochiurilor de sârmă ale gardului. Aceasta este presărată cu vile fasciste albe: ruine imense de beton, prin ale căror obloane sparte și cercevele fără geamuri se zăresc niște scări de la Hollywood. La una dintre aceste vile ne oprim. Porțile ruginite sunt deja deschise și, înăuntru, printre arbuștii care au pus deja stăpânire pe șosea, este parcată o strălucitoare mașină roșie de curse. Lângă ea stă un tânăr care poartă ochelari negri de soare ridicați pe cap, fiind de sus până jos *le fils à papa*. Îmi este prezentat ca fiind Filippo, fiul lui Pacini. Este foarte drăguț și își cere scuze pentru absența tatălui cu o sinceritate plauzibilă. Marele Piero este în America, unde primește un premiu. Unul dintre acele lucruri inevitabile din viața unui regizor de film. Faima are obligațiile ei agasante.

Așa că stăm la umbra unui gorun ca niște călători în timp aruncați undeva în anii '30, în timp ce Filippo ne

povestește, într-o engleză mult mai bună decât a mea, câte ceva despre istoria junglei. Se pare că aceste vile au fost cândva o parte din Studiourile Pisorno (combinația dintre Pisa și Livorno a fost, probabil, întotdeauna de rău augur, adaugă el cu un zâmbet care implică o renumită rivalitate istorică). Pisorno a fost o versiune toscană mai veche a Cinecittà-ului din Roma, acolo unde au fost făcute multe filme bune în timpul lui Mussolini. O bună parte dintre ele au fost incluse în categoria filmelor de tip „telefonul alb", numite așa din cauză că reprezentau o fantezie fascistă despre oamenii care trăiau bine fiindcă erau burghezi. După război, Cinecittà a preluat industria de film italienească, iar din anii '60 nimeni n-a știut cum să procedeze cu ceea ce rămăsese din Pisorno. Sutele de hectare abandonate de lângă mare sunt vânate periodic pentru proiecte cum ar fi un centru cultural, un centru comercial, un parc tematic, chiar și o rezervație naturală, dar planurile au eșuat de fiecare dată. Poate doar fasciștii au avut puterea să-i facă pe locuitorii din Pisa și pe cei din Livorno să fie de acord, iar absența lor înseamnă doar indecizie, impasuri și un teren de golf. Acum, în locul unde au fost telefoanele albe, pe mesele aurite de lângă paturile duble, se găsesc prezervative folosite, seringi, mucuri de țigări și alte lucruri lăsate de oaspeții nepoftiți.

— Dar uitați-vă și voi, încheie Filippo, luându-mă de mână și conducându-mă spre o terasă cu betonul mâncat. Aerul sărat a intrat timp de șaptezeci de ani în materiale și le-a acoperit de rugină.

A, minunat! Scabros! Abandon total!

— Ce loc pentru face un film, îi spun apreciativ lui Filippo. Toate acele fantome ale fascismului surpate de declin.

Cel puțin asta încerc să spun și cred că înțelege despre ce e vorba. Sasi are un aer dezaprobator, poate din cauză că n-o folosesc ca interpretă sau pentru a-mi da de înțeles

că aceste podele ale sălilor de bal și ale sufrageriilor pline de sticlă spartă și excremente uscate (de animale? de oameni?) sunt foarte departe de habitatul ei natural. Pun pariu că telefoanele ei din Florența sunt albe. Între timp, Filippo e încântat că dau atenție locului. Totul e ca un fel de prevestire și visul cel mai puțin plauzibil, acela de a compune muzica pentru un film al lui Piero Pacini, începe să prindă contur. Ne plimbăm prin casă, fiecare în lumea lui, mulțumiți de generațiile de graffiti-uri și gata să speculăm pe marginea tuturor nepotrivirilor. De ce ar fi folosit cineva camera asta pentru a depozita baloți și cartoane de ouă cu sutele, ude și putrezite?

Când din pură întâmplare Piero Pacini a văzut *Vauli Mitronovsk*, după ce câștigase Premiul Hermelina de Aur la Voida în 1999, i-a plăcut coloana mea sonoră îndeajuns de mult încât să mă roage să fac muzica pentru un viitor film al lui. M-am holbat la scrisoare, nevenindu-mi să cred, după care am început să alerg dintr-o cameră a castelului în alta, arătându-le scrisoarea tuturor celor pe care i-am întâlnit, mai puțin lui Mili, care este analfabetă. Previzibil, tata nu auzise de Piero Pacini. Ca să-l aducem aici, a fost nevoie de săptămâni întregi de convingere din partea mea și a Marjei. Spunea că cinematografia vestică e decadentă, plină de limbaj vulgar și indecență, și condusă de drogați pe care-i numea *dudi.* Ar fi o ocupație inacceptabilă pentru unul dintre băieții lui, și cu atât mai mult pentru fată. Între timp, Pacini mi-a scris mai multe scrisori în care mi-a dat un presupus scenariu pe care m-am asigurat că tata nu-l va găsi. Era vorba despre un grup de liberali de stânga plini de zel ecologic, care au înființat o comunitate de pescari. Tipii sunt uniți de ura împotriva creștin-democraților din Italia și de hotărârea de-a nu lăsa modul de viață ecologic să fie contaminat de mâncărurile semipreparate și de practicile de pescuit industrial. Această luptă e cu atât mai

ascuțită, cu cât tatăl unuia dintre ei este un democrat fervent, prieten foarte bun al prim-ministrului Giulio Andreotti. Acesta deține flote întregi de pescuit care l-au făcut milionar și e cunoscut drept cel care a exterminat o specie de delfini aflați sub supravegherea Institutului Oceanografic din apropiere. Treptat, membrii comunității reușesc să-i convingă să iasă în larg din nou pe câțiva dintre pescarii care din cauza concurenței fuseseră nevoiți să-și pună năvoadele în cui... Totul merge prost, evident. Industrializarea și forfota citadină stau la pândă. Ceva dăunător pare să iasă chiar din nisipul pe care s-a ridicat comuna (iar aici văd intrând în scenă ruinele din Pisorno-ul lui Pacini). Un germen fascist virulent care dormitase în betonul umed invadează comuna. Bucată cu bucată, locul începe să se împută. La unul dintre personaje, ecologismul devine rasism și se revarsă asupra unui pescar albanez, din cauză că nici un emigrant nu are vreodată nici cel mai mic respect pentru mediul din țara care l-a adoptat, pentru simplul motiv că nu crede că e a lui... Au loc întâlniri, discuții, certuri. Mai multe cupluri se despart. Mai apoi vin orgiile din vilele abandonate. Am înțeles ideea. Singurul lucru care conta era să-l opresc pe tata să vadă sinopsisul.

Ei bine, simplul fapt că acum stau în casa mea mai sus de Casoli maschează incredibilul efort – ca să nu spun pe șleau „minciuni" – pe care a trebuit să-l fac pentru a-mi obține autonomia și independența. Deocamdată tata crede că Pacini face un film documentar pentru industria turistică italiană, plin de muzică săltăreață și imagini încântătoare, cu preșcolari îmbrăcați în haine Benetton și încercând să prindă porumbei în Piazza San Marco. Dumnezeu să-l ajute pe acest regizor vestit dacă tata află adevărul. În fond, Pasolini a fost înjunghiat mortal de un băiat de 17 ani. Nu vreau să mă gândesc ce i s-ar putea întâmpla lui Piero Pacini

dacă tata ar chema tot clanul ca să răzbune inocența pierdută a fiicei sale mai mari.

Oricum, stând aici, în căldura sfârșitului de iunie, în grădinile năpădite de bălării ale vilei pe care Pacini se pare c-a ales-o ca loc principal de desfășurare a acțiunii, întregul proiect prinde viață pentru mine. Printre ramurile de acacia, marea albastră licărește zgomotos. În spatele meu, casa se încruntă de parcă ar aștepta să fie refăcută după relele prin care a trecut de-a lungul istoriei. Își vrea telefonul alb înapoi. Locul este perfect și sinistru, iar eu simt muzica potrivită care dă din coate pentru a ieși din mine. Fac câteva fotografii cu un Polaroid ca să surprind atmosfera, așa încât, când o să fiu din nou pe munte în bucătăria mea, încercând să nu mă las distrasă de cântatul vecinului, să fiu sigură c-o să mai aud o dată ce aud acum. Așa merg lucrurile la mine. Primele impresii aduc întotdeauna muzică. Gânduri și titluri ilizibile urcă spre ochiul minții, în timp ce urechea mi se umple de teme muzicale.

În cele din urmă, Filippo insistă să mă ducă înapoi la gara din Viareggio unde mi-am lăsat mașina. Sasi este acum destul de țâfnoasă și aruncă o zicală din Voida despre hermelinele care nu sunt de viță nobilă. Fac o încercare să intru cu nonșalanță în mașina stacojie, dar această jucărie de curse a băiatului nu-i făcută pentru nonșalanță. E ca și cum ai încerca să intri într-o cutie de pantofi unsă cu cremă. Mașina e un De Tomaso Panther și este atât de joasă, încât de fiecare dată când trecem peste o groapă mă aștept să fiu friptă de macadamul încins. Ajungem la gară cu scârțâituri și toată lumea se uită atât de mult la mașină și la șoferul ei, încât abia dacă observă cât mă chinuiesc să ies din ea, mult mai necunoscută, dar fericită să mă îndrept prin arșiță spre mașina mea banală.

9

A doua zi fac puțin loc pe masa din bucătărie (încă nu m-am obișnuit să spăl. E mult mai ciudat decât să-ți faci mâncare. Aș vrea să fie draga de Mili aici) și îmi întind noua hârtie cu portative cu 16 linii. De asemenea, foarte multe creioane de diferite culori. Sarcina mea e să renunț deocamdată la cântecele obișnuite și să mă concentrez pe coloana sonoră a filmului. Îmi dau seama că e prematur, din moment ce încă nu știu ce vrea Pacini. Dar sunt hotărâtă să pun pe hârtie cel puțin germenii a ceea ce-am început să aud ieri, în timp ce mergeam prin acele camere goale cu ciment pe jos de la Studiourile Pisorno. Pune totul pe hârtie, altfel se pierde, asta e ideea. Oricum, Pacini vrea în mod sigur câteva pasaje de atmosferă. Ce trebuie să fac e să inventez *sunetul* caracteristic filmului. Vreau să fac ce-a făcut Ennio Morricone pentru spaghetti-westernurile lui Sergio Leone. Nu poți nici măcar să-i vezi fața lui Clint Eastwood fără să auzi orchestra, acel sunet de rău augur, care parcă s-ar auzi într-o biserică mexicană distrusă de soare. Cât despre fluierat...

Mă gândesc vag la tangouri (sunt foarte pe stilul telefonului alb) și aștern câteva note pe hârtie, când vecinul meu începe să urle oribil. Adevărat, sunetul e estompat de distanță – casele noastre sunt la o distanță de cincizeci de metri și umbrite de copaci –, dar vocea lui are un timbru deranjant

și răsunător. Insistă să fie auzită. Mă gândesc că nu ajută foarte mult nici faptul că este mijlocul lui iulie și toate ușile și ferestrele lui sunt deschise, la fel ca ale mele. Sunt pe cale să pun mâna pe telefon și să-i spun ce cred acelui agent imobiliar mieros, când deodată îmi dau seama că aud *exact* sunetul pentru film. Întotdeauna, undeva în depărtare, un *dudi* masacrează o operă italiană sau improvizează. E incompetent, inconștient, egoist, plin de dorințe. Un fundal perfect ironic pentru idealismul unei comunități ecologice din Italia în decădere. Există un pasaj bogat pe care Gerry îl repetă mereu și care într-un fel reușește să înglobeze dulceața fadă, esențială, a lui Puccini fără să poată fi recunoscută de nimeni. Nu pot exprima lucrul ăsta în cuvinte, dar ritmul sugerează într-un mod straniu formula „Telecom Italia". Poate că sunt prea influențată de frustrările legate de faptul că am sunat acasă de curând. Sau poate că Gerry e prea influențat de faptul că poate să stea pe terasă (lângă acel loc care în Voida ar fi privata țăranului) și să vadă undeva, jos pe coastă, tocmai lacul lângă care a trăit cândva Puccini. Ehe, aș vrea eu să fi fost cea care a fondat opera italiană. Lucrarea mea preferată din toată opera lui Verdi este cvartetul de coarde. Știu că e pervers. *Știu.*

În orice caz, pasajul bogat se potrivește cu ritmurile seci de tango din fundal și tocmai încep să arăt ca o casă în flăcări (cum obișnuiesc să spună foarte expresiv oamenii din Voida), când se aude o bătaie în ușa deschisă, iar Gerry se profilează în lumina de afară.

— Sper că nu deranjez, zice el, avansând cu o privire scrutătoare.

Îmi dau seama că nu vede foarte mult din cauza luminii de-afară și bineînțeles că ochii lui nu se acomodează la fel de repede cum ar fi făcut-o acum zece ani.

— M-am gândit să vin cu ceva... Hopa! Ești ocupată, zice el, văzând foaia cu portative de pe masă. Ia uite, asta

arată teribil de... Cântecele tale, presupun? Oricum, am observat că-ți place foarte mult chestia asta, așa că m-am gândit să dau fuga și să-ți aduc o sticlă.

A adus, bineînțeles, Fernet Branca. Năucită de această invazie bruscă, mă uit prostește la eticheta galbenă cu poza unui vultur care prinde o sticlă în gheare, plutind deasupra unui glob albastru.

— Știu exact cum te simți, continuă el înțelegător. E ca și cum te-ai apropia de ora mesei și te-ai întreba dacă un strop de *snorterino* n-ar fi potrivit.

Nu cred c-o să fiu vreodată foarte bună la engleză. Încă încerc să înțeleg ce-a vrut să spună, în timp ce renunț la alte gânduri care nu-mi dau pace. Evident că sunt prea lentă, așa că preia inițiativa, găsind două pahare lângă chiuvetă și turnând niște porții cu care l-ar îneca și pe un vânător din Bunki.

— Gata, spune el, în timp ce-și ia paharul mai gol. Ajunge să-ți placă mult chestia asta, nu crezi? Oricum, n-am vrut să te deranjez.

— Cu toate astea, ai făcut-o.

— Mi-e teamă că n-am rezistat unei sărbătoriri discrete. Adevărul e că tocmai am aflat că noua mea carte merge uimitor de bine. Până și antieroul ei, oribilul domn Snoilsson, crede că este o „lovitură". I-au trimis imprudent o copie a manuscrisului, dar se pare că știe să citească până la urmă. O să fie prezentată peste tot, din câte-mi dau seama. Drepturile internaționale de autor o să fie obținute foarte repede – Dumnezeule mare! Cum am putut să uit? Am o prăjitură în cuptor. Mă-ntorc imediat.

Acum că-l văd dinăuntru, în loc de o pată neagră profilată în lumină, îmi dau seama, în timp ce se plimbă de colo-colo, că poartă un tricou marinăresc cu dungi orizontale, pantaloni scurți, albi, care arată că nu prea are fund și o pereche de Deckers sau Dockers sau Dickers în picioarele

fără șosete. Întind mâna resemnată după pahar. Dacă există ceva mai exasperant decât să fii întreruptă din muncă de veștile legate de cât de bine îi merge vecinului cu munca, nu-mi dau seama ce-ar putea fi. Până la urmă, cine e individul ăsta sâcâitor? Fără îndoială c-o să fie dureros, dar e momentul să pun punct acestei camaraderii joviale incipiente. O fi el foarte drăguț, dar mi se pare din ce în ce mai mult că e genul de burlac care, fără să-ți dai seama, începe să vină destul de des la tine pentru o cană de zahăr sau de orez și apoi stă până când nu mai ai încotro și-l inviți la masă, și uite cum o altă zi de muncă se duce pe apa sâmbetei. La fel ca bietul Pavel de la Conservatorul din Moscova. Un alt *dudi*, evident. La naiba, de ce-i atrag? Dar stai că vine.

— Salvat de clopoțel, mă anunță el, făcându-și vânt cu mâna. Pfui – la timp. Încă un minut și frigăruile s-ar fi făcut scrum. A, ni s-au golit paharele. Nu se poate întâmpla una ca asta într-o zi toridă în Toscana.

Sunetul Fernetului umplând paharele invadează camera.

— Un pic mai încolo, când se răcesc, o să le-aduc aici și putem să trândăvim la un ceai. Teribil de decadent, prăjituri și sucuri după-amiaza, nu crezi? Îmi cer scuze că vorbesc aiurea, dar nu-ți pot spune ce ușurat te simți când oamenilor le place ce-ai făcut. Cărțile sunt un iad. Poți să pierzi un an cu scrisul și după aia ți se spune că n-ai atins nota corectă, că ai pierdut douăsprezece luni din viață. Sincer, te invidiez, Marta. Cel puțin, tu poți să-ți ștergi unul din cântece dacă se dovedește prost, și asta înseamnă doar o oră sau două de muncă de pomană, pe care poți s-o consideri un câștig de experiență. Pe când o *biografie*...

Gerald își mai pune un pahar de Fernet, cu gesticulația omului de lume.

— Problema e că nu știu ce să fac mai departe. Editorul și agentul meu mai vor chestii de genul ăsta. Dar m-am

săturat de personalitățile sportive. Îți vine să crezi că acum încearcă să mă convingă să scriu despre un fotbalist sud-african cu burtă și dependent de cocaină? Mă gândesc că, fiind mai bătrân, s-ar putea să fie mai interesant. Îți spun un secret: mă simt de parcă m-aș risipi. M-am săturat de oamenii care își fixează singuri provocări și apoi se chinuiesc inutil să le facă față. Vreau un subiect demn de talentul meu.

— Cineva ca Luciano Pavarotti? întreb cu un aer poznaș. Vocea ta e aproape la fel.

— Glumești, bineînțeles, spune el neconvingător. Și pe urmă, Marta, biografia lui a fost scrisă deja. Probabil de douăsprezece ori. Nu, mă gândeam mai mult la un regizor de film. Piero Pacini, de exemplu. Toate filmele alea minunat de decadente. *Ziua lui Nero* – vreau să spun că oricine e-n stare să viseze scene ca-n filmul ăla are o bilă albă din partea mea. Și ai văzut *Mille Piselli*? Nu m-ar deranja să studiez o imaginație ca asta. Tu ce crezi?

Rămân fără glas, pentru că sunt îngrozită. Ce fel de farsă oribilă a sorții e asta? Cum se poate ca această creatură absurdă să intre-n viața mea în felul ăsta?

— Nu, mă aud spunând hotărât. Sincer, nu, Gerry. Nu cred că individul ăsta, Pacini, e pe gustul tău. Nu te cunosc atât de bine, bineînțeles, și cu siguranță nu-i treaba mea, dar e evident că talentul tău e mai mult în domeniul muzical. Nu neapărat cu un cântăreț. Eventual cu un dirijor sau un instrumentist. Cineva ca Pavel Taneev, poate. Ai auzit de el?

Se uită la mine compătimitor.

— Normal că am auzit, Marta. Toată lumea a auzit de Pavel Taneev. E cunoscut în toată lumea. A câștigat Premiul Ceaikovski.

— Ei bine, a avut o viață interesantă. Tatăl lui era proiectant de avioane pentru aviația sovietică și avea întotdeauna o valiză pregătită în casă în cazul în care ar fi fost trimis în

Gulag. Dacă unul dintre avioane se prăbușea în timpul testelor, iar el semnase în prealabil că era bun de zbor, știa că trebuia să se ducă direct acasă, să-și ia valiza și să se predea. Fără nici un fel de scuze, mai ales dacă pilotul murea. Cam asta era viața în familia în care a crescut Pavel. Abia dacă și-a văzut tatăl. A fost întotdeauna în Gulag.

— Avioanele lui s-au prăbușit unul după altul?

— Ca fazanii împușcați. Dar n-a fost niciodată vina lui. De fiecare dată câte un mecanic invidios făcea o schimbare.

— Doamne, ce melodramatic. De unde știi?

— Pavel mi-a povestit.

— Vrei să spui că l-ai cunoscut pe Pavel Taneev?

— Am fost la Conservatorul din Moscova împreună.

— Moscova? Dar credeam că ești din Volodia sau așa ceva.

— Voida, spun cu foarte multă răbdare pentru bufon. Dar pe-atunci Academia de muzică din Voida, deși excelentă, te învăța prea puțină compoziție. Așa că m-am dus la Moscova. Nu l-am mai văzut pe Pavel de câțiva ani, dar am fost destul de apropiați cândva.

— Destul de apropiați, hm?

Pot să jur că idiotul ăsta încearcă un rânjet, deși s-ar putea la fel de bine să fie din cauză că își pierde controlul mușchilor faciali, așa cum li se întâmplă oamenilor după ce au în stomac trei sferturi de sticlă de Fernet Branca.

— Destul de apropiați. Și acum, Gerry, dacă vrei să mă scuzi, trebuie să mai lucrez puțin. La cântecele, știi tu.

— A, da, desigur. Îmi pare nespus de rău că te-am ținut ocupată cu problemele mele. Dar mi-a făcut plăcere să vorbesc cu tine, recunosc. Pavel Taneev? Da, văd câteva posibilități. Un pianist minunat, un trecut exotic – ca să nu spun dramatic. Ceva soție și copii? Ar fi foarte complicat de lucrat cu ei, nu crezi?

— N-a avut nevastă, Gerry, îi spun, uitându-mă fix în ochii lui. Pavel nu e-nsurat, poți să fii foarte sigur în privința

asta. N-o să ai nici un fel de problemă din punctul ăsta de vedere. S-ar putea chiar să aveți multe în comun.

— Înțeleg, înțeleg. Aha. *Înțeleg.* Bun, e de gândit. Mulțumesc pentru băutură. Trebuie să mă întorc.

Și pleacă printre copaci, clătinându-se puțin. Ei bine, Pavel dragă, mă gândesc la tine în momentul în care pun din nou mâna pe pix, îmi pare rău c-a trebuit să te-arunc pradă lupilor în halul ăsta. Dar ești băiat mare și-l poți refuza cu ușurință pe Gerald. Iar dacă nu poți, atunci o să fie un fel de răsplată pentru momentele în care ai plâns atât de mult pe umărul meu pe strada Sverdlovskaia. Adevărul este că aș face orice pentru a mă asigura că Gerald îl lasă-n pace pe Piero Pacini.

10

Fiindcă am lucrat și la prânz, făcând pauză doar pentru o cafea tare ca să contracararez acel pahar de Fernet băut cu de-a sila, reușesc să pun pe hârtie majoritatea ideilor care-mi veniseră la Studiourile Pisorno. Dacă voi ajunge sub un autobuz, nimeni nu va putea să-mi descifreze mâzgălelile, fără îndoială, dar atunci deja nu va mai conta. Din direcția casei lui Gerry s-a pogorât o liniște binecuvântată și mi-l imaginez întins pe un pat dublu, beat mort: cu ochii închiși, gura deschisă și tricoul marinăresc plin de sudoarea pieptului său nemusculos. Există un anume patos în legătură cu vecinul ăsta al meu, dar nu insist asupra acestui lucru.

După-amiază, la nici treizeci de secunde după ce trasasem o linie dublă la capătul portativului, Piero Pacini mă sună din Roma, proaspăt întors din America. Filippo îi spusese că decorul propus fusese pe placul meu, iar el spera să fie adevărat. Sunt gata să înceapă filmările acolo în șase săptămâni și mă întreabă dacă mă simt inspirată. Îi spun că nu numai că mă simt inspirată, dar că deja am scris ceva care sper să se potrivească acelui loc sinistru, acelei atmosfere abandonate. Piero este – sau pare să fie – în extaz și promite că-mi va trimite prin curier o copie a scenariului așa cum este în momentul de față, cu cerințele legate de coloana sonoră bine marcate și cu timpii exacți. Ar trebui

să le primesc a doua zi și ar trebui să mă gândesc deja la un laitmotiv al filmului, apelând la aceeași tehnică pe care am folosit-o cu succes în *Vauli Mitronovsk*.

— Dar nu trebuie să-ți spun *ție*, Marta dragă, zice el. Știi că nu suport coloanele alea sonore care fac filmul să sune ca un serial american. Pasajele alea fără stil și de umplutură între scene îmi provoacă teamă. Filmele mele nu subordonează niciodată auditivul vizualului. Când o să pot auzi ce-ai compus?

— Ei bine, îi spun, puțin agitată, am schițat doar câteva pagini ca să găsesc sunetul optim al filmului. Deocamdată sunt doar câteva note pe hârtie.

— Bine. Trimite-mi CD-ul.

— Poftim? CD-ul? Sunt scrise pe hârtie – știi cum, în manuscris. Pe hârtie.

— Vrei să spui că e scris cu *cerneală*?

— E singura metodă pe care-o știu, îi spun aspru, reușind să mă abțin să spun că metoda asta i-a ajutat destul de mult pe Beethoven și Stravinski. Ce credeai?

— Of, zice Pacini. Am presupus că lucrezi la o orgă electronică legată de un computer. Credeam că toată lumea face așa-n zilele noastre. Cânți ceva, se înregistrează automat și apoi pierzi vremea cu instrumentația până obții sunetul dorit. Pe urmă înregistrezi totul pe CD și-l trimiți.

— Mi-e teamă că n-am folosit niciodată un astfel de sistem, îi spun cu unele rețineri. Eu lucrez după metoda tradițională. Știu sunetul pe care-l doresc și scriu notele așa cum vreau de la început. N-am nevoie să „pierd vremea“.

— Normal că trebuie să rămâi la metoda pe care-o știi, spune Pacini încurajator, reușind să sugereze că am rămas undeva în comuna primitivă, deși e un dezavantaj faptul că nu pot asculta imediat. Îmi place să filmez cu muzica terminată. Nu sunt ca alți regizori, care filmează și adaugă muzica, adaugă el disprețuitor. Pentru mine auditivul și

vizualul coexistă și se influențează unul pe altul în momentul în care este făcut filmul.

E evident c-a folosit cuvintele astea de sute de ori în tot atâtea interviuri. Dintr-odată, sunt conștientă că stau într-o bucătărie veche de câteva secole, plină de dezordinea mea personală – un compozitor din fostul bloc sovietic care a fost școlit după metode tradiționale în împrejurări grele. Mi-e rușine că sunt atât de înapoiată. Încep chiar să mă tem că marele Piero Pacini va începe să-și piardă încrederea în mine și îmi va spune că sunt prea în urmă cu tehnologia ca să colaborăm.

— Sunt sigură c-aș putea învăța, mă ofer jucăuș.

— Bineînțeles c-ai putea. S-ar putea să-ți trimit prin curier un sistem, odată cu scenariul. O să-i pun pe oamenii mei să facă asta. Acum trebuie să te las. Chiar și-acum avem probleme cu unul dintre rolurile secundare, îți vine să crezi?

Închide, lăsându-mă să mă simt asemenea unui elev care și-a dezamăgit profesorul preferat. Cu toate acestea, îmi spun, n-o să schimbe compozitorul în acest moment, nu așa lucrează marele Pacini, dacă nu cumva vrea să schimbe programul filmărilor și restul. Și, până la urmă, muzica mea este cea care va asigura succesul filmului... Dar iată că am început să mă agit și să-mi doresc să asculte ce am scris cât de curând posibil, ca să avem amândoi încredere. Poate că până la urmă trebuie să mă inițiez în domeniul calculatoarelor. Ce groaznic! Cu siguranță că aceste cârje electronice sunt pentru cei care nu știu despre ce e vorba, pentru amatori și pentru necunoscători. Nu sunt pentru adevărații compozitori, care au fost învățați să stea într-un colț, așa cum făcea Mozart sau alți compozitori de seamă, punând pe hârtie toată partitura chiar dacă pe scenă se desfășura repetiția generală.

În acest moment, ca la un semn, Gerry începe din nou de la distanță. Sinceră să fiu, nu-i atât de mult *nessun dorma,*

cât mai degrabă *nessun lavora.* Repetă pasajul pe care-l auzisem mai devreme. Pentru că vocea lui se aude mai tare, mă duc la ușă să văd dacă-mi mai face o vizită. Cu toate acestea, se pare că nu. Îl văd din când în când printre copaci, cărând o bară de metal destul de grea. Poartă cizme și o curea din acelea pe care le folosesc lucrătorii de la telefoane și pe care au atârnate o mulțime de obiecte din oțel. Mai are și o cască galbenă care completează imaginea constructorului contemporan. Nu sună și nici nu arată ca un om care acum câteva ore a băut trei sferturi dintr-o băutură cu un conținut de alcool de patruzeci și cinci de grade, adică la fel de mult ca *grappa* de pe polița șemineului. Acesta este evident taurul Gerry, cu efectul stricat de vocea lui de tenor care sună ca a unui cățeluș bătut. Cuvintele par să atingă punctul în care să poată fi înțelese, dar se opresc repede, ajungând la urechile mele ca o rugăminte a unui îndrăgostit: „Vedi, vedi, vedi il fondo del barattolo?“ *Vezi fundul containerului?* Orice ar fi compus, Puccini n-a spus niciodată aceste cuvinte.

Dar unde se îndreaptă acest muncitor săltăreț? Îl pierd din vedere, dar apoi dau de el la capătul unui portativ care are la capăt un do de sus ascuțit. Apoi se aude un si minor la care nici Maria Callas n-ar fi putut decât să aspire vag. Sunetul dispare și este urmat de un altul mai îndepărtat, care seamănă cu cel care se poate auzi în mărginimea Potemkinului când sunt foarte mulți oameni pe stradă. Apoi, liniște. Intrigată fiind, mă grăbesc spre locul acela.

gerald

11

Partea bună în legătură cu porcăriile comerciale pe care le scriu este că, din cauză că editorul n-are mult timp, textul meu e citit repede și mi se spune imediat dacă mai trebuie să fac schimbări. Recunosc că am fost plăcut impresionat de modul în care a fost primit *Reacție la cald*! Cel puțin le-a plăcut. Trebuie să vă spun că editorii, agenții și cei implicați în publicare nu reprezintă o parte importantă a publicului cititor. În primul rând, foarte puțini dintre cei care se ocupă de industria literară în zilele noastre sunt capabili să citească, asta fiind o deprindere superfluă într-o industrie care depinde mai mult de sentiment, imagine și marketing.

Prin urmare era bine că banala poveste de viață a lui Per Snoilsson fusese bine primită de cei care plătiseră pentru ea, deși evident, plăcerea mea n-a fost de lungă durată. Cui îi pasă că a scris o non-carte? Nu c-aș avea vreo dorință de-a lăsa un semn, bineînțeles. Dar nu m-ar deranja să fac un lucru care să mă prindă pe moment. De fapt, mi-ar plăcea să mă pierd în ceva, dar nu-mi dau seama în ce. Și orice ar fi, sunt al naibii de sigur că nimeni nu m-ar plăti s-o fac. Între timp, o fi mai bine că mă joc cu tot felul de rețete și cânt arii la modă ca să fac în ciudă disperării? E bine să continui să scriu cărți proaste despre oameni proști și să adaug câteva poante ca să-mi ușurez chinul? Răspuns: *Da.*

Ține minte tunelul de la capătul luminiței, Samper, cel care nu se termină. Cât de mult mi-ar fi plăcut să mă nasc în 1865 în loc de 1965. Mi-ar fi plăcut, de asemenea, să mă nasc fie cu un talent bine definit pentru ceva anume, fie prost. C-a venit vorba de asta, aș fi vrut ca mama și fratele meu mai mare să nu fi mers până la capătul Cobbului din Lyme Regis în acea după-amiază de la începutul lui septembrie, în timp ce eu și tata ne-am dus să cumpărăm un film nou pentru aparatul de fotografiat. Mi-ar fi plăcut să nu-i văd dați pe spate și apoi șterși de pe fața pământului de un val care-a iertat câțiva copii care testau efectul de ecou al galeriei din Cobb, un pictor care stătea lângă șevalet, trei cupluri, un câine și un bărbat care vindea suveniruri cu Jane Austen. Toți s-au speriat și au fost muiați din cap până-n picioare, în timp ce mama și Nicky au dispărut, lăsând în urmă un gol imens în aerul sărat care m-a înconjurat mereu de atunci. E ușor să vezi de ce a fost nevoie să fie inventat un Dumnezeu, fie și numai ca justificare a umorului sardonic al acestor acte jucăușe și arbitrare. Să continuăm cu farsele. Aș vrea... Aș vrea să nu mai beau Fernet Branca în mijlocul zilei.

Sinceritatea mă face să dau vina pe înspăimântătoarea Marta pentru că a început și a hrănit acest obicei al Fernetului. Descriu numai ce se întâmplă. Ochiul scriitorului, la fel ca al chirurgului, este indiferent la ceea ce vede. El are o acuratețe insațiabilă când vrea să servească un fel de mâncare făcut din ingrediente simple, dar perfect armonizate. E la latitudinea mesenilor să adauge o garnitură de moralitate pe care o sărează cu lacrimi, o piperează cu ură și așa mai departe. Totuși, aș merge mai departe. Cu toate acestea, aș cosmetiza realitatea spunând că Marta este o grasă șleampătă din mlaștinile Pripet, că îmi displace aproape totul la ea și că mă tem de restul, „restul" însemnând sticlele de Fernet Branca și forța ei de seducție de-a dreptul brutală.

Mi-e teamă de modul ei de a seduce nu pentru că mă simt amenințat de el, ci pentru că, mai devreme sau mai târziu, mă va încolți și va trebui să spun NU!, iar eu am fost crescut printre oameni civilizați, care nu încolțesc pe nimeni. Mi-e teamă de Fernetul ei pentru că mă forțează să ajung într-un colț unde să mă aud spunând DA! *Faiblesse oblige.*

E adevărat că ieri i-am dus o sticlă pe post de lubrifiant social. Am ajuns la locuința ei murdară cu scopul de a aborda problema cântatului ei la pian, care, sincer să fiu, mă înnebunește. Dar a reușit să ocolească lucrurile într-o manieră pe care nici Stephen Potter n-ar fi reușit-o dacă ar fi scris o carte despre un muzician. Probabil că și-a dat seama că o să vin, căci curățase masa din bucătărie de obișnuitele ei grămezi de rufe nespălate și farfurii murdare, și pusese peste tot hârtii cu portative. Genial! Auzisem destul din felul cum cântă la pian ca să-mi dau seama că era la fel de muzicală ca Beethoven la țambal, dar a trebuit să mă arăt impresionat de portativele ei: câteva bucăți de hârtie acoperite în mod deliberat de mâzgăleli. Evident că a fost nerăbdătoare să lase deoparte păcăleala în momentul când am scos dopul sticlei de Fernet – sau mai degrabă am turnat lichidul printr-o pâlnie de plastic. Personal, nu-mi place deloc să beau la mijlocul zilei, mai ales într-o zonă cu climat cald. Pur și simplu nu mai poți face nimic după aceea. Am reușit să plec sub pretextul că uitasem o prăjitură în cuptor: un lucru care vă va da o idee despre cât de tulburat fusesem de poluarea ei fonică. Sunt genul care merge pe impulsuri de moment, în ciuda exteriorului meu manierat, *à la* Clark Kent, așa că m-am dus la ea acasă pregătit să-i citesc actul de acuzare, dar am fost distras de prăjitura somptuoasă ale cărei zgomote din cuptor le-am auzit tocmai din bucătăria ei. Și foarte bine am făcut, pentru că în momentul în care m-am întors, am detectat începutul unui miros

amar și caramelizat: cel al stafidelor carbonizate. O să vă dau rețeta în curând.

Când m-am întors în șandramaua ei, Marta trecuse deja de punctul în care aș fi putut atinge orice subiect, cu atât mai mult unul delicat, cum era cântatul ei la pian. Nu e treaba mea, desigur, dar jur că băuse jumătate de sticlă: o cantitate care pe mine m-ar fi dus la *pronto soccorso*[1], spălături stomacale și o noapte petrecută în spitalul din Viareggio, dar care pe ea a făcut-o doar să zâmbească strâmb. E evident că este genul acela de persoană pe care băutura o face vicleană, pentru că a contracarat orice tentativă a mea de-a vorbi despre pianul ei, introducând ea însăși tema de discuție și apoi *flatându-mă.* Când vocea cuiva este comparată cu a lui Pavarotti și i se spune să-i scrie biografia, un gentleman nu poate decât să roșească sfios și să protesteze ritualic, spunând că nu-i chiar așa. Apoi Marta a susținut că a fost foarte apropiată de nimeni altul decât de Pavel Taneev, cu care a declarat că a fost colegă la Conservatorul din Moscova. Vezi să nu. Și corbii sunt galbeni. Vreau să spun, mă lași? E momentul pentru rețeta aceea:

Prăjitură cu pește

Nu, nu vorbim de chestiile alea rafinate cu pește și cartofi îmbrăcate în felii de pâine și prăjite, acel fel de mâncare tradițional englez. Acesta este mult mai exotic, o creație semnată de Gerald Samper și menită, așa cum ar trebui să fie orice operă de artă, să ne-aducă aminte că lumea este un loc neașteptat, plin de provocări necunoscute. Am perfecționat-o în timp ce compilam un mic volum intitulat provizoriu *Carte de bucate pentru reformați*, a cărui ingeniozitate

1. Prim-ajutor (*it.*) (*n.tr.*).

s-a dovedit prea mare pentru cei cincisprezece editori închişi la minte din Marea Britanie pe care am încercat să-i fac interesaţi înainte de a-mi pierde încrederea în acest proiect. (Manuscrisul a ajuns alături de altele în sertarul de jos, unde se află cimitirul speranţelor mele literare. Printre ele se numără libretul pentru o operetă încântătoare şi lascivă, *Vietato ai Minori*[1], pentru care acum mi-aş dori foarte mult să găsesc muzica potrivită, la fel ca în baletul meu *Jizzelle*[2].)

Ingrediente

377 g de făină cernută
151 g de griş
62 g de mălai dulce
149 g de zahăr tos
83 g de unt nesărat
1 ou şi jumătate
o scrumbie tare (cam 74 g)
coaja rasă de la o lămâie
99 g de migdale proaspete
26 g de stafide
un vârf de cuţit de piper negru
2 linguri de iaurt (opţional)

Amestecaţi făina, grişul, mălaiul dulce, zahărul, ouăle şi migdalele. Amestecul va fi foarte sfărâmicios. Folosiţi degetele pentru unt şi peşte. Nu disperaţi: după cinci minute

1. Interzis minorilor (*n.tr.*).
2. Variantă porno derivată din *Giselle. To jizz* (engl.) – a ejacula (*n.tr.*).

sau așa ceva, veți constata mirat că amestecul are consistența corectă. Adăugați stafidele, piperul și coaja de lămâie. E în continuare foarte tare? Iaurtul opțional va corecta lucrul acesta. Continuați până când aluatul este uniform, fără nici o bucată de scrumbie. S-ar putea să vă doară degetele, dar vă puteți consola cu gândul că unghiile dumneavoastră vor fi mult mai curate (acesta este și avantajul de a vă coace singuri pâinea). Puneți amestecul deoparte la răcorit timp de o oră. Între timp, încălziți cuptorul la 190° – aceasta era Regula 5 din cartea de bucate a dragului meu tată – și ungeți o tavă de copt cu ulei. După o oră, transferați aluatul în tavă și lăsați la copt timp de patruzeci de minute, sau patruzeci și patru, dacă sunteți distrași de o târfă beată dintr-o casă învecinată.

Ca să vă bucurați de adevăratul gust al prăjiturii cu pește a lui GS, trebuie s-o lăsați deoparte douăzeci și patru de ore. Acest lucru sporește atât textura, cât și aroma, dar nu mă întrebați cum. Așa cum crinii sunt mult mai frumoși dacă au tijele aurite, această prăjitură beneficiază de o glazură austeră: 226 g de zahăr amestecat cu două linguri de Fernet Branca. Aceasta vă va acoperi capodopera cu o glazură gustoasă, cu nuanță de ghimbir.

Pentru curioșii și aventurierii incurabili, un cuvânt de avertisment. Veți fi uimiți de cât de puține feluri de pește se potrivesc cu adevărat acestei rețete. Am descoperit că cel mai bun este de departe „Pinocchio“ din conserva pe care scrie *sgombri al naturale*, pe care-o găsiți în orice supermarket din Italia. Somonul bucăți e pe locul doi. În trecut am mai încercat țipar, *hippoglasus* copt și scrumbie afumată. Ultima n-a fost deloc un succes și a trebuit s-o dau la păsări. Era ceva poate prea ciudat la oasele de pește într-o prăjitură rece, deși s-ar putea să fie din cauză că îmbătrânesc. Cândva masa mea pentru păsările din jurul Londrei era o oază de *cuisine expérimentale* într-un deșert. Probabil că

păsările se plictisiseră de aceeași dietă de viermi, șorici de la șuncă și pâine calcinată. Calea mea înceată spre a deveni un maestru al artei culinare a fost marcată de oferte care au devenit punctul de atracție al modei aviare – *le dernier cri*, s-ar putea spune, cum s-au și dovedit din când în când. Una dintre victime, o ciocănitoare verde, a fost transformată de câteva ori într-o bucată de glazură cu trufe.

12

Cu cât văd mai mult din casa Martei, cu atât sunt mai sigur că nu se poate s-o fi cumpărat și că stă acolo cu chirie. Nemernicul ăla de Benedetti probabil că a făcut pe dracu-n patru să găsească un străin idiot, gata să plătească mulți bani ca să-l scape de casă. O suspectez că ar fi în pană de bani, deci nu putea să fi costat prea mult, dar faptul că-i lipsește poziția e problema. Acei cincizeci de metri fac diferența și o fac mult mai puțin avantajos plasată decât a mea. Fără îndoială că nu prea are motive să creeze o grădină din ceea ce are, deși am observat că ea sau altcineva a curățat o porțiune de dimensiunea unui teren de fotbal, cu un foarfece de tăiat. Între timp, nu pot decât să presupun că a fost trecut în contract să lase interiorul arătând ca o ilustrație a lui Beatrix Potter: podele din cărămidă umede, locuri pline de rugină, ferestre cu pânze de păianjen. Te aștepți să-l vezi pe domnul Tod furișându-se spre ușa din spate, uitându-se după umăr cu un rânjet obraznic și cu dinții dezveliți.

Mă bucuram de acest gând după ce mă întorsesem în bucătăria mea strălucitoare, care acum mirosea atât de plăcut a prăjitură cu pește proaspăt coaptă. Chiar dacă felul în care trăiește Marta nu e treaba mea, cred că nu se compară nimic cu o vizită la ea ca sursă de inspirație. Priveliștea de pe fereastra terasei mele e suficientă pentru a-mi aduce

aminte că singurul lucru care stă în calea unei panorame perfecte este acel pridvor antic: o relicvă nerenovată a unui trecut țărănesc. Dintr-odată, nu mai rezist. Mă îmbrac cum trebuie, îmi iau câteva scule și mă apuc s-o dărâm.

Acum câțiva ani, în peregrinările unui an de pauză, m-am trezit că mă plimbam cu autobuzul prin Bolivia. Sau era Ecuador? Undeva într-un loc cu un amestec amețitor de drumuri muntoase latino-americane, un autobuz fără geamuri la ferestre și cauciucuri dezumflate, cu femei indiene impasibile, cu pălării fără boruri, și un șofer *desperado*, care la intervale regulate lua ambele mâini de pe volan pentru a-și aranja frizura în oglinda retrovizoare. Vocea mea interioară răgușise de mult din cauza țipetelor și căzusem într-un soi de fatalism care n-ar fi putut fi întrerupt decât de câteva urgențe mari. Una dintre acestea era să fac autobuzul să oprească la fiecare cinci minute. Verificasem deja teancul de batiste de hârtie din buzunarul rucsacului și aveam de gând să-i spun șoferului să oprească, dar chiar atunci am dat într-un sat de munte peste o găină sau două și ne-am oprit lângă o prăvălie care voia să fie un bar. Am ieșit din autobuz și am intrat în barul acela ca Road Runner, stârnind trâmbe de praf. Probabil că fața mea comunica mult mai mult decât spaniola; în orice caz, am fost direcționat în spatele clădirii, unde se afla o toaletă cu ușa deschisă foarte îmbietor. Intrând acolo și închizând ușa, mi-am dat seama că singura lumină venea dintr-o gaură din podea: un cerc acoperit de o crustă, cu diametrul de aproape treizeci de centimetri. Nu eram într-o stare în care să mă pot plânge. Câteva secunde mai târziu, gâfâiam în acea poziție contorsionată atât de cunoscută călătorilor disperați, cu fața asudată pe genunchi, într-o stare de relaxare binecuvântată. Am mai fost capabil doar să-mi dau seama că dezastrul acela fusese provocat de un whisky, că viața va merge înainte și din partea mea și că autobuzul putea să meargă

mai departe și fără mine. Încet-încet, simțurile au început să-mi revină la normal, în timp ce bâjbâiam după batistele de hârtie, și am început pentru prima dată să iau seama la bucățile instabile de podea, la sticlele albastre care zăceau acolo și – cel mai interesant dintre toate – la priveliștea de sub mine. Gaura aceea îmi permitea să văd un extraordinar hău de aer bleu: un hău vertical atât de adânc, încât aș fi putut să fiu într-un elicopter. La treizeci de metri sub fundul meu picurător, se vedeau stânci abrupte deasupra cărora observam zborul lin al vulturilor care măsurau ceea ce le ofeream. A fost pentru prima dată când am experimentat un vertigo într-o toaletă. Am părăsit baraca mult mai vioi decât în momentul în care intrasem, acum fiind suficient de refăcut pentru a vedea adevărata frumusețe a unui loc liniștit, la capătul lumii, deasupra unui abis.

Ce zile! Și ce n-aș da să mă întorc la ele, chiar dacă nu din motive de aventuri erotice, deși eram mai viguros pe vremea aceea, pentru că acum cincisprezece ani lucrurile păreau mult mai bune pentru a trăi o viață serioasă pe pământul natal. Țineam să nu devin nici sclav al salariului, dar nici mare bogătaș. Dar asta se întâmpla înainte de prăbușirea culturii britanice într-un consens infantil, bazat pe modă și bani. Noul laburism și fotbalul au lăsat ca singură variantă exilul. Dacă nu ți se permite să fii serios, mai bine emigrezi. Chiar și batjocura este o formă de artă care cere sacrificiu și disciplină.

Așa că acum ies brusc din casa mea inutilă, deasupra unui Casoli inutil, cu un cântec pe buze, ca să nu uit de privata aia pe care am recunoscut-o ca făcând parte din trecutul meu. Evident că țărănimea ecuadoriană și cea italiană s-au gândit la aceleași lucruri când au văzut un hău imens. De ce să sapi, când natura a făcut deja asta pentru tine? Oricum, golul de aici nu este nici pe departe la fel de adânc sau de abrupt, după cum îmi dau seama, iar când mă uit

mai bine pricep pentru prima dată că toaleta aceea n-a fost niciodată construită peste ceva, ci a fost un closet obișnuit pe marginea unui deal terasat pentru viță-de-vie și legume. Încet-încet, dealul a fost erodat de ploile de toamnă și o mică alunecare de teren a lăsat cocioaba să se legene în aerul rarefiat. Bun: n-ar trebui să-mi ia mult să termin munca asta și să arunc resturile pe poteca de mai jos, acolo unde am început să smulg terasele din ghearele junglei care le-a îngropat după ani de abandonare.

Vi se pare că anumite partituri muzicale îți sugerează în mod automat că sunt singurele care ar putea acompania o anumită muncă? Ei bine, eu așa cred, deși nu pot spune întotdeauna de ce. În timp ce contemplu distrugerea acestei barăci, îmi dau seama că sunt prins în scena dramatică în care Massaro se înfruntă cu necruțătorul Brasi, cel care i-a vândut otravă pentru a-l ucide pe Don Antonio, tutorele Erminiei, care se opune faptului că Massaro o curtează. Dar otrava n-a funcționat, chiar dacă părul lui Don Antonio a căzut, iar pielea lui a căpătat o tentă metalică. Fiind un om inteligent, a devenit suspicios. Terorizat și furios, Massaro se întoarce la Brasi pentru a se plânge de otrava pe care acesta i-a vândut-o și care de fapt era expirată. *Vedi!* cântă el, cu emoția provocată de arestul său iminent și de faptul că Erminia și-a dat vălul jos, *vedi la data indicata sul fondo del barattolo! Perfido! Oimè!*

Introduc hotărât capătul barei între dușumeaua barăcii și pământ și o ridic cu un gest teatral, care imită furia și pasiunea lui Massaro. Din păcate, bucățile de dușumea sunt putrezite și pline de găuri. Dat fiind că stau deasupra barăcii, sunt împins înainte de lipsa de rezistență și mă prăbușesc prin ușă, lovindu-mă de peretele îndepărtat. Mă clatin destul de mult, fac zgomot și aterizez confuz, lovit de razele soarelui și de o durere groaznică. Liniște. Pământul se retrage și se apropie, legănându-se ca valurile unei mări

tropicale nu foarte adânci. O perioadă sunt suspendat, apoi încep să simt pământul sub picioare. Când deschid ochii, îmi dau seama că s-a întâmplat ceva oribil și că am orbit. Încerc să țip ușor, dar mă doare într-o parte, așa că mă opresc. Sunt orb și o să mor, iar efuziunile melodramatice ale lui Massaro nu sunt cu nimic mai consolatoare decât perspectiva ca *Reacție la cald!* să se vândă într-un milion de exemplare. De ce mă gândesc la asemenea subiecte banale când sunt țintit la pământ și vulturii îmi dau târcoale? Mai trece un timp în care plutesc în derivă, iar apoi, fără nici un avertisment, se aude un sunet ca o ramură care se rupe și senzația de cădere dispare. Lumina mă inundă. Văd din nou! E un miracol. *Un miracolo,* murmur slăbit, ca Erminia în actul 3, când descoperă că cel care-i era confident este Fr. Brasi, fostul otrăvitor care acum se căiește și ascultă ordinele sfinte. (Îmi pare bine s-o spun, noul cuplu Héloïse și Abelard ai operei *pulp* sunt meniți să fugă împreună în lume.)

— Nu, Gerree, nu e nici un miracol.

Și iat-o, inevitabil, pe Marta ținându-mi cascheta care presupun că mi-a căzut pe ochi când am picat. Am observat – pentru că în astfel de momente de claritate observi tot – că ține în cealaltă mână o sticlă de Fernet Branca. Săraca, pur și simplu nu poate sta fără. Teribil de trist, sincer, la fel ca pseudotalentul ei muzical. Totuși, în starea asta de șoc chiar simt un fel de afecțiune pentru ea. Am avut noroc că a fost prin zonă, trebuie să recunosc. Suntem departe de civilizație aici. Ajung să-i ating mâna recunoscător, dar interpretează greșit gestul și-mi pune sticla la gură spunând:

— Doar puțin, Gerree, dacă vrei neapărat. Nu e bine pentru spital.

Mă opresc din băut.

— Nu merg la spital, protestez și o gură de Fernet mi se scurge pe bărbie. Sunt foarte bine. Doar puțin amețit, știi tu. Am făcut o mică tumbă.

— O să adormi în zece minute.

— Ei, prostii. Ajută-mă doar să – *Au!*

Chiar în momentul în care mă ridic, mă săgetează o durere interesantă. Îmi trece prin minte expresia „coaste rupte". Mulțumesc mult, Doamne, exact ce aveam nevoie.

— Poate ți s-a rupt ceva înăuntru.

Ironicului i se pare că lumea e înfășurată în ironie și observ deasupra mea o pereche de vulturi învârtindu-se: mă rog, nu chiar vulturi, ci ereți, dar din aceeași familie. Trupurile lor subțiri coboară și se aude un sunet ca de mâță chinuită, în contrast cu zborul lor maiestuos. Cu teamă și cu ajutorul Martei, reușesc să mă ridic în picioare. Deja alcoolul ei mi-a muiat genunchii. Cred că am căzut aproape un kilometru, dacă e să judec după cât de departe pare platoul pe care se află situată casa mea și la care trebuie să ajung cumva. Încet și cu eforturi, reușim să urcăm poteca spre terasă. Durerea se mai potolește puțin; probabil că este efectul Fernetului, care-mi dă iluzia că-mi plutește capul, în timp ce trupul amorțit se află dedesubt. Într-un târziu, mă așez pe un scaun din bucătărie.

— Acum sun la salvare, spune Marta, uitându-se în jur după telefon.

— N-o să faci asta, îi spun pe un ton poruncitor, care până și pentru urechile mele sună teribil de slab, ca de Clark Kent îmbătat cu vin. După cum vezi, sunt foarte bine, doar puțin zguduit și cu câteva vânătăi. O să mă vâr în pat. Poate că și tu ar trebui să faci la fel după fapta ta de eroism. Dacă mâine-dimineață o să stau în ușa morții, s-ar putea să trebuiască să chemăm pe cineva, dar până atunci nu. Îți sunt foarte recunoscător pentru ajutor, Marta dragă. A fost o faptă de vecin adevărat. Mulțumesc.

Sinceritatea mea tăcută are efect, iar ea îmi zâmbește cu gropițe.

— Acum să te ajut pe scări, Gerree.

— Nu, am spus hotărât, nu-i nevoie.

Există anumite limite. Unde o să se ajungă? O să mă tragă de *intimi*, cum spun italienii chiloţilor? Ar vrea ea să fie atât de norocoasă. Momentele în care eşti tras de haine sunt rezervate Camerei de Gardă, lucrătorilor de la pompe funebre şi iubiţilor trecători. Vecinii din blocul ex-sovietic care încearcă să te îmbete n-au nici o şansă.

— Mulţumesc, oricum.

În sfârşit, o conving să plece, lucru pe care-l şi face după ce schimbăm numere de telefon fără nici o tragere de inimă. Am stabilit s-o sun dacă am nevoie de ajutor şi oricum ea o să vină dimineaţă să vadă dacă am supravieţuit. Ne despărţim cu urări de sănătate. Când descopăr că a uitat sticla de Fernet Branca, sunt cât pe ce s-o chem înapoi. După ce iau câteva lucruri necesare, încep să urc scările cu greutate, dar nu înainte de-a mă uita pe geam la priveliştea măreaţă provocată de lipsa toaletei. Lucrul ăsta mă trimite aproape fericit spre patul de convalescenţă. Metodele mele au fost un pic cam dure, dar până la urmă eficiente – un gând care l-a făcut până şi pe Creator să-şi ia o zi liberă.

13

Când sună Marta, a doua zi la zece, sunt treaz de mult. Noi, cei din familia Samper, ne revenim repede. Am o vânătaie neagră în jurul ochiului, ca pirații, probabil de la locul unde m-a lovit casca, și sunt plin de zgârieturi și de urme, ca să nu mai vorbesc că am o mare vânătaie sub braț. Dar loviturile sunt superficiale și nu cred că am vreo coastă ruptă până la urmă. Am și o ușoară durere de cap, ca să-mi aduc aminte că m-am lovit prostește în timpul căderii. Altfel, sunt bine și am o rezistență de invidiat.

— Gerree! strigă Marta, și cu siguranță vocea ei n-are nici o legătură cu muzica, trecându-ți direct prin cap ca un glonț și lăsând o urmă de țesut lezat. Nu ești în pat! E foarte bine. Uite, am adus micul dejun. Da. E mâncare din Voida pentru bolnavi.

Scoate ceva care arată ca o minge de chit învelită într-o șosetă.

– E *kasha.*

Kasha, din câte îmi aduc aminte, este hrișcă, arpacaș sau așa ceva. Îl asociez cu acel lanț de restaurante vegetariene din Londra unde pâinea este închisă și densă, tartele cu fructe arată ca resturile de la nucile de cocos și biscuiții îți cad în stomac ca pietrele de pavaj și stau acolo o săptămână la fermentat. Următoarele zile lenjeria intimă îți miroase a siloz. Duc mingea cu grijă la nas. E plină de amprente.

Melasă din nou. Și... să fie oare ulei de semințe de in? Poate că într-adevăr e chit.

— E foarte bună cu smântână. Noi așa le fierbem.

Aha. Un fel de drob din Voida pentru bolnavii în fază terminală. Exact ce-mi trebuia.

— Dă putere trupului bolnav.

Încă o dată, aș fi jurat că a rânjit. Sigur nu vrea să spună...? Chiar și în Voida poate să existe un astfel de afrodiziac pentru convalescenți? Femeia asta e înfricoșătoare. Nu mă simt egal cu ea în dimineața asta și, înainte să protestez, ea dă deja buzna spre mașina de gătit, aruncă bila într-o tigaie cu apă rece și aprinde focul. Apoi deschide frigiderul și pare că face inventarul cu dispreț. În sfârșit, ia un borcan cu smântână pe care-l miroase cu neîncredere. Recunosc că are o culoare ușor maronie și înșelătoare. Marta n-are de unde să știe că am tratat smântâna cu scorțișoară pentru un extraordinar sos de pere coapte cu brânză, a cărui rețetă o perfecționez.

— N-ai nimic bun de mâncare, Gerree, spune ea, trântind ușa frigiderului. Normal că ești slăbit. Nu mănânci lucruri ca să te facă mai puternic, cărnuri. Ai numai delicatese aici.

O spune cu tot disprețul.

— Nu e destulă *kasha* sau *shonka*? sugerez ironic.

— Ai dreptate.

Aprobă viguros din cap, iar din păr îi cad tot felul de chestii. Insecte? Sincer, e prea mult. Nu-i corect față de supraviețuitorii căderilor să fie terorizați în propria bucătărie. O să plătească pentru asta, jur. E evident că pentru o persoană cu un profil atât de țărănesc, o jumătate de galon de cremă rece cu usturoi e ca și cum ar mânca o felie de pâine sau o boabă de cafea: ceva cu care să-și clătească gura înainte de felul următor. Trebuie să mă gândesc la un nou fel de mâncare care să-i facă plăcere. *Cuisine mépriseur.* Oare

cum ne-om fi descurcat fără această categorie până acum? Deocamdată, sunt salvat de gong („cu șansa a doua", „salvat de gong": vedeți cum poate dăuna scrisul despre sportivi stilului cuiva). Vreau să spun că sună telefonul și că e Frankie, agentul meu din Londra. Având în vedere că englezii sunt cu o oră în urmă și că e devreme pentru el, înseamnă că-i vorba de o urgență.

— Ai auzit de Nanty Riah, Gerry?

— O stațiune de scufundări din Indonezia? mă grăbesc eu. O boală? Un fel de mâncare?

— Este fondatorul și solistul trupei de băieți numărul unu din Marea Britanie. Până și tu trebuie să fi auzit de el. Probabil că-l știi drept Brill.

— Nu-l știu.

— Ei bine, e fanul tău.

— Nu se poate.

— Ba se pare că da. Agentul lui m-a sunat aseară să-mi spună că Brill tocmai a citit *Până jos!* și a fost, citez, „dat pe spate" de ea.

Până jos!, bineînțeles, este cartea pe care am scris-o pentru Luc Bailly, schiorul cu steagul în pantaloni.

— Aha. Vrea rețeta pentru o nouă poțiune a dragostei?

— Nu tocmai. Conform spuselor agentului său, Brill a ajuns la vârsta ingrată, la marele moment al unui cântăreț de muzică pop.

— Douăzeci și trei de ani?

— Nu, de fapt are peste treizeci, dar ține lucrul ăsta secret. Ideea este că a fost impresionat de felul în care l-ai făcut pe Luc să pară o figură importantă chiar în afara pistei. Un om cu statură.

Douăzeci și cinci de centimetri, după toate spusele, deși n-am menționat lucrul acesta. Încerc să-mi dau seama ce ar putea avea în comun Brill și Luc, în afară de un munte de bani.

— În principiu, are un atac al sindromului McCartney, îmi explică Frankie. Știi tu: faimă nelimitată, bani cu duiumul, adulare enormă, dar vrea să fie luat serios în considerare.

— Nu-mi spune! Vrea să scrie un Recviem pentru Rasa Umană care să aibă premiera la Sf. Petru, în Roma. O să includă înregistrarea unui cântec pentru balene. Sau lucrează la o colecție de sonete rock intitulate *Dă-te peste cap, Shakespeare.*[1] Sau poate că e vorba de o viitoare expoziție de obiecte făcute din fluidele sale la Galeria Saatchi?

— În momentul ăsta cred că are nevoie de ajutor cu o autobiografie care să facă parte dintr-o campanie care să introducă numele Nanty Riah alături de marile nume... Știu, știu, dar asta e. Noi, muritorii de rând, nu putem decât să fim lăsați cu gurile căscate de aceste căderi ale oamenilor monumentali. Între timp, adu-ți aminte că au grămezi de bani, motiv pentru care cred că ar trebuie să iei în serios faptul că un idol al muzicii pop vrea să-l ajuți să se îndrepte spre Premiul Nobel.

— Uite ce-i, Frankie, îi spun. Era cât pe ce să mor ieri, dar nu vreau să-ți spun decât că mă simt puțin slăbit. Nu știu nimic despre lumea pop și nici nu mă interesează să aflu.

— Tocmai de-aia te vrea Brill. Spera să nu fi știut nimic nici despre schi, iar agentul său m-a sunat direct. Asta e ideea. Nu vrea deloc o biografie pop scrisă de unul dintre autorii ăia îmbrăcați în haine Armani, care vin cu trofeele sub braț și au mare grijă cum pronunță vocalele. Are o droaie din ăștia, oricum; vin odată cu faima. Nu, vrea un scriitor adevărat. Ești foarte bun când vine vorba de privirea de ansamblu, Gerry. Lucru pe care tocmai l-ai făcut cu Per Snoilsson, apropo. Nu știu cum procedezi, dar reușești să-i faci pe oamenii ăștia simpli să pară figuri mărețe din Renaștere.

---

1. Aluzie la hitul *Roll over, Beethoven* cântat, printre alții, de Beatles și Electric Light Orchestra (*n.tr.*).

Exact asta caută și Brill. E hotărât să ajungă la vârsta de mijloc ca un Leonardo al secolului douăzeci și unu, deși cred că s-ar mulțumi cu un Ordin de Merit sau cu un umil titlu de cavaler.

Dar-ar dracii.

— Trebuie să încep de jos? Adică o să fiu biograful sau editorul lui?

— I-a spus agentului său că a scris deja ceva, dar n-a dat nimănui să citească. S-ar putea să fie cinci sute de pagini de proză amețitoare sau s-ar putea să fie câteva însemnări plictisitoare, notate pe spatele unui plic.

— Ei bine, Frankie, dacă insiști, cred că cel mai bine ar fi să mă întâlnesc cu el. Te sun puțin mai târziu, după ce mă mai gândesc.

Închid și o găsesc pe Marta împungând mingea de chit din tigaie. Se umflase enorm și acum arăta ca un țesut prins într-o șosetă. Uitasem pentru moment și de ea, și de minge. Gândul că urma să servesc ambiția unui cântăreț pop la modă, îngrijorat de vârsta de mijloc, face vizitele inoportune ale Martei mult mai puțin amenințătoare și chiar vag emoționante.

— Chiar crezi că ar trebuie să mănânc asta? o întreb, jucând rolul pacientului fricos în fața asistentei voinice (Hattie Jacques cu o bonetă apretată).

— Da, Gerree, mănânci. Foarte bun și întăritor, o să vezi. Așa – dă-i drumul.

Desface șoseta și, neîngrădită, gălușca monstruoasă se dilată. O pune pe un fund de lemn și o taie cu cuțitul de pâine. Cu o răbufnire de abur, cele două jumătăți se despart, lăsând să se vadă un interior dens, gri, care seamănă cu o prostată roasă în centru.

— Foarte bun, spune Marta mulțumită. Făcut azi-noapte.

Siderat, mă uit la ea cum taie o bucată mare și pune peste ea zahăr și smântână cu scorțișoară. După asta nu-mi

rămâne decât să mă așez la masa din bucătărie și să mă ocup de lucrul ăsta imens.

— Mănâncă, îmi ordonă Marta, alăturându-se acelui cor istoric de mame cu brațele pline de păr care stau la capul unor bărbați mici, urlând *Mangia, mangia!* și *Nu te sfii!*

Destul de ciudat, dar e comestibilă, deși nu foarte gustoasă, provocarea majoră constând atât în textură, cât și în gust. Îmi aduc aminte de vremea când eram copil și citeam articolul „Lucruri uimitoare" dintr-o revistă pentru băieți care povestea despre descoperirea unei stele atât de dense, încât o bucată din ea care ar încăpea într-o cutie de chibrituri ar cântări 32 000 de tone. Obișnuiam să trec peste lecțiile plicticoase, imaginându-mi nesfârșite pariuri câștigătoare („Pe zece pachete de țigări că nu poți să ridici cutia aia, Thompson") și găsind metode de a preveni prăbușirea stelei spre centrul Pământului. Era ciudat să te gândești la ceva care era în același timp ușor de ridicat din punct de vedere al mărimii și în același timp imposibil din cauza greutății. Și iată-mă acum, un sfert de secol mai târziu, mâncând o substanță asemănătoare, pe care-o simt căzându-mi în linie dreaptă, între esofag și rect. Cu siguranță, în momentul în care o să mă ridic o să se audă un zgomot de ruptură, o să am pantalonii zdrențe și o bucată nedigerată de *kasha* pe scaun. Până se va întâmpla lucrul ăsta, mâncarea umple totul. Dacă vă puteți imagina o planetă din castane glasate care începe să cedeze sub propria gravitate – o castană dulce, pe cale să devină o Gaură Neagră –, o să vă faceți o idee despre cât de sățioasă este această substanță siropoasă, făinoasă și uleioasă. Fiecare firimitură are o mulțime de calorii.

— Trebuie să termini, Gerree, spune Marta, stând lângă mine și parodiindu-l pe tiranul matern.

Dau vina pe *glasnost,* sau era *perestroika?* Indiferent ce era, lucrul ăsta le-a permis *kashei* și Martei să scape de

Cortina de Fier... Iată ce bâlbâieli mentale acompaniază sunetul scos de maxilare în timp ce mestec. La mijloc prostata se dovedește a fi o umplutură ca o caramea, care are la bază alifie pentru cai. Uleiul din semințe de in se simte foarte bine.

— Foarte bun, spune ea aprobator, în timp ce iau ultima bucată și mă ofilesc în scaun.

Evident, acum am permisiunea să ies și să mă joc. Vai, de parcă ar fi posibil. Mă gândesc ce să fac în legătură cu Marta, dar nu-mi vine nici o idee. În fața acestei *kasha* agresive, îmi dau seama cât de slabă a fost înghețata mea cu usturoi și cu Fernet Branca. Îmi aduc aminte faptul interesant, dar nu foarte bine știut, că unele tipuri de miere sunt otrăvitoare, în special – și trebuie să verific lucrul ăsta – mierea de rododendron și de dafin. Mă gândesc să-i fac cadou Martei o *bombe surprise* bazată în mare parte pe bezele și înghețată cu miere de rododendron. O idee bună și probabil imună la suspiciuni, ca să nu mai vorbesc de învinuiri. („O greșeală tragică din partea a 62 000 de albine", a început judecătorul), dar mult prea ușoară și eficientă pentru a rezolva problema unei vecine enervante. Să plantez un rododendron, să aștept să facă flori, să învăț să cresc albine... Nici o șansă.

Mult după plecarea torționarei, nu pot decât să mă tolănesc și să beau ceai făcut din nu știu ce tufiș african cu gust de fân fiert. Încet-încet, bolul din stomac se dizolvă și, odată cu el, și moleșeala mea. N-ar strica să stabilesc o dată la care să mă întâlnesc cu individul ăla, Brill, Nancy sau cum îl cheamă. Nu e nici o înaintare, nici o retragere, ci mai mult un drum lăturalnic față de lumea startului și a cronometrului. Ei bine, de ce nu? E aceeași disperare veche, dar cel puțin pe o scenă diferită. Vânătăile mă dor. Pârțuri mari cu aromă de chit mă însoțesc dintr-o cameră în alta.

14

Au trecut câteva zile. Acum sunt din nou în formă. Marta a fost suspect, dar reconfortant de tăcută în vizuina ei, cu excepția unui episod misterios acum câteva nopți, când s-a auzit un zgomot de parcă ar fi fost la cursele de mașini. M-am trezit, dar zgomotul a dispărut aproape imediat, așa că nu m-am mai gândit la asta. Nu e treaba mea. Poate că într-o zi voi descoperi că pe lângă toate celelalte este expertă în mecanică și are un atelier secret. S-ar putea chiar să se dovedească a fi un fan al lui Per Snoilsson. Nimic nu mă poate surprinde în legătură cu această femeie.

Mă învârt prin casă, în principiu ca să fac un pic de curățenie și să pun lucrurile în ordine pentru un vizitator celebru. Am mers chiar și pe terasă să inspectez locul tragediei și să dau foc rămășițelor fostei toalete. Un miros ușor de putreziciune uscată și de creuzet domnea acolo și totul a ars rapid, trimițând în sus în cerul Toscanei nori negri, plini de bioxid. Într-o zi sau două o să merg cu mașina la aeroportul din Pisa să-l iau pe marele Brill, care va zbura cu Ryanair, având perucă și ochelari, așa cum mi-am dorit și eu de-atâtea ori. Se pare că este atât de nerăbdător să-și înceapă proiectele, încât e pregătit să-și facă timp pentru a vedea dacă ne simpatizăm îndeajuns de mult pentru a lucra împreună. Agentul său a insistat că ar fi bine să se retragă în casa mea din munți pentru o zi sau două, în loc

să stea deghizat într-un hotel din Pisa. Evident, sunt neliniștit. N-am nici cea mai vagă idee ce-ți trebuie ca să te înțelegi cu solistul principal al unei trupe de băieți. Probabil cocaină – și tocmai am rămas fără.

Pot să suplimentez totuși cu geniul meu culinar. Plănuiesc niște meniuri în onoarea invitatului meu, în timp ce ignor sfatul alter-ego-ului lăuntric de-a nu mă obosi și de-a vârî la cuptor doar cartofi deja pregătiți și pizza congelată. Ei bine, Brill are parte de așa ceva peste tot. Am să-i explic foarte clar că dacă vrea să aibă de-a face cu eternitatea, va trebui să aibă de-a face mai întâi cu Gerald Samper, iar lucrul ăsta include și lărgirea orizontului culinar. Mă gândesc să prepar vidră, dar nu poți să fii sigur întotdeauna că găsești. Ton umplut cu prune și sos Marmite? O mâncare tradițională bună, dar poate ușor nepotrivită pentru prânz într-o zi de vară în Toscana, pe o terasă sub bolta de viță-de-vie. Șoareci prăjiți? Uneori mă întreb dacă oamenii nu sunt mai impresionați de sunetul plăcut al unui fel de mâncare decât de gustul ei. Ați putea crede că același lucru se întâmplă și cu perele în lavandă, dar am descoperit că scufundarea perelor în apă cu o mână de flori proaspete de lavandă, miere și o cană de Strega e cu totul altfel decât vinul cu scorțișoară de la petrecerile tari. În orice caz, nu folosiți Fernet Branca în loc de Strega. O să aibă un gust oribil.

Între timp, am abandonat ideea minunată a perelor în sos Gorgonzola și smântână cu scorțișoară. E numai vina Martei. Dacă n-ar fi stropit mingea aia a ei de chit cu smântâna cu scorțișoară pe care o experimentam acum câteva zile, ar fi fost o variantă. Dar acum ideea însăși duhnește a ulei de semințe de in. Imaginați-vă că Bach scrie o arie tristă pentru Patimile Sfântului Matei, când afară pe stradă se aude fiul măcelarului fluierând un cântecel popular despre trei porcari veseli. Brusc, săracul JSB își dă seama

că e aceeași piesă cu a lui, doar că mult mai rapidă și într-o cheie majoră. „La naiba“, mormăie el încet, pentru sine, în timp ce rupe manuscrisul, pentru că avusese o previziune despre ceea ce peste o sută cincizeci de ani avea să se numească inconștientul. Cam asta simt și eu în legătură cu răul ireparabil pe care l-a făcut Marta smântânii mele cu scorțișoară.

De când am ras toaleta, am acordat mult mai multă atenție terasei și priveliștii pe care o oferă acum. Stau foarte mult acolo zilele astea. Partea nostimă legată de coasta privită de la distanță și de la înălțime este că marea nu seamănă cu apa, ci, în funcție de vreme, mai mult cu betonul, cu linoleumul albastru sau, din când în când, cu staniolul mototolit. E mult prea departe pentru ca valurile să fie vizibile, iar asta e unul dintre lucrurile pentru care mi-a fost recomandată această casă. În loc de asta însă, seara, când Viareggio e părăsit de soare, se văd uneori încrețituri înghețate, în opoziție cu briza mării. Asta e tot. Cicatricele albe lăsate de vapoare și de navele de croazieră sunt un fel de sevă sau latex pe care oceanul le arată când i se rupe pielea și care se întăresc aproape imediat la contactul cu aerul. Aceasta este priveliștea de pe terasă pe care mi-am dorit-o întotdeauna.

Cum de mi-am permis să trăiesc într-un loc cu lumea atât de departe? („Lumea“ se referă evident nu la grătarul matlasat care este Viareggio în lung și-n lat, ci la etosul nociv al showbizului, care se întinde acum peste tot.) Ilustrând în scris viețile faimoase ale unor necunoscuți – oare pentru asta am luat atâtea examene cu 10? Poate că nu e prea târziu să ajung un Nietzsche, un vizionar arțăgos sau un călugăr secular, cu o grădină în fața bucătăriei, plină cu păstăi și legume exotice. Omul care ținea degetul pe pulsul lumii… Și apoi o iei de la capăt: totul trebuie să degenereze în glumă. Dar cel mai greu e să-ți câștigi existența – și nu

rău – ca secretar al proştilor! Şi cel mai rău e să-ţi faci treaba bine. Să o faci atât de bine, încât idioţii ăştia să recunoască persoana pe care am inventat-o pentru ei, până în punctul în care să mi se spună că acel alergător oribil care sprintează în cursa pentru Parlament crede sincer că a scris chiar el cartea (*Singur pe pistă* – nu vă obosiţi s-o citiţi), iar eu n-am făcut altceva decât să scriu după dictare, ca una dintre stenografele Barbarei Cartland. Presupun că ar trebui să mă simt flatat. În timp ce el îşi planifică noua carieră politică pe baza unei personalităţi prefăcute, eu ar trebui, dacă ar exista dreptate pe lume, să râd la urmă. Dar bineînţeles că nu există dreptate şi că n-o să râd. În politică şi în showbiz învinge falsitatea.

Cel mai rău este că, atunci când lucrez cu ei – îngrozitorul Luc, indescriptibilul Per –, am din când în când impresia trecătoare că sunt legat de ei sau că-i cunosc de multă vreme. Aceasta trebuie să fie cea mai crudă moştenire a acelei zile îndepărtate şi de neşters din Cobb, când l-am văzut înfricoşat pe adoratul meu frate mai mare înfulecat lacom de Atlantic. Ah, sărmane Nicky, cât te-am adorat! Erai, la unsprezece ani, tot ce îmi doream eu să ajung: mare, curajos şi nemaipomenit de atletic. Nimic din ceea ce puteam face la nouă ani nu se compara cu tulburătorul tău exemplu. Nici măcar n-am reuşit să învăţ scamatoria pe care o făceai când îţi scoteai părul din ochi cu un gest care părea atât de de normal: o mişcare dezinvoltă a capului, de parcă ai fi vrut să amendezi uşurătatea timpului şi-a lumii. Şi uite-aşa trecem la următorul triumf fără efort.

Evident, problema care apare când îţi venerezi un frate mai mare care moare este că-l prinzi din urmă, îl întreci şi-l laşi acolo, întotdeauna la unsprezece ani, eşuat într-o piscină doldora de promisiuni. Iar atunci când unele dintre miturile tale absurde despre el au fost înăbuşite de acurateţe şi de pozele de familie, recunoşti ceea ce probabil

ai știut de la bun început: că a fost un băiețel obișnuit, poate chiar puțin timorat și plin de probleme, căruia profesorii îi prevedeau o carieră universitară glorioasă. *Smile, Gerree* (o anagramă a lui Lyme Regis, căreia nu-i lipsește decât un „r").

Așa că poate, amintindu-mi de bravura psihică la care visam în trecut, acești atleți infernali sunt o moștenire a acelei zile nenorocite care a marcat începutul unui nou regim în familia care mă privea ca pe fiul trădător, chiar dacă tata nu era foarte bucuros de asta. Abia se terminase înmormântarea dublă fără sicriu (fusese mai mult un serviciu funerar), că tata s-a căsătorit cu noua mea „mătușică", o femeie masivă cu un posterior pistruiat. Se numea Laura și de la început numele ei a devenit unul și același lucru cu *laurul*: închis, funebru și otrăvitor, încurcat în propriul tufiș. Nici acum nu știu ce-a văzut tata la ea, cu excepția, poate, a faptului că era cu zece ani mai tânără decât mama. Laura a fost din capul locului o femeie de o prostie amețitoare, care a făcut greșeala de-a încerca să intre în locul predecesoarei sale, citindu-mi aceleași cărți pe care mi le citea mama, chiar insistând să termine povestea lui Roald Dahl pe care o începuse mama în aceea zi fatidică. „Continuitate", mi-o închipui spunându-i tatei, „de asta are nevoie copilul." Nici măcar cel mai puțin perspicace bărbat din lume, mai ales după ce familia sa a trecut printr-o tragedie, n-ar fi trebuit să facă lucrul ăsta, fără îndoială vrăjit de tufișuri și smocuri. Oricum, destul de repede ea a început să mă deteste, ceea ce, evident, fusese intenția mea de la bun început. Și abia acum, în timp ce beau Campari cu suc de portocale (încercați să folosiți portocalele suculente de Sicilia în loc de cele obișnuite) în amurg, pe terasă, îmi dau seama că părul Martei seamănă foarte mult cu al Laurei. Amândouă au același fir creț, gros, detestabil. Îmi pare rău că neatenția mea de zilele trecute i-a dat Martei ocazia să facă pe vecina

bună. Un singur moment de neatenție din partea mea și iat-o, invadându-mi bucătăria, plină de virtuți demonice, obligându-mă să mănânc bile enorme de chit ex-sovietic.

Și acum, despre Brill. Oare putea să fie mai rău, având în vedere că am trecut de la personalități sportive la marea lovitură? Nu știu nimic despre oamenii ăștia, în afară de clișeele pe care le furnizează mass-media. Naiv, presupun că superstarurile fie își petrec cea mai mare parte a timpului în propria vomă, în apartamente scumpe de hotel pe care tocmai le-au devastat, fie zboară spre Zürich pentru întâlniri importante cu ticăloșii care se ocupă de milioanele lor... Ticăloși. Fungi. *Ciuperci.* Asta e! M-am prins în cele din urmă!

Iepure cu muștar de mânătarcă

♦

Ingrediente

1 kg de bucăți proaspete de iepure
1 cățel de usturoi
6 linguri de ulei de măsline
nici un pic de rozmarin
16 g de mânătărci uscate (sau porcini*)*
Fernet Branca
3 gălbenușuri de ou
125 g de zahăr pudră
48 g de făină
451 ml de lapte
coaja rasă de la o jumătate de lămâie
bomboane micuțe

♦

Dacă e aproape ora mesei și sunteți o gospodină care s-a gândit că iepurele cu muștar de ciuperci ar fi felul ideal

pentru masa de seară, mai bine vă lăsați păgubașă. E deja prea târziu. Primul lucru este să puneți ciupercile în lapte peste noapte la frigider, unde trebuie să stea cel puțin opt ore. În orice caz, partenerului de afaceri mâncăcios al soțului dumneavoastră care încearcă să vi se uite în decolteu i-ar fi mult mai bine cu Kippers' Kimchi, o chestie isteață, care o să-i îmbunătățească manierele până vor ajunge să fie desăvârșite, chiar când îi veți descrie mâncarea ca pe „o specialitate coreeană în onoarea ta, Rupert".

În orice caz, muiați mânătărcile. În același timp, lăsați peste noapte iepurele în multă apă rece în care ați pus o porție bună din nectarul fraților Branca. Dimineața scurgeți apa și clătiți iepurele sub robinet, apoi uscați bucățile și dați-le prin zahăr pudră. În vasul dumneavoastră Le Creuset, pentru care aveți nevoie de ambele mâini pentru a-l ridica, puneți uleiul, usturoiul pisat, bucățile de iepure și mânătărcile acum umflate, de pe care ați scurs laptele. Acoperiți bine și fierbeți timp de două ore la temperatură mică, amestecând din când în când. Descoperiți vasul, măriți temperatura și fierbeți până se evaporă lichidul pe care l-a lăsat cu surprindere iepurele. Peste bucățile suculente rezultate puneți jumătate de cană de Fernet – și fierbeți cu totul.

În timp ce iepurele a fiert două ore, dumneavoastră v-ați îndeletnicit cu prepararea muștarului, care este mai mult sau mai puțin o *crema pasticcera* cu aromă de ciuperci, deși ca formulă e depășită pentru această descoperire culinară extraordinară. Bateți gălbenușurile de ouă cu zahărul rămas într-o tigaie mare, adăugând treptat făina. Între timp, laptele în care au stat mânătărcile trebuie să fi ajuns la punctul de fierbere. Amestecați conținutul ambelor tigăi treptat, folosind orice unelte aveți la îndemână pentru a nu se forma cocoloașe, fierbeți cinci minute, adăugați coaja de lămâie și *voilà!* Muștar de ciuperci. Gustați să nu fie prea dulce. O picătură sau mai mult de Fernet ca s-o echilibreze? Ați

greşit total dacă vă aduce aminte, fie şi puţin, de muştarul Bird ca textură sau ca gust, chiar şi în absenţa vaniliei.

Când muştarul este gata, turnaţi-l peste iepure, acoperiţi şi fierbeţi încă paisprezece minute la foc mic. Nu descoperiţi tigaia din nou până nu se răceşte, permiţând aromelor să se întrepătrundă. Serviţi călduţ pe o farfurie ovală, de preferat una cu model. O mică ploaie de minidrajeuri Cip ca decor îi va incita pe meseni. Scopul, ca întotdeauna, este să-i provocăm pe cei prezenţi la cină să ia în considerare aspectul estetic ca parte importantă a unei noi experienţe. Ofertă perfectă pentru soliştii pop – foarte conservatoare, aşa cum probabil sunt şi ei în materie de gusturi care nu contravin legii.

marta

15

Dragă Marja,

Îți mulțumesc mult pentru scrisoarea ta amuzantă. Tata nu se schimbă, nu-i așa? Tot chestia cu muntele Sluszic! Povestea ta despre polițiști îmi amintește de noaptea aceea în care am fost trimise la culcare devreme și Mili ne-a spus să închidem obloanele, îți aduci aminte? Motoare puternice, un foc de armă și acel țipăt înspăimântător. Apoi, a doua zi dimineață, un peisaj inocent ca răsăritul. Locul curat, nici o urmă de cauciuc nicăieri, de parcă nimic nu se schimbase de două sute de ani. Singurul lucru după care îți dădeai seama că se întâmplase ceva era furia tatei față de tipii ăia care ar fi trebuit să se poarte așa pe vechea noastră moșie. Ei bine, au plătit mai târziu, în Marsilia și la Trieste, deși cu siguranță nu-mi doresc să aflu amănunte.

Dar, draga mea Marja, sper să nu-ți închipui că fiindcă am plecat și încerc să-mi construiesc propria viață am uitat de sora mea sau îmi repudiez familia în vreun fel. Ești mereu în gândurile mele, dragostea mea, mai ales acum, că tata pare că se poartă atât de rău cu tine și cu Timi. Îl știm pe Timi de când eram copii. Îți amintești ce spuneau vânătorii despre puii de porci mistreți care nu creșteau în cuști? Mistrețul tot mistreț. Da, îi știm preferințele – Dumnezeu știe că ni le-a arătat de multe ori la Bolk –, dar am crescut de-atunci și te asigur că sentimentele tale legate de el sunt aceleași ca ale mele. Urmează planul tatei, mărită-te cu individul ăla și te vei trezi cu un rât și cu păr de porc pe pernă lângă tine. Mă îngrijorezi când îmi spui că ești de părere că tata te ține ostatică acolo până mă întorc. Ești sigură? Sunt convinsă

că unul dintre motivele pentru care nu vrea să pleci din țară este vârsta fragedă (după standardele lui depășite, vreau să spun). Într-un fel, 22 e puțin... deși e destul pentru o căsătorie cu Timi. Băiatul acesta pe care l-ai cunoscut în Voinograd, Mekmek, pare simpatic. Hai să vedem cum decurg lucrurile în următoarele săptămâni. Cu ajutorul fratelui nostru mai mic, poate c-o să te scoatem din spatele acestei cortine, presupunând că Ljuka nu și-a pierdut și el independența. Începe să devină extrem de asemănător cu tata în multe privințe.

Lucrurile se mișcă foarte bine aici. Acum câteva zile am primit un telefon de la pilotul Filippo Pacini, ca să-mi spună că dorea să vină aici să mă vadă. O oră mai târziu a apărut exotica lui mașină, cu un huruit brusc, cu el la volan... și cu tatăl lui care se dădea jos! Marele Piero Pacini venise să vadă cum se descurcă micuța lui compozitoare din Voida. Am băut șlibovița în bucătărie, în timp ce el și-a adus aminte cum a trebuit să taie o parte din scenariu pentru o filmare în Spania cu Sergio Leone, în anii '60. Nu știam cu ce bugete minuscule erau făcute acele prime westernuri. Aproape gratis. Pacini nu era foarte cunoscut pe vremea aceea, bineînțeles, abia începuse, dar faptul că a lucrat la Pentru un pumn de dolari *a fost un bun început în meserie, pentru că totul era improvizat și te trezeai că trebuia să bagi un figurant dimineața, iar după-amiaza căutai un copac potrivit în deșert, de care să spânzuri pe cineva. Pacini se oprea din când în când ca să mă complimenteze cu acea galanterie masculină specifică italienilor, care pentru noi pare uneori puțin șireată, dar în cazul acesta chiar nu era. Mi-au adus tot felul de cadouri, printre care, destul de curios, o sticlă de Fernet Branca și kilograme întregi de fursecuri cu ciocolată extraordinare, care trebuie să fi costat – dar cui naiba îi pasă cât au costat? Acum mă învârt în cercuri de oameni care merg la New York să se tundă și conduc mașini De Tomaso Panteras.*

„Îmi place felul cum trăiești, Marta“, mi-a spus Pacini sincer, uitându-se în jur la pânzele de păianjen și la rufele împrăștiate (ei bine, n-am de gând să fac curat în casă doar pentru că e posibil

să vină în vizită un regizor celebru). „Îmi place că voi, străinii, veniți aici să ne salvați casele vechi lăsându-le așa cum erau. Mă rog, uneori. Dar un italian ar fi dat jos totul și ar fi pus în loc marmură și robinete aurite. Așa suntem noi. Bella figura. *Dar exact așa îmi amintesc casa bunicilor mei. Erau țărani, să știi. Îmi place: același miros, ligheanul care stă pe un bloc de piatră, dulapul vechi în care se ține pâinea. Și am observat că ai păstrat acoperișul original de piatră. Aproape nimeni în zilele noastre nu mai știe să repare așa ceva și toți pun bucăți de țiglă convențională. Și – trebuie să scuzi reflexele regizorului de film – îndrăznesc să ghicesc că sus se află un pat matrimonial, cu tăblia din cositor pictat – probabil o figură a Fecioarei Maria, nu?"*

A fost atât de entuziasmat – cum aș fi putut să nu-l conduc sus și să-i arăt minunatul meu pat nefăcut, plin cu obișnuitele cărți, perii de păr și chiloți, și ceea ce era exact tăblia de care vorbea el, doar că a mea avea trandafiri și inimioare peste tot, dar cred că fac și ele parte din iconografia Fecioarei Maria.

„Perfect", a spus Pacini, pe când coboram cu toții de la etaj. „Ar costa o avere să construiești un decor ca ăsta. Fidel vechii Italii, vreau să spun. E greu să găsești în zilele noastre o casa colonica *aici, în nord, care să nu fie o cochilie sau care n-a fost cumpărată. Primul lucru pe care-l fac întotdeauna noii proprietari este să mărească ferestrele, pentru că țăranilor nu le trebuia peisaj sau aer proaspăt. Erau mereu afară și lucrau. Nici nu citeau noaptea, așa că bezna interioară venea în contrapartidă cu relativa căldură pe timp de iarnă. Mă întreb dacă n-ar trebui să băgăm o scenă pentru casa asta – cu permisiunea ta, bineînțeles. E o crimă să nu folosim locul ăsta și ar contrasta cu siguranță foarte bine cu toate acele* telefoni bianchi... *Perfectă pentru scena cu Franco, pescarul, și soția lui. Notează asta, Filo, te rog."*

Am vorbit în acel amestec de engleză și italiană pe care începusem să-l deprind – lecțiile din Voida cu Signora Santoliquido au fost foarte folositoare. Apoi Pacini m-a rugat să cânt ce scrisesem până atunci pentru film, o muzică inspirată mai mult de vizita la Studiourile Pisorno. Așa că m-am dus la pian și trebuie

să spun că Pacini a fost foarte galant. A spus că muzica este absolut perfectă pentru ce are în minte și m-a întrebat dacă nu aș putea să găsesc un „sunet" potrivit pentru fiecare dintre personajele principale. E abordarea tip Petrică și lupul *în ce privește muzica de film. Se pare că regizorii de film din generația lui sunt cunoscuți pentru că fac totul în post-producție. Filmează role întregi și apoi stau câteva luni să editeze și să pună sunetul, pentru că nu le plac vocile* live. *Asta e momentul în care este compusă muzica de obicei, pentru a se potrivi cu dublele. Dar Pacini e altfel. E ca Leone: îi place să aibă muzica scrisă înainte și înregistrată, pentru a putea s-o folosească în timpul filmărilor ca să stabilească atmosfera fiecărei scene. Cred că e o abordare genială și mi-ar fi plăcut ca și Vasili să fi făcut la fel – poate că filmul lui ar fi fost și mai bun.*

Acum am un scenariu după care să lucrez, iar Pacini mi-a trimis tot felul de aparate cu care să înregistrez pe măsură ce compun și să-i trimit spre audiție. I-am spus că nu mă descurc cu echipamentul și mi-a promis că-mi trimite un ciudat să mă învețe. Nu știu dacă ți-am spus deja că Gerry, vecinul meu, mi-a furnizat fără să vrea unul dintre reperele muzicale ale filmului. Cântă din obișnuință – oribil, de altfel și în falset – în timp ce muncește – un fel de pastișă după Rossini, cu un efect de iodler perfect pentru partitura mea. Pretențios, insipid și foarte amatoricesc. Piero a spus că am avut o inspirație genială. Din păcate, n-am putut să-i spun că am furat de la englezul de vizavi: vreau să-l țin cât mai departe pe Gerry de Pacini. Pur și simplu știu *că e genul de om care, dacă află la ce lucrez, n-o să mă mai lase niciodată în pace. Dacă i-aș spune că Piero Pacini a trecut pe aici, ar veni din oră în oră să dea pe gât un pahar de Fernet Branca (băutura lui preferată) sau să-mi aducă o mostră de bucătărie britanică. Îți scriu mai departe, evident, dar așteaptă să fac un duș și o scurtă pauză.*

Pe scurt, cei doi Pacini au rămas până târziu și au fost o companie excelentă. Cum spuneam, Filippo s-ar putea să fie un pic figlio di papà, *dar începe să-mi placă de el. E cu siguranță un tip arătos, în pofida felului cum conduce mașina. Arată într-adevăr*

ca un copil răsfățat al unui regizor de film celebru, dar ascunde alte lucruri, cred. Are maniere foarte frumoase și urechi drăguțe. El și taică-său au plecat spre orele dimineții și au lăsat în urma lor o liniște ciudată în casă, deși nu și afară. Mult după plecarea lor, am auzit sunetul acela pe care-l face Filippo cu mașina la curbe. Pun pariu că i-au trezit pe toți cei din Casoli când au trecut pe-acolo.

Mai târziu

Acum miros a rozmarin, pentru că am folosit gelul de duș pe care mi l-ai dat tu. M-a făcut să devin nostalgică. Mi-e dor de tine și sunt hotărâtă să vin acolo cât pot de repede.

Trebuie să-ți spun că am cam tras cu Gerry, care era cât pe ce să moară zilele trecute. A avut noroc că s-a întâmplat să-l văd într-un moment în care nu lucram, îmbrăcat în cel mai ciudat echipament pe care l-am văzut: cască galbenă de constructor, manevrând o centură garnisită cu scule, care-i trăgea pantalonii scurți în jos, și o bară de fier grea ca pământul. Ar fi putut să se strecoare neremarcat pe platoul de filmare al unui film porno cu homosexuali. Știam că băuse deja foarte mult Fernet Branca. Așa că iată-l, ducându-se la muncă aidoma celui de-al optulea pitic al lui Disney – să-i spunem Doody, cum altfel? – și dispărând după colțul casei. Am așteptat. Apoi s-a auzit un țipăt ca al Mariei Callas, urmat de o bufnitură. Ei bine, mă cunoști: nu suntem genul de vecini drăguți, dar nu m-am putut abține să râd, așa că am luat o sticlă de coniac medicinal și m-am grăbit spre locul respectiv. La început n-am văzut pe nimeni, dar apoi am descoperit casca galbenă. Era întins pe terasă în niște tufișuri. Arăta aproape mort, de fapt, și nu prea eram dornică să cobor, dar apoi am văzut că se zbătea și m-am simțit obligată. Când am ajuns lângă el, avea casca pe față și părea lovit, dar când am dat casca la o parte, și-a revenit. Am știut atunci că va fi bine, pentru că primele lucruri pe care le-a făcut au fost să înjure destul de original (cred) și să ia sticla pe care o adusesem – nu șlibovița bună ca în Voida, din păcate, dar mai pe gustul lui.

Într-un târziu l-am dus în casă și apoi l-am suit în pat. Adu-mi aminte să-ți povestesc odată despre casa lui. Deocamdată e de ajuns să spun că am văzut un ursuleț îmbrăcat cu un taior albastru, stând pe un rezervor lângă toaleta de la parter. Asta o să te ajute să-ți faci o impresie. A doua zi dimineață m-am dus cu niște kasha, *să-l ajut să se refacă. Nu poți spune că n-o să ajung în rai. A fost puțin arțăgos, dar nu era nimic în neregulă cu apetitul lui. A spus că a demolat o toaletă veche care s-a prăbușit cu el înăuntru. „Bineînțeles, Gerry", am spus ca să-l calmez. Aiurea. Nu porți o curea cu scule ca să dărâmi o cocioabă. Nu, cred că se dusese să facă ceva la balustrada pe care o pusese de-a lungul terasei, dar și-a pierdut echilibrul din cauza alcoolului, s-a prăbușit în vechea toaletă și a tras totul după el. Are noroc că mai trăiește. Unul dintre ochi era ușor vânăt, iar el era jalnic stând și mâncând* kasha *ca un copil ascultător la infirmerie, și dintr-odată n-am putut să mă abțin și mi s-a făcut milă de el. Prins între două vârste, îmbrăcat ca la balamuc și beat, în timp ce cântă arii false – să avem pardon. Nu e genul meu și e chiar oribil. De fapt, cântatul lui fusese atât de agasant cu o zi înainte, încât m-a făcut să-i scriu șobolanului ăluia de Benedetti o scrisoare. I-am spus direct că mințise cu nerușinare și că vecinul meu care era „aici doar o lună pe an" era de fapt o prezență permanentă și iritantă. Totuși, după accidentul lui Gerry, m-am căit puțin și acum îmi pare rău că am trimis scrisoarea. Cred că Gerry e puțin bolnav. Poate că lucrul ăsta va reuși să-mi declanșeze resortul instinctului matern. Dar este un resort mic și circuitele la care e cuplat sunt foarte delicate.*

Cu asta, o să mă opresc. Ținem legătura, draga mea Mari. Vreau să aflu despre Timi și despre cum o să-l convingi pe tata să te lase să vii aici cât mai curând.

Toată dragostea mea,
Marta

16

Pot măcar să recunosc față de mine ceea ce nici Marjei nu-i pot spune – și anume că scenariul pentru filmul lui Pacini a fost un șoc pentru mine. Povestea de bază pe care mi-a trimis-o în scrisorile lui presupun că e aceeași; dar felul naiv și ex-socialist în care am privit totul ca pe o satiră politică s-a transformat în ceva mult mai urban și într-un pretext pentru orgii și violență. Titlul s-a schimbat semnificativ, de asemenea. Original era ceva nevinovat – *Mare Verde*, cred că spusese Filippo. Acum a devenit *Arrazzato*. Nu însemna nimic pentru mine până nu l-am întrebat pe Simone, băiatul pe care l-au trimis să mă ajute să instalez și să folosesc echipamentul electronic. S-a înroșit și a ocolit adevărul, dar am perseverat până mi-a explicat că în argou însemna „excitat“, aparent format de la *razzo*, care înseamnă „rachetă“. „Omul cât trăiește învață.“ E adevărat că filmul se va termina cu o scenă în care apar rachete trimise de niște albanezi prinși pe o insulă de niște rasiști nebuni, dar chiar și așa, Simone a spus că nu e o expresie folosită foarte des și nu toată lume știe ce înseamnă, așa că probabil filmul își propune să fie enigmatic.

Faptul că mă simt abandonată este o neplăcută aducere aminte a etichetei de „pacoste“ pe care mi-au pus-o alții: sunt o țărăncuță din Europa Centrală de care, fără îndoială, Gerry râde de când a dat cu ochii pentru prima oară.

Mă agăţ de gândul că Pacini ştie ce face. Nu cred c-o să-i iasă un film prost, deşi cele de până acum n-au rupt gura târgului. Având în vedere că în ultimii douăzeci de ani cinematografia italiană a devenit din ce în ce mai dependentă de banii americani, s-ar putea ca şi Pacini să fie obligat să facă anumite compromisuri pentru a-şi câştiga pâinea. Cum spuneam mai devreme, o să vedem, chit că mă apucă groaza la gândul că ar putea să vadă (filmul) şi tata. O privire asupra oricărei pagini din scenariu i-ar confirma cele mai urâte suspiciuni. Deschid la întâmplare, pentru a-mi demonstra că nu bat câmpii, şi descopăr la pagina 63 că una dintre tinerele din comunitatea verzilor, Carla, e victimizată de ceilalţi pentru că se crede „sfântă". Aceştia o obligă – Doamne fereşte! cred că am sărit peste partea asta când am citit prima dată – să-şi vâre o ţigară în părţile intime şi să înveţe să-şi controleze musculatura ca s-o fumeze. Astea se pare că sunt jocurile blazate ale tinerimii de bani gata din Europa postmodernă. Tatei pur şi simplu nu i-ar veni să creadă că preţioasa lui fată ar compune muzică pentru astfel de scene.

În ciuda acestor lucruri, lucrez bine. Evident că inconştientul meu creator e aproape neafectat de moralismul meu înnăscut. Am compus câteva piese scurte pentru trei dintre personajele principale şi efecte speciale pentru alte două. Încă le aud în minte, bineînţeles, şi pun totul pe hârtie la modul tradiţional. Cum altfel o să cânte orchestra? Dar acum pot să cânt pe claviatura conectată la computerul pe care l-am primit, mulţumită unui program care se numeşte IDIM. Simone îmi spune, cu un accent britanic pronunţat, că iniţialele vin de la „Interfaţă Digitală pentru Instrumente Muzicale". Informaţia mă lasă rece, aşa cum fac toate expresiile din imensul şi imposibilul manual de instrucţiuni: *layer mode, split mode, voice selector, velocity curve, panel voice* şi altele. Ele umplu paginile, dar nu şi mintea mea. I-am spus lui Simone că vreau să fac CD-uri cu înregistrările pe care

să i le trimit lui Piero din când în când. Dar playback-ul? m-a întrebat el. Dar experimentarea unor combinații de sunete, scoțând în evidență anumite instrumente și așa mai departe? I-am spus că pot face toate astea în minte, dar am impresia că nu m-a crezut și a încărcat un program numit Sibelius, despre care a spus că este pentru profesioniști. Am învățat pe ce trebuie să apăs și am notat totul, ca să înțeleg mai bine. Metoda a funcționat până acum, dar am ordine stricte să-l sun pe Simone la orice oră din zi sau din noapte dacă am probleme. Suntem amândoi servitori ai marelui Pacini și nu putem lăsa nimic să stea în calea compunerii partiturii în următoarele trei săptămâni. Dacă Schumann a putut să compună *Messa în C minor* în doar nouă zile, cred că mă descurc cu o coloană sonoră în douăzeci și una.

Bucătăria are acum un aer ciudat. Ea oferă o juxtapunere între vechi și modern – mai bine zis, între poet și țăran. A trebuit să cumpăr o altă masă pentru claviatură, care din păcate are o textură spongioasă, fără legătură cu cea a unui pian adevărat, cum e iubitul meu Petrof. Cele două boxe masive s-au ascuns timid sub rufe, ca niște fauni care încearcă să se integreze în peisaj. Se poate asculta muzică în căști, bineînțeles, dar din când în când îmi place să cânt tare și trebuie să recunosc că e foarte plăcut să experimentezi combinații de sunete. Imaginația nu e infailibilă și are nevoie de odihnă, așa că până și eu am fost nepregătită pentru efectul pe care-l are *Simfonia franceză în sol major* a lui Bach cântată la cimpoi și tobe africane. Este un omagiu adus celui mai mare compozitor al lumii, care, deși a sunat înspăimântător, a rămas muzical. În unele privințe, e un sistem remarcabil; și deși îmi dau seama că nu va putea înlocui niciodată modul meu de lucru, n-aș refuza să am unul în casă. Între timp, bietul Petrof nu prea mai primește atenție din partea mea. Îl am din copilărie și a fost singura piesă de mobilier pe care m-am deranjat s-o iau de acasă, așa că

nu cred că se simte cu adevărat exclus. Este cel mai bine acordat instrument la care am cântat vreodată și jur că nu ne vom despărți. Nu știu dacă toate pianele cehești de pe vremea lui sunt la fel de bune, dar simt că al meu e unic.

A fost o mare plăcere să lucrez la orgă electronică la așa-zisa operă italiană a lui Gerry. Am petrecut o mare parte dintr-o dimineață frumoasă reproducându-i vocea răsunătoare și enervantă, efectul de yodel pe care-l are când își schimbă registrul în falset. (N-am știut niciodată până acum că acest cuvânt este un diminutiv al cuvântului „fals". „Mica greșeală" sau *Il Falsetto* o să fie cuvintele care o să-mi treacă prin minte când o să mă gândesc la el de-acum încolo.) Mă tem că am chicotit tot mai tare pe măsură ce am ajuns la sunetul pe care mi-l doream. E un joc în doi și sunt o muziciană mult mai bună decât Gerry, așa că nu după multă vreme am compus niște falseturi Rossini-Bellini impecabile. Apoi m-am jucat pe portativ, am pus jumătăți de note, am uitat altele, până când m-am ales cu o scurtă parodiere a cuiva care cântă din Rossi-, din Belli- și din toți cei ale căror nume se termină cu *–ini* ai operei italiene din secolul al nouăsprezecelea. Pentru că deocamdată nu aveam versuri, am descoperit că exista o voce falsă care cânta totul cu o singură vocală sau cu o combinație de vocale. Era de tot râsul. Sunt destul de sigură că un artist ca Simone știe să sintetizeze sunetul cuvintelor reale în așa fel încât să se armonizeze cu vocea, dar era peste puterile mele. În orice caz, în ce privește *Il Falsetto,* avea bucăți de text luate parcă din desenele animate, așa că fidelitatea textului nu era o problemă. Dar pentru film nu vom avea nevoie decât de câteva zbierete în fundal din când în când. Păcat, mare păcat.

Fără îndoială, setările computerului oferă câteva posibilități pentru satiră. Poate când voi termina partitura pentru Pacini și voi avea puțin timp liber, o să încerc să scriu o *scena* pentru o operă italiană imaginară, cu câteva voci stridente

și o orchestră omniprezentă. Una dintre acele scene nebunești, poate, dar una în care *toată lumea* latră, nu doar primadona. Suntem într-un teritoriu ossianic, într-un castel scoțian întunecat, care aparține unui baron nebun, un vecin apropiat al lui Macbeth. El este baritonul. De un an îl ține pe fratele său mai mic – pe care-l suspectează că ar vrea să-l ucidă și să preia conducerea – zăvorât în temniță, o manevră mârșavă, care l-a scos din minți pe tânăr. Acesta este unul dintre tenori. Apoi avem o soprană dementă, iubita tânărului frate, care este plină de ură și care vizitează castelul împreună cu mama sa (contralto) pentru a întreba ce s-a întâmplat cu iubitul ei. Scena are loc la miezul nopții în sala mare a castelului. Interior gotic, lambriuri de stejar, un șemineu de dimensiunile unui garaj, lumânări din care picură ceară. Baronul nu poate dormi din cauza conștiinței și l-a pus pe temnicerul McTavish să i-l aducă pe fratele său. Duetul lor dement trezește toată casa. Mama venită în vizită coboară în cămașă de noapte, îngrijorată pentru fiica ei și pentru lipsa ei de somn, așa că duetul devine trio. În final apare și fiica acesteia, care își pierde cumpătul când vede că creatura decrepită prinsă în lanțuri e fostul ei iubit chipeș... Văd (și aud) tot și sunt sigură că acest cvartet prost îmbrăcat va reuși să doboare recordurile de nerozie din opera italiană.

Și totuși... Încep să mă întreb dacă, în felul spectaculos în care degenerează personajele, *Arrazzato*-ul lui Piero n-ar putea să eclipseze orice aș putea crea eu. Asta e problema cu *verissimo*-ul italienesc: merge întotdeauna dincolo de limita firească.

17

Un telefon vag îngrijorător aseară de la Marja. Se pare că tata a spus că „e momentul s-o verificăm pe Marta“, „să ne asigurăm că e bine“. Drăguță, Marja s-a oferit să vină aici și să-i raporteze, dar dragul de tata a fost deștept. A spus că nu e pregătit să-și piardă ambele fiice și a citat dintr-un cântec vechi de vânătoare în care se spune că dacă ți-ai pierdut câinele preferat, nu trimiți în căutarea lui următorul câine preferat. Încântător. Abilitatea tatei de a insulta în zeci de feluri în timp ce face pe părintele îngrijorat este unică – sau poate că face parte din moștenirea masculină de familie. Mă tot gândesc cât de bine e că tata are un fel de fobie a telefoanelor. Cred că are de-a face cu problemele din trecut care implicau pedeapsa cu moartea sau ceva de genul ăsta, dar nu-mi aduc aminte să fi dat vreun telefon. În circumstanțe excepționale totuși, poate să ridice receptorul și să primească telefoane. Așa că azi mi-am luat inima în dinți și am făcut ce trebuia să fac acum câteva săptămâni, adică să-l sun și să mă asigur că eram în continuare fiica lui preferată.

— Ia zi, Pacini ăla se poartă frumos cu tine?

— Ce întrebare ciudată, tată. Da, normal că da. Până la urmă, are tot interesul să muncesc bine. Pe lângă asta, are niște maniere italienești perfecte.

— Vrei să spui că te întreabă înainte să te ciupească de fund?

— Pentru Dumnezeu! Ai stat prea mult în pădurile de-acolo. Nu toți bărbații se poartă ca sluga aia a ta, Kiril Cutărescu. Sau Captain Panic.

— Hm.

— E adevărat. Toți bărbații pe care i-am cunoscut au fost foarte politicoși și drăguți.

— Ar fi bine să fie așa. Și filmul ăsta al lui? Porumbei în Veneția, mi se pare că ai spus.

— Mă rog, încă n-au terminat de scris scenariul. E abia la început. Lucrurile se mișcă încet în lumea filmului. S-a schimbat puțin față de... conceptul original cu porumbeii. Se transformă într-o docudramă despre comunitatea pescarilor și despre politica verzilor. Încearcă să...

— *Politică?*

— Nu, nu, nu-i genul ăla de politică. E mai mult vorba de politica ecologistă. E foarte dezvoltată aici, în Europa de Vest.

— Comunitatea pescarilor? Asta nu-i politică? Ce este un membru al unei comunități dacă nu un comunist? Spune-mi, Marta. Iartă-l pe bătrânul tău tată care a trăit în pădurile din Voida.

— Știi ce am vrut să spun, dragule. Tocmai mi-ai aruncat gluma aia cu ciupitul de fund.

— Aia n-a fost glumă, Marta.

— Bine, dar nici filmul nu este. Nu sunt comuniști. Sunt doar studenți – copii, de fapt – cărora nu le place cum interesele comerciale trec întotdeauna peste binele mediului și care vor să reinstaureze metodele de pescuit tradiționale, mult mai puțin dăunătoare decât metodele moderne de pescuit.

— Aha, vrei să spui sentimentaliști.

— Dacă vrei. Atâta timp cât nu ți-l închipui pe Lenin apărând la finalul filmului și mergând pe apă.

— Ai de unde să iei ardei iute pe-acolo? Și *pavlu*?

Aceste schimbări abrupte sunt în totalitate caracteristice tatei și nu înseamnă nimic altceva decât că s-a plictisit de subiect. Am reușit să-l asigur că se găsește ardei iute și că italienii mănâncă bine, în ciuda faptului că n-am descoperit *pavlu* în nici una dintre delicatesele pe care le-am mâncat, dar că Marja îmi trimite în mod regulat, prin Crucea Roșie, pachete cu bunătăți care să-mi mențină întregi trupul și spiritul voidian. Mai mult, lucrez bine și Pacini este mulțumit. Pentru că nu există nici o modalitate politicoasă de a-i spune tatei să te lase să-ți vezi de viața ta, nici n-am încercat, dar el a reacționat iar la numele lui Pacini.

— N-a făcut un film care se numea *Ziua lui Nero?*

— Păi, nu sunt foarte sigură...

— Crede-mă, Marta, a făcut. Și-l cred pe cuvânt pe profesorul Varelius – predă la Universitatea din Voida, în caz c-ai uitat. Îți dai seama, sper, că dacă cineva din Voida făcea un metru de film ca ăla putea fi arestat, dus în beci în Piața Stepanki și executat. Nu trimis în Siberia, Marta. Nici măcar n-ar fi încercat. L-ar fi împușcat cu un singur glonț de nouă milimetri și rudele sale ar fi avut de suferit.

— Slavă Domnului că zilele alea rele au trecut, m-am auzit spunând veselă.

— Uneori mă întreb dacă erau chiar atât de rele, a răspuns el imediat pe tonul acela grav. Și nu-mi ține una dintre predicile alea despre libertăți și drepturi, Marta.

— Nu, tată.

— Sunt cu ochii pe Pacini.

— Da, tată.

Într-un final, am reușit să închid; și ca să vă dați seama cât de prost mă simțeam, mi-am pus un pahar de Fernet Branca în scopuri medicale. Cred că până la sfârșitul con-

versației reușisem mai mult sau mai puțin să-l conving că nu eram în nici un pericol moral sau nutrițional, dar n-a fost ușor. Săracul tata. Faptul că mama a murit când aveam paisprezece ani a însemnat că povara creșterii a două fete independente a căzut pe umerii lui. Bineînțeles că tot felul de femei, cum ar fi bătrâna Mili, s-au ocupat de treburile domestice, dar el s-a considerat imediat responsabil pentru onoarea noastră, care este legată strâns de a lui și de cea a familiei. Ljuka ne-a spus de multe ori cât de greu era pentru el, ca singurul băiat, să îndure toată presiunea și să devină demn de a prelua conducerea și afacerile clanului într-o bună zi, în timp ce Marja și cu mine nu trebuia decât să rămânem virgine până în momentul în care ne logodeam oficial.

— Și crezi că-i ușor? îl întrebam fericită că puteam să-l fac să roșească, să-mi spună că ar trebui să încetez și să nu mai fac astfel de glume.

— Nu înțeleg de ce, îi răspundeam eu. E o treabă amuzantă, sexul. A fost foarte comic să te vedem apărându-ți virginitatea în fața acelui profesor *dudi*, până când a apărut Captain Panic și l-a pus pe fugă.

Ljuka începuse în schimb să mă urmărească prin casă. Societatea din Voida nu e un loc propice pentru liber-cugetători, mai cu seamă pentru cei de sex femeiesc.

Ați putea crede că o astfel de conversație cu tata acoperă necesarul dramatic pentru o zi, dar surprizele nu s-au terminat. De pildă, am parte de una mică la prânz, când îmi dau seama că Gerry nu e singur. Nimic din viața lui intimă nu e treaba mea, bineînțeles, și pentru că sunt exact opusul vecinei băgărețe, mi-e indiferent dacă e vorba de unul sau mai mulți musafiri. Totuși, am descoperit că de la fereastra ultimei camere de sus pot să arunc o privire pe terasa lui Gerry, printre frunzele copacilor, și binoclul îmi spune că e vorba de unul singur: un tip sfrijit și chel.

Un tânăr destul de versat, aş spune, după faţa lui mică. El şi Gerry par să râdă mult, dar nu mă mir când văd mai mult de o sticlă pe masă. Oare are vreo legătură cu munca? Sau poate cu un iubit? Dacă stau să mă gândesc, Gerry a fost mai tăcut în ultima vreme. A trecut ceva timp de când l-am auzit cântând, dar poate că m-am obişnuit atât de mult, încât nu mai aud. Măi, să fie. Fără îndoială că totul va ieşi la iveală la momentul potrivit. Dacă nu mă înşel, *Il Falsetto* poate să păstreze un secret la fel de bine cum o pungă de hârtie udă poate să păstreze un cornet de îngheţată. Sper să fie un iubit: săracul are nevoie de cineva care să-i poarte de grijă din când în când, aşa încât eu să scap.

Dar adevărata surpriză vine mult mai târziu, seara, după cină, când mă jucam cu orga şi aveam căştile pe urechi. Încerc tot felul de combinaţii şi sunt mulţumită de efectul pe care-l are începutul *Sonatei Lunii* a lui Beethoven când este cântată la trombon. Este impunătoare şi sumbră, şi tocmai încerc octavele de mâna stângă cu tubele, când aud un sunet nefamiliar. Nedumerită, apăs pe nişte butoane, dar sunetul e din ce în ce mai tare. Îmi scot căştile şi-mi dau seama că e un zgomot de-afară: un huruit care devine din ce în ce mai puternic şi pare să se învârtă deasupra casei. Evident, un elicopter. Îmi las căştile la gât şi mă grăbesc să scot jack-ul. Sunt destul de zăpăcită. În momentul în care găsesc o torţă şi ies, văd că elicopterul aterizase deja în spate, stând acum într-o baltă făcută de propria lumină, cu motoarele în curs de oprire şi cu sunetul caracteristic al elicei.

Deşi bănuiesc cine e, sunt în continuare pradă îngrijorării. Zgomotul brusc, suspansul şi frunzele învârtejite par să se îndrepte toate înspre mine. În locul de unde vin eu, elicopterele înseamnă întotdeauna probleme. Ăsta este de-a dreptul sinistru, pentru că are un design futurist şi e vopsit în negru, fără elemente de identificare. Luminile de navigare

și aterizare se sting. Ușa se trântește și iese pilotul, îmbrăcat și el în negru, dându-și jos o cască argintie cu un vizor cu infraroșii. Întinde mâna în cockpit după o lanternă, se mișcă fără nici un fel de probleme sub elicea în mișcare și se apropie de mine. În spatele lui, câteva leduri verzi și albastre continuă să licărească straniu. Fac și eu semne cu torța, destul de nesigură.

— Marta! strigă el.

— Ljuka, îi răspund ușurată. Doamne, ce m-ai speriat! Cum de-ai găsit locul ăsta pe întuneric?

— GPS-ul, spune el. Am stabilit coordonatele când am cumpărat casa, îți amintești? Când mi-am croit drum spre pășune și te-am rugat să cosești iarba?

Și fratele meu mic mă îmbrățișează cu costumul lui de aviator, care miroase sexy a kerosen, în timp ce elicea caleștii sale magice se oprește în sfârșit. Căștile pe care le-am uitat la gât îmi ating clavicula, iar jack-ul mi se lovește ușor de fluierul piciorului.

18

— Doamne, locul ăsta arată groaznic, observă Ljuka, mijindu-și ochii înspre bec și dând târcoale prin bucătărie. De ce trebuie să trăiești tot timpul așa, Matti? Ce încerci să demonstrezi? Îmi amintește de...

— Știu, îi spun. Îți amintește de casa din Bolk unde ne petreceam vacanțele. Poate că tocmai de-aceea. Vremuri frumoase. Ce-i cu vizita asta secretă gen *Man in Black*, într-o noapte fără lună?

— Tata s-a gândit c-ar trebui să văd cu ochii mei cum te descurci. Nu știu ce-ați vorbit azi la telefon, dar mi-a spus că din moment ce oricum plec cu afaceri la Torino, ar fi bine să trec și pe la tine, să văd ce se întâmplă.

— Nimic, evident, îi răspund, asprimea mea naturală fiind puțin subminată de plăcerea de a-l vedea. Observi vreo urmă de desfrâu? E podeaua plină de seringi și de pudră albă cristalină? Simți sub picioare sunetul prezervativelor folosite? Ar trebui să verifici dormitorul, să nu fie niscai iubiți inconștienți sau epuizați, nu?

— Marta! zice el, cu o voce sincer șocată. Cum poți să fii atât de ușuratică? Normal că nu mă aștept ca sora mea mai mare să aibă... mă rog...

— O viață a ei? Apropo, ai mâncat?

— Așa și-așa. Să nu uit, ți-am adus câteva cutii cu bunătăți de-acasă. Tata a insistat să ai destulă *kasha*.

— E atât de țăran în anumite privințe, nu-i așa?

— Spui cele mai groaznice lucruri, Matti. Dacă te-ar auzi...

— Da, știu. Dar știi și tu ce vreau să spun. E vorba de un șef de clan care învârte o afacere de miliarde de dolari (și vocea mea pune ghilimelele de rigoare) și care ar putea să cumpere orice produs farmaceutic sau alimentar ar dori. Și ce-i trimite el iubitei sale fiice? Un aliment țărănesc, care poate fi mâncat sau folosit ca medicament. Sau fumat sau inhalat, probabil, în vremuri de restriște.

— Mă duc să aduc cutia, zice Ljuka, dispărând cu torța.

Băieții nu suportă teoriile, am observat. Se întoarce repede cu o cutie imensă de carton care cântărește, probabil, cincizeci de kilograme.

— Ca la Crăciun, îi spun, desfăcând *shonka* și *kasha*, precum și șlibovița făcută din prunele din grădină, plus o mulțime de borcane.

— Mili ți-a trimis compot. L-a făcut chiar ea.

— Draga de Mili. Ce mai face?

— Își face griji pentru tine. Fetița ei, exilată printre străini. Ca de obicei. Fără vârstă. Nu pare nici cu o zi mai bătrână decât când eram eu la grădiniță. Cred c-a avut întotdeauna șaptezeci și nouă de ani, chiar și atunci când a fost ea însăși copil. Copaia aia de lemn e tot de la ea.

— Nu e...?

— Ba da. Își face griji că nu-ți perii părul cu grăsime de gâscă la prima oră a dimineții și apoi seara. Îți aduci aminte, două sute de perii...

— Și încă cincizeci, când numele lunii respective are peste douăzeci și nouă de zile. Cu alte cuvinte, în fiecare lună, în afară de februarie. Vai, Uki, parcă am avea tot opt ani.

— Sigur. Dar dacă ea nu îmbătrânește, de ce am face-o noi?

Mă duc să fac cafea. Ljuka stă la masă și se joacă la orga electronică. Nu știe să cânte nici o notă la nici un instrument. Mai mult, cu cât eu am mai mare succes drept compozitor, cu atât el disprețuiește mai tare muzica.

— Așa. Alte vești? îl întreb repede.

— Ce?

— Te știu prea bine, Uki. Și nu sunt plecată decât de două luni. Ești băiatul tatei în totalitate.

— E foarte nefericit din cauza carierei tale, Marta, dar presupun că știi asta. Vrea să te conving să renunți și să te întorci acasă. Banii nu sunt o problemă, bineînțeles. Știu că n-o s-o faci, dar i-am promis că încerc.

— Și așa încerci?

— Ce vrei să spun? Ce se așteaptă *el* să spun? Cred că cel mai mult îl supără compania ta.

— Ce companie?

— Ei bine, care-i treaba cu vecinul tău? Marja a spus că-i o pacoste. Iar nouă nu ne place asta.

— Gerry? A, nu-i decât un *dudi* inofensiv. Puțin patetic. Are obiceiul să cânte destul de tare și din când în când trece pe-aici cu câte-o sticlă de ceva. Cred că are o problemă cu alcoolul.

— Nu numai cu alcoolul, dacă o s-o țină tot așa. O să mă duc să-i rup picioarele.

— *Ljuka!* O să-ți vezi de treabă. Poți să-ți păstrezi genul ăsta de comportament pentru afacerile tale (din nou, ghilimelele imaginare). Nu știu cum poți să vorbești atât de calm despre cum le-ai rupe picioarele oamenilor.

— Tu ești fată, Marta. Presupun că ești și artistă. Nu înțelegi cum merg lucrurile în lumea asta.

Cafeaua este gata la timp pentru câteva lucruri spuse de la obraz.

— Uite ce-i, Uki, îi spun sincer. Te iubesc. Ești fratele meu mai mic și așa o să rămâi mereu. Dar e timpul să crești.

Știi că nu te-am întrebat niciodată despre prietenii tăi, dar asta nu înseamnă că nu-mi funcționează creierul. Unul dintre motivele pentru care sunt aici este că *trebuia* să plec, și știi la ce mă refer, așa că las-o mai moale cu grijile. Sunt la fel de devotată tatei și familiei ca tine, dar știu și că este o cauză pierdută. Tata nu se poate schimba. În tot timpul în care Voida a fost sub ruși, în toți anii ăia a făcut parte din OKU, la ce te aștepți? Bineînțeles că spune că este împotriva rușilor, ca un bun locuitor al Voidei, și este evident că e adevărat. Dar în adâncul sufletului știi și tu la fel de bine ca mine că tânjește după ceva: după toată structura puterii, după toată birocrația de stat îndreptată mereu în favoarea lui. Dacă ai printre colegi ofițeri KGB, începi să crezi și tu că ești mai presus de lege.

— Gândești periculos, Marta, spune fratele meu, turnându-și șliboviță în cafea. Cine crezi că are grijă de piloți?

— Uită-te la tine! Chiar și tu vorbești de parcă nu s-ar fi schimbat nimic din 1989, când aveai aproape zece ani, pentru Dumnezeu. De parcă n-am sta acum într-o Europă democrată, liberă, în care singura temere nu sunt gândurile, ci lipsa lor. Nu sunt proastă, Uki. Fără contactele tatei, crezi că aș fi mers vreodată la Conservatorul din Moscova? Dar de atunci mi-am construit propriile contacte. Pacini a văzut *Vauli Mitronovsk* și iată-mă în Italia la cererea lui. Nu are nimic de-a face cu tata. N-a tras sfori pe nicăieri. De acord, banii cu care am cumpărat casa asta și afacerile noastre de familie dubioase mi-l aduc pe fratele meu cu cadouri. Dar îmi construiesc propriul drum, Ljuka.

Ljuka își ridică privirea din ceașca de cafea și zâmbește – zâmbetul ăla care-l face să arate ca la zece ani și care mă topește.

— Trebuia să încerc, spune el. Măcar îi pot spune tatei c-am încercat.

— Of, Uki, Uki, mergi mai departe. Acum trebuie să te desprinzi și tu. Știi că trebuie.

— E mult mai ușor de spus decât de făcut, zice el cu o voce tristă.

— Mai devreme sau mai târziu o să fie și mai rău, Ljuka, știi foarte bine. Observi că nu spun că lucrurile *sunt* mai rele, ci că *o să fie.* Din punctul meu de vedere, deja s-au înrăutățit, pentru că frățiorul meu vorbește despre rupt picioare și probabil are în cap lucruri și mai neplăcute, pe care nu vreau să le aflu și pe care nici el nu vrea să le aflu. Mă întreb doar ce trebuie făcut și la ce nivel ca să pătrunzi în spațiul aerian italian în toiul nopții, cu un elicopter de atac rusesc. E unul dintre noile MIL-uri, nu-i așa? Uite, vezi: crezi că sunt o prostuță care stă cu nasu-n partituri. Dar am citit cu toții poveștile despre mafioții ex-sovietici care au legături peste tot. *Uki!* Mai devreme sau mai târziu, toate o să se spargă-n capul tău. Nu-i un stil de viață bun pentru o persoană inteligentă. N-avem nevoie de banii ăștia afurisiți.

— Of, Matti, chiar nu înțelegi. Mă rog, înțelegi o parte: nici unul dintre noi nu e prost, am crescut în sistem și știm cum funcționează, chiar dacă nu cunoaștem detaliile. Dar când vorbești despre un tată care a fost colonel în forțele OKU, uiți de tatăl care este în același timp capul unei vechi familii deținătoare de pământuri din Voida. Noi patru – noi suntem dovada vie a unui *miracol.* Nu există alt cuvânt pentru asta: birocrația de care vorbeai a fost motivul pentru care familia noastră n-a fost trimisă niciodată în Siberia sau n-a fost eliminată total. Indiferent cum a fost, am supraviețuit și acum pământurile noastre de sute de ani sunt din nou ale noastre. Asta înseamnă totul pentru mine, Matti. E sângele meu. Iar eu sunt urmașul.

Discuția continuă în aceeași manieră încă vreo oră, cu fiecare dintre noi spunându-i celuilalt lucruri pe care amândoi le știm deja, chestie care se pare că e caracteristică în

proporție de 95% tuturor oamenilor, în special celor care fac parte din aceeași familie sau se iubesc. Într-un târziu, Ljuka se uită la ceas, cascä și spune că trebuie să plece. E prins cu totul și nu pot face nimic. Frățiorul meu, atât de frumos (și, Doamne, chiar *este* frumos, are tot ce-i lipsește surorii lui mai mari), este distant și singur când se pierde în noapte, în costumul lui negru. Când îl îmbrățișez, îi las câteva lacrimi pe buzunarul de la piept, în timp ce-l țin de umeri, și rezist tentației de a-l pipăi și de-a vedea dacă este înarmat. Pistoalele alea Makarov, ce s-o fi ales de ele? Dacă zbori cu un aparat neidentificat într-o țară membră a NATO lucrurile se pot înrăutăți în cazul în care se găsesc asupra ta arme. Asta dacă nu cumva... Mai bine să nu știm.

— O să mai vin, spune el. Trebuie doar să suni și vin imediat, Matti.

Numele astea din copilărie. Suntem aceiași copii dintotdeauna. Ce ar crede Mili dacă ar fi aici, în toiul nopții, uitându-se la copiii pe care i-a crescut cum își fac cu mâna în huruitul aparatului? Dar este și ea o supraviețuitoare și a văzut lucruri mai rele. Producând un taifun de kerosen fierbinte, elicopterul se ridică, trece peste golf și se pierde în depărtare. Câtva timp îi zăresc luminile, în timp ce se îndreaptă spre nord-est, câștigând înălțime deasupra Alpilor. Departe, jos, luminile din Viareggio și de pe coastă se termină brusc în Mediterana neagră și invizibilă. Dacă urmăresc linia țărmului în jos îndeajuns de mult, s-ar putea să văd chiar luminile din Pisa. Mă întreb dacă exact în clipa asta un american de la Camp Darby urmărește luminile elicopterului fratelui meu pe ecranul radarului și pune mâna pe telefon. Paranoia unei surori? (Dar și mândrie pentru că familia noastră are o asemenea putere.) Mă înfior și mă uit mult timp la cerul care acum e liniștit și la stelele de deasupra străvechiului munte Matanna.

gerald

19

În incinta aeroportului din Pisa, îl reperez cu greutate pe omul meu care își face apariția la Sosiri, cu privirea ușor năucă a pasagerilor din avioane. Asta, împreună cu figura copilăroasă, îi dau un aer de vulnerabilitate tinerească pentru care nu eram pregătit. Mă așteptam la ceva mai dur.

— Domnul Riah? Sunt Gerald Samper. Bine-ai venit în Toscana. Pot să-ți spun Nanty?

— Nanty e-n regulă.

— Bine.

Cobor puțin vocea, în timp ce restul pasagerilor se înghiontesc să ajungă mai repede la biroul de închirieri.

— Te-am recunoscut din prima, fiindcă am fost prevenit. Trebuie să recunosc că este de departe cea mai bună perucă pentru chelioși pe care am văzut-o vreodată. Felicitări.

Își dă jos ochelarii închiși și lasă să i se vadă ochii albaștri, reci.

— Nu e perucă.

Bravo, Samper.

— Ah, scuze. Mi s-a spus c-o să fii deghizat. Perucă și ochelari, așa mi-au spus.

— Chiar *este* o deghizare.

Ochii albaștri clipesc o dată, de parcă ar fi făcut o poză.

— Nu m-ai recunoscut, nu? Doar ai ghicit.

Vocea lui e triumfătoare, ca a unui elev deştept, care l-a prins pe profesor.

Noi, cei din familia Samper, nu ne pierdem foarte des cuvintele, dar îl conduc pe tip la maşină într-o tăcere care speram să fie conciliantă. Abia după ce ajungem pe autostrada spre Genova, tipul spune:

— Nu mă recunoşti, de fapt, nu? Nici măcar cât să-ţi dai seama că atunci când sunt Brill, adică mai mereu, port o perucă blondă. E-n regulă.

Zâmbeşte când trecem pe lângă un camion cu purcei care se grăbeau spre propria Golgota.

— Exact asta voiam. Pe cineva care să mă vadă aşa cum sunt.

Care să-l vadă chel? Degetele mi se încleştează pe volan, la fel ca ale lui Per Snoilsson în capitolul trei. Câte zile ca asta o să am de suportat? Mintea începe să-mi funcţioneze şi, din nu ştiu ce motiv, ajunge la mâncăruri şi umpluturi. Care-ar fi identitatea Martei dacă eu aş supravieţui unui accident cu un avion Andean, şi ea nu? Nu prea am putea trece drept o echipă de rugbi. Dar am putea fi nişte bucătari care se îndreaptă spre Valparaiso, ca să participe la un concurs culinar televizat. Fiecare dintre ei vine cu materie primă şi cu echipamente, aşa că avionul e plin de condimente exotice şi instrumente de bucătărie personale. De aceea gheţarul din afara cabinei făcute ţăndări este plin de tigăi din cupru lustruite de soarele aflat la mare altitudine...

— Poftim?

— Am spus că n-am mai fost în Italia până acum.

Să mori tu?

— E o mare realizare, Nanty. Nu-i uşor în zilele noastre. Credeam că toţi snobii englezi vin aici. Ştii tu, Tony Blair şi ăilalţi. Tucsminster.

Îi prind privirea albastră cu coada ochiului. Poate chiar are simţul umorului. La fel ca majoritatea vedetelor din

lumea showbizului, Brill este surprinzător de scund. Chelia lui îți distrage atenția, dar sub ea se află o tinerețe contrafăcută, care te împiedică să-i ghicești vârsta. Omulețul acesta cred că ar putea să-l imite și pe Cliff Richards dacă ar avea chef și păr. Încep în gând să-i pun tot felul de peruci, să văd dacă-l recunosc. Nu. Mi-e teamă că, la fel ca mulți oameni care au destul de mult păr, îi remarc foarte repede pe cei aflați în deficit capilar. Mă întreb ce i s-a întâmplat cu părul. Poate că vrea să impună o modă. Poate că-i una dintre acele clone cu scalp strălucitor. Sau poate c-a stat la Cernobîl Holiday Inn când... *Nu cumva are SIDA?* Gândul mă neliniștește. Evident că știu toată povestea aia cu iubirea pacientului și nu a bolii, dar e mult mai ușor de spus decât de făcut și fără îndoială că e greu să te deprinzi cu relația de prietenie non-erotică. Am văzut cu toții pozele acelea cu prințesa Diana punând mâna pe bolnavii în fază terminală în spitalele din întreaga lume. Dar nu ni s-a arătat niciodată scena de după, când a fost pusă să se dezbrace și să facă baie în Dettol fierbinte. După ce va pleca Nanty, oare am de gând să distrug toate oalele, ca un țigan care descoperă că fiică-sa e pe ciclu în timp ce se spală? O să fac un rug funerar pe care o să-mi pun closetul cu colac și capac din lemn de stejar? Sunt puțin isteric?

— Alopecie, spune el.

— Poftim?

— Te întrebi de ce-am chelit. Toți oamenii care mă văd se gândesc la asta. Cum se poate ca solistul principal al unei trupe de băieți să fie chel? E simplu. Am alopecie, iar medicii nu cred că e reversibilă. A căzut aproape tot, mai puțin sprâncenele și, dacă te interesează, ceea ce specialiștii numesc „părul din chiloței".

Cel mai nostim lucru în momentul în care auzi o expresie ca „părul din chiloței" este că nu poți să n-o vizualizezi. Tânărul domn Riah a trecut și el prin asta.

— Insuficient și pentru a acoperi o lentilă de contact, spuse el sec.

Ieșiserăm de mult de pe autostradă și urcam spre Casoli.

— Probabil că te întrebi unde naiba te duc.

— Nu chiar. Omul tău mi-a spus că e un loc retras. Pentru mine e OK, asta dacă nu ești un nebun care ucide cu toporul.

Nu încă, îmi spun în gând. Dar nu mă forța. Zece minute mai târziu, vizitatorul meu superstar se arată vrăjit cu totul de casă. O admiră, îi admiră poziția, îmi admiră toaleta.

— E belea ursulețul tău, zice el după ce se întoarce în bucătărie.

— Îl cheamă Gazzbear.

— Da? Am văzut că poartă o haină pe care scrie „Strânge-mă – fac pârț". Așa că l-am strâns. N-a fost grozav.

— Se spune despre el că ar fi „primul ursuleț cu gaze din lume". E din Pennsylvania. Am descoperit că-i poți modifica pârțul cu KY Jelly, în funcție de cât de convingător vrei să fie sunetul. Te simți puțin stupid când ești cu degetul în fundul de cauciuc roz al unei jucării, dar o să-ți treacă.

— Am văzut lucruri mai grave la petreceri.

— O, Doamne. O să avem nevoie de foarte multe detalii baroce pentru cartea asta a ta. Asta le place și cititorilor.

— Crezi?

— Ai încredere în mine. Întotdeauna a fost așa. Cine ar fi vrut să citească o biografie a lui Nero fără orgii și tortură?

— Ai văzut filmul *Ziua lui Nero*? O treabă incredibilă. Am auzit că regizorul a mai tăiat pentru varianta de pe DVD.

— Exact. Suntem voyeuriști din naștere. După o jumătate de secol de televiziune, vrem cu toții să vedem fără să riscăm nimic. Supradozele de heroină sunt amuzante numai dacă citești despre ele. Iar chestia asta se aplică multor lucruri. Chiar și sexului, destul de des.

Nanty se uită la mine rapid.

— E vocea experienței?

— Poate că nu-i atât de neobișnuit cum le place oamenilor să creadă, răspund evaziv. S-ar putea să-ți amintești de un predecesor al tău, John Lydon, numit și Johnny Rotten. A spus în mod memorabil „Dragostea înseamnă doar două minute și cincizeci și trei de secunde de spârcâieli." Cred c-a vrut să spună că numai cineva care are nevoie de un control la cap s-ar deranja pentru asta, dar nu-mi aduc aminte exact citatul. Și gândește-te, era vorba de iubire.

— John avea dreptate, spune solistul trupei Freewayz cu convingere.

Am luat prânzul pe terasă. Nu pregătisem nimic deosebit pentru invitatul meu. Iepurele cu muștar și mânătărci putea să mai aștepte, pentru că aveam deja niște friptură rece de pasăre în frigider. M-am gândit să-i ofer un prânz tradițional: pâine de casă, salam, *prosciutto crudo,* o salată de roșii, mozzarela și busuioc, iar apoi trei feluri de brânză și fructe. Nu s-a dat înapoi de la nimic, n-a cerut murături Branston și s-a purtat ca un soldat cu vinul – un vin ușor, numit Greco di Tufo. Mai mult, a devenit voios de-a binelea pe măsură ce după-amiaza trecea și a început să mă laude pentru *Până jos!*

— O carte foarte bună, a rezumat el, turnându-și un alt pahar din a treia sticlă pe care i-o deschisesem. Foarte bun și titlul.

— Nu știu cum am reușit să trec peste editori. Chiar nu cred c-au observat. Au înregistrat doar cuvântul „jos" și pentru că Luc era cel mai bun coborâtor la schi, n-au văzut mai departe de atât. E cu atât mai ciudat cu cât Luc nu mai era în perioada de glorie când am scris cartea, deși nu știam că o să cadă atât de repede după apariția ei.

— A ars de tot?

— Absolut. Genunchii paradiți, șoldurile în curs de, probleme cu fierea. Plus că în zece ani a înghițit mai multă zăpadă decât cea peste care a schiat. Nu s-a mai putut ridica, deși nu se poate spune că n-a încercat. Și toate astea la treizeci și opt de ani. Aș spune că a mers într-adevăr până jos, nu?

— Dar ai avut compasiune. L-ai transformat într-o persoană reală. Nu doar un erou cu ochelari de schi.

— Luc chiar *era* o persoană reală. Încă este, bănuiesc, în clinica aia din Elveția. Acum e un om de afaceri îmbătrânit prea devreme, care se mută dintr-un loc în altul, discutând despre francize pentru echipament sportiv și fiind de acord ca semnătura lui să apară pe o linie de schiuri pe care n-o să le poarte niciodată. E înconjurat de asistente care arată ca iepurașii *Playboy* și care, atunci când e într-o dispoziție melancolică, îi fac clisme. Dar nu ajută la nimic.

La puțin timp după aceasta, a trebuit să mergem amândoi să ne întindem, căci Nanty mi-a mărturisit că era „scurs". N-aș spune că era un tip cu care mi-ar fi făcut plăcere să lucrez, dar în comparație cu Per Snoilsson, era un spirit afin, în ciuda maimuțărelilor și a vocalelor rotunjite (de fapt, e din Harpenden). Din punctul meu de vedere trecuse primul test, pentru că nu era mofturos la mâncare. Reușise să-l treacă și pe al doilea, prin faptul că nu fusese teribil de plictisitor și fiindcă avea un oarecare simț al ironiei. Al treilea test...

Al treilea test l-a picat – de fapt, și pe al doilea, gândind retroactiv – când stăteam pe terasă, mai târziu în seara aceea, după ce mâncaserăm o splendidă pasăre umplută cu cea mai bună pisică afumată pe care o găsisem într-un sat de munte din Alto Adige și pe care trebuie să învăț s-o prepar singur. Atârni pisica în coșul de fum timp de câteva săptămâni. Dacă toci bine carnea, o amesteci cu terci de ovăz udat cu Fernet Branca, o împachetezi într-o coajă de

rodie scobită și umpli o pasăre cu ea, o aromă delicioasă, de afumat-dulceag, invadează carnea carcasei umplute – de data asta, o bibilică. Nu i-am dezvăluit lui Nanty din ce era făcută umplutura, spunându-i doar că era secretul bucătarului. Încă nu-l cunosc destul de bine. Cu toate acestea, a mâncat cam două treimi din pasăre.

Dar după aceea, pe când ciocneam paharele cu vin și ne uitam peste piscurile întunecate de dedesubt, mi-a pus acea întrebare îngrozitoare din cauza căreia a picat al treilea test:

— Gerry, crezi în OZN-uri?

A urmat o pauză.

— Nu, Nanty.

— Bănuiesc că asta înseamnă că n-ai văzut nici unul, nu? O să crezi când o să vezi.

— Fără îndoială. La fel stă treaba cu fantomele și cu viziunile Fecioarei Maria. Până atunci, o să rămân un necredincios profund.

— Nici eu n-am văzut vreunul, a recunoscut el, spre surprinderea mea. Dar am citit destul de mult încât să știu că există. Trebuie să-l citești pe Timothy Good – o să te convingă. E absolut imposibil ca toți oamenii ăștia să fie mincinoși sau nebuni. Mi-ar plăcea să văd unul, a mai spus el. Și exact ăsta e genul de loc unde apar. E plăcut și întunecat aici.

A început să se uite în sus gânditor.

— Știu că sunt undeva acolo. Întrebarea este dacă aș recunoaște vreunul în cazul în care l-aș vedea.

— Probabil că da. Nu arată ca figura aia care a aterizat la baza aeriană a Statelor Unite din Suffolk, la începutul anilor ’80? Lumini care se învârt, trei picioare, turnulețul ăla în vârf, profilul obișnuit al farfuriei zburătoare?

— Tocmai asta e! a strigat el, vărsându-și băutura pentru efect. N-ai cum să știi. Un OZN nu trebuie să arate neapărat ca un OZN. Nu poți fi sigur nici când vine vorba de

extratereştri. Nu arată întotdeauna ca verzişorii din *Întâlniri de gradul trei* şi n-au întotdeauna antene verzi. Arată cum vor. Ar putea să arate ca tine sau ca mine.

S-a oprit puţin.

— Ar putea *să fie* tu sau eu.

În clipa în care m-am uitat în ochii ăia albaştri şi vag nebuni de sub chelie, am simţit cum mă trece un fior şi cum mi se ridică părul. Cu mult timp în urmă, pe vremea când eram adolescenţi, jucasem cu un prieten un joc în care ne speriaserăm foarte rău unul pe altul pe când mergeam spre casă pe întuneric. Era o străduţă neluminată, într-o noapte fără lună. Amândoi ştiam drumul cu ochii închişi şi, în orice caz, erau destule stele pe cer ca să vedem tufişurile. Dar amândoi am observat în aceeaşi clipă silueta aceea înspăimântătoare cu ghearele scoase. Fără îndoială, ţinea pasul cu noi. Ne-am oprit înfricoşaţi.

— E doar copacul uscat de care se scarpină vacile.

— Nu, nu e. Ăla e mai departe.

Încet-încet, ne-am convins unul pe altul să ne apropiem şi apoi am văzut că era într-adevăr copacul.

— Dar presupunând că nu era?

— Da. Şi presupunând... doar să presupunem că nu eşti cine cred eu că eşti, am spus. Să presupunem că întorc capul şi nu mai eşti tu deloc. E vocea ta, dar asta doar pentru că ţi-a fost invadat trupul.

Tremuratul vocii lui m-a speriat şi pe mine.

— Aş putea spune acelaşi lucru despre tine, a zis. Poate că te-au răpit acum zece minute şi orice ai fi acum, spui cuvintele astea ca să-mi micşorezi suspiciunile. Dacă aş îndrăzni să mă uit la tine, s-ar putea să te văd cu o coadă solzoasă la spate.

— Ei bine, n-am fost răpit. Te asigur că n-am fost răpit.

— Dar ai putea doar să spui asta ca să...

Împreună, am reușit să ne inducem o stare de panică aproape necontrolată, mergând încordați ultima jumătate de kilometru fără să îndrăznim să ne uităm unul la altul, privind drept în față și jurând pe ce aveam mai sfânt (se pare că dintr-odată erau destul de multe lucruri) că eram prieteni vechi și nu monștri care ar putea să scoată urlete fioroase, să se uite brusc cu priviri strălucitoare și cu gheare ascuțite. Ne-am testat unul pe celălalt cu întrebări intime la care nici un monstru n-ar fi putut răspunde, atenți la orice ton neobișnuit sau cuvânt care ar fi putut să-l dea de gol pe impostorul ascuns, chiar dacă știam că demonul ar fi putut deja să acapareze fiecare celulă din creierul nostru.

Și iată cum pe terasa mea din Italia, poate puțin „făcut“ de la vin, am simțit același fior când mi-am adus aminte de acest joc copilăresc, nu jucat cu monștri, pentru că asta era joacă de copii, ci cu extratereștri, în care milioane de adulți din lumea întreagă cred cu ardoare.

— Te gândești mult la lucrurile astea, nu?

Tonul mea avea o detașare plină de înțelegere, ca al unui analist bătrân și calm, care-i dizolvă fanteziile unui pacient tânăr.

Dar Nanty nu mă asculta. Se uita în întuneric la priveliștea unde se vedea conturul neregulat al crestelor muntoase, iar jos o mulțime de lumini.

— Ce-i aia? a întrebat el, arătând cu degetul.

— Ce-i aia, ce?

— Acolo – lumina roșie pâlpâitoare. Vine spre noi.

— Dumnezeu știe. Un fel de avion. Aeroportul din Pisa e jos pe coastă și mai există o bază aeriană italiană lângă el, ca să nu mai vorbesc de baza americană din apropiere. Sunt de acord, pare să vină în direcția asta. Da – e un elicopter. Se aud rotoarele.

Oaspetele meu a rămas tăcut. M-am gândit din nou la cât de mult băuse.

— Văd o lumină albastră, a zis el. Și una albă. Și încă una verde.

Elicopterul, care fusese mai jos decât noi la început, câștigase înălțime și se îndrepta în direcția noastră, spre marea mea surprindere. Din câte știam, nu mai exista nimic mai sus de noi, în afară de păduri și de câteva creste abrupte. La cum urca în momentul acela, pilotul nu avea nici o șansă să ajungă în vârf. Acum se auzeau zgomotul făcut de motor și rotoarele.

— Poate că se joacă, am spus nesigur. Probabil e vreun pilot al forțelor aeriene care încearcă să-i provoace un infarct instructorului. Cel puțin poți să fii sigur că e un elicopter, și nu un OZN.

— Da? Poate că nu. Nu există nici un motiv pentru care un OZN n-ar arăta ca un elicopter.

Bietul băiat, e cam nebun, mi-am zis. O să fie foarte amuzant să lucrez cu el.

— Nanty, nu e nimic în afară de munți – aici și mai sus. Te asigur, nu sunt decât păduri și râpe. Dacă ar încerca să aterizeze aici ar fi sinucidere, așa că o să plece repede.

Dar chiar pe când vorbeam, mașinăria a ajuns destul de aproape ca să ne lumineze pe întuneric. Înainte ca vreunul dintre noi să spună ceva, se profila deasupra terasei, la câteva sute de metri mai încolo, cu un zgomot asurzitor. Șervețelele noastre de hârtie, precum și câteva ramuri și frunze din pergola mea îngrijită au zburat. Porcăria chiar avea de gând să aterizeze, dar unde? A trecut peste noi, părând să se ducă în spatele casei Martei, și brusc mi-am adus aminte de porțiunea de semijunglă pe care ea tocmai o curățase. Chiar și așa, n-am dat nici o importanță acestui lucru. Pentru mine, elicopterul întâmpina greutăți și se îndrepta spre curtea din spate din lipsa unui alt spațiu de aterizare. Cu un geamăt interior, conștiința mea de Samper mi-a adus aminte că-i eram dator Martei de la accident. O datorie

destul de mică, adevărat, dar gentlemanul englez din mine îmi spunea că trebuia să mă duc acolo și să văd dacă pacostea aia grasă avea nevoie de ajutor în acel moment dramatic. Așa cum mi-ar fi reamintit strămoșii mei normanzi, Samper vine de la „Sans Peur". Netemător, am intrat în bucătărie și am luat torța.

— Haide! am spus. Să vedem ce se întâmplă.

Nanty părea paralizat și avea frunze pe capul chel. S-a uitat ca un băiețel căruia îi căzuse coronița. Era alb la față ca varul.

— Mă rog, eu mă duc oricum, i-am spus liniștit, întorcându-mă.

— Așteaptă-mă! Nu mă lăsa aici!

— Nu sunt extratereștri, idiotule. E doar un elicopter care a aterizat în curtea din spate a vecinei mele și vreau să știu de ce. Tipa e din Voida, am adăugat, în timp ce mergeam grăbiți printre copaci.

A scâncit ușor, de parcă i-aș fi spus despre o planetă pe care o știa foarte bine.

— Stinge torța asta, altfel o să ne vadă, a spus el repede în momentul în care am zărit casa Martei și ne-am apropiat de locul deschis. O, Doamne!

Elicopterul negru și mat stătea ca o fiară din spațiu, șuierând ușor din elicea care începea să se oprească. Nanty m-a apucat de braț în momentul în care pilotul îmbrăcat în negru și-a dat jos casca argintie și s-a îndreptat spre Marta. Însă mie Marta mi-a atras atenția. Mergea înainte cu brațele întinse, ușor de recunoscut după smocul de păr, dar în seara asta arăta parcă altfel. Fermecată? Drogată? Somnambulă? Purta un halat lung și ceva mototolit și greu de identificat în jurul gâtului, care se legăna și se termina cu o greutate care strălucea în luminile colorate ale elicopterului. N-am înțeles nimic. Și nu pricepeam nici de ce mergea direct spre aceea siluetă sinistră, gata s-o îmbrățișeze.

Aceasta era o Marta la care nu mă așteptasem. Marta *mea* era o țărancă proastă din Europa Centrală, care trăia într-o mizerie gen Beatrix Potter și pretindea că scrie muzică doar ca să mă enerveze pe mine. Iat-o acum, îmbrăcată ciudat și salutând piloți de elicopter la miezul nopții, ca una dintre miresele lui Frankenstein. Iubita unui demon? *Marta?* Ceva nu se lega. Au intrat în casă și am reușit să-l smulg pe Nanty din rădăcinile care păreau să-i fi crescut din picioare. Mâna îi tremura îngrozitor pe brațul meu.

20

N-a fost o treabă ușoară să-l duc pe oaspetele meu la culcare în seara aceea. În calitatea lui de Brill înconjurat de gărzi de corp și permițându-și să cheltuiască milioane ca să aibă ce voia, era probabil un adevărat tiran. Dar în calitate de Nanty Riah, fără perucă și probabil fără diverse substanțe calmante pentru a zbura nedepistat cu Ryanair, era un copilaș. Fără să întrebe, și-a aruncat încălțările în fața ușii din spate, a aprins toate luminile din casă și s-a așezat la masa din bucătărie, alături de bătrânul Fernet Branca.

— Chiar nu există Coca-Cola în casa asta? a întrebat el direct. Nici hașiș? Nici măcar ecstasy?

— Îmi pare rău. E destulă băutură totuși, și pe lângă asta calmul meu, care garantează că ceea ce am văzut n-are legătură cu spațiul extraterestru. Habar n-am care-i treaba, dar știu că vecina mea nu e ceea ce credeam. Sau poate că s-a amestecat în ceva ce nu vreau să aflu.

— Purta „dopuri", ai văzut? Căști, nu-i așa? În jurul gâtului. A vorbit cu chestia aia, ce-o fi fost ea, deghizată în papagal.

— A, da, te referi la sistemul ei de comunicare, nu? Iar deghizarea lui a fost atât de bună, încât a lăsat și o duhoare de kerosen… Haide, Nanty, n-ai văzut un extraterestru malefic. Era un iubit, un uneltitor sau poate un curier DHL. O să mă duc s-o văd pe vecina mea mâine-dimineață și o

s-o întreb dacă ar trebui să ne așteptăm la activități aeriene la miezul nopții în mod regulat, pentru că îmi dă peste cap programul de somn, ca să nu mai vorbesc de pergolă. Mă aștept să spună ceva de genul „Vai, Gerree, îți foarte cer scuze. A zburat doctor urgent pentru organele mele", dar cine știe, poate chiar aflu ceva.

Mi-am zis că Nanty părea destul de liniștit de faptul că luam lucrurile atât de lejer. Poate că felul meu de-a fi a fost de folos pentru a-i mai potoli suspiciunile legate de faptul că în spatele calmului meu spilcuit (de la *Homo Erectus*, mulțumesc foarte mult, și n-a fost deloc ieftin), eram de fapt una dintre șopârlele extraterestre de doi metri despre care David Icke spune că sunt adevărații strămoși ai Casei de Windsor. Dar mi-am dat seama că nu-i puteam schimba percepția de orășean doar prin faptul că eram sus pe munte, iar luminile civilizației clipeau undeva jos. Îmi imaginam că dacă aveam să lucrăm împreună ar putea să insiste să o facem într-un apartament de hotel bine păzit din Los Angeles. În clipa aceea, elicopterul a decolat cu un sunet teribil, care s-a evaporat repede în spatele munților. Ochii umflați ai lui Nanty i-au urmărit traiectoria de parcă pereții casei mele ar fi fost transparenți.

— Pun pariu pe toți banii mei că este un elicopter, am spus. Dar indiferent ce-a fost, a plecat.

— Crezi tu, a spus el, iar eu am observat că-i tremurau degetele. Și cine știe ce-a lăsat în urmă? Poate o maimuță intergalactică.

În timp ce se ducea sus, am apăsat pe Gazzbear, să-i țină companie. Pârțul lui a reușit să-i smulgă un zâmbet, iar megastarul chel a luat recunoscător ursulețul cu el la culcare. Uite ce fac anii de droguri și vampiri virtuali din tine, mi-am zis. Paranoia galopantă.

Ce companie jalnică trebuie să accepți ca să-ți câștigi existența!

La un moment dat în timpul nopții i-am auzit vocea de la mine din cameră. Avea un ton ridicat și îngrijorat, deși n-am deslușit nici un cuvânt. Primul meu gând a fost că ar putea să se roage, dar apoi mi-am zis că nu – *desigur*, vorbește la telefon. Nu l-am văzut, dar era greu de crezut că un milionar ca Brill ar pleca undeva fără mobil. Impresarii și avocații probabil că puseseră casa sub urmărire prin satelit. Fără îndoială, stătea în pat, cu Gazzbear lângă el, și le spunea povești cu OZN-uri agenților, membrilor trupei, psihiatrului – oricui l-ar fi ascultat – după ce închisese ermetic geamurile dincolo de care se auzeau zgomote extraterestre. *Poverino.*

Lumina toscană strălucitoare a unei noi dimineți a prezentat altfel evenimentele din noaptea anterioară. Aveau deja un aer nerealist, de parcă ar fi ieșit dintr-o sticlă, alături de zeama fermentată a multor struguri. Nebunia oaspetelui meu părea că trecuse de faza acută. Nanty a coborât purtând un lanț de aur în jurul gâtului și un tricou bleu pe care era imprimat cuvântul *Fothermuckers* cu litere galbene scurse. Am văzut niște umflături ciudate pe pieptul lui prin tricou când ne-am așezat. Avea privirea unui copil proaspăt trezit din somn.

— Nu vreau să vorbesc despre noaptea trecută, a spus el aiurea. Mă înspăimântă.

Fără să întreb nimic, i-am pus în față o farfurie cu șuncă prăjită – șuncă englezească din Waitrose, scoasă din congelator, nu *pancetta.* E trist, dar italienii nu știu să facă bacon adevărat.

— Gurul meu spune că baconul și viteza sunt cele mai mari rele din lume.

— Viteza? Mai rea decât cocaina?

— Nu, nu, altă *viteză*. Știi tu – ritmul rapid în care funcționează lumea modernă. Prea multă viteză, prea multă grabă, prea multă comunicare. Asta spune el.

— Am înțeles. Și baconul la fel.

— Da, baconul e cel mai rău. O să mă fac vegetarian în două săptămâni, poate chiar o să devin vegan, dacă lucrurile merg bine. Karma mea are nevoie de echilibrare.

— Nu prea-mi vine să cred, Nanty.

— Serios. Probabil că și a ta are nevoie. Crochetele de sfeclă sunt cel mai bun lucru.

— Crochete de sfeclă, zici? Să-ți spun ceva. După observații atente și o matură chibzuință, nu mai am nici o îndoială că aceste crochete de sfeclă sunt capabile să provoace suferință. Asta cu siguranță e rău pentru karma.

— Sfecla simte durerea?

— Sigur că da. Nu o durere ca a noastră, poate, la un deces în familie sau la auzul cimpoaielor, dar cu siguranță o suferință de vreun fel. Probabil c-ai văzut celebra fotografie a lui Kirlian cu o jumătate de sfeclă. Se vede bine conturul celeilalte jumătăți, partea lipsă. Te întreb, ce ar putea evidenția mai bine lipsa – fratele geamăn absent, fără de care sfecla amputată nu se va mai simți întreagă niciodată?

— Îți bați joc de mine.

O bucățică de bacon îi atârna de buza de jos.

— Absolut deloc, Nanty. Astea sunt cruzimile comise în numele vegetarianismului, chiar dacă sunt ascunse în spatele unui paravan de virtuți. Că veni vorba, imaginează-ți un cartof viu băgat în apă clocotită.

— Nu, chiar îți bați joc de mine, a spus Nanty din nou. Cartofii n-au nervi. Cineva te-a făcut să crezi asta.

— Dimpotrivă. N-ai văzut documentarul ăla cu niște oameni de știință care au înregistrat sunetele făcute de diverse celule individuale? E o nouă tehnică, numită SC sau

sonogametrie coerentă. Au luat un cartof, i-au pus electrozi și l-au scufundat în apă clocotită. Incredibil. Oribil. Pe măsură ce murea, fiecare celulă țipa îngrozitor. Milioane de celule țipau și apoi tăceau pe vecie. Până și cercetătorii care au făcut experimentul au fost mișcați. Te face să te gândești la dramele vegetale care se petrec în fiecare zi în fața noastră. Nu suntem conștienți nici măcar de o mică parte din suferința pe care-o provocăm în fiecare zi.

Nanty asculta cu urmele unei expresii sceptice pe față și cu o ultimă bucățică de bacon înfiptă în furculiță, dar ochii lui erau rotunzi.

— Și cum putem face cartofi prăjiți într-un mod uman? a întrebat el.

— Exact asta a fost și întrebarea mea când am făcut scenariul pentru un film recent al Institutului pentru Practici Culinare Etice din Londra. Mi-au spus că metoda cea mai ușoară de-a te ocupa de un cartof este să-i înfigi un cuțit Sabatier între ochi. Sau poate fi pus cu grijă în apă rece, adusă încet la temperatura de fierbere. Să-l cojești e un chin, bineînțeles, așa că trebuie să scufunzi cartoful timp de jumătate de oră într-o soluție de anestezic local. Ei foloseau xilocaină.

— Fugi de-aici. Faci mișto de mine?

— Nici nu mă gândesc. Acum, problema veganilor este că ei sunt și mai cruzi decât vegetarienii obișnuiți, pentru că nu se opresc la torturile obișnuite. E bine că nu sunt mai mulți din categoria asta, pentru că dacă ar fi fost, credințele lor ar fi produs de asemenea o distrugere masivă a mediului, stimulând micșorarea numărului de gene. Cum? Gândește-te. Prin interzicerea încrucișărilor între animale, ar provoca dispariția unor specii domesticite, cum ar fi umila vacă, umila găină, ca să nu mai vorbesc de umilul porc. Dacă în același timp interzici și tăierea lor, singura problemă etică ar fi să dai drumul animalelor din ferme ca să-și

trăiască viața. Dar rasele au fost dezvoltate în decurs de câteva secole – modificate genetic, dacă vrei –, deci nu mai sunt animale sălbatice și oricum n-ar mai avea unde să se întoarcă. A văzut cineva o vacă sălbatică plimbându-se pe străzile din Milton Keynes? Vreau să spun că nu suntem în New Delhi. Cât despre găini, chiar am putea crede că păsările astea venite din pădurea tropicală s-ar întoarce fericite în Epping Forest? Știu că niște papagali au fost găsiți în suburbiile Londrei, dar chiar putem să ne imaginăm stoluri imense de găini recuperate umbrind soarele în migrația lor spre sud? Și apoi, gândește-te la porci. Care este prădătorul natural al porcului, în afară de om? Nu există. Cel puțin, nu în Europa. După cinci ani de domnie a veganilor, întreaga Uniune Europeană ar fi îngropată până la genunchi în porcine înfometate, care scurmă după cartofi și sfecle, indiferente la țipetele de durere ale legumelor. Ce are de spus gurul tău despre asta, Nanty?

— Păi, o să trebuiască să-l întreb.

Oaspetele meu părea puțin rușinat. Inconștient, își scosese din tricou un pumn de amulete, pandantive și pietre pe care le purta la gât, atârnate pe un lanț de aur, și le mângâia ca pe niște mărgele.

— Nu m-am gândit niciodată în felul ăsta. E destul de încurcat ce spui tu. Nu asta auzim de obicei despre vegetarieni și despre vegani, nu-i așa?

— Nu, într-adevăr, am spus grav. Nu s-ar potrivi stilului și conspirațiilor lor.

— Conspirații? Lucrezi la ceva? Vreau să spun, de unde-ai apărut?

— În mare parte, din bucătărie, am spus. Sunt bucătar. Apropo, am continuat schimbând subiectul, ce înseamnă inscripția de pe tricoul tău?

— Fothermuckers? a zis el și a început să râdă. Asta a fost trupa cu care am început să cânt în facultate. *Heavy*

metal dur. Cred că am foarte mult din Jagger în mine. Dar în zilele noastre e mult mai profitabil să fii băiat bun, așa că atâta timp cât o să suport asta, o să port perucă și o s-o fac pe adolescentul cuminte. Cu toate astea, e împotriva firii mele. Ăsta o să fie subiectul principal al cărții tale, probabil, povestea asta cu mine și cu compromisul muzical. Uite de ce Freewayz e diferită față de alte trupe de băieți: noi cântăm la instrumente la fel de bine cum cântăm cu vocea. E moștenirea adevăratului eu.

A oftat din rărunchi.

— Fothermuckers a fost o trupă mare, mai ales pentru universitate.

— Ce universitate?

— Mă rog, era politehnică la vremea când am fost eu. Politehnica Molesey. Pe malul Tamisei? A devenit Universitatea Hampton în al doilea an. Am urmat Studii Culturale și am absolvit cu o lucrare despre neopăgânism. Dar, bineînțeles, a spus Nanty grăbit, am mers înainte de-atunci. Ani ușori. Am fost abuzat de druizi, iar asta mi-a deschis ochii, fără îndoială.

— Abuzat de druizi? Altarele de piatră? Tortura nuielelor din răchită?

— Verbal, dar și fizic. Într-o zi, la cantină. Am făcut o glumă despre Isaac Bonewits. Arhidruidul de Árn Draíocht Féin. „Propriul nostru druidism." Ei bine, un nume ca ăsta pur și simplu cere o miștocăneală, nu-i așa? Înainte să-mi dau seama m-am trezit cu un castron răsturnat în cap de-un ciudat. Nu știa de glumă. Jigodie celtică... Nu ești galez, nu?

— Nu, am spus încet.

— Nu te spargi în figuri cu crângurile de stejar și vâscul?

— Nu.

— Da, mă rog, am văzut că nu erau foarte serioși, a spus Nanty. Imaginează-ți că încercau să reconstituie o religie distrusă complet de romani. Nebuni. Unul dintre proiectele

lor era să compună un ritual druidic, chestie destul de ciudată, având în vedere că există un singur exemplu de așa ceva, și ăla e ritualul recoltării vâscului. A, și mai este și victima care se sacrifică, tipul pe care l-au găsit într-o mlaștină lângă Manchester, Omul din Lindow sau cum naiba i-au spus. Materie primă pentru o liturghie, nu? O mare fraudă, druidismul.

— Spre deosebire de OZN-uri.

— Sigur, poți să râzi acum, dar aseară n-a fost deloc amuzant, nu-i așa? Pur și simplu nu poți anula știința OZN-urilor. De la Roswell încoace, a fost studiată în mai multe țări ale lumii decât orice altceva. Explicațiile tale au fost toate foarte raționale, dar trebuie să recunoști că sunt lucruri pe care nu le poți explica. De pildă, cum de-a apărut mașinăria aia taman când vorbeam despre OZN-uri? Sper că n-ai de gând să-mi spui că a fost o simplă coincidență. Greșeala mea a fost că nu aveam cristalele aseară. N-o să le mai dau jos de acum încolo. Plus că...

Dar în momentul acela Nanty a fost întrerupt de câțiva zurgălăi care cântau *Für Elise* foarte repede. A scos un mobil din buzunar, plin de leduri violete, și a oprit sunetul. Unu–zero pentru Samper, mi-am zis, în timp ce fondatorul trupei Fothermuckers a răspuns și m-a lăsat să curăț masa după micul dejun și să contemplu cu amărăciune ideea de a scrie despre viața unui idiot. A fost ciudat să surprind o formulă rostită cu vocea aceea copilăroasă și care era ceva de genul „proprietăți offshore". Lingușelile în stil New Age ale lui Nanty făcuseră loc treburilor financiare. M-am gândit că ar fi bine să văd ce explicații ciudate avea Marta pentru evenimentele de aseară. Printre copaci și razele soarelui am reflectat amărât la cât de puțin timp trecuse de când locul meu retras și liniștit se transformase într-o casă de nebuni. Studii Culturale, auzi tu. Proprietăți offshore, ce să zic. *Cristale...!*

21

Pe când mă apropiam de casa Martei, am început să aud niște sunete ciudate dinăuntru. Era ca și cum un tenor italian cu adevărat oribil s-ar fi chinuit să ia niște note ridicate și ar fi eșuat de fiecare dată. Părea de asemenea să fie o înregistrare, din moment ce nu se deslușea nici o orchestră în fundal. *Uffa... buffa...* Undeva în minte mi s-a creat impresia că-l mai auzisem pe acest incompetent. Poate că era echivalentul masculin al lui Florence Foster Jenkins, o amatoare cu pretenții, destul de bogată pentru a-și angaja o orchestră proprie și a închiria Carnegie Hall? Am bătut tare în ușa de la bucătărie, în așa fel încât să se audă peste țipetele nebunești, și am intrat.

Vampa din Voida stătea la masă îmbrăcată într-o cămașă de noapte bej șifonată, cu o broderie peste regiunile muntoase – fără îndoială, o încercare țărănească de creare a efectului de păpușică. În fața ei pe masă se aflau o orgă electronică, un ecran și un computer. Muzica venea de sub obișnuitul maldăr de așternuturi, dar nu era estompată. Marta tocmai se apleca pentru a corecta ceva pe hârtia cu portative de pe orgă. Pieptul ei extraordinar a apăsat pe câteva clape în același timp, amețindu-l pe bietul musafir. A fost un sunet măreț. Marta s-a uitat în sus, m-a văzut și, cu o expresie care părea de vinovăție, a oprit muzica și și-a scos căștile. S-a lăsat tăcerea.

— Bună dimineața, Marta, am spus, conform bunelor mele maniere. Trebuie să mă scuzi că am intrat așa și ți-am întrerupt... munca, dar oaspetele meu și cu mine ne întrebam dacă ai observat un elicopter aseară în zona asta. Nu că ar fi treaba noastră, bineînțeles. În jur de ora unsprezece? A fost destul de jos. Stăteam pe terasă și ne-am gândit că o să ne lovească, dar apoi a părut să se îndrepte în direcția asta. Mă tem că mi-a cam stricat vița-de-vie. Păcat, având în vedere efortul pe care l-am făcut ca s-o cultiv așa cum se cuvine.

Dacă sperasem că acest impas horticol îi va trezi un dram de simț al răspunderii, m-am înșelat amarnic. S-a mulțumit să dea obraznic din cap, iar părul ei ca un mop s-a mișcat ca în secvențele acelea cu încetinitorul în care câinii ies din apă și se scutură.

— Nu, Gerree. Elicopter? Nu, n-am auzit nimic. Aseară, spui? Nu, a fost o seară foarte liniștită, m-am băgat în pat devreme. Am văzut lumină de la tine și mi-am zis: „Norocosul de Gerree, are companie și fac mâncare împreună." E adevărat, Gerree, nu-i întotdeauna bine să fii singur. Uneori cu toții avem nevoie, cum spunem în Voida, de *mușchiul apropierii.*

Chiar și zâmbetul cu tâlc care a însoțit această mojicie ciudată a fost eclipsat de aplombul cu care rostise ditamai minciuna. Îmi imaginam că și dacă ar fi avut obiceiul să deschidă ușa la miezul nopții vreunui țărănuș tânăr – fiul unui miner, venit direct din pădure, cu câteva rămurele în păr –, Marta ar fi negat cu siguranță. Dar un elicopter poposit în grădina din spate e un lucru destul de greu de ascuns unui vecin, mai ales ultimului Samper. Cu toate acestea, inocența din ochii ei mari a fost atât de bine simulată, încât pentru o clipă m-am întrebat dacă nu cumva tot episodul cu elicopterul fusese un vis sau măcar un număr de hipnoză căreia eu și Nanty îi căzuserăm victime ca rezultat

al excesului de vin şi al discuţiei despre OZN-uri. Apoi m-am gândit că o văzusem pe Marta cum îl îmbrăţişa pe pilot, purtând aceleaşi căşti pe care le avea şi acum în jurul gâtului. Iar chestia asta n-aş fi avut cum s-o inventez.

— Am înţeles, am spus. Deci, nici un elicopter.

— Nu aud nimic, a repetat ea, uitându-se fix în ochii mei.

Din nou s-a făcut linişte şi brusc n-am mai ştiut ce să spun.

— Ei bine, o să plec. Scuze pentru deranj. Poţi să te întorci la... muzica ta.

Am deschis uşa.

— E ceva straniu, dacă-mi dai voie. Mă refer la ce cântai când am intrat. Deşi am auzit *înainte* să intru.

— A, e *satjriski*, a spus Marta. Pentru un film.

— Satiric, hm?

M-am retras, gândindu-mă că situaţia era la fel de improbabilă ca tot ce făcea Marta. Data viitoare când aveam să intru pe internet, aveam să aflu dacă Voida chiar exista. După cum cred că am spus mai devreme, geografia n-a fost niciodată punctul meu forte, iar dacă Marta mi-ar fi spus că e din Slutenia, n-aş fi avut nici un motiv să n-o cred. „Sunt din Slut, Gerree, şi am cel mai pur sânge" suna destul de plauzibil. În spatele meu, în timp ce mergeam printre copaci, îngrozitorul tenor a început din nou. *Uffa, buffa.* Mi-aş fi dorit să-mi dau seama de ce îmi suna atât de cunoscut, dar am ajuns acasă şi am dat peste oaspetele meu, care tocmai îşi terminase negocierile din offshore-uri.

— N-am visat elicopterul aseară, nu-i aşa, Nanty?

— Să-l visăm? Mi-a smuls peruca de pe cap.

— Ei bine, nebuna de Marta de vizavi îi neagă existenţa.

— Ea e borfetul care-a sărit pe pilot?

— Exact. Ori ea e mincinoasă, ori noi doi suntem nebuni.

— E mincinoasă. E de-ale lor.

Restul dimineţii, musafirul meu a fost cuprins de o proastă dispoziţie pe care nici măcar o bucată din prăjitura mea

cu pește n-a putut s-o destrame. Într-un efort de a părea profesionist, am încercat să aduc vorba despre autobiografia pe care Nanty voia să i-o scriu, dar a fost și mai inutil decât credeam. Puseul lui de încredere în mine de la micul dejun și povestea cu druizi de la universitatea din Hampton păreau aberații. Când am început să pun masa pentru prânz pe terasă, s-a ridicat brusc și și-a anunțat plecarea.

— Pleci? Unde?

— Acasă. Îmi pare rău, Gerry. Sincer să fiu, nu știu cum aș putea petrece încă o noapte aici. Adică, nu mă înțelege greșit, prietene, e un loc minunat și ești o gazdă de nota zece. Dar aseară, aseară a fost altceva. Vecina asta a ta, *ea* e altceva și nu glumesc.

— În continuare crezi că e din Betelgeuse, Nanty?

— Tot ce știu e că nu-i de pe planeta asta.

— E din Europa de Est.

— Europa, Penelopa. Ce-am văzut noi aseară nu erau ființe omenești, Gerry. În nici un caz. Iar ăla nu era elicopter, la fel cum nu era nici Volvo. Până să te duci dimineață la ea, începusem să cred versiunea ta, aia cu iubitul. Dar când ai spus că a negat existența elicopterului, prietene, s-a umplut paharul. Iar pe urmă mi-am adus aminte ce nu reușisem să-mi amintesc azi-noapte din cauza lor.

— Nanty, ascultă-mă: totul e o nebunie. Singurul lucru care ne-ar fi putut face ceva aseară au fost sticlele de vin, nu elicopterele.

Dar Nanty era mult prea înspăimântat de propria poveste ca să mai poată fi rațional. Pe față i s-a citit expresia agitată a unui adolescent.

— Bine atunci, deșteptule. Când pilotul și-a dat casca jos, cum arăta?

Urma să-i ofer o descriere detaliată, când mi-am dat seama că nu puteam. Fusesem atât de șocat s-o văd pe Marta cu căștile și cu cămașa de noapte, mergând cu brațele

deschise ca o somnambulă, încât îi dădusem prea puțină atenție tipului. În schimb, îmi aduceam aminte perfect expresia ei – un amestec de frică, ușurare și familiaritate.

— Vezi? a spus Nanty triumfător. Nu poți să-l descrii. Și știi de ce?

S-a oprit și am fost încurcat când m-am uitat la el și am văzut că ochii i se umpluseră brusc de lacrimi.

— Pentru că *nu avea* față, de-aia. *Nu avea față!* Când și-a dat casca jos, capul era gol, ca unul dintre manechinele alea din vitrine. Doar o umflătură la capătul corpului... Îmi pare rău.

S-a așezat repede și a început să-și șteargă ochii.

— Am mereu reacția asta. De fiecare dată când încep să vorbesc despre lucruri supraomenești, înfricoșătoare sau de pe altă lume, ochii mei încep să lăcrimeze. Nu știu de ce. Ai tăi tot așa fac?

Dar eu încercam în continuare să-mi amintesc impresia pe care mi-o făcuse pilotul. Un tânăr, evident. Părul negru presat de cască, oarecum chipeș, în genul lui Ken, perechea păpușii Barbie, și îmbrăcat ca pentru o acțiune hi-tech. E adevărat că nu-mi aminteam trăsăturile lui, dar era miezul nopții și nu aveam decât luminile intermitente ale elicopterului și lanterna Martei. Mi-am dat seama că acum stăteam în bucătărie cu un nebun și că nu era nimic între noi, în afară de o masă și un castron Deruta destul de frumos, în care aveam de gând să fac o salată extraordinară, când aveam să mă întorc la lucruri mai importante. Dacă aș fi vrut vreodată să manifest interes față de acest idiot chel, deja îmi trecuse cheful. Una era să te plictisească sportivii cretini și lipsiți de umor care erau prea tineri ca să fi avut timp să devină interesanți, și alta era unul ca Nanty Riah, fost pseudocântăreț de heavy-metal, care se transformase într-un idol al adolescenților. Nu numai că era mai în vârstă și absolvent de facultate, dar avea un succes sclipitor în

ceea ce era acum cultura britanică. Tot ce vedeam în el era un nou tânăr incolor și pierdut. Nici măcar limbajul lui nu avea – cum i s-ar spune în zilele noastre? – o identitate centrală. Era o dezordine totală: ridicol, atlantic, californian sudic, toate la un loc. „Papagal împăiat“, auzi tu. Argoul Marinei Regale vechi de prin anii '70 și migrând mai târziu spre platformele petroliere din Marea Nordului. Având în vedere că nici măcar nu fusese un deschizător de drumuri, ce dorea să arate? Că acest laș care lua ursuleții cu el în pat pentru siguranță se simțea în largul lui în lumea forțelor armate?

Dar adevărul era că Nanty, studentul la Studii Culturale – sau poate, Dumnezeule, chiar *absolvent* – care era atât de isteric și de paranoic în legătură cu urmele de droguri, avea să plece din casa mea din cauza convingerii că vecina mea cu fundul mare era extraterestră. În plus, oricine putea fi făcut să creadă în țipetele cartofilor nu reprezenta o companie nici măcar pentru un mic dejun, darămite pentru perioada pe care ar fi trebuit s-o petrec cu el pentru a-i scrie biografia.

22

Prin urmare, l-am dus cu mașina pe oaspetele meu la poalele muntelui. Starea lui de spirit se îmbunătățea pe măsură de coboram, până când a devenit normală când am ajuns pe autostrada spre Pisa. Nu sunt adeptul clișeelor, așa că n-am strâns din dinți, dar eram conștient de o senzație intimă, de ușurare, despre care aproape că uitasem cum era.

— Iartă-mă, a huruit Nant, dar asta a fost primul meu OZN. Ce nebunie! Știam că Timothy Good a avut dreptate. Chiar sunt printre noi. *Serios.* (Și tot așa.)

Se uita fericit la munții care acum erau în stânga noastră.

— Asta schimbă totul.

Ai dreptate, mi-am zis în gând.

— De azi, trupa o să renască. La revedere, Freewayz, bun venit... Ce?

— N-am spus nimic.

— Nu, vreau să zic, cum o să numim trupa? O să avem nevoie de un nume nou.

Am avut o tresărire.

— Nu-mi pare rău că scapi de numele ăla oribil.

S-a uitat la mine.

— Nu mai ai cincisprezece ani, a spus pe un ton înțelept.

— Unele părți din mine au, dar evident nu cele care ar trebui. Oricum, când o să alegi noul nume, sfatul meu e să nu includă cuvinte care trimit la OZN-uri, Nanty.

— Ce zici de „Întâlnire“? „Întâlnire ciudată“, e destul de... Da, „Întâlnire ciudată“.

— E titlul unui poem de Wilfed Owen.

— Cine? Nu există drepturi de autor pentru titluri, nu? Și oricum, *Wilfred*? Nu poate să fie important.

Cât mai trebuie să îndur, Doamne? m-am întrebat și mi s-a răspuns printr-un indicator spre aeroportul din Pisa, care arăta 11 km. Cu siguranță, tot episodul acesta oribil trebuia marcat printr-o creație culinară specială, ceva care să capteze aromele și asocierile nopții trecute. Plăcintă extraterestră, probabil. Trebuie să se facă loc în ea pentru pisici afumate, dar și pentru cartofi și sfeclă, în memoria gurului vegan al lui Nanty. Poate că dacă...

— Haide, la ce te gândești?

— Sincer să fiu, mă gândeam la o plăcintă extraterestră.

— E un nume minunat, Gerry.

— Mă refeream la un fel de mâncare.

— Minunat nume pentru o *trupă*. „Plăcintă Extraterestră“. Grozav, să știi. O să-l testez mai întâi pe băieți, dar poate rămâne. O să primești mulțumiri, promit. Poți să scrii prezentările pentru următorul nostru album. Așa. Cum rămâne cu proiectul nostru?

— Te referi la carte?

Speram că uitase de asta. Ce situație delicată. Pe de altă parte, refuzul unei cărți putea să fie mult mai grav pe termen lung decât acceptarea ei. Din punctul meu de vedere, acest tânăr prefăcut care se foia pe locul mortului nu era un pic țăcănit, ci nebun de-a binelea.

— Știi, Nanty, m-am gândit mai bine și nu cred c-o să meargă.

Ah, reținerea tipic britanică! Era exact tonul folosit când voiai să scapi de legăturile sexuale nedorite. Sau care ar putea fi folosit.

— Cum adică, „n-o să meargă"? Ți-am spus, m-am informat despre felul în care scrii.

— Cred că lumea în care te învârți e mult prea diferită de a mea, m-am auzit spunând pe un ton afectat.

— Nu, sunt doar câteva detalii. Se rezolvă ușor.

— Presupun că vrei să mergi la aeroport, nu? am schimbat subiectul. Te-ai grăbit atât de mult să pleci, încât n-ai nici o rezervare pentru azi, nu? Mai încolo se iese de pe autostradă și trebuie să te hotărăști. Dacă vrei un hotel decent în Pisa pentru la noapte, acum e momentul să spui.

— Mergi spre aeroport, a zis Nanty, adăugând încrezător: N-am avut niciodată probleme să fac rost de bilete.

Also sprach Brill.

În timp ce ne îndreptam spre terminal, i-am spus că o să vorbesc cu Frankie.

— Agentul meu, îți aduci aminte de el. Și o să mă mai gândesc o zi–două.

— Nu ești supărat că nu mai stau, nu? Un OZN, omule, pentru Dumnezeu, cine s-ar fi gândit la asta?

Undeva printre clădirile din dreapta noastră se vedea coada pictată a unui avion al firmei BA, care se îndrepta spre pistă.

— Nu-ți face griji. Data viitoare o să mergem în altă parte... Știi ce vreau să spun: mai puțin...

— Îndepărtată? Înfricoșătoare?

— În oraș, oricum. Londra. Amsterdam. New York. Los Angeles. Cine știe? Dar asta curând. Ținem legătura, nu-ți face griji. Mi-a făcut plăcere. Și mulțumesc încă o dată pentru „Plăcinta Extraterestră". Bună alegere.

Și-a luat geanta de pe bancheta din spate, și-a pus ochelarii de soare pe nas pentru deghizare și a intrat la Plecări, amestecându-se fără probleme în colecția de după-amiază de mame, tați și Crispini. Aveam impresia că o să renunțe la anonimatul asigurat de Ryanair și, cu toate inconvenientele

de la Stansted, o să scoată o carte de credit Platinum şi o să-şi asigure un loc la clasa I cu aterizare pe Heathrow, la bordul unui avion BA[1]. Dar atunci mi-am dat seama că probabil îşi sunase unul dintre angajaţi şi-i spusese să-i aranjeze un zbor. Probabil că asta făcuse în dormitor în toiul nopţii. Am plecat cu maşina şi m-am calmat. Fără îndoială, dădeam vina instinctiv pe Marta. Nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat dacă locuinţa ei ar fi fost goală (aşa cum mă făcuse să cred mârşavul agent imobiliar Benedetti) sau ar fi fost locuită de un membru normal al rasei umane. Cine altcineva în afară de o slavă – sau poate slovenă? – băutoare de Fernet ar fi avut o întâlnire în miez de noapte cu un elicopter? Pentru ca apoi să te mintă în faţă şi să nege, chiar dacă elicopterul smulsese practic toate frunzele de pe deal şi făcuse un zgomot ca la un miting aerian.

Pe drumul de întoarcere pe autostradă, trebuie să recunosc că am devenit reticent în a aşeza pe umerii plini de mătreaţă ai Martei responsabilitatea pentru ceea ce recunoscusem în secret drept o scăpare la mustaţă. Sincer, ar fi trebuit să fiu recunoscător că aventura ei amoroasă nocturnă cu un curier a scos la iveală adevărata faţă a musafirului meu înainte de-a fi prea târziu. În loc de asta, am început mă arăt indignat că trecuse dincolo de pragul excentricităţii colorate şi acum îmi punea în pericol viaţa profesională. Speriind un client bun, mă împiedica să-mi câştig existenţa... Era prea mult. Trebuiau luate măsuri drastice.

Dar ce măsuri, mai exact? Acesta e cel mai rău lucru când ai imaginaţia neamului Samper. Mintea urzeşte tot felul de scenarii pentru a face faţă vecinilor imposibili, dar se grăbeşte să vadă rezultatul inevitabil: o luptă în care fiecare tabără devine neclintită în convingerea că are dreptate, dovedind tot mai multă îndârjire şi antipatie. Oare ar fi

---

1. British Airways (*n.tr.*).

trebuit să fac o mutare pacifistă – chiar dacă eram cel nedreptățit – și să-i mărturisesc că eu și oaspetele meu o văzuserăm cum îi ura bun venit pilotului? Adevărat, lucrul acesta ar fi demonstrat că Marta era o mincinoasă; dar dacă totul ar fi spus cu franchețe bărbătească și cu scuzele de rigoare pentru ceea ce s-ar putea numi tras cu urechea din partea noastră, oare Marta ar mărturisi? Cu ochii minții, am văzut-o brusc cum se deschide... Ei bine, nu. Sincer să fiu, am văzut-o de fapt cum deschide o sticlă din pivnița ei plină de Fernet Branca, chit că o făcea ca o bună vecină. „Ah, Gerree, nu pot să ascund nimic de tine, răule! Era iubitul meu!“ Nu, accentul e greșit. Mult prea în stilul lui Brigitte Bardot. Ceea ce face Marta de fapt este că începe să vorbească fluent engleza americană. „Bine, Gerry, hai să lăsăm prostiile. Lucrez pentru CIA. E adevărat – treaba cu muzica era doar o acoperire. M-am gândit că s-ar fi putut să am un vecin care se pricepe la muzică, dar a fost un risc pe care a trebuit să mi-l asum. Nu mai era timp. O să trebuiască să am încredere în tine. Probabil că ai auzit de Al Qaeda, nu...?“

Mi-am dat seama că trecusem de ieșirea spre Viareggio. La naiba! Pentru că nu sunt italian, nu m-am întors pur și simplu ca să ajung unde trebuia. Acum trebuia să mă duc până la Forti dei Marmi și să ies pe la ieșirea din Pietrisanta, și totul era *din vina Martei.* Numai ea avea puterea de a-mi provoca o asemenea supărare și de a-mi distrage atenția. Am amintit cumva de o mutare pacifistă? Oare așa vorbește ultimul dintre Samperi? De fapt, mă gândeam să mă apuc să înalț gardul. Ăsta trebuia să fie răspunsul: panouri de plajă înalte de trei metri și acoperite cu sârmă ghimpată. Electrificarea lor ar fi o exagerare deocamdată, dar un gard solid între noi ar rezolva multe probleme. Păcat că trebuia să adaug acest detaliu meschin, având în vedere că venisem în munți tocmai pentru a evita asta, dar se părea că

nu prea aveam de ales. Unde era cel mai apropiat magazin de grădinărit sau centru de articole de gospodărie? Puteam să comand gardul chiar acum și să le spun să livreze panourile a doua zi. Plus niște pietriș și ciment în care să fixez gardul. Întrebare: oare merită să angajez un muncitor care se comportă ca o șurubelniță automată? Ar fi mult mai ușor decât...

Nu se poate să fi... Era ieșirea! La naiba, în felul ăsta o să ajung în Monaco la cină. Nu-mi venea să cred ce-mi făcea femeia asta. Acum trebuia să ies la Massa. Dar era deja prea mult. Mă hotărâsem. Un gard solid și un telefon a doua zi dimineață lui Frankie, ca să-i spun că proiectul Nanty Riah era un eșec. N-avea decât să-l sune pe puștiul ăla celebru și să-i spună personal. Pentru asta existau agenți. Care mai luau și bani.

marta

mi pomeniserăm de alea. Însă-i era cel mai apropiat magazin de gablonțuri sau ceva de articole de gospodărie. Pie-tonul și [illegible] gardul către, [illegible] să se [illegible] și [illegible] [illegible] a doua zi. [illegible] pietriș și ciment în care să fixez gardul. Întrebare care merită să urmeze [illegible] lor care-i cu[illegible] sa[illegible] [illegible] mai ușor direct…

Nu se poate să fi… Era sezonul [illegible] în [illegible] fost ajung în Mumbai la [illegible]. Nimeni venea și cred că mi [illegible] fusese sau. [illegible] la [illegible]. Dar era de a prea mult. Mă hotărâsem. Un prod să-l [illegible] a dus un [illegible] [illegible] [illegible] care [illegible] că profesorul Nanor [illegible] era [illegible]. [illegible] să-l aibă pe [illegible] [illegible] personal. [illegible] [illegible] nu [illegible] și l [illegible]…

23

Dragă Marja,

Mi se pare că a trecut o veşnicie de când ţi-am scris ultima dată, dar nu-i aşa. Doar că s-au întâmplat foarte multe lucruri şi nu prea le mai ţin minte cursul exact. Ai observat că dacă încerci să faci o cronologie a evenimentelor, ţi se pare că n-a existat nici un moment de plictiseală?

Ljuka trebuie să-ţi fi spus între timp despre vizita lui aeriană (la propriu). Sincer, a fost şocul vieţii mele. Poţi să-ţi închipui un elicopter aterizându-ţi în grădina din spatele casei la miezul nopţii, după care ieşi şi vezi pe cineva care arată ca agentul special Z-57 stând în întuneric? Era să leşin. Eram mult mai speriată şi supărată decât am lăsat să se vadă. Nu cred că lui Ljuka i-a trecut prin minte vreodată că s-ar putea să mă sperie. Aşa-s băieţii: n-au imaginaţie. Sunt actori în propriul lor film şi asta le ajunge.

Trebuie să recunosc că pachetul prin Crucea Roşie pe care mi l-a adus m-a făcut să-mi fie dor de casă. Mili mi-a trimis câteva borcane cu compot de mure şi o cutie cu grăsime de gâscă, de parcă aş avea tot 10 ani.

Lucrez bine şi povestea cu filmul merge excelent. Unicul nor la orizont (foarte mic şi trecător) este legat de vecinul meu trăşcăliu. Asta e singura mea veste proastă, sinceră să fiu – dar trebuie să-ţi spun că s-a iscat un fel de război între noi.

Cum s-a întâmplat asta, probabil că te întrebi. Ei bine, în noaptea în care a venit Ljuka, Gerry avea un oaspete (şi deşi nu e treaba mea, nu pot să spun că sunt încântată de gusturile lui. Tipul

era chel ca un ou de gâscă). Se pare că erau afară amândoi când Uki a zburat peste capetele lor! Trebuie să-i spui să aterizeze din altă direcție data viitoare, pentru că Gerry a venit de dimineață, după micul dejun, și s-a jelit în legătură cu stricăciunile provocate pergolei lui prețioase. Are un mod foarte ciudat de a vorbi: oare nu am văzut din întâmplare *un elicopter prin zonă aseară? Ei bine, Mari, mă cunoști: Pacostea cu majusculă. Ce puteam să fac decât să simulez o ignoranță totală? Adică fratele nostru îi aterizase practic pe acoperiș, dar în loc să râdă și să-mi spună ce prost mint, Gerry a crezut totul. A plecat zăpăcit și supărat. Nu știu dacă doar el sau toți englezii evită să fie direcți (lipsă de curaj?) și sunt forțați să devină țâfnoși. A fost, de altfel, neplăcut că a intrat tocmai când interpretam o pastișă după ceea ce cânta el. Nu știu dacă a recunoscut* Il Falsetto *în varianta cu fond instrumental, dar cred că nu s-a prins: ar fi fost cu siguranță mult mai furios dacă și-ar fi dat seama. Săracul Gerry! Să nu uit: pe viitor voi cânta această bucată numai fără căști.*

A plecat buimăcit de minciuna mea implauzibilă, dar s-a întors a doua zi dimineață, țanțoș ca un cocoș care se suie pe grămada de băligar pentru a face un anunț fermei.

— M-am tot gândit, Marta, a spus el, și cred c-ar fi bine dacă am stabili un fel de frontieră vizibilă între proprietățile noastre. Acei țăruși mici și roșii înfipți în pământ când am cumpărat casa sunt o metodă de demarcare pe termen scurt. Pentru că ar costa destul de mult să fac cadastrul, m-am gândit că ar trebui să ridicăm un gard, ceva care să poată fi o delimitare permanentă.

— Un fel de zid al Berlinului? nu m-am putut abține să întreb.

— Evident că nu, *Marta. Nu – doar ceva mult mai tangibil decât câteva bețigașe pe care le-ar putea distruge orice elicopter.*

A fost o replică bună, așa că i-am acordat un punct lui Gerry. Pentru a-l binedispune, i-am turnat un pahar din băutura lui preferată, pe care l-a acceptat mimând admirabil reticența. Am spus că un gard ar fi, probabil, mult mai ușor de atins pentru elicoptere decât niște bețigașe.

— Evident, dacă elicopterele o să devină un lucru obișnuit și-o să zboare îndeajuns de jos pentru a încălca orice regulă de siguranță aviatică. Așa cum s-a întâmplat azi-noapte, a spus el cu ceea ce probabil că i s-a părut o combinație de aplomb și inteligență, dar care pentru mine a sunat supărător. Dar în cazul în care gardul ar fi dărâmat la pământ, măcar am avea o dovadă concretă, pe care să le-o arătăm carabinierilor. Un gard prețios care a fost distrus. Așa că te întreb, Marta: ai vrea să împărțim costurile pentru gard?

— Nu, am spus – și brusc am deslușit vocea intransigentă a tatei în glasul meu.

Educația a ieșit la iveală, ek ni?

— Nu, Gerry, n-aș vrea.

— M-am gândit eu, a zis. (Apoi i-am umplut paharul cu Fernet și săracul dependent, nemaiputând rezista, a spus doar din complezență: „Zău că n-ar trebui... E abia zece dimineața... E teribil de rău.") Apoi, încurajat de băutură, a devenit din nou „lașul care omoară tigrii în somn", cum spun vânătorii.

— Marta! a zis el, încercând să pară aspru și făcându-mă să mă întorc ca să-mi ascund zâmbetul, e un lucru teribil de prostesc! Aș putea să-ți spun direct că eu și oaspetele meu am văzut elicopterul aterizând aici. Nu numai atât, dar am venit să vedem dacă ai nevoie de ajutor și am văzut cum l-ai salutat pe pilot și chiar l-ai poftit în casă. Așa că e inutil să continui să te prefaci că nu știi nimic despre asta. Nu vreau să știu cine a fost. Nu mă interesează deloc. Nu-i treaba mea. Din punctul meu de vedere, n-avea decât să fie cineva de la CIA sau cel care-ți aducea comanda de la magazin.

Bietul de el a continuat așa mult timp. Dorea cu nerăbdare să știe, era ros de curiozitate. În rolul meu de Pacoste, bineînțeles că mi-am păstrat privirea inocentă – după cum știi, mă pricep destul de bine la asta. Într-un târziu, a epuizat toate variantele posibilei identități a frățiorului nostru.

— Ei bine, suntem amândoi adulți, a încheiat el fără chef. Ai auzit de Brill?

Numele unui loc? Ceva pentru curățat tigăile? I-am spus că nu.

— Nu pot spune că sunt surprins, a zis Gerry cu o anume îngâmfare. Fără îndoială că în Voida aveți o vedetă care cântă la balalaică sau așa ceva. Brill e unul dintre cei mai cunoscuți artiști de muzică pop din Occident. Numele lui adevărat este de fapt Nanty Riah, dar mulți nu știu. Nu aveam de gând să-ți spun nimic din toate astea, bineînțeles, dar mă tem că m-ai forțat. Ei bine, Brill a fost oaspetele meu aseară. O vedetă internațională. Și nu-ți spun asta ca să mă laud – nici eu nu sunt un mare fan al muzicii pop. A fost aici mai degrabă din motive profesionale decât sociale. Trebuia să-i scriu povestea vieții. „Trebuia", pentru că n-o să se mai întâmple. Și n-o să se mai întâmple pentru că pilotul elicopterului tău l-a gonit.

— Se teme de elicoptere? am întrebat.

— Teoretic, nu. Dar e convins că elicopterul tău a fost un OZN. Un OZN, ai înțeles? Din spațiu? Ca o farfurie zburătoare? Marțieni?

— Noi le spunem CSU, am răspuns încet.

— Ei bine, Brill are o problemă cu ele. Indiferent dacă are dreptate sau nu, e convins că vizitatorul tău era din spațiul extraterestru.

Nu m-am putut abține, Mari, pur și simplu am început să râd în hohote. Ideea ca Uki al nostru să vină din Alpha Centauri... Cu jumătate de oră mai devreme, Gerry arătase ca un cocoș, dar acum mă tem că semăna cu găinile noastre care găseau prune putrezite în grădina din spate – îți aduci aminte cum stăteau bete la soare? Gerry era amețit de Fernet și de indignare. Râsul meu l-a îndemnat să scoată un fel de cotcodăcit.

— Marta! E foarte bine că râzi, dar aici e vorba de viața mea. Bani, înțelegi? Câștigarea existenței? Tu poți să trăiești din ciupeli și să te prostești toată ziua cu cântecelele alea, dar noi, oamenii obișnuiți, trebuie să muncim. Nu vreau să fiu rău, dar musafirul ăsta al tău – a cărui existență o negi în fața martorilor –

m-a făcut să pierd o lucrare. Nu vreau să fac pe nebunul, dar aici, în Europa de Vest, am putea considera lucrul acesta demn de o anchetă care s-ar putea solda cu despăgubiri pentru pierderea suferită.

A ridicat mâna, de parcă ar fi vrut să împiedice un protest pe care nu aveam de gând să-l rostesc, și apoi a încercat să se urce pe brațul canapelei, presupun că pentru a adopta o poziție mai puțin formală și mai potrivită unei schimbări de abordare. Din păcate, a calculat greșit din cauza Fernetului. I-a alunecat șoldul și s-a prăbușit pe canapea, apoi a țipat și a căzut. A început să meargă în patru labe, roșu la față, și s-a ridicat cu acel metronom din mahon pe care mi l-a dat tata când am plecat la Moscova. Probabil că-l lăsasem acolo când mi-am adus orga și computerul, și au căzut câteva hârtii peste el. Această orgă nouă avea un metronom electronic inclus, care mergea la orice viteză; presupun că metronomul meu mecanic era antic și demodat. Cu toate acestea, aveam o slăbiciune pentru cel primit de la tata și se pare că și Gerry avea. Când l-am văzut, mă tem că am început din nou să râd.

— E al dracului de periculos să ai astfel de lucruri pe canapea, a spus el, făcând o grimasă și fiind evident într-o situație neplăcută.

Mi-am revenit și m-am grăbit să-i mai pun niște Fernet „ca să-i iau durerea", cum le spunem noi copiilor, pentru că vărsase ce mai avusese în pahar pe tricou. M-am oferit chiar „să frec bine locul" și s-a speriat.

— Bietul Gerry, am spus, încercând să par plină de căință. Îmi pare foarte rău. Dar îți sunt foarte recunoscătoare că l-ai găsit. E un Maelzel original din Viena; din 1817, cred.

— Atunci sper că nu l-am stricat, a spus el, evident ironic și în continuare foarte încordat din cauza căzăturii.

— M-am gândit, Gerry. Poate că un gard nu-i chiar o idee rea. Uite ce-i: dacă vrei să ne interesăm să aflăm cât costă, aș fi fericită să facem jumi-juma. Până la urmă, suntem prieteni și vecini.

În clipa aceea s-a înviorat.

— Serios? Ești sigură?

Se așteptase cu siguranță la o rezistență acerbă și a fost surprins de capitularea asta bruscă. Sinceră să fiu, Mari, mi-am dat seama cât de neplăcut ar fi să enervez un vecin atât de tare încât să-și dorească să mă dea în judecată pentru că i-am distrus cariera, ca să nu mai pun la socoteală fundul. După cum arată în mod strălucit istoria familiei noastre, trebuie să știi când e cazul să fii blând și când dur. Așa am încheiat ostilitățile. Gerry a luat-o din loc, mergând țeapăn, pentru a face măsurătorile pentru gard, în timp ce eu m-am dus să-mi fac o cafea ca să-mi revin după vizita lui.

Dragă Marja, o să te țin la curent cu această poveste ridicolă. Între timp, am fost ușurată să aud că ai procedat atât de hotărât cu Timi. Bravo ție! Nu-i genul cu care să fii blândă. Vestea că o să petreacă luna august în America e și mai bună. Cu siguranță, o să găsească pe cineva de care să-i placă mai mult decât de tine. Mă rog, știi ce vreau să spun! Băiatul ăsta, Mekmek, pare bun pentru tine. Doar să nu-l răsfeți prea mult și prea repede. Dar cine sunt eu să-ți dau sfaturi? Nu sunt nici pe departe un exemplu bun de succes în dragoste.

Sora ta iubitoare,
Marta

24

Într-o dimineață foarte devreme, mă sună Filippo Pacini, așa cum stabiliserăm. Reușesc cumva să mă strecor în Pantera lui roșie. E ca și cum ai intra într-o canoe. E o mașină atât de filmică și de cochetă, încât ai impresia că trebuie să fii Sophia Loren. S-ar cuveni să port o rochie fără mâneci, cu mănuși albe, lungi, și o pălărie, și să am un aer șic, de tânără neajutorată, lăsându-l pe Filippo să mă ajute cu galanteria lui tipic masculină, iar eu să chicotesc când mă așez și să scot un mic țipăt speriat. Sau ar trebui să port un costum negru, sobru, și să refuz ajutorul, cu aerul cuiva care este obișnuit să stea la volan. Aiurea. Și oricum, mă îndoiesc că Sophia Loren a fost crescută cu un regim compus din *kasha* și *shonka*.

— Tata a plecat la Roma, spune Filippo, în timp ce intră cu viteză în curba în ac de păr din Casoli.

Am impresia că văd un monument din bronz cu oameni surprinși când aruncă grenade, deși cred că s-ar putea să fie agenții de circulație din Casoli, care par să aibă mișcări încete din cauza vitezei cu care trecem pe lângă ei. Mă uit pe furiș la moștenitorul averii lui Pacini. Nu e deloc genul Cary Grant; mai degrabă un Gregory Peck tânăr. Nici o problemă, rezist.

Ne îndreptăm spre locul unde se turnează *Arrazzato*, a cărui amenajare se pare că e aproape gata. Același lucru

se poate spune și despre coloana mea sonoră. Într-o izbucnire de inspirație, am pus totul pe hârtie foarte repede și acum mă pot relaxa puțin. Abilitățile mele informatice au fost și ele de folos în ultima lună, mulțumită dragului de Simone, care e răbdarea întruchipată. Nu înțeleg deloc cum funcționează chestia asta, dar fiindcă Simone mi-a scris pagini întregi de instrucțiuni, pot să fac tot ce am nevoie, inclusiv să-i trimit lui Pacini-tatăl părți din partitură prin e-mail. Pare foarte mulțumit până acum, iar ăsta e lucrul cel mai important. Continuă să spună că filmul acesta o să fie capodopera lui, dar asta e o industrie în care mândria iese tot timpul la suprafață. Cel puțin pot să pretind că muzica e capodopera mea, mai ales că e mult mai bună decât cea pentru *Vauli Mitronovsk* și destul de interesantă. Am un tango de care și Prokofiev ar fi mândru: în aparență destul de sentimental, dar cu ceva corupt la mijloc. Pacini spune că e obsedat de el și deja a devenit marca sonoră a filmului (și asta înainte ca scenariul să fie finalizat).

Înainte de-a ajunge la Studiourile Pisorno, Filippo oprește la un bar pentru o cafea, exact ce aveam nevoie la acea oră. Sunt foarte puțini oameni. Cei veniți în vacanță probabil că sunt încă în camerele lor de hotel, mâncându-și somnoroși micul dejun și oblojindu-și arsurile din ziua precedentă. Filippo mă ajută să ies din mașină cu o grație care mă face să-mi pară rău pentru el că nu sunt Sophia Loren, ci doar o grasă din Europa de Est cu talent muzical. Îmi plac manierele italienilor. Mă tem că manierele din Voida sunt puțin cam brutale. Ba chiar foarte brutale. Iată de ce tata suspectează automat gânduri ascunse, când de fapt bărbații de aici sunt doar politicoși. E un lucru groaznic să gândești urât despre propriul tău părinte, dar tata mi se pare din ce în ce mai barbar – un gând care nu mi-a trecut prin minte înainte să vin aici.

— Ești foarte tăcută, zice Filippo. Îmi pare rău că e atât de devreme.

Își tamponează buzele cu un șervețel de hârtie.

— Dar o să fie foarte cald mai târziu.

— Mă întrebam dacă o să ne aștepte Sasi.

— Doamna Vlas n-a fost invitată. Italiana ta e foarte bună în ultimul timp, așa că am decis că n-o să mai avem nevoie de serviciile ei. Am avut dreptate?

— Din punctul meu de vedere, da.

O veste excelentă. Compatrioata mea și cu mine nu eram făcute să devenim prietene. Sunetul comic al vocalelor ei cu accent Bunki sunt destul pentru a strica ziua cuiva. Unde mai pui că nu proveneam dintr-o familie destul de bună pentru ea.

Nici nu mă sui la loc în Pantera și ajungem la porțile familiare ale vilei fasciste. Sau mai degrabă complet *ne*familiare. Cauciucurile scrâșnesc pe o alee din pietriș între niște leandri tunși, iar mașina se oprește în fața unei case albe, amețitoare. Are o verandă cu balustradă umbrită de o tendă vărgată, care lasă să se vadă peluza bogată care se termină în mare între doi chiparoși. Spațiul de parcare din spatele casei este plin de dube cu tineri musculoși în blugi și cu tricouri, care descarcă echipamentul de filmare. Cutii din aluminiu cu mânere sunt puse unele peste altele.

— Dar... încep eu prostește.

— Nu-i aceeași casă, îmi explică Filippo. E cea de alături și nu ne-am atins de ea. E o vilă identică, pentru că Studiourile Pisorno au construit intenționat două la fel. Tata a hotărât că acum vrea un fundal dinaintea războiului, așa că am restaurat-o pe asta și am lăsat-o pe cealaltă. Atunci și acum, înțelegi?

— Incredibil. Casa asta era la fel de dărăpănată ca și cealaltă?

— Nu, din fericire. Am avut un administrator care a stat aici până de curând. Trebuia să păzească vilele, dar era imposibil și oricum era prea bătrân. Luna asta ne-am ocupat să facem casa asta să pară nouă. E incredibil ce poate să facă un strat de vopsea. E puțin *finto*[1], totuși; nu-i bine să te uiți de-aproape. Înăuntru n-am renovat decât camera cu verandă, pentru interioare. Restul casei e destul de distrus, dar e de-ajuns pentru oamenii noștri de la producție deocamdată. Cei mai mulți bani s-au dus pentru exterioare. Îți vine să crezi că gazonul a fost pus doar acum cincisprezece zile? Dar chiparosul din stânga dinspre mare? Cred că e din plastic sau așa ceva. Cel din dreapta e adevărat, numai că tata a vrut doi. E ceva legat de idealul burghez al simetriei. Pinii de-acolo sunt adevărați. Toți leandrii ăștia sunt noi. Mă rog, au fost replantați, bineînțeles, și cum ăsta e cel mai delicat moment al anului pentru replantare, li s-a acordat foarte multă atenție. Avem un detașament de grădinari aici, care le dau cu fertilizator, cu adrenalină sau cu ce le-or fi dând ca să se mențină o săptămână sau două. După aia, rămân pe cont propriu.

Se zărește un elicopter cu alb și albastru.

— Cred că ăsta-i tata.

Elicopterul aterizează în spatele casei și imediat după aceea apare marele Pacini. Cămașa lui mototolită și pălăria Stetson contrastează ciudat cu ochelarii de citit care-i atârnă de o sfoară pe cămașă. Acum îmi dau seama că ceva din el îmi aduce aminte de John Houston în *Chinatown*: doar o imagine a patriarhului reptilian, deși nu este la fel de bătrân și zbârcit. Se apropie, se oprește în fața mea și își mijește ochii.

1. Fals (*n.tr.*).

— Iată, Filo, spune el. Aceasta este persoana care o să facă istorie în cinematografie. Compozitoarea unei creații măiastre. Doamne, cât am așteptat momentul ăsta!

Îmi pune mâna pe umeri și simt un miros plăcut, de bibliotecă veche. Sunt fericită că aseară am sărit peste untura de gâscă de la Mili și nu mi-am pieptănat părul de două sute de ori. Nici o cantitate de tratamente tradiționale nu-mi va schimba culoarea părului din cea de șoarece pe care-o am acum, dar nimeni nu poate să nege că e destul de strălucitor, fără (sper) izul de hambar pe care l-am asociat întotdeauna cu copilăria și care este atât de caracteristic fetelor de la țară din Voida. Contrar propriei voințe, mă arăt încântată de complimentele lui, dar am grijă să clatin din cap dezaprobator.

— Mai bine așteaptă până când e gata totul, înainte să mă lauzi, îi spun.

— Am încredere sută la sută. Două sute. Înainte să începi, să spunem că aveam încredere optzeci la sută. Dar acum – e minunat! Tangoul ăla al tău e mortal. Mamă, mamă. Am înnebunit-o pe soția mea cu el. Spune că mormăi în somn și de la o vreme a început să vorbească deschis despre divorț. În orice caz, cum ți se pare locul? Nu te-aștepți să-i vezi pe Duce și pe Clara luând micul dejun pe verandă? Iar apoi să se ducă pe plajă, unde Mussolini o să le facă fotografilor plăcerea de a alerga la bustul gol, iar Petacci o să stea cu genunchii ei șubrezi și-o să se uite la mare? Haide, trebuie să-ți arăt plaja și ce am făcut aici.

O ia înainte pe iarbă, în timp ce noi îl urmăm ascultători. Observ că suntem însoțiți discret de un bărbat și o femeie cu mape și cu o expresie atentă. Ar face bine să nu piardă nimic din ce spune marele regizor.

— Ți-a spus Filo despre ideea mea? Da? Intriga a devenit și mai bogată. Am vrut să aduc elemente fasciste, autentice, vezi tu, pentru că nu cred că cinematografia italiană

ne-a adus aminte destul de perioada asta extraordinară, de amestecul ciudat de aerobic cultural și boală. O să spui *Grădinile Finzi-Contini* și eu o să-ți răspund că filmul ăla n-a fost cu adevărat despre fascism, ci despre o familie aristocrată care se retrage din politică în spatele zidurilor moșiei. O temă destul de banală, deși e genul care te face întotdeauna să fii nostalgic. Natura amenințării din exterior aproape că nu contează; ar fi mers orice, de la tifos la totalitarism. Eu vreau adevăratul fascism, căruia să nu i se opună nimic. Vreau valorile burgheze, reînvierea latinei, eliminarea expresiilor străine din limbaj, *gli telefoni bianchi* și toate celelalte.

— Și cum o să introduci asta în poveste?

— Foarte simplu. Îl ții minte pe tatăl lui Lando, care deține flota de nave de pescuit? Bunicii lui au fost proprietarii vilei. Erau fasciști sadea, credeau orbește în fascism. Tatăl lui Lando moștenește casa – asta de-aici, abandonată – și Lando își dă seama că e locul ideal pentru comunitatea verzilor. Nu știe nimic despre Mussolini și despre perioada fascistă, bineînțeles. Nimeni din generația lui nu știe nimic despre toate astea și nici nu le pasă.

— Și care-i ideea?

— Ideea e să stabilesc câteva paralele. Vreau să arăt că, spre deosebire de ceea ce ai putea crede, există o trăsătură puternic burgheză în idealismul verzilor. Vreau să arăt și că e nevoie de foarte puțină presiune pentru a se ajunge la fanatism, moment în care anumite comportamente devin remarcabil de fasciste. Îți spui că e un subiect vechi. Evident, nu vreau să intru în polemici. Pur și simplu o să las lucrul ăsta să iasă în evidență prin metafora decăderii vilei: și anume, că o parte din stupiditatea politică a anului 1938 a pătruns în textură, a rămas acolo și a ieșit la suprafață în anul 2003, ca să corupă idealismul lui Lando.

— Înțeleg. Și excesul... erotic?

Îmi aruncă o privire subtilă și piezișă.

— Astea, draga mea, sunt lucruri care se petrec când oamenii își uită scopurile. Cred că asta a fost și ideea lui Pasolini în *Salò*, doar că el a fost distras de propria patologie. Drept urmare, filmul este de-a dreptul dezgustător și ne spune prea puțin despre fascism și prea mult despre fanteziile lui Pasolini însuși. Te asigur că *Arrazzato* o să fie la cu totul alt nivel.

Sinceră să fiu, sunt puțin surprinsă de simplitatea cu care Pacini înțelege istoria, natura umană și sexualitatea. Îmi aduce aminte de simplitatea profesorilor noștri din Voida, care ne vorbeau despre contradicțiile inerente ale capitalismului și despre cum a acționat el împotriva socialismului natural al omului, fapt pentru care a putut fi impus doar prin constrângeri. Evenimentele din 1989 au arătat repede că asta a fost o tâmpenie, chiar dacă n-am fi aflat deja. Dar când s-au petrecut toate astea, iar Voida a fost lăsată fără direcția imprimată de ideologia sovietică, au început dezmățul și curvăsăria? Din păcate, nu. O zi sau două am chefuit pe străzi și am cântat cântece populare vechi cu lacrimi în ochi. Apoi am început să ne gândim ce să facem ca să nu murim de foame.

Dar iată-ne pe malul mării seducătoare, scânteind ademenitor, ca o curtezană care își întâmpină oaspeții.

25

După cum știu deja, coasta e o fâșie continuă de plajă nisipoasă, împărțită arbitrar vara de umbrelele colorate diferit și de gardurile joase de plastic ale diferitelor hoteluri. Uitându-mă în sus spre Viareggio, văd prima piesă de mobilier ostentativ de plajă, la o jumătate de kilometru, în spatele unui gard ruginit. Lucrul ăsta face să pară că plaja intră în mare și-i îndepărtează practic pe cei veniți în vacanță de spațiul abandonat al Studiourilor Pisorno. Înspre sud, plaja se îngustează și se termină brusc în containerele, pompele de combustibil și macaralele portului industrial Livorno, care, fiind foarte mare, se profilează foarte amenințător.

Partea de plajă unde stă grupul nostru e decorul anumitor scene. În dreapta noastră, un buldozer adună pietrele și nisipul, pentru a forma un mic golf spre linia mareei. În apropiere, o clădire care seamănă cu un șopron a fost construită din blocuri de ciment căruia doi bărbați îi aplică un strat de tencuială. Sus, alți doi bărbați pun împreună un acoperiș din țiglă.

— Bine, deci aici o să fie filmate scenele de pe plajă, dar mai avem și alte locuri.

Pacini e în mod evident în largul lui, adaptând natura în așa fel încât să semene cu un platou de filmare care imită natura. Îmi aduc aminte fără să vreau de potemkiniade.

— Buldozerul ăla construiește un fel de golf, îmi explică el. Doar o porțiune de pământ cu lăstăriș și doi pini. În felul ăsta n-o să se vadă umbrelele pe plajă. Clădirea asta o să fie casa unui pescar bătrân. O s-o facem să pară mai veche, o să-i găurim acoperișul, o să punem niște obloane decolorate de soare, chestii de-astea. Partea dinspre sud o să fie exact cum o vedem acum: zona industrială din Livorno-ul de azi. Foarte puternică, foarte actuală, în contrast cu albastrul de vacanță al Mediteranei. Îmi place conturul macaralelor și al scripeților pentru nave. Îmi plac și petele de petrol din apă. Vreau să existe din când în când câte un curcubeu, iar alteori priveliștea să fie cenușie, așa că o să aranjăm să vărsăm ceva în apă. Nimic poluant, evident. Doar petrol ușor, care o să se evapore în câteva ore.

Simt brusc că nimic din toate astea nu e treaba mea. Plaja *à la* Potemkin, povestirile despre istorie, delimitarea perioadelor: sunt lucruri meschine. Singurul lucru care contează cu adevărat pentru mine într-un film este plauzibilitatea psihologică. Nu m-am lăsat convinsă niciodată de decorurile suprarealiste și de scenariile neplauzibile. Dar a existat întotdeauna reversul medaliei, au existat cazuri în care s-au trecut cu vederea pietrele din polistiren sau o urmă vagă de abur care trece prin colțul unui cer renascentist. Între timp, Pacini se plimbă de colo-colo și le dă instrucțiuni constructorilor. Are gesturi categorice. Oamenii sunt posaci și se înnegresc la față. Pentru prima dată, începe să mi se contureze o îndoială, ca un nor mic de fum care apare la orizont și vestește apariția unei nave uriașe. Bineînțeles că încă sunt încântată să muncesc pentru Piero Pacini; dar acum că am scris aproape toată partitura și am un onorariu destul de mare, entuziasmul original mi s-a cam pierdut. Cariera avansează câteva trepte și te adaptezi cu o repeziciune aproape sinistră. Cât o să mai treacă până când o să vreau o Pantera roșie și un playboy care s-o conducă?

Marele Pacini e confuz în ce privește noul scenariu. Am remarcat că observațiile lui politice se referă doar la acest *flash back* istoric. Probabil că nu urmează să se schimbe nimic legat de perioada contemporană față de scenariul de acum șase săptămâni. Presupun că filmarea e totul, alături de efectele sonore; dar desfrânarea s-ar putea prelua cu ușurință prin unele fragmente din *Salò*. După ce Pacini termină cu constructorii, îi expun această părere, în timp ce ne îndreptăm spre vilă.

— Îți înțeleg temerile, *cara*, îmi răspunde el. Trebuie să ai încredere. Mi-ai văzut celălalt film. Ți s-a părut vulgar sau patologic?

— *Ziua lui Nero* calcă în zone periculoase uneori.

Asta e o minciună. N-am văzut *Ziua lui Nero*. Mă inspir din entuziasmul vecinului meu țăcănit și din ceea ce un anume profesor Varelius de la Universitatea din Voida i-a spus tatei despre film.

— Zonele astea periculoase sunt esența artei, mă asigură Pacini. Chiar și cei de la Vatican l-au cotat cu R.

— R?

— *Ragazzi*. Bun pentru băieții acompaniați de preoți.

— Și *Mille Piselli*?

— Ăsta a fost filmat aproape în totalitate la Vatican.

Vreți adevărul? Adevărul e că nu văzusem nici unul dintre filmele lui Pacini. Nici măcar unul. Era doar un nume vestit, un regizor internațional căruia îi plăcuse muzica mea din *Vauli M.* Cum ar fi trebuit să reacționeze un compozitor din Voida? Catapultată în cercul lui Pacini, am simulat o sofisticare nonșalantă, pentru a nu părea o femeie de la țară care nu este la curent cu ceea ce se întâmplă în arta din Vest. Nu am pretins niciodată că-i cunosc opera. Ei au presupus că aș fi la curent și a fost prea târziu pentru a mai îndrepta lucrurile. Dacă cineva intra în anturajul lui Pacini, ce ar fi putut fi dacă nu un mare fan? Ei bine, n-am de gând

să mărturisesc acum. În momentul în care *Arrazzato* o să apară în CV-ul meu, nimeni n-o să afle și altceva.

— Dar trebuie să înțeleg foarte bine sensul pe care o să-l dai desfrâului care pune stăpânire pe comună, îi spun, când se oprește să mângâie chiparosul din plastic.

— E genial, zice el. Firma asta din Roma îți poate face orice copac dorești. Ai nevoie urgent de un sequoia pentru o filmare, ți-l fac. Dar nu e ieftin. Pentru *Brame discrete* aveam nevoie de o sută de cireși înfloriți. Filmam în iunie. Imaginează-ți cum ar fi fost să găsim o livadă de cireși înfloriți în iunie. Dar firma a venit cu o sută de cireși din fibră de sticlă atât de realiști, încât aproape că au păcălit și albinele. Scuze, ce spuneai? Sens? Vrei să știi care-i sensul? Psihologia despărțirii în *Arrazzato*?

— Te rog.

— Nihilism, spune Pacini aspru. Sensul e nihilismul. Nimicnicia prostească a timpurilor moderne. În *Salò*, Pasolini îl face pe Sade fascist pentru a părea un intelectual respectabil. După părerea mea, tortura și mâncatul de rahat nu sunt nici pe departe atributele intelectualului. Filmul meu, prin contrast, o să arate că singura cale de a neutraliza lipsa de interes a consumatorilor dintr-o lume în care ideologia este pe cale de dispariție este să adopți o poziție principială. În cazul ăsta, politica verzilor, cu țintele ei specifice: șantierele navale, delfinii morți, treburi de genul ăsta. Dar când acest principiu, această voință politică, această cauză, dacă vrei, începe să se macine singură din interior, din cauza unor tensiuni sociale externe, cum ar fi rasismul, totul revine la satisfacțiile meschine ale zilelor noastre.

Asta e prima dată când îl văd pe Piero altfel decât suav și mă trezesc brusc spunându-mi că pasiunea i se potrivește mai bine decât calitatea de maestru școlit. Cu siguranță, așa a fost la început. Plin de zel.

— *Arrazzato* e despre tensiune, continuă el, efortul de care e nevoie constant pentru a nu cădea din nou în lumea complacerii, în care creierul se închide mereu și apetitul se deschide în permanență... Ai înțeles acum?

Se întoarce spre mine aproape belicos.

— E sumbru. E incredibil de sumbru. O să fie cel mai sumbru film de până acum. În ultimele șase săptămâni mi s-a definit foarte clar în minte și un mare aport l-a avut muzica ta, Marta.

— Serios?

— Ai pătruns mult mai bine decât aș fi știut eu s-o fac. E genial. Cred că te-ai prins din scenariu încă înaintea scriitorilor, cu toate ședințele pe care le-am avut aproape în fiecare zi. Ești un geniu, draga mea.

N-am avut niciodată în viață parte de asemenea măguliri, îmi spun, pe când ajungem la vila albă. Dar nici prefăcătoriile n-au lipsit în ultima vreme. Pacini intră primul și, sărind peste cabluri, ajungem în camera cu verandă. E goală, dar renovată.

— Încă așteptăm să vină mobila, explică el. Ca să nu mai vorbesc de telefoanele albe.

Pe pereți sunt pânze în ulei ovale, pictate în așa fel încât să pară ca niște pietre rotunjite și inscripționate cu mottouri latinești ca ARX OMNIVM NATIONVM. Cel de pe peretele opus balconului este puțin mai mare decât celelalte și înconjurat de heruvimi cu flori și ghirlande. Aceste creaturi dezgustătoare nu sunt deloc în stilul renascentist, cu membre grase și obraji bucălați. Cumva pictorul a reușit să le doteze cu niște mușchi ca ai unor copii încăpuți prematur pe mâna unui sergent de instrucție. Următorul pas în cariera lor va fi să poarte căști de fier. Este o iconografie sinistră. Mottoul este de asemenea italienesc – DIO, PATRIA, FAMIGLIA: aceste trei lucruri mărețe și inevitabile. Între

timp, Pacini iese pe balcon și se apleacă peste balustradă, supraveghindu-și domeniul-surogat.

— Dar am uitat ceva, spune el când mă vede.

Are un ton grav.

— Îți spun asta pentru că ești unul dintre ai noștri acum și aș fi trist dacă ai povesti altcuiva, în special *jurnaliștilor.* Șuieră acest cuvânt veninos și e clar că marele Pacini a avut experiențe neplăcute cu presa.

— Ca orice regizor din Italia zilelor noastre – de fapt, ca orice regizor care nu e de la Hollywood –, sunt extrem de dependent de banii americani și de difuzare, iar americanii au felul lor de a-și face dorințele cunoscute. „Toate filmele străine pornesc cu un handicap", mi s-a spus anul trecut la Los Angeles cu o lăudabilă sinceritate. „Adică sunt străine. Ce-i drept, reputația ți-a luat-o înainte, domnule Pasini – întotdeauna îmi spun «Pasini» – dar chiar și așa, hai să fim realiști. N-o să umpli niciodată toate locurile dintr-un cinematograf din Idaho. Însă locurile ocupate le vrem *umezite.*"

Piero Pacini se uită la mine obidit.

— Presupun că același lucru se întâmplă peste tot în zilele noastre, îi spun înțelegătoare.

Îmi aduc aminte că își începuse cariera asistând la filmările pentru *Un pumn de dolari.*

— Dar chiar dacă cinematografia italiană nu mai e ce-a fost odată, regizorii gen Sergio Leone trebuiau să se lupte și ei pentru fonduri, nu-i așa? Și presupun că existau bani și pe vremea aia.

— Da, dar nici atunci nu erau foarte mulți. Sergio a ajuns celebru pentru c-a avut ideea genială să revigoreze un gen demodat. Dar acum suntem ruinați. Am fost ruinați de marile studiouri care fac numai filme pline de efecte speciale pentru adolescenți. Nu mai sunt adulți în America de Nord. Chiar și Cinecittà este o umbră a ceea ce a

fost și își vinde filmele vechi și recuzita în prostie. E tragic. Așa că atunci când nenorociții ăia din Los Angeles mi-au spus că vor locuri umezite, scena cu o orgie adevărată din *Arrazzato* a devenit inevitabilă. Treaba noastră este să filmăm o orgie ca lumea, bine? Acum știi cum stăm.

Singurul lucru la care mă gândesc auzindu-l pe Pacini este cât de important e să prelungesc ignoranța tatei în legătură cu proiectul acesta până când va fi prea târziu să intervină. Mă obsedează expresia „o orgie ca lumea". Încerc să mă obișnuiesc spunându-mi că vina legată de conținutul filmului n-are nici o legătură cu persoana care a compus muzica. Multe filme sunt considerate proaste din cauza muzicii, dar nimeni nu dă vina pe compozitor pentru calitatea morală îndoielnică a scenariului, nu-i așa?

Adevărata problemă pe care o pune Piero Pacini pentru mine, cel puțin când vine vorba de argumentele sociale, este că nu pare prea inteligent. De fapt, îmi face impresia că e obtuz de-a binelea. Pare să creadă că, în momentul în care idealismul va cădea, va rămâne doar nihilismul. Însă doar pentru că unii membri ai presupusei comunități a verzilor se dovedesc a fi și rasiști, bețivani sau lascivi, asta nu înseamnă că trebuie să respingem argumentele ecologice legate de răul pe care-l cauzează pescuitul comercial. Mă rog, ăsta-i showbizul. Sunt mult mai convinsă de presiunile financiare ale individului. El oferă un pretext mult mai bun pentru o orgie.

26

Între lucrul la coloana sonoră și drumurile la locul de filmare, nu l-am mai văzut pe Gerry în ultima săptămână. De văzut, nu l-am văzut; de auzit, în schimb, îl aud din belșug. Din când în când aud zgomote de motoare de camion, lovituri, ciocane și peste toate astea ariile isterice și false care par să acompanieze fiecare efort al vecinului meu excentric. Vocea lui e singurul lucru pe care-l au în comun viața mea și filmul, între care pare să se fi legat raporturi trainice. Din cauza asta, deși el nu-și dă seama, Gerry s-a integrat în Studiourile Pisorno și în *Arrazzato.*

E ciudat cât de ușor te poți izola. În aceste câteva zile, probabil că am mai aruncat o privire pe geamul din bucătărie; dar abia după o mișcare bruscă mă uit din nou afară și observ pentru prima dată că a apărut un gard mare foarte aproape de casa mea. În momentul acesta, umerii și capul lui Gerry se ivesc deasupra lui. Gerry poartă salopeta de constructor: îi recunosc casca galbenă. Nu știu de ce ține o mitralieră foarte grea cu ambele mâini. Ajunge în vârful gardului și se întoarce să țintească lemnul de pe partea mea. Brusc se aude undeva o bufnitură și Gerry se clatină, atârnând jumătate peste gard. Casca îi cade. În același timp, mitraliera se pornește, spre surprinderea lui, aș spune, iar el o scapă din mâini cu un țipăt. Se lovește de pământ, târând după ea cablul. Între timp, Gerry s-a făcut foarte roșu

la față și se agită în fel și chip, în timp ce stă agățat. Deschid grăbită ușa din spate.

— Ai pățit ceva? întreb cu îngrijorare de vecin. Pot să te-ajut?

— A, nu cred, spune el, chinuindu-se și mai mult. Lucrurile sunt sub control, mulțumesc. Se pare că am scăpat ciocanul electric, totuși îl ridic imediat.

Prinde cu o mână cablul. Mașinăria de pe pământ începe să se miște.

— Mai bine stai departe, Marta, mă avertizează el. Pornește foarte repede. *Incredibil* de ușor.

— De ce nu vii pe partea asta să-l iei? Oricum, arăți de parcă ai avea nevoie de o pauză. Haide să mănânci niște delicatese din Voida.

Alte mișcări bruște.

— Ești foarte drăguță, spune el gâfâind.

Pare preocupat și e congestionat de atâta efort. Nu înțeleg de ce stă atârnat de gard, până îmi dau seama că probabil a împins scara cu piciorul și nu mai poate ajunge jos. Înseamnă că e într-o formă foarte proastă, dacă nu poate coborî. Gardul nu are mai mult de doi metri înălțime.

— M-am blocat aici, Marta. Pantoful... ei bine... cred că mi-am bătut un cui în picior.

— În picior, Gerry?

— Prostia naibii.

Dau ocol pe la capătul gardului. Văd o scară sprijinită în iarbă, iar gheata stângă a lui Gerry este într-adevăr prinsă undeva în partea de sus.

— Afurisita asta de scară a alunecat, îmi explică el din partea cealaltă. Și porcăria asta de ciocan electric a început să tragă. Criminal de periculos. Cu siguranță o să am ceva să-i spun dobitocului de japonez care l-a fabricat.

— Dar nu până nu te dai jos.

Îi examinez gheata.

— Ești foarte norocos, să știi. Cred că toate cuiele au intrat în călcâi.

— Poți să faci ceva să le scoți? Uite, du-te la trusa mea de scule – trusa de *scule*, pentru Dumnezeu – și adu-mi și miniranga. O, Doamne, chestia aia de fier.

Din fericire, nu mă vede. Mă sprijin de gard destul de neajutorată un moment, în timp ce el stă deasupra mea, iar razele soarelui de dimineață îi mângâie fundul printre copaci. Când pot vorbi, îi sugerez că ar fi mai ușor să-i desfac șireturile și să scoată piciorul din gheată. Fac lucrul acesta, ridic scara căzută, iar Gerry se întoarce pe pământ, lăsând gheata prinsă la jumătatea gardului. Ia unealta și, după ce se chinuiește puțin, reușește să elibereze gheata.

— Ce porcărie, spune el, de parcă ar vorbi singur. Ar putea să i se întâmple oricui așa ceva.

Odată ce intru în bucătărie, scot sticla salvatoare, dar de data asta Gerry mă refuză categoric și-mi cere apă.

— E o treabă care-ți face sete, spune el, în timp ce bea un pahar cu apă din fântâna pe care domnul Benedetti spune că o împărțim.

Mă așez și-l felicit pentru eforturi. De fapt, gardul e destul de urât. Cred că panourile au fost vopsite cu un fel de substanță, ca să nu putrezească, dar s-au ales cu o nuanță chimică verzuie, nenaturală, de parcă ar fi o balegă într-o ceașcă de ceai, după cum spun foarte plastic vânătorii.

— Cât de mult ai muncit, Gerry, și asta numai din cauza elicopterului meu.

— Ei bine, poate că nu numai din cauza asta.

Se îndoapă din farfuria cu *mavlisi* pe care i-am dat-o – ultimele pe care mi le-a adus Ljuka de acasă. Presupun că s-ar putea spune că sunt echivalentul din Voida al florentinelor, deși echivalarea ar fi imperfectă. Acestea sunt cele mai bune, luate de la Mrszowski, în Voida. Mrszowski le alege pe cele cărora le spune „ghinde“: ouă de porumbel

murate în apă cu mentă, totul pus într-un foitaj și înghițit pe de-a întregul.

— Singurul lucru care mă surprinde, Gerry, îi spun când îi recapăt atenția, este cât de aproape e gardul de casa mea.

— Acolo sunt țărușii cadastristului, Marta. Dacă nu crezi, du-te și verifică. Ultimul lucru pe care aș vrea să-l fac ar fi să-ți iau din proprietate. Casa ta n-are foarte mult teren pe partea asta, din câte văd. E mai mult pe partea cealaltă, acolo unde îți desfășori activitățile... aeriene.

Presupun că are dreptate. Mi-e teamă că n-am fost foarte atentă când îmi dădea domnul Benedetti aceste detalii, în parte pentru că italiana mea era rudimentară atunci, iar pe de altă parte pentru că nu-mi păsa. Îmi plăcea casa și voiam să-mi continui lucrul.

— Nu-ți face griji. O să arate foarte bine când o să termin, o să se piardă printre copaci. Acum vreau să știu dacă ar trebui să pun o ușă la mijloc.

— Normal, Gerry. Suntem vecini. Trebuie să existe comunicare între noi. Altfel, o să pară că ne ferim unul de altul.

— Aha. Bine, nici o problemă. Se pot pune uși. Mai trebuie doar niște pari. E o treabă simplă. Chiar ar fi bine să mă apuc. Poți să-mi mai dai un pahar cu apă? Gogoșelele astea sunt foarte picante.

— Într-o zi, Gerry, când amândoi n-o să mai fim la fel de ocupați, o să-ți explic întreaga teorie a *mavsili*-urilor. Trebuie să le mănânci în ordinea corectă. Fiecare fel are o semnificație specială și reprezintă un eveniment din istoria Voidei pe care fiecare patriot îl știe. Așa că în momentul în care le mănânci în ordinea corectă, mănânci de fapt istoria națiunii noastre. Asta ne face să fim foarte apropiați. Pe vremea rușilor, puteam să facem asta în cafenelele din toată Voida și nu-și dădeau seama că în fiecare zi făceam declarații naționaliste. Vedeau numai prăjiturele și le mâncau cu încă un rând de vodcă. Niște porci ignoranți.

— Absolut, spune Gerry, luându-și casca galbenă și îndreptându-se spre ușă. Foarte simpatici, rușii voștri. Gata, plec.

Este cu totul ridicol. Și cu toate astea, are ceva aproape emoționant. Cum se poate? Nu e prima dată când am observat, aproape contrar propriei voințe. Este foarte vulnerabil și, în plus, extrem de incompetent. Cine altcineva în afară de Gerry îmbrăcat în salopetă ar fi putut să-și bată în cuie gheata de propriul gard? Și n-am crezut nici un cuvânt din toate prostiile pe care mi le-a spus acum câtăva vreme despre felul cum l-a speriat Ljuka pe posibilul lui client. O cacealma, dacă mă întrebați. Evident că aventura lui de o noapte a căzut sau ceva n-a mers și s-a gândit să dea vina pe mine. Ei bine, normal, dacă se apucă să adune străini de pe plaja din Viareggio la vârsta lui, la ce se așteaptă? Ce-l face emoționant e faptul că-l poți citi foarte ușor. Mă întreb cum își câștiga existența înainte să se mute aici. Presupun că se poate să fi scris biografii, după cum susține, deși aș spune că nu are concentrarea necesară pentru a scrie o carte. Dar aici el e un gentleman care își umple timpul gătind, fredonând arii și făcând tâmplărie de mântuială. O viață foarte frumoasă, fără îndoială, dar deloc serioasă din punct de vedere profesional. Asta e o latură a Occidentului cu care încă nu sunt obișnuită: ideea că oamenii pierd timpul și totuși reușesc să supraviețuiască.

Dar dacă Gerry ar fi doar așa, atunci ar trebui să-l disprețuiesc. Și chiar o fac, însă într-o formă blândă. Undeva în interior, există totuși un fel de abandonare. Dacă e cât de cât aproape de noțiunea lui Piero Pacini despre nihilism, n-ar trebui să fie nici emoționant. Un om care se oțelește prin răni poate fi trist, dar nu foarte atractiv. Și-atunci, ce-i cu el?

Nimic important, oricum. Și, fără îndoială, nu-i treaba mea. Piero începe să filmeze peste o săptămână și, din motive

pe care nu le cunosc, vrea să fiu și eu acolo. Simt cum cariera începe să mi se contureze. Mai devreme sau mai târziu, o să trebuiască să mă gândesc la următoarea slujbă. N-am de gând să mă întorc în Voida pe post de trântoriță.

gerald

pe cineva pe care-l cunosc, vreau să fiu și eu acolo. Sigur vreau ca viața începe să mi se continuare. Mai devreme sau mai târziu, o să trebuiască să mă gândesc la următoarea slujbă. N-am de gând să mă întorc în Wales pe post de ...

27

Construirea gardului m-a ținut ocupat în ultimele zece zile sau mai mult, așa că n-am avut timp să mă gândesc prea mult la vizita eșuată a lui Nanty Riah. Oricum, dacă aș fi sperat că o să renunțe la mine așa cum renunțasem eu la el, m-aș fi înșelat. Frankie mi-a dat telefon să-mi spună că era mai dornic ca niciodată să-i scriu autobiografia. Se pare că Nanty a pretins că am „tot ce trebuie“ și că i-am găsit numele perfect pentru trupa lui renăscută.

— Aha. Ți-a spus despre OZN-ul pe care e convins că l-a văzut aici?

— A, da. Spune că i-a schimbat viața. E extrem de încântat.

— Presupun că știi că e puțin nebun, Frankie.

— Iau treaba asta ca pe ceva normal la celebrități. Ceva interesant?

— Nu, doar prostiile obișnuite despre New Age. Druizi, karma, Men in Black. Forme alternative de prostie. Hei, știai că e chel?

— *Brill*?

— Nanty. Alopecie, spune el. Iar eu l-am felicitat în aeroport pentru peruca de chelios excepțională. Sincer, Frankie, toată treaba n-ar fi putut să meargă mai prost de la început până la sfârșit.

— El nu crede asta. E convins că ești genul de om în jurul căruia se întâmplă lucruri. Nu numai că vrea în continuare

să-i scrii cartea, dar a și mărit suma la cincizeci de mii. Chiar șaptezeci și cinci, dacă o termini în șase luni.

Ce-ar putea să zică un biet autor? În același timp m-am entuziasmat și m-am deprimat – o stare destul de normală în zilele noastre, când ți se oferă o sumă mare de bani pentru a face ceva ce îți repugnă. Am pretins că am nevoie de o săptămână să mă gândesc, lucru care l-ar fi putut face pe Nanty să mărească suma și mai mult. Într-una dintre deplasările mele zilnice la depozitele de construcții din Viareggio pentru materiale pentru gard, am investigat locurile care miroseau a pește. În vremuri de supărare, bucătăria este o mare consolare. Brusc, am fost copleșit de dorința pentru acest clasic.

Pește „nouă ochi" în vin de Xeres

◆

Ingrediente

1 kg de pește „nouă ochi" viu
(nu mai lungi de 30 de centimetri)
500 g de arpagic
o sticlă...

dar cu ce folos? Nu aveau decât un monstru bătrân, de peste un metru de la cap la coadă, și mort deja. Ce voiam erau de fapt pești „nouă ochi" vii de râu, ca aceia pe care se dovedise că-i mânca Henric I, deși aceia se pare că erau de fapt țipari. Șmecheria este să-i scufunzi în vin sec de Xeres. Un vin *oloroso* l-ar face să devină o mâncare grea, dulce, de genul celor pe care le fac bucătarii la televizor – e nevoie să mai spun ceva? Nu trebuie să fiți prea delicați cu acești pești, care sucombă într-o manieră la care aspiră nenumărați oameni care își beau mințile. Beți de fericire,

cu alte cuvinte. Apoi trebuie ținuți în vin de Xeres douăsprezece ore într-o cameră răcoroasă, astfel încât aroma băuturii să le pătrundă carnea în totalitate. Dar n-am găsit nicăieri în Viareggio „nouă ochi" de râu, așa că m-am mulțumit să cumpăr niște țipari mici și o sticlă de *vin'santo.*

Aveți răbdare să vă mai spun despre ștevie, năsturaș, tarhon, pătrunjel, urzici albe și rozmarin, toate necesare acestui fel de mâncare savuros? Și ce se face de fapt cu două ouă și rădăcinile de țelină? Dar nu cred că pot; sunt prea agitat din cauza lui Nanty Riah. Chiar dacă prepararea unui fel de mâncare te ajută să uiți, instrucțiunile ar fi o distragere prea mare pentru mine în momentul de față... Vai, și smântâna groasă. Ca să nu mai vorbesc de șofran. La momentul potrivit, am mâncat țiparul cu vinul prin ai cărui aburi am văzut un milion de stele, dar nici un OZN.

E calmant să te gândești la mâncare, să inventezi, să prepari și să mănânci. Tot ce ține de mâncare te face să ai reverii, amintiri și idei geniale și, în același timp, secretă endorfine care îți alungă durerea. Uneori stau întins în pat și mă înveselesc, rememorând cu nesaț încercările culinare prin care am trecut și pe care le-am depășit în anul precedent. Cartea *Elementele bucătăriei Raj* (1887) a generalului de stat-major Sir Aubrey Lutterworth ar sta cu siguranță pe noptiera oricărui insomniac, dacă n-ar fi atât de rară. E plină de metode istețe de a găti fructele de liliac, pitonul etc., iar rețetele lui au o simplitate virilă. „Cu un *dhauji* ascuțit, tăiați labele unui urs panda mediu. Scăpați de cadavru. Lăsați labele peste noapte într-o oală cu suc proaspăt de *tikkhu.* În zilele cu lună plină, va fi destul de greu să săriți gardul, pentru că mirosul de *tikkhu* fermentat este irezistibil pentru tigrii din zonele de sus, dar și pentru lupii de bambus..." Scrisă, desigur, pe vremea când pământul era al nostru și mărinimia la locul ei. Acum avem pizza; și uite cum stau lucrurile.

Zilele acestea în care mi-am montat cordonul sanitar din lemn de fag au trecut, surprinzător, fără Marta. Mă așteptasem să vină mereu pe aici, vorbind și oferindu-mi constantele ei pahare de Fernet Branca, despre care acum cred că de fapt curge prin conducte la ea în casă ca gazul natural și e o înșelătorie a Uniunii Europene pentru alcoolicii cronici și pentru a asigura profituri economiei milaneze. Oricum, cred că Marta a fost plecată foarte mult la început și apoi a păstrat o discreție stranie, evitând să se facă auzită. Auzită, nu; văzută însă, da. Momentele când o vedeam în bucătărie erau mai mult decât ciudate. Nu-mi dau seama ce s-a întâmplat cu părul ei zilele astea. Arată ca un ghemotoc de câlți și e gras de parcă l-ar fi prăjit în briantină. E într-adevăr o persoană ciudată și nu pot spune că face lucrurile astea ca pe o formă de-a mă calma pentru că mi-a gonit posibilul client și mi-a amenințat traiul. Poate că v-ați gândit că acel comentariu măgulitor despre verticalitatea gardului a fost în regulă. Marta nu știe că acum clientul dorește în continuare să-mi ofere 75 000 de lire. Oricum, n-am văzut-o prea mult până într-o dimineață.

Tocmai montam un nou panou la gard când, dintr-odată, am zărit-o uitându-se la mine de la geamul din bucătărie. Chiar m-a speriat. Claia de păr, cu gura aia roșie și umedă în mijloc. Am fost atât de șocat că sunt spionat, încât am lovit scara pe care mă balansam imprudent și aș fi avut un accident urât cu ciocanul electric, dar din precauție îmi luasem echipamentul de protecție. Acum sunt deja destul de priceput, iar încălțămintea Doc Martens merită toți banii din lume.

Întâmplările nefericite care au urmat au scos-o pe Marta din casă, făcând-o să mă invite la ea, unde, ca de obicei, a încercat să mă îmbete cu Fernet Branca. După ce tentativa a eșuat, m-a asaltat cu ceea ce ea numea „delicatese“: niște obiecte viu colorate din Voida, care erau la fel de delicate

ca nişte jaloane rutiere. Erau nişte ghemotoace groaznice, ca nişte gogoşi mici, învelite în frunze de aglică şi injectate cu sos de chili dulce. Altele arătau ca nişte testicule în aluat. Am aflat că erau ouă de porumbel, dar nu le-am înţeles exact numele, deşi expresia care mi-a trecut prin minte imediat a fost Isus pe o tricicletă. *Ouă de mentă?* Cine altcineva în afară de un patiser-şef din Voida…? Acum îmi dau seama că istoria n-a fost de acord cu un parteneriat culinar între generalul Sir Aubrey Lutterworth şi Marta, izolaţi în secole diferite. Gusturile lor în materie de gastronomie alternativă ar fi fost o combinaţie memorabilă. Pe de altă parte, am descoperit din cartea lui că general-maiorul nu era un om foarte răbdător şi probabil că, mai devreme sau mai târziu, Marta ar fi ajuns să fie scufundată în *dhauji*. Reţeta lui ulterioară ar fi imortalizat-o.

Cel puţin gardul e aproape gata. Nu vreau să creadă cineva că îmi plac treburile de genul ăsta. Le fac pentru că nu-mi permit – financiar şi estetic – să *nu* le fac. Acest nou Zid al Berlinului se unduieşte artistic printre copaci mai mult de patruzeci de metri, tăiat doar de o uşă zăvorâtă cu un lacăt mare pe partea mea: un punct de verificare pentru comerţul neutru dintre noi. Prin faptul că am făcut vizibilă graniţa, proprietatea mea pare mai mare şi mă face să mă simt mai sigur. Un alt avantaj este că s-ar putea să mai estompeze unele dintre zgomotele pe care le face Marta la pian, la orga electronică şi la linia stereo. Problema cu aparatura asta e că le permite („împuterniceşte“ sau „îngăduie“, în jargonul momentului) chiar şi celor mai lipsiţi de talent să pretindă că sunt mai buni decât în realitate. Dacă foloseşti programul potrivit, chiar şi o mâţă care se plimbă pe tastatura orgii poate să sune ca Scarlatti. Minunea este că, în ciuda acestor lucruri, ceea ce cântă Marta sună la fel de rău.

Noul gard adaugă puţin mister, în special asupra venirilor şi plecărilor ei. Ca orice englez matur dintr-o anumită

clasă, nu am nici cel mai mic interes față de ceea ce face vecina mea, atâta timp cât nu mă deranjează. Chiar și înainte de a ridica gardul, când copacii au început să înverzească, nu-i mai vedeam mașina aia veche și mizerabilă, pentru că accesul ei la drum se face mai mult prin spatele casei. Dar acum, dacă stau să mă gândesc, am impresia că aud zgomotele unei mașini sport din când în când, de vreo două luni, ceea ce s-ar putea să aibă legătură cu tăcerea care s-a pogorât asupra șandramalei ei. Poate că fiul acelui umil miner a câștigat la loterie și și-a schimbat măgarul pe un Alfa Romeo? Bineînțeles că nu sunt deloc iscoditor, dar trebuie să recunosc că am o măruntă curiozitate legată de cel cu care este Marta și de ceea ce fac.

Iar acum, bomba din dimineața asta. Mă dusesem la depozitul de construcții din Viareggio devreme, ca să fiu acolo la opt, când deschideau. Aveam nevoie de două kilograme de cuie și douăzeci de litri de lac pentru lemn care m-ar ajuta să termin gardul azi. Întorcându-mă pe drumul prin Camaiore, am oprit la semaforul de la intersecția din Capezzano și, pe când așteptam în coloană, să fiu al naibii dacă pe contrasens nu era o mașină roșie cu un design exotic, în care se vedea ciumăfaia grasă de bucle a Martei, care arăta ca un știr pe scaunul pasagerului. În momentul acela s-a făcut verde, și pentru a dovedi că nu fusese o iluzie optică, Marta mi-a făcut cu mâna când a trecut pe lângă mine și a strigat *Gerree!* În timp ce conduceam, examinând cu ochii minții apariția ei neașteptată, șoferul mi-a atras atenția. Cine era? Un bărbat foarte tânăr, într-adevăr, de o remarcabilă ținută și frumusețe. Arăta extraordinar de bine, dacă stau să mă gândesc. Un caz clasic de Frumoasa și Bestia. Recunosc că asta nu face cinste largheței mele obișnuite, dar în drum spre casă n-am fost deloc încântat de ideea că ar putea fi iubiți. Ar fi ceva de neconceput și foarte, foarte nedrept.

28

Așa cum repet întruna, viața Martei e doar a ei. Suntem amândoi adulți și ce e al ei nu e treaba mea. Pe de altă parte, e mult mai ușor să gândești așa decât să acționezi în consecință. Toată viața am fost interesat de lucrurile care nu mă priveau, la fel cum am fost plictisit de lucrurile presupus importante pe care ar trebui să le știe un bun cetățean (scoruri la fotbal, numele actualului secretar de stat, de la ce vine ADN, unde e Voida). Nimic din ceea ce știu nu merită să fie numite cunoștințe, iar într-o lume în care cunoașterea este o regresie infinită, e preferabil să devii diletant. Așa că știu foarte multe rețete haioase și parodii după arii, plus că pot schimba un robinet fără să mă murdăresc și fără să chem instalatorul.

Dar lucrurile care mă interesează cu adevărat sunt viețile celorlalți și bârfa. Găsesc faptele celorlalți oameni irezistibile. Presupun că ăsta e motivul pentru care am reușit întotdeauna să scriu chiar și cele mai puțin atrăgătoare cărți (Luc Bailey, Per Snoilsson). Mă fascinează întotdeauna lucrurile umbroase, adevărul din spatele exteriorului făcut public. Este singurul mod în care știu să scriu despre lume. Detaliile indecente pe care le culeg fac totul mult mai distractiv. Ziua când am descoperit clismele lui Luc (*În sus până la capăt!*) a fost foarte veselă și m-a făcut să uit de speculațiile cu care își umplu timpul oamenii civilizați. Cum

ar fi de ce Cristofor Columb este cunoscut în Spania cu numele de Cristoforo Colón, un nume pe care l-am întâlnit constant în anul petrecut în America Latină. Pentru că englezilor numele lui le sugerează intestinul gros, am fost obligat să mă întreb despre un oraș port din Panama care se numea Colón până când cercetări mai noi au scos la iveală faptul că în 1850, când fusese fondat, fusese numit Aspinwall, după numele unui magnat american al căilor ferate. Deci, ce preferați? Unii se pot întreba dacă e posibil să se fi născut un joc terapeutic cunoscut sub numele de irigare columbică. În orice caz, o să-mi amintesc până în ziua morții de orașul Aspinwall; dar până când cineva va putea asocia un *blind carbon copy*[1] cu orice altceva mai interesant decât computerele, nu voi ține minte niciodată și nici nu-mi va păsa ce este, indiferent de câte ori mi se va explica.

Întrebarea despre identitatea zeului grec care o conduce pe vecina mea demodată într-o caleașcă roșie cu aripi devine astfel fascinantă. Nu se poate ca șoferul să stea prost cu vederea; nu e genul de mașină pe care ar conduce-o un om cu vederea slabă. Următorul meu gând este că el și pilotul elicopterului ar putea fi una și aceeași persoană. Nanty avea dreptate asupra unui aspect: nu m-am uitat deloc la trăsăturile vizitatorului Martei din acea noapte fatidică. În mare, avea cam același aspect cu șoferul ei îndrăzneț. În mod sigur, nu poate fi în relații intime cu doi băieți atât de chipeși, amândoi semnificativ mai tineri decât ea. Chiar nu există dreptate? Cum era expresia înspăimântătoare și totuși de neuitat pe care a folosit-o? „Mușchiul apropierii“. Vreau foarte mult să știu ce mușchi are și cât sunt de apropiați. Trebuie să ajung cât mai repede la *el colón,* adică să-i dau de capăt.

1. Trimiterea unui material către mai mulți destinatari fără a li se preciza cui i-a mai fost expediat materialul (*n.tr.*).

Din păcate, se pare că va mai trebui să-mi strunesc curiozitatea. Simțind ceva, Frankie m-a sunat să mă întrebe dacă mă pot întâlni cu Nanty din nou, la cererea lui, de data asta în München. Freewayz vor avea ultimul concert acolo în scurt timp, înainte de-a renaște sub numele de Plăcinta Extraterestră: un exercițiu de redenumire despre care se scriu știri în toate revistele pentru adolescenți. Frankie tocmai mi-a transmis prin curier rapid ultimul număr din *Heart Beat.* La rubrica PaceMakers, care are mai multă autoritate decât *Times,* articolul începe în felul următor:

> Salutări, surorilor! Vai! Câte secrete mai am pentru voi luna asta! Selecția poveștilor despre celebrități începe cu vești pentru fanii trupei Freewayz! Băieții își redenumesc trupa voastră preferată! *Poftiiiim?!?* Vai, treaba asta e un chin! Dar ștergeți-vă lacrimile, surorilor, nu e totul pierdut. Motivul este ce i s-a întâmplat frumosului Brill acum câteva zile în Toscana, Italia. Veniți mai aproape, oameni buni: aceasta este cea mai bună știre din muzica pop! Voi credeți în OZN-uri...?

După multe alte prostii scrise în același stil, articolul este semnat „Kelly" cu un pix cu cerneală albastră, cu scrisul unei fetițe de unsprezece ani și câteva inimioare desenate. Imediat îmi imaginez o cotoroanță de patruzeci de ani, îmbrăcată în costum. Stă la biroul ei de redactor, îngropată în mostre de cosmetice pentru adolescenți pe care producătorii i le trimit ca să rămână în topuri. Acum douăzeci de ani, avea o țigară care-i ieșea din gură și un ochi închis din cauza fumului, în timp ce făcea cópii la un aparat IBM pentru surorile ei. Acum are ochii larg deschiși, dar pupilele sunt micșorate la dimensiunea unor puncticele.

Răsfoind restul revistei, am văzut că au fost concediați toți corectorii. Dar, sincer, nu e nimic dăunător. Majoritatea

textelor erau reclame la haine, pantofi, CD-playere, cosmetice și toate celelalte produse vitale trecerii prin Valea Plângerii. Restul sunt numai poze cu celebrități ca Brill și trupa lui, alături de interviuri.

KELLY: Deci OZN-ul ți-a schimbat viața. Dar va schimba și muzica formației?

BRILL: E cu siguranță ceva ciudat pentru noi. Dar, după cum se petrec lucrurile, o să fim mult mai atenți la ce se întâmplă. Nu uita: probabil că ne ascultă chiar acum.

KELLY: Înfricoșător! Poate chiar citesc numărul ăsta din *Heart Beat!*

BRILL: N-ai decât să râzi, Kel, dar e foarte, foarte posibil. Nu, muzica noastră n-o să se schimbe, exceptând faptul că o să fie mai bună, poate puțin mai *funk*. Doar că de fiecare dată când o să cântăm, băieții și cu mine o să gândim ceva de genul: tipii ăia ar putea să ne asculte. Mi se face pielea ca de găină când mă gândesc. E emoționant, nu?

KELLY: Deci o să cântați și pentru adolescenții extratereștri *supercool*?

BRILL: Te-am păcălit!

KELLY: Dar numele nou, Plăcintă Extraterestră? De la ce vine, de fapt?

BRILL: De la o plăcintă din cer, nu? Trebuie să-ți bagi degetul în ea, nu? Acolo unde e, nu?

Nu mă așteptasem să fie făcut public numele unei rețete pe care încă n-o perfecționasem, așa că nu pot spune că sunt dezamăgit. Sunt în continuare intrigat de revista *Heart Beat.* Totul este la un nivel atât de simplist și de nevinovat, încât contrastează cu afacerile de milioane de dolari pe care le ajută să se dezvolte. Îmi place prăpastia imensă și cinică dintre fețele dornice ale adolescenților de luna asta și fețele identice, dar șterse ale celebrităților de anul trecut, care au dat greș, chit că purtau adidași Skechers și blugi Ralph Lauren. Ce n-a mers? Ar fi trebuit să poarte pantofi Lugz și blugi Fubu? Nu vor ști niciodată, săracii de ei, de ce au fost condamnați la uitare. Că veni vorba, îmi place prăpastia imensă și cinică dintre Brill cu peruca lui blondă (plus aspectul lui plăcut) și Nanty Riah cel fără păr, care vorbește încrezător la telefonul mobil despre negocieri. De fapt, dați-mi orice prăpastie cinică și voi fi interesat pe dată. Brusc m-am gândit că s-ar putea ca autobiografia lui Nanty să producă până la urmă niște lucruri interesante, chiar dacă nu vorbim de orgii. Problema cu Per Snoilsson a fost că n-a existat nici un fel de prăpastie, cinică sau de alt fel, între ceea ce făcea și felul cum era prezentat. Ceea ce vedeai era, în mod deprimant, și ceea ce primeai: un individ nătâng, care câștiga foarte bine din condusul în cerc. Prin contrast, perechea Nanty-Brill funcționează la mai multe niveluri în același timp.

Vreo două zile am umblat îmbrăcat lejer prin casă, am făcut curat și mi-am pus ordine în gânduri înainte de-a începe acest proiect. În ciuda neliniștilor inițiale, am reușit să mă conving să acționez. De obicei, nimic nu-mi place mai mult decât să ocolesc o provocare, dar în cazul ăsta sunt destul de incitat. Va fi oare posibil să scot ceva consistent din creierașul prăjit al lui Brill? Dacă vrea să meargă pe urmele lui Paul McCartney și în douăzeci de ani să ajungă Sir Anthony Riah, va avea nevoie de toate lucrurile

serioase pe care le pot inventa despre el. Câteva melodii decente ar ajuta. Ce păcat că nu pot cere ajutorul Martei aici; dar, din câte am auzit, „cânticelele“ ei l-ar scoate din industria muzicală într-o săptămână.

Acum, ce haine să iau cu mine la München? Eleganța relaxată e soluția, cu accent pe „relaxată“. Trebuie să rezist înclinației mele naturale de-a mă îmbrăca cu atât mai mult cu cât clientul se dezbracă. În trecut, era întotdeauna de ajuns să știu că clientul va purta un costum sport de nailon, care fâșâie când se așază, ca să mă facă să mă îmbrac cu un costum negru de pânză, de la Agnes B., și cu o cravată ireproșabilă de la Ermenegildo Zegna. Îmbrăcămintea asta l-a făcut pe agentul lui Luc Bailly să-mi plătească mult mai mult pentru *Până jos!* A văzut din prima că nu are de-a face cu un om obișnuit, ci cu un literat de afaceri: o greșeală care, îmi place să spun, l-a costat mult.

Dar pentru că l-am cunoscut deja pe Nanty și mi-am asigurat o sumă frumoasă pentru următoarele șase luni, nu mai pot juca jocul ăsta. Blugii Homo Erectus sunt foarte buni: sunt chiar foarte mulțumit de ei. Croiala lor îmi pune în evidență o trăsătură de care sunt destul de mândru... O fi „mândru“ un cuvânt prea orgolios pentru ca cineva de vârsta mea să-l folosească despre propriul corp? Cred că da; dar nu mă pot abține să observ că, atunci când îmi compar posteriorul cu al contemporanilor mei – care vor rămâne anonimi până când vor face ceva prin care să merite să fie numiți –, e încă rotund și cu un contur tineresc.

Cât de sigur pe mine mă simt azi! Și chiar dacă sunt exaltat, am motive întemeiate. Un venit respectabil pare acum asigurat pentru următorul an financiar – un lucru pe care noi, autorii, nu-l avem niciodată din start, trăind permanent pe marginea unei prăpăstii deasupra căreia îți e ușor să-ți închipui un grup de vulturi care dau târcoale, așteptând să ne mănânce rămășițele. La fel de vesel este și faptul

că o să plec în curând și o să las în urmă casa despărțită de vecina mea enervantă printr-un gard înalt de patruzeci de metri din lemn de fag. Îmi pare rău pentru Marta, bineînțeles, înconjurată de strălucirea ei alcoolică și de echipamentul ei electronic, dar nimeni nu scapă de necazurile vieții. E trist că nu are un talent care să se vândă, dar există și alte moduri de-a fi fericit. Unul dintre ele ar putea fi să te plimbi cu mașini sport roșii, alături de diverși gigolo. Sper să fie așa, pentru binele ei. Dacă m-ar interesa sexul fără obligații, sunt convins că lumea în care o să mă învârt în scurtă vreme ar putea să-l ofere din belșug. Probabil că asta se întâmplă și cu adolescenții care nu dau lovitura în lumea muzicii.

29

În sfârșit, sunt în situația de-a așterne pe hârtie rețeta pentru Plăcinta Extraterestră.

V-ați apucat vreodată de ceva care pare extrem de normal, dar de fapt este teribil de complicat din punct de vedere tehnic? De exemplu, eu am fost derutat peste măsură acum ceva vreme, în sala de așteptare a unui cabinet stomatologic, pe când încercam să-mi omor timpul cu un rebus din numărul curent din JAPEDA, *Jurnalul Asociației Pedofililor Americani* – o revistă de cercetare pe care n-o mai văzusem până atunci. Problema cu aceste publicații academice e că până și rebusurile lor tind să se refere la specialitatea respectivă, iar ceea ce pare un rebus normal are de fapt termeni foarte specializați. Presupun că asta fac profesorii universitari în orele libere. Personal, cred că ar fi fost mult mai plăcut dacă ar fi ieșit din limbajul de specialitate. M-am chinuit degeaba timp de jumătate de oră, deși mai târziu mi-a trecut prin cap că americanii s-ar putea să scrie „pijama“ în loc de „pijamale“.

Același principiu se aplică anumitor rețete, și se dovedește că niște instrucțiuni ușor de urmat într-o bucătărie echipată mediu devin foarte complicate când confunzi sensurile. Din nefericire, s-ar putea să fie cazul și aici. Plăcinta Extraterestră, spre deosebire de alte rețete de-ale mele, ar putea fi citită de cineva care nu este bucătar ca un text

teoretic, mai mult ca un experiment mental decât ca un fel de mâncare. E păcat, pentru că, deși prepararea acestui fel de mâncare durează o săptămână (o lună, dacă includem și afumarea pisicii), va deschide un univers al gustului la care nu v-ați fi gândit niciodată. Acesta este unul dintre motivele pentru care l-am intitulat așa.

Oricum, după cum știm deja, este și o mâncare comemorativă: rezultatul direct a ceea ce am mâncat eu și Nanty în acea noapte fatidică a aterizării elicopterului și a conversației care a urmat. După cum am spus mai devreme, trei dintre ingrediente trebuie să fie carne de pisică, sfeclă și cartofi. Acum, orice bucătar știe că o carne delicată și subtilă cum este cea de pisică nu se va combina bine cu aromele calviniste ale rădăcinoaselor. Dacă n-aș fi petrecut ani întregi trudind ca un alchimist să ajung la această fuziune magică, n-aș fi putut să vă dau rețeta asta. Dar acum șase luni am triumfat pe neașteptate cu stridii și profiterol de gulie – creații ușoare ca fluturii, ale căror aripi transparente vă vor aduce la nas arome diafane și stranii. Cine și-ar fi imaginat până atunci că spiritul unui pat de stridii se va întâlni clandestin cu spiritul unui câmp de gulii pe tărâmul patiseriei? Era nevoie de inventarea unui proces pe care l-am numit cu modestie „samperare“. Samperarea seamănă întru câtva cu tehnica prin care aromaterapeuții (șarlatani New Age care ajung întotdeauna să miroasă a trandafiri) extrag uleiurile esențiale din flori. Samperarea implică folosirea grăsimii pentru drenarea aromelor delicate. Nu e necesar să faceți lucrul ăsta noaptea, la lumina lunii, când se întâlnesc cele șapte cărări ale tainei. Mă îndoiesc că trebuie să fiți virgini, indiferent ce înseamnă asta. Singurul lucru de care aveți nevoie este o cămară clasică: un loc răcoros, unde francezii păstrau borcanele cu untură, căci samperarea are nevoie de untură.

Îmi dați voie să menționez și că untura formează baza unei diete pe care am patentat-o pentru o revistă de femei care acum nu mai există? Se numea dieta UFM, după cele trei ingrediente: untură, Fernet și multivitamine. O jumătate de sticlă de Fernet pe zi, plus o singură pastilă de multivitamine și *câtă untură poți mânca*. Doar atât! Iar kilogramele, doamnelor, pur și simplu dispar. Vi se pare greu de crezut? Încercați în intimitatea casei dumneavoastră. Dar amintiți-vă, în momentul în care începeți o nouă dietă, nu consultați nici un medic. Din motive evidente, doctorii sunt împotriva însănătoșirii dumneavoastră. Cititorii mai în vârstă își aduc aminte că dieta UFM a devenit faimoasă în primul rând pentru că, dacă o urmați, slăbiți întotdeauna, dar nu vă e niciodată foame. Mai mult, singurul dezavantaj vizibil la un mic număr de cazuri era legat de faptul că grăsimea pătează lenjeria intimă. În afară de asta, nu avea nici un alt efect secundar. Dată fiind ipostaza romantică în care s-ar putea afla Marta, înainte să plec ar trebui să-i spun despre dieta UFM. Face și asta parte din serviciile *à la* Samper.

Mă rog.

Plăcintă Extraterestră

Ingrediente

1 kg de pisică afumată, dezosată
500 g de sfeclă mică
o linguriță de piure de prune
50 g de alune pisate
frunze de năsturaș
250 g de costiță crudă
300 g de făină
piper

1 picătură de parafină pentru uz casnic
500 g de cartofi vechi
500 g de rubarbă
4 rodii
un pui de broască-țestoasă
ghimbir proaspăt
o pană de uliu șoricar
Fernet Branca
vin alb
sare

După cum spuneam mai devreme, asigurarea și prepararea ingredientelor pot dura foarte mult. Plăcinta Extraterestră este cel mai bun test de *punctualitate*: talentul deplinei sincronizări, fără de care nimeni nu poate ajunge un bucătar demn de acest nume. Cea mai bună pisică afumată de pe piață vine din Italia, de lângă granița cu Elveția, aproape de Solda (sau Sulden, dacă vă simțiți mai germanici). Este furnizată de familia Ammering din satul Migg, care are și un serviciu foarte bun de livrare. În aceste cantoane din Alpi s-au dezvoltat de mult metode de păstrare a cărnii pe durata iernilor lungi, când comunitățile pot rămâne izolate luni întregi din cauza zăpezii. Unii locuitori din Elveția mai mănâncă și acum câini, dar din păcate această tradiție nobilă a fost redusă la un ritual practicat în condiții de vizibilitate minimă. Nu se știe cât va mai avea familia Ammering această afacere. Producția de anul trecut a fost întreruptă de membrii asociației *IA, Iubitorii de Animale* din Italia. Sunt hotărât să nu las acest gust distinct să dispară din gastronomie, iar Claudio Ammering a fost de acord să-mi încredințeze secretul familiei pentru a păstra această artă. N-ar trebui să fie foarte greu de învățat. Pisicile sunt destul de multe, Dumnezeu știe. Conform Societății Mamiferelor,

numai în Marea Britanie ele omoară 300 000 de păsări în două zile. Dacă natura le-a făcut atât de nerușinate, chiar și pe cele umflate cu Whiskas, atunci nici un bucătar cu un fond etic bun nu va ezita să redreseze balanța în favoarea păsărilor. Pisicile sunt slabe și cu burtă, la fel ca iepurii; mai trebuie să învăț doar procesul de afumare.

Între timp, sfecla trebuie să fie lăsată să fiarbă puțin, iar când e destul de rece, să fie tăiată în felii subțiri, puse apoi pe un pat de untură rece, înainte de-a fi acoperite cu mai multe straturi de untură, peste care se așază un fund de tăiat pâinea pe care trebuie pusă o cărămidă. Aceasta este samperarea. După zece zile de ținut în cel mai răcoros loc, în afară de frigider, luați sfecla și puneți-o din nou în untură. Rodiile, tăiate în felii ca la puiul julien, trebuie samperate la fel.

Acum bucătarul ocupat se poate odihni și poate merge în piața de pește, ca să ia broasca-țestoasă. Aceste creaturi nu se mai găsesc ca înainte, se pare, și apar numai din când în când, pentru că se prind în plasele pescarilor. Dacă le vedeți, trebuie cumpărate imediat, omorâte prin tăierea gâtului, puse în plasă și apoi în congelator. Pentru Plăcinta Extraterestră nu e nevoie de mai mult de 500 g de carne de broască-țestoasă. Chiar și carnea puilor poate să fie destul de tare, așa că întâi marinați-o cu vin alb, ghimbir tăiat și frunze zdrobite de năsturaș.

Vine și ziua cea mare când aveți toate aceste ingrediente. Pregătiți-vă. Treziți-vă devreme. Gândiți-vă la lucruri pozitive. Asigurați-vă că vecina voastră – care zilele astea arată de parcă și-ar fi samperat părul – este în siguranță în spatele gardului, în coliba ei. Puneți-vă un șorț curat. Alegeți o arie demnă de acest fel de mâncare, pentru că bucătarul care gătește fără un cântec pe buze nu poate să facă improvizațiile necesare în această artă. Azi viitorul arată la fel de strălucitor ca soarele Toscanei, care se reflectă

pe stâncile vizibile de pe geamul din bucătărie. Atac *Nuova gravamente alla salute*, avertismentul uşor al lui Orazio pentru prietenul şi rivalul lui în dragoste, Ovidiu, căruia îi spune că îndrăgostirea îi va aduce moartea. Aşa se şi întâmplă în Actul 3, când Orazio îl aruncă într-un butoi cu cianură: un exemplu perfect de crimă brutală, fără rival până la excesele morbide pe care le vom găsi în opera *Rasputin*. Uneori mă gândesc că *I Froci di Firenze* este cea mai bună operă pe care se poate găti. Azi par să fiu în formă bună, inspirat de o melodramă, cântând în timp ce tai cu un cuţit lung, în bucăţi de doi centimetri, rubarba spălată, înainte de-a zdrobi alunele cu ciocanul.

În scurt timp, costiţa şi alunele zdrobite (dar nu fărâmiţate) se prăjesc într-o cantitate generoasă de untură provenită de la sfecla şi rodiile samperate. Li se alătură cea mai bună bucată de pisică afumată, broasca-ţestoasă marinată şi rubarba tăiată. Piureul de prune trebuie înmuiat cu un pahar de Fernet şi adăugat în vas. Apoi rondelele de rodie şi de sfeclă se scot de la samperat. O să observaţi cât de deschisă a devenit sfecla în ultimele zile. Ea şi rodia pot fi aruncate acum, pentru că şi-au îndeplinit rolul. Rondelele de rodie se adaugă totuşi cartofilor curăţaţi şi tăiaţi în cubuleţe. Credeţi că e prea sec? Un pahar de marinată va rezolva această problemă; dar nu uitaţi că broasca-ţestoasă şi rubarba sunt foarte umede. După părerea mea, plăcintele n-ar trebui trecute prin supa aceea căreia englezii îi spun sos de carne. Cu o carne atât de delicată ca aceea de pisică, scopul nostru este să descoperim aromele rafinate, nu să avem o friptură sub un acoperiş de cocă. Puneţi un vârf de sare şi piper şi apoi – lovitura de maestru în toate bucătăriile moderne – picătura de parafină (sau kerosen, cum îi spun americanii).

Şovăiţi? Doar puţin scârbiţi, nu? Dar ascultaţi-mă: am descoperit că această singură picătură transformă mâncarea

într-un fel clasic. Într-o cantitate atât de mică, parafina e inofensivă, dacă asta vă îngrijorează. Nici nu-i simțiți gustul, nu mai mult decât simțiți gustul de ciocolată în mâncarea mexicană clasică numită iepure în ciocolată. Pur și simplu devine altceva ceva de nedescris. Este, ei bine, *extraterestru*, ca în procesul industrial de producere a parfumului Knize Ten. Aveți curaj! *Coraggio!* cum cântă personajul lui Orazio (care încearcă să se convingă să taie inima prietenului său otrăvit și s-o transforme în prespapier). Puneți picătura, amestecați totul, acoperiți vasul și băgați-l la cuptor două ore la foc mic (170° C).

Între timp, puteți să cerneți făina într-un castron și să puneți 100 g de untură roz de la sfecla samperată și 100 g de untură roz de la rodiile samperate. Trebuie să mai puneți atât Fernet cât să faceți din toată această compoziție o bilă care poată fi frământată și întinsă într-o foaie groasă de un centimetru, din cel mai ciudat aluat de patiserie pe care l-ați văzut vreodată. Sincer, arată ca un marțipan roz, care ar putea fi depozitat într-o fabrică de prăjituri Battenberg. Puneți-l în frigider o jumătate de oră. Apoi transferați conținutul vasului (abțineți-vă să gustați, dar savurați mirosul de afumat, greu, geologic, ca procesul care are loc în interiorul unei stele) într-o formă rotundă și largă. Puneți o porție de umplutură peste aluat; așezați o formă pentru prăjituri în centru, cu o farfurie întoarsă deasupra, și acoperiți cu marginile aluatului, sigilând pe margini. Forma ar trebuie să semene cu un OZN; depinde foarte mult de ingeniozitatea fiecăruia ca să i se confere un aspect verosimil. Eu folosesc măsline mici pentru ornare. Apoi băgați din nou la cuptor pentru încă patruzeci de minute la 190° C, până când prinde o culoare rozaliu-maronie, ca a unui obiect necunoscut care strălucește când se apropie de o planetă.

După acest moment intrăm în zona sacrului, așa că nu reușesc să-mi mai găsesc cuvintele. Tot ce pot spune este că Plăcinta Extraterestră, scoasă caldă din cuptor și cu o pană de uliu șoricar înfiptă în centru, trebuie mâncată pe o terasă de unde în depărtare se văd oceanul și urmele unui apus. Este una dintre acele experiențe aflate la distanță egală între amărăciune și uitare.

30

Indiferent cât de dubios vi se pare avionul în care v-ați îmbarcat, nimic nu se compară cu protocolul de gradul zero. Am zburat deasupra Alpilor de la Pisa și am fost întâmpinat la aeroportul din München de un domn cu o limuzină Mercedes. Apoi am fost dus la hotel. Dacă m-ar fi pus să ghicesc, mi-aș fi imaginat că Bayerischer Hof sau Kempinski Four Seasons ar fi adecvate pentru un scriitor obscur. Spre surprinderea și plăcerea mea, am mers prin orașul vechi direct spre Hofbräuhaus, moment în care mi-am dat seama că oamenii lui Nanty îmi rezervaseră o cameră la hotelul Rafael.

Apartamentul meu ar fi făcut terenul principal de la Wimbledon să pară foarte mic. Și până când nu mi-au trecut prin minte cuvintele „îi vom cunoaște după fructe", nu mi-a trecut prin cap că Sfântul Matei își împărțise timpul între a fi apostol și cercetător pentru *Guide Michelin*, pentru că observațiile lui par ale unui călător avizat. Spre deosebire de majoritatea hotelurilor, unde coșurile cu fructe conțin banane, portocale, mere și struguri lipsiți de aromă, cele de la hotelul Rafael erau pline de rambutane, mango, fructul pasiunii, guave, graviole, pomelo și curmale nepaleze.

Într-un plic așezat pe perna mea într-un cerc făcut din bomboane Mozart, se găseau un bilețel de la Nanty și un bilet pentru concertul de adio al trupei Freewayz de a doua

zi, de la Olympiahalle. Nanty sugera să ne vedem pe acoperiș după cină, să facem o baie. Între timp, am mâncat în restaurant una dintre acele mese pe care nu le iei în restaurantele de cinci stele decât când plătește altcineva. Era puțin cam multă mâncare și am avut sentimentul că s-ar putea să fie nepotrivit să citesc și să mănânc în același timp. De fapt, cititul într-un restaurant străin este una dintre marile mele plăceri, urmată de cea de-a alege câteva feluri de mâncare dintr-un meniu scris într-o limbă din care nu înțeleg nimic. Să nu știu ce voi mânca în viitorul imediat e la fel de incitant ca faptul de-a nu ști ce voi citi peste o jumătate de capitol. La masă au fost aduse lucruri extraordinare, ca felul acela de mâncare pe care nu mi-am dat seama că-l comandasem în România și care arăta ca un tract urinar flambat. Era plin de coniac din Georgia și destul de bun. Îmi aduc de asemenea aminte de o masă din Dakar, de anul trecut (Per Snoilsson acorda premii la raliul Paris-Dakar), care a început cu o budincă de smochine, a continuat cu o supă care avea un gust de cărămizi fripte și s-a terminat cu hamuri de cămilă bine prăjite, care erau absolut delicioase. Nu poți ști niciodată. Aventură – după asta tânjesc; și cu cât îmbătrânesc, cu atât am mai puține ocazii.

Totuși cina asta a fost puțin *prea* perfectă, prea ușor de înțeles (meniu în engleză, chelneri vorbitori de engleză), iar localul a fost plin de oaspeți ai hotelului Rafael cărora nu le plăceau prea mult surprizele. Erau, de asemenea, prea mulți oameni care se învârteau în jurul meu, așteptând să mai facă ceva pentru mine. Imediat după ce am ajuns la capitolul 2, mi-am dat seama că eram privit de toți cei de acolo și mi-am ridicat vinovat privirea, de parcă l-aș fi insultat pe bucătar pentru că nu acordam atenție deplină creației sale. Rezultatul a fost că nu m-am putut bucura cu adevărat nici de carte, nici de mâncare. După bucuriile aduse de Plăcinta Extraterestră (din care jumătate mă aștepta

în frigider la munte, la patru sute de kilometri distanță), masa asta la un restaurant de cinci stele avea o banalitate aproape deprimantă.

Întotdeauna am crezut că piscinele de pe acoperișuri au un schepsis al lor. În primul rând, ele sunt un deget dojenitor, arătat tuturor convențiilor umane. Înțelepciunea populară știe că ochiurile de apă se formează în pământ. Prostii, spune tehnologia și le construiește pe acoperișul orașelor istorice. Aceste construcții arhitectonice oferă o nouă experiență – în cazul acesta, poți pluti deasupra *Altstadt*-ului din München, într-o noapte călduroasă de vară. De fiecare dată când râgâiam, îmi ieșea din gură un nor cu miros de vin alb și *Spätzle*. Am decis că iubesc Bavaria. Singura mea problemă era slipul meu închiriat. Era făcut din material supraelastic și mă strângea într-o manieră care îmi stânjenea profilul, după cum am observat în oglinda din vestiar. Din cauza slipului, aveam impresia că posteriorul îmi dispăruse în întregime. O iluzie crudă, pe care...

— Gerry, salut! Ai reușit!

Un înotător olimpic stătea în fața mea, cu cască și ochelari de protecție cu lentile în formă de migdale.

— Nanty, am spus mirat. Îmi pare bine să te văd. Mamă, ce cască mișto.

— S-a învechit gluma asta, a spus el, scufundându-și puțin fața în apă și permițându-mi să-i văd scalpul.

Nu se poate, iar? A ieșit cu un zâmbet încrezut.

— Îmi place slipul tău.

— Lumina asta de sub apă produce niște distonanțe ciudate, i-am spus sincer.

— Iat-o, uite-o, vezi că nu-i, a zis el și apoi a început să râdă.

Își bătea joc de mine cu cruzime sau încerca doar să fie amuzant, ceea ce, la drept vorbind, ar fi trebuit lăsat în seama lui Samper.

— Vorbești ca textul unui afiș dintr-o campanie anti-SIDA.

— Am citat din cineva. E titlul unuia dintre cele mai mari hituri ale noastre. Chiar nu știi nimic despre treaba asta, nu? E minunat. E ca și cum aș da peste un trib nedescoperit. Vino să-i cunoști pe băieți.

Văzusem deja un grup de flăcăi care stăteau cu câteva fete într-un colț, la o masă plină de sticle scumpe. De la distanță păreau destul de inofensivi. Poate nu tocmai drăguți, dar cel puțin realizați din punct de vedere profesional, ca The Osmonds, așa cum mi-i aminteam din copilărie. Mi-am dat seama că alcoolul eroda rapid această patină și scotea la iveală un strat gros de proastă creștere. Din când în când, se auzea un râs răgușit, plin de șampanie, care dădea ocol piscinei, pentru că bogații sunt mereu cu noi. (Începeți să vă întrebați de unde știu atâtea lucruri din Biblie? Nu vă mai întrebați. Mama mea vitregă, Laura – cea cu părul ciufulit și fundul mare –, face parte dintr-o sectă evanghelică, iar eu am crescut cu citate din scripturi.) Am ieșit, mi-am pus halatul de baie și l-am urmat pe Nanty. Mi-a făcut cunoștință cu Sput, Zig, Johnny și Petey. Sput își unsese coșurile cu Zitaway, aproape invizibil pentru toți, mai puțin pentru ochiul ager al lui Samper. Petey încerca să-și lase mustața să crească și avea aceeași expresie neglijentă a celorlalți, pe care am recunoscut-o ușor ca fiind expresia oamenilor ai căror mușchi faciali devin paralizați temporar de alcool.

— Petey e basistul nostru, cel mai bun în branșă. Zig e la clape, Sput la tobe. Johnny și cu mine suntem la voce. Bun, și-acum fetele. Mel, Moonshine, Lissa, ...ăă... Beate? Și Lisbeth?

Ultimele două, care arătau destul de tinere ca să fie acasă la ora aia și să-și facă temele, erau cu siguranță fete din oraș care fuseseră angajate pentru această ocazie. I-am salutat pe toți și m-am așezat la masă. Deci așa arăta o trupă

în timpul liber? Adevărat, după ce am văzut efectele îmbătrânirii din cauza alcoolului, mi-am dat seama că erau destul de tineri. Nici unul nu mi s-a părut foarte frumos, dar probabil că nici nu-și propuseseră. Arătau ca toată lumea. Chiar și așa, mai era mult până la Sunnydale. Fantoma celor de la Fothermuckers începea să se materializeze, cu câțiva păduchi lați și cu promisiunea de-a arunca resturi în piscina hotelului. Brațul tatuat al lui Petey mi-a dat o sticlă de șampanie. Am observat că nu era șampanie pentru premierile de la cursele auto, ci un efort din partea văduvei Clicquot. Doar marfă a-ntâia pentru băieți. Ei bine, mă pricepeam destul de bine la treburile de genul ăsta. Noi, cei din familia Samper, suntem veritabili cameleoni. Am luat o înghițitură mare din sticlă. Apoi încă una.

Seara a devenit din ce în ce mai încețoșată. Îmi aduc aminte de niște sticle sparte. Îmi aduc aminte de alte sticle sosind la masă, cu alte fete și alte persoane despre care am presupus că erau fani, manageri de turneu sau ceva. Am făcut baie în pielea goală. Îmi aduc aminte că am strâns-o de fund pe Mel, ca un experiment, și apoi m-am strâns și pe mine, să mă asigur că nu pățisem nimic din cauza costumului de baie. Și îmi aduc aminte că Mel a chicotit înainte să apară Nanty și să-mi spună:

— Văd că ai cunoscut-o pe nevestică.

— Nu-mi spune că ești căsătorit.

— De ce nu? Sigur, din punctul de vedere al fanilor, nu suntem. Dar în viața de zi cu zi, Mel și cu mine suntem împreună de șase ani. Ea este gurul meu.

— Aoleo, n-o fi regina veganilor?

— Prostii! a spus Mel, probabil fericită, și m-a împins din nou în apă, în timp ce eu țineam în mână o sticlă de șampanie.

Totul a continuat așa multă vreme. Odată ce au început băile în pielea goală, majoritatea oaspeților hotelului au

abandonat piscina în favoarea celor de la Freewayz și anturajului lor, așa că majoritatea zgomotelor au început să vină de pe acoperiș. Câțiva băieți robuști îmbrăcați în blugi au rămas în spate, încercând să nu se zgâiască. La un moment dat, unul dintre ei a salvat-o de la înec pe Lisbeth sau pe Beth. Hotelul Rafael era cel mai mare din oraș, obișnuit cu celebritățile care treceau pe acolo. După cum a spus Nanty, când i-ai avut oaspeți pe Mick Jagger și pe colegii lui de la Rolling Stones, ca să nu mai vorbesc de Rod Stewart, înveți să faci față. În calitatea mea de om care aduna informații, am admirat zgârie-norii din München (în special Turnul Olimpic, care marca locul spectacolului din seara următoare) sau ghidușiile de tip băi romane, cu o expresie despre care speram că era zâmbetul binevoitor al unui frate mai mare. Mă tem că la un moment dat am devenit ceea ce Nanty a numit „beat mangă".

Cândva spre dimineață, m-am împleticit până la mine în cameră și am găsit-o pe Mel în patul meu, dormind buștean.

marta

marta

31

Dragă Marja,

Telefonul tău de aseară a fost o surpriză plăcută. După cum îți spuneam, uneori când muncesc, mă întreb „De ce ei nu mă sună niciodată? De ce trebuie să fiu mereu eu cea care are inițiativa?" Dar aici nu te includ și pe tine, dragostea mea, ci doar pe bărbați, pe fratele nostru și pe tata... Bineînțeles că aveai dreptate – lucrul ăsta se întâmplă din cauză că bărbații din Voida sunt așa cum sunt și cred că telefonul e făcut numai pentru a le da ordine altora. Orice alte întrebuințări, cum ar fi telefoanele ca să întrebi de sănătate sau cele care mențin legătura între membrii familiei, sunt doar pentru femei. Fără îndoială, o imagine din filmul lui Pacini răspunde acestei tendințe: o femeie tânără într-o cămașă de noapte din mătase – probabil o contesă – într-un pat dublu, cu perne multe (nota bene: *după o noapte pasională), bârfește de dimineață cu prietenele despre impotența bărbatului ei și despre performanțele ultimului amant, iar degetele i se joacă printre cârlionții unui pudel de jucărie... O fantezie masculină, la intersecția dintre* Der Rosenkavalier *și* telefoni bianchi. *Pun pariu că asta crede în continuare tata și s-ar putea să creadă chiar și Ljuka. Incredibil.*

Dar cred că adevăratul motiv pentru care nu mă sună e mult mai ciudat. Pentru că eu sunt cea care a plecat din țară, își închipuie că i-am respins, așa că e de datoria mea să iau legătura cu ei și să-i asigur că-i iubesc în continuare. E o treabă de fată. Nu crezi? Asta explică și fobia tatei față de telefoane și mai ales față de sunatul în afara țării, când ar putea greși numărul sau ar

da peste cineva care nu vorbește limba sau chiar – o, Doamne! – cineva care nu știe cu cine are onoarea. Sincer, e al naibii de slab!

Oricum, mulțumesc pentru ultimul telefon (nu eram în pat, ci în bucătărie, reparând metronomul ăla drăguț pe care mi l-a dat tata când am plecat la Conservator și pe care Gerry s-a așezat beat, lovind una dintre cutiile mele de pe ladă). Îmi dau seama că știrile despre data intrării Voidei în Uniunea Europeană i-au dat tatei lucruri mai importante la care să se gândească decât fiicele care pleacă în străinătate să facă filme pornografice. Cred că ai dreptate. O parte din UE respectă legile puțin, altele mai mult, dar în general e birocrație peste tot. În orice caz, e evident că apetitul discreționar al familiei va trebui drămuit într-o oarecare măsură. Poate că lucrul ăsta e mai evident pentru cineva care locuiește în străinătate, ce zici? Poate că tata va trebui să se mute într-un loc ca Marbella. Sau mai bine nu, nu acolo. Se pare că e plin de mafioți ruși, jumătate dintre ei foști ofițeri KGB, pe care fără îndoială că tata îi știe din OKU.

Sunt lucruri pe care nu ți le pot spune la telefon, draga mea, și știi de ce. Pe lângă asta, îmi place să-ți trimit scrisori. În mod ciudat, mi se pare că sunt mai aproape de tine când îți scriu decât când vorbim la telefon – explică asta, dacă poți: cu siguranță că nu mă aflu în situația contesei. (Că veni vorba, am fost puțin surprinsă aseară când mi-ai spus că am vocea „dusă“. Cu siguranță, nu eram beată. Cred că are legătură cu linia telefonică de aici, din munți. Am mai observat asta.) În orice caz, ceea ce contează este că premonițiile mele încep să se adeverească: o să se întâmple ceva – sau cel puțin o să se schimbe *ceva – și mi-ar plăcea foarte mult să vii aici. Poți să folosești casa asta oricât dorești – nu m-ai „deranja“ deloc de la muncă, așa cum ai spus-o foarte drăguț. E minunat aici, liniște și civilizație. Ascultă-mă, Mari: cred sincer că va trebui să faci o pauză – mai bine mai devreme decât mai târziu. Simt din ce în ce mai mult că noi, fiicele, trebuie să ne facem singure drumul în viață, altfel vom fi tot timpul compromise.*

Ești surprinsă? Te șochează această prăpastie care se deschide între mine și familie? Eu sunt, recunosc. Simt că m-am schimbat

foarte mult de când am venit aici și numai în bine. Cine știe unde mă va conduce „cariera" mea, dacă *mă va duce undeva? Dar pentru prima dată mă simt foarte independentă – n-am fost niciodată la Moscova –, sau cel puțin am senzația că soarta e în propriile mele mâini. E un lucru înviorător. Dragă Mari, tu ești atât de talentată, încât știu că n-o să ai probleme aici. Darul tău pentru limbile străine înseamnă că o poți lua în orice direcție. Este de invidiat și nu trece o zi în care să nu mă chinui cu engleza și cu italiana, în care să nu fiu geloasă pe tine și pe ușurința ta. Sincer, singura limbă în care sunt fluentă e muzica. Cred că italiana mea începe să fie mai bună, doar că uneori am scăpări. Zilele trecute l-am întrebat pe Pacini* Cos hai fattato? *Îți închipui, după toate conversațiile cu Santoliquido în Voida, bietul de el ar face apoplexie. Așa vorbesc doar copiii: „Ce-ai mai făcutat?" Nu-i de mirare că a râs și m-a prins de mână destul de tare. S-o fi gândit că ironizam intimitatea noastră (care există, desigur, la un nivel profesionist, pentru că filmul trebuie să fie bun, dar el e* galant*). Cât despre engleza mea, cred că vorbesc ca un* dudi, *deși nu știu dacă nu cumva și Gerry sună la fel. Doar presupun, lucru pe care n-ar trebui să-l fac...*

A fost agitație mare zilele astea. Pacini s-a hotărât că voia să-mi filmeze casa pentru o scenă din film în care apăreau un pescar cu soția. Văzuse locul cu câtăva vreme în urmă și se gândise că era perfect din cauza înfățișării neîngrijite datorate trecerii timpului (la fel ca locuitoarea dinăuntru). Pe moment am spus „De ce nu?", fără să mă gândesc, dar sincer, filmările nu sunt deloc o glumă. Dacă aș fi știut cât o să dureze (3 zile), ca să nu mai vorbesc de invadarea spațiului intim și de faptul că mi-au fost date peste cap toate lucrurile personale, i-aș fi spus lui Pacini să meargă să construiască un platou. Mă rog, acum s-a terminat. Totuși, o vreme s-au auzit tot felul de zgomote afară, pentru că filmau exterioarele – n-o să-ți vină să crezi câte macarale, lumini sau cabluri, câți tehnicieni umblau peste tot cu un sandvici într-o mână și cu o șurubelniță în alta, căutând ceva de găurit. Din fericire, Gerry nu era acasă. Lipsea de aproape o săptămână, din

câte mi-am dat seama. Nu știu de ce, dar am un sentiment de neliniște legat de absența lui și mă întreb dacă nu s-a dus să se vadă cu avocații. Ți-am spus că pretinde că elicopterul lui Uki i-a speriat clientul ăla celebru? A spus că s-ar putea să „ia în calcul“ o acțiune legală. Ce om pompos – câtă zarvă face pe seama unor lucruri neînsemnate. Dar presupun că așa sunt toți. Pe lângă asta, problema reală a lui Gerry e că e plictisit (și beat, și singur) și numai cei plictisiți au timpul și energia necesare pentru a le consuma în acțiuni legale de răzbunare de pe urma cărora n-ar putea să aibă câștig de cauză. Cum spuneam, sunt destul de neliniștită, dar și fericită că n-a fost aici săptămâna asta. În primul rând, n-aș fi putut să-l țin departe de casă. Simpla prezență a marelui Pacini ar fi fost destul pentru ca Gerry să vină mereu aici, probabil cu niscai gustări bizare din bucătăria lui, pentru a-și motiva apariția. Adaugă aici filmările și tinerii tehnicieni bine făcuți, care se plimbau de colo-colo fără cămăși... Desigur, ar fi fost irezistibil pentru Gerry și alții ca el.

Ai spus din întâmplare la telefon că „m-am ajuns“; dar ascultă-mă – chiar dacă filmul va fi un succes, n-am nici o garanție că Pacini mă va folosi din nou, și oricum, câte filme poate face un om de vârsta lui? Eu am nevoie de reclame, măcar televizate, iar problema e că nimeni nu vrea să dea bani pe partituri originale, pentru că sunt mult mai scumpe. Ca să mă laud puțin, recunosc că aș putea să devin un compozitor bun. Dar dacă voi avea ocazia, e o altă problemă. Depinde de mine, presupun. Dar oricum ar fi, sunt departe de a mă fi „ajuns“.

Destul. Toată dragostea mea pentru tine, pentru familie și pentru draga de Mili – spune-i că-mi dau în fiecare seară pe păr cu grăsimea ei de gâscă. Și te rog, gândește-te serios să vii aici. (Dar nu e cazul să-i spui pe șleau tatei și nici măcar lui Uki!)

Sora ta iubitoare,
Marta

32

De ce oare i-oi fi spus surorii mele mai mici despre cariera mea care nu este la fel de roz cum crede ea, săraca, blocată într-un timp feudal, la patruzeci de kilometri de Voinograd? Acum îmi pare rău c-am făcut-o – nu numai pentru că este problema mea și nu e cazul s-o întristez, ci și pentru că adevăratul motiv e și mai puțin vesel și n-am curajul să i-l dezvălui.

Adevărul este că filmările de la mine l-au arătat pe Pacini într-o lumină total diferită – una mult mai puțin urbană și galantă. Nu e vorba că era nepoliticos, autoritar și nemilos. Prima dată mi-am dat seama de asta când m-a sunat cu o zi înainte, să-mi spună că se întâmplase ceva și că trebuia să reprogrameze lucrurile repede, ca să nu-i plătească pe oameni pentru că stăteau degeaba. Era în regulă dacă venea să filmeze la mine imediat? Sinceră să fiu, după toate schimbările de scenariu, nu mai eram sigură unde o să apară această scenă în film. Am presupus că pescarul era unul dintre oamenii care locuiau în zonă și pe care tinerii verzi încercau să-l introducă în comunitate ca să-i învețe să pescuiască prin metode tradiționale, ecologice. Casa mea trebuia să fie cea în care locuia el în sărăcie, undeva lângă plajă, fiind singurul din breaslă care mai trăia după stilul vechi de viață. Din moment ce compusesem deja o bună parte din muzică, l-am lăsat pe regizor să-și facă treaba după capul

lui, fără să încerc să înțeleg. Fără îndoială, totul avea să iasă bine la montaj. La telefon Pacini și-a cerut scuze, iar eu eram nerăbdătoare să vină la mine – de ce nu? Așa că i-am spus să vină a doua zi dimineață și să filmeze. Au sosit cu toții la ora șapte și primul lucru care s-a întâmplat a fost că Pacini s-a uitat la gardul lui Gerry și a înjurat.

— Pentru Dumnezeu! Cine a pus porcăria asta aici?

I-am explicat că aveam un vecin englez excentric și cu prieteni paranoici.

— Ei bine, trebuie să dispară, a spus el cu un ton despre care mai târziu mi-am dat seama că era vocea lui de *maestro*. Am nevoie de multe cadre sălbatice ale exteriorului și, după cum ți-am spus mai devreme, ceea ce-mi place cel mai mult la locul ăsta al tău e că n-a fost stricat și n-a fost modernizat. Gardul ăsta se potrivește ca nuca-n perete. Probabil c-o să descoperim pitici de ghips pe partea cealaltă. Trebuie dat jos. Din orice unghi aș filma, e imposibil să nu intre și el. S-a zis cu frumusețea locului.

M-am simțit puțin jignită de tonul lui. Aproape că mă învinuia.

— N-a fost ideea mea, am protestat, adăugând liniștită: Dar sunt sigură că dacă-l rogi frumos pe Gerry și-i dai oameni să-l dărâme și să-l ridice la loc după aia, problema se poate rezolva amiabil. Să mă duc să-l caut?

Dar când m-am dus la el, am constatat că plecase. Geamurile erau închise și mașina nu se găsea între copaci, acolo unde o ținea. M-am întors la Pacini și i-am spus. În loc să zică flegmatic „*Che peccato*, o să trebuiască să ne întoarcem când o să fie acasă“, a început pur și simplu să le ordone oamenilor să înceapă să dărâme gardul.

— Te rog, Piero, nu poți face asta, am spus, punându-i mâna pe braț. Nu poți pur și simplu să dărâmi gardul cuiva fără să-l întrebi.

M-a bătut uşor pe mână, probabil încercând să mă liniştească, dar sugerând că ar trebui să nu mă bag.

— Stai liniştită, a spus el. N-o să-l dărâmăm, cum ai spus. N-o să distrugem nimic. O să-l dăm jos intact, o să filmăm exterioarele şi apoi o să-l punem la loc, aşa cum e acum. Vecinul tău englez nici n-o să-şi dea seama, te asigur. Dar fiecare zi de întârziere înseamnă să depăşim bugetul. S-ar putea ca omul tău să fie plecat luni de zile.

În fața acestei răceli şi fermități regizorale, nu puteam face nimic, în afară de o scenă – ultimul lucru pe care l-aş fi făcut de față cu Piero Pacini. Aşa că, gândindu-mă la viitoarea mea carieră, m-am dus în casă şi am început să ascund lucrurile nepotrivite, cum ar fi computerul, orga electronică şi linia audio. Pacini m-a ajutat, arătându-mi unghiurile din care dorea să le filmeze. Am fost surprinsă să văd câtă mobilă trebuia mutată sau ascunsă pentru ca el să fie satisfăcut. În tot acest timp, de afară se auzeau sunete sugestive şi, uitându-mă pe fereastră, am văzut cum gardul lui Gerry era pus la pământ cu forța. Erau nişte sunete care nu arătau deloc că gardul ar rămâne intact. Am descoperit câteva măscări noi pentru mine – bărbații erau, evident, din Toscana –, esența fiind că Madona nu era foarte populară pentru că îşi pierduse virginitatea în fața unor animale de curte, iar Gerry cel absent pentru că nu folosise un ciocan normal, ci unul electric. În momentul în care am ieşit să mă uit mai bine, răul fusese deja făcut, iar gardul era la pământ. De fapt, arăta imposibil de reconstituit. Cu toate acestea, s-a stabilit că fusese vina lui Gerry, care pusese prea multe sârme între panouri. Cât despre pari, aceştia fuseseră pur şi simplu scoşi din pământ cu funii ataşate de o platformă hidraulică folosită pentru scenele aeriene. Au venit cu ciment pe care l-au turnat la un capăt, făcând nişte găuri care acum erau astupate cu pământ. O oră mai târziu, cu toate panourile ascunse în spatele unor tufişuri, nu ți-ai fi

dat seama că acolo fusese un gard. Am avut un sentiment de milă pentru Gerry și pentru toată munca depusă, ca să nu mai spun că fusese cât pe-aci să se autocrucifice.

— Un foc de primă mână, a spus un tehnician, uitându-se la tufișuri și, sperând, probabil, că o să văd partea bună a lucrurilor. N-o să aveți probleme să aprindeți focul la iarnă. Nu poți sta iarna aici fără să faci un foc mare. Pe lângă asta, focul ține de urât. Cu toții avem nevoie de ceva care să ne încălzească, a mai zis el și apoi a rânjit.

Restul zilei a trecut cu filmările exterioarelor, din orice unghi și de la orice înălțime. Apoi au repetat figura când a apus soarele. Spre seară, Pacini se îmblânzise și chiar a băut cu mine un pahar sau două de Fernet Branca, în timp ce oamenii își strângeau lucrurile.

— Foarte satisfăcător, a spus el. Avem toate cadrele care ne trebuie. Mâine o să începem înăuntru. O să aduc actorii, pe pescar și pe soția lui. Ți-aș fi recunoscător, draga mea, dacă ai dormi în cămăruța aia a ta. În orice caz, nu în dormitor. Scenografii aproape că au terminat aici.

Lucrul acesta suna amenințător. În timpul zilei, nu-mi găsisem locul și mă simțisem intimidată în propria mea casă, lovindu-mă de străini care se frecau de mine, urcând și coborînd scările cu tot felul de boccele misterioase. Mi-am petrecut cea mai mare parte a timpului afară, când aici, când acolo, mereu în drumul cuiva. De câteva ori m-am gândit că ar fi mai bine să plec și să-i las acolo. Dar am simțit prostește că era de datoria mea să rămân. La sfârșitul zilei nu mi-am dat seama când a trecut timpul, dar a trecut repede, iar oamenii ăia mă obosiseră și-mi dăduseră o durere de cap groaznică. Dumnezeu știe ce făcuseră casei.

M-am dus sus pregătită să fiu surprinsă, dar nu oripilată. În timpul zilei dormitorul îmbătrânise, probabil la fel ca stăpâna lui, cu șaptezeci de ani. Patul meu matrimonial în stil țărănesc, pe care Pacini îl admirase atât de mult, era încă

acolo, dar așternuturile fuseseră înlocuite cu o cuvertură care arăta și mirosea ca un imens sac de dormit din pânză plin cu alge. Geamurile fuseseră scoase și se vedeau bucăți de tencuială ici-colo. Pânzele de păianjen se unduiau încet pe grinzi în briza ferestrelor fără geamuri. Oare chiar atât de multe lăsasem? La o privire mai atentă, acestea păreau și ele de recuzită, pulverizate probabil dintr-o cutie cu aerosoli. Toate covoarele mele frumoase fuseseră scoase și înlocuite cu rogojini din paie. Podeaua era din gresie crăpată. Aș fi spus că această cameră goală n-ar fi putut fi locuită decât de niște adolescenți hipioți sau de un urs care hiberna în stațiunile noastre montane din pădurile din Vilpi.

— Nu-ți face griji, Marta, a spus Pacini când am coborât, arătând probabil ca un proprietar pe timp de război care tocmai descoperise ce însemna să ți se rechiziționeze casa pentru armată, în timp ce se aștepta de la el să zâmbească patriotic. E numai pentru o zi sau două. O să plecăm vineri. Ai răbdare, totul o să fie pus la loc exact cum era.

Singurul avantaj la care mă gândeam era că s-ar putea să am parte de niște îmbunătățiri ale casei pe gratis. Așa cum urmau să înlăture pânzele de păianjen puse de ei, tot așa puteau să le dea jos pe ale mele. Altfel, era de netolerat. După ce trupa a coborât dealul, am găsit niște pâine și niște *shonka* și am luat o cină tăcută. În noaptea aceea am dormit liniștită pe canapeaua din bucătărie, lângă o grămadă mirositoare de plase de pescuit. Nu-mi dădeam seama de ce un pescar, indiferent cât de sărac ar fi, trebuia să-și țină plasele în bucătărie, iar asta nu era singurul fapt pe care nu-l înțelegeam. Unicul lucru care mi-a devenit clar pe la trei noaptea a fost că nu eram prea dornică să mai scriu muzică de film.

Gândul ăsta m-a ținut trează până la răsărit, când întunericul a început să se destrame treptat. La naiba. M-am ridicat țeapănă de pe canapea, am reușit să trec peste toate

plasele și am făcut o cafea îndeajuns de tare pentru a opri și inima unui luptător Bunki. Începusem să mă prind care era neajunsul formulei „marea lovitură“. Marea mea lovitură a început când Pacini a văzut *Vauli Mitronovsk* și m-a făcut să vin în Alpii Apuani, unde am fost nevoită să dorm într-o bucătărie care arăta mai mult ca o cală, pentru că în dormitor nu aveam voie. Și după ce se vor termina toate astea? Trebuie să dai mari lovituri întruna, dacă vrei să ai parte de o carieră strălucită. Mi-am dat seama că va trebui să-mi iau soarta în propriile mâini. Dacă rămâneam alături de Pacini, trebuia să profit cumva. Am presupus că dacă *Arrazzato* avea să fie un mare succes, numele meu avea să fie cunoscut în toată lumea, mai ales dacă luam un Oscar sau două. În caz că eșuam (și era destul de probabil), măcar era un *succès d'estime* și fanii aveau să discute la festivalurile numite după Pacini. Dar mie asta nu avea să-mi aducă nimic bun.

Ibricul de cafea era gol, cana mea, la fel. Stăteam afară, pe răcoare, și inima îmi zvâcnea în urechi. Cu siguranță, era mai puternică decât a unui luptător Bunki. Se poate să fi ajutat și faptul că pusesem Fernet Branca în cafea. Mă uitam la o pereche de ulii șoricari care stăteau și priveau răsăritul soarelui. Și chiar atunci s-a auzit zgomotul tot mai puternic al unui convoi de mașini care urcau dinspre Casoli.

33

a doua zi de filmare a fost aproape la fel ca prima, iar a treia, și mai și. Pacini a adus cu el un bărbat musculos de vreo treizeci de ani, care părea să conducă tiruri în viața de zi cu zi, și o fată de optsprezece ani, care ar fi putut să facă autostopul cu ele. Aceștia erau Franco, pescarul, și tânăra lui soție. În orele care s-au scurs cu machiatul și îmbrăcatul lor, o parte din unitatea de filmare a montat echipamentul în dormitorul meu și s-a asigurat că luminile erau în regulă. Între timp, Pacini a ascultat încontinuu un CD cu muzica pe care o scrisesem pentru film.

— Atmosfera, a spus el. E vitală. Nu pot lucra fără muzică, iar partitura ta este excepțională, Marta, draga mea. De fiecare dată când o ascult, parcă văd scenele pe care trebuie să le filmez și totul până la cel mai mic detaliu. Știi, e cea mai bună muzică din toate filmele mele. Sincer. Acum trebuie să fac în așa fel încât imaginile pe care le creăm să reflecte ceea ce am în minte și în inimă.

Și-a dus mâna în zona gâtului.

— Dar muzica ta e minunată. Îl auzi pe tehnicianul ăla cum fluieră? E vrăjit fără să-și dea seama. Ești un geniu.

Era imposibil să nu te înmoi în fața laudelor lui, bineînțeles, lucru pe care Pacini îl știa prea bine. Înțelesese că fusesem supărată pentru dărâmarea gardului lui Gerry și pentru mizeria din casă. Chiar și așa însă, cred că era sincer.

Muzica însemna foarte mult pentru el (și credeți-mă că îmi dau seama de falșii entuziaști care nu deosebeau notele).

Azi i-am urat *buon lavoro* și m-am dus afară sub copaci, cu un scaun și o carte. Era ciudat să mă uit în sus, spre fereastra dormitorului meu, ziua, și să văd siluetele oamenilor. Era ca și cum ar fi filmat scene cenzurate din propria mea viață, înainte de-a fi apucat să le trăiesc. Erau episoade secrete, care aveau să rămână așa pentru mine, putând fi văzute numai de străini.

Spre miezul zilei, am auzit un sunet cunoscut și a apărut Filippo în mașina lui roșie, cu un nor de praf în spate. Nu venise cu o zi înainte, așa că m-am bucurat să-l văd. Din interiorul strâmt al mașinii a scos un coș din răchită. A montat o masă pliantă între copaci, a pus o față de masă și deasupra un prânz superb, alături de niște sticle reci. Pur și simplu nu-mi dădeam seama cât din toată treaba asta era din ordinul lui Pacini sau dacă așa era el în general. În orice caz, nu aveam de gând să mă plâng, mai ales când vedeam ce mâncare proastă li se servea membrilor echipei din fundul unei rulote albe. Cei doi actori au apărut și au început să mănânce paste din farfurii de plastic. Fata care juca rolul Barbarei și al cărei machiaj făcut cu grijă o făcea să pară de-a dreptul înrourată purta niște haine ponosite. Presupusul ei soț avea pantaloni din bumbac ridicați până la genunchi și o vestă jerpelită sub care i se vedea torsul gol. Pielea lui era acum cu câteva nuanțe mai închisă, căci omul reușise să se bronzeze la mine în bucătărie. Părul încâlcit avea și el niște nuanțe de blond, de parcă ar fi fost decolorat de la soare și de la apa de mare. Pentru mine, cei doi erau foarte falși, ceea ce observasem și pe platourile de filmare de la *Vauli M.* Întotdeauna am avut problema asta cu actorii de film și de teatru. Undeva în adâncul sufletului, știam că nu cred în ei. Nimeni nu aude muzica la fel de bine ca acela care a compus-o, iar recreările vizuale

ale dramelor imaginare au ceva în neregulă. Acest lucru se întâmplă mai ales când e vorba de scene istorice. Îmi aduc aminte de actorii din *Vauli M.* în afara platoului, mâncând în sala de mese. Era o cantină plină cu oameni din secolul optsprezece, dar care erau în mod evident oameni din secolul douăzeci, îmbrăcați în costume de secol optsprezece. Aveau o statură nepotrivită, gesturi greșite, mâncau greșit și, când terminau, se ridicau și mergeau aiurea. De unde îți dădeai seama? Pur și simplu știai. Fără îndoială că actorii din secolul optsprezece erau la fel când încercau să joace personaje din piesele lui Shakespeare, cu două secole mai devreme. M-am trezit întrebându-mă cum se aștepta Pacini să fie jucat rolul lui Franco.

El, Filippo și cu mine am terminat de mâncat minunatul prânz rece (vinetele prăjite în puțin ulei, cu usturoi și sos pesto au fost cele mai bune), iar ei au intrat din nou să filmeze. Am luat un scenariu și am încercat să identific scena pe care-o filmau. Era o pagină a cărei numerotare arăta că fusese adăugată față de scenariul inițial pe care lucrasem eu.

Interior/dormitor. Noapte.

FRANCO (*intră*): O, Doamne, Barbara. Ce fel de viață e asta? Iar n-am prins aproape nimic. Navele alea comerciale o să ne-ngroape.

BARB: Ai dreptate, dragul meu. Politicienii – pfui! – sunt împotriva noastră. Ce le pasă lor de cei mici?

FRANCO: Or fi ei mici, dar nu atât de neputincioși cum le place lor să creadă.

BARB: Dragul meu, marea ne învață să nu ne dăm bătuți. La fel ca o femeie, e plină de secrete.

FRANCO: Și la fel ca o femeie, îl face pe bărbat să nu mai aibă tihnă până nu le descoperă.

BARB: Vino-ncoace și vezi dacă am vreun secret față de tine.

FRANCO: Draga mea, nu ți-am promis un țipar în seara asta, un țipar mare? Măcar atât pot să-ți dau.

BARB: Ah, Franco.

Din fericire, dialogul era tăiat cu o linie diagonală, dar nu mi-am dat seama ce fusese pus în locul lui. M-am întrebat dacă voiam cu adevărat să știu. Privirea pe care am aruncat-o pe scenariu a fost suficientă pentru a-mi aminti cât de proaste erau majoritatea scenariilor, chiar și cel al unui film de Piero Pacini. Nu voiam nici să-mi aduc aminte că toată cariera mea depindea de succesul lui *Arrazzato.* Am încercat să urc și să-l întreb pe marele regizor dacă mă puteam strecura într-un colț al dormitorului meu, ca să asist la filmarea scenei, dar am fost oprită de un băiat corpolent, îmbrăcat cu niște blugi prespălați. Stătea pe scări, cu multe cabluri trecând pe lângă el, și citea o revistă cu Mickey Mouse: *Topolino, aventurile unui rozător.* Din spatele lui, dincolo de o ușă închisă, se auzea muzica pe care o compusesem pentru o scenă amoroasă de pe plajă.

— Nu puteți urca. Îmi pare rău, domnișoară.

— Dar e casa *mea.*

— Știu, a spus tânărul jenat, dar maestrul a spus „nu". Nu e loc. Sincer. Deja sunt înghesuiți ca sardinele. E cald al naibii. Vă e mai bine aici.

Așa că m-am retras și m-am întors la cartea mea și la ce rămăsese din una dintre sticlele care stăteau la răcit. Următoarea dată când m-am uitat, am văzut că fereastra dormitorului meu fusese pusă la loc și închisă, probabil pentru o

scenă nocturnă. Dar nu mă puteam concentra. A apărut o imagine a tatei, care îmi cerea să știu exact ce scenă se filma în dormitorul meu, și nu i-am putut răspunde. „E pornografie!“ a spus fantoma amenințătoare. „Ce-o fi fost în capul tău, proasto? Una dintre fiicele mele să permită un asemenea lucru în propriul ei dormitor! O rușine!“

Nu. Nu. Nu era nimic de genul ăsta. Mi-am amintit că personajul Franco era liniștit, avea ceva din misterul oceanului și era plin de respect față de mare, leagănul imprevizibil, dar îmbelșugat al vieții. Ca o ironie, el și tânăra lui soție reprezentau exact tradiția muncii în aer liber pe care fasciștii o veneraseră cândva și pe care o ridicaseră la rangul de ideal. Totuși, nu existau telefoane albe în coliba lor, ci doar căldura unei soții cumsecade și odihna binemeritată după o zi de muncă cinstită. Era destul pentru a te face să vomiți, dar nu se compara cu greața pe care ar fi putut-o provoca scena cu țiparul mare.

Așa că m-am așezat și am căzut pe gânduri, tristă din cauza suspiciunilor mele, uimită de faptul că ele ar putea măsura o prăpastie care se căscase cu adevărat între speranțele legate de cariera mea și ceea ce se întâmpla la mine în dormitor. Filmarea trebuie să fi decurs bine, în orice caz, pentru că la ora cinci terminaseră și împachetau. Cei doi actori mi-au folosit baia pentru a se demachia și au plecat în scurt timp cu una dintre mașini. Din toată casa se auzeau mobilele mutate și instaurarea ordinii. Doi bărbați au ieșit cu salteaua din pânză de sac și alți doi cu plasele de pescuit.

Pacini și Filippo au stat cu mine la masă pentru a bea un pahar. Mi-am spus că marele regizor arăta obosit, dar când am zis-o cu voce tare, a negat și mi-a spus cât de bine mersese filmarea.

— Trebuie să vezi unele scene. O să fac o selecție și o să ți-o trimit pe un disc. Până la urmă, e casa ta. Și-mi cer scuze încă o dată pentru toată dezordinea, a adăugat el.

Era evident că vechea lui galanterie revenise, întărită și de vacanța scurtă.

— Ai fost extrem de răbdătoare și de înțelegătoare, Marta. Acum, din păcate, eu și Filippo trebuie să ajungem la Roma în seara asta. Într-o oră, mai exact. Am cerut să fim luați de-aici. Cred că o să fim plecați trei sau patru zile. Bancherii ăștia. Nu-ți dai seama câte probleme apar când faci un film, draga mea. Absolut îngrozitor. Ia zi, poate Filippo să-și lase mașinuța aici până se întoarce?

— Continuă, tată, a spus fiul răbdător.

— Merge cu testosteron, nu cu benzină, a continuat Pacini senior netulburat.

— E incredibil de rapidă, am intervenit prostește. Oricum, scuză-mă că întreb, dar cum rămâne cu casa? Mă refer la bucățile de tencuială de pe pereți, la pânzele de păianjen și – Dumnezeule – la gard. Uitasem complet. Cum rămâne cu gardul lui Gerry?

— Băieții au promis să lase locul cât se poate de curat, dacă nu te deranjează să mai stai așa o noapte. Știu că înțelegi, o *persona squisita* ca tine. Așa că le-am spus să vină mâine la prima oră și să pună totul în ordine, inclusiv gardul.

— Mă rog, am spus neîncrezătoare. Bine, doar că Gerry ar putea...

Dar chiar în momentul acela, de după munți, cu un zgomot puternic, elicopterul alb cu albastru pe care-l văzusem o dată aducându-l pe Piero la Studiourile Pisorno a apărut, a încetinit și a aterizat încet pe pajiștea din spatele casei mele.

După ce a decolat din nou și s-a îndreptat spre vale, am aruncat o privire asupra casei mele răvășite. Deși era nevoie de câteva zile până să ajungă din nou la mizeria în care mă simțeam confortabil, puteam să trăiesc și așa. Măcar patul fusese făcut la loc, deși camera mirosea de parcă ar fi fost sub un pod, la reflux. Bărbații, care evident că nu mai aveau

chef de treabă în ziua aceea, au început să plece în rulotele lor, iar cel pe care l-am luat drept șeful de echipă m-a asigurat că se vor întoarce a doua zi dimineață.

— Cu destui oameni, sper?

— *Si, si*, destui oameni, a spus el și mi-a făcut cu ochiul.

Dar acest lucru nu m-a făcut să fiu mai relaxată.

34

A fost o ușurare să intru din nou în posesia casei mele, chiar dacă locul arăta în continuare de parcă ar fi fost ocupat de extratereștri. Din punctul ăsta de vedere, mi-a adus puțin aminte de Voida după ce plecaseră rușii. În special baia arăta ca scena unei crime, plină peste tot de dâre de vopsea maro. Era probabil prea mult să mă aștept ca actorii să aibă bun-simț, dacă acest lucru nu li se cerea în scenariu, așa că m-am apucat să curăț.

Spre surprinderea mea, a doua zi dimineață a venit o dubă cu un șef și trei ajutoare care, sub ochiul meu de proprietară, au început să umple găurile făcute artistic în peretele dormitorului. Au adus și un aspirator foarte mare, cu care au făcut curățenie la etaj și care a înghițit pânzele de păianjen – atât pe cele adevărate, cât și pe cele false. După două ore de șmotru, casa mea arăta, sinceră să fiu, mai curată decât fusese vreodată de când începusem să stau în ea, dar nu aveam de gând să spun asta. Le-am făcut în schimb o cafea băieților și i-am rugat să-și adune energiile și să se apuce să pună gardul la loc.

— Țineți minte ce a promis *il maestro*, le-am spus. „Englezul nici n-o să-și dea seama de diferență." Astea au fost cuvintele lui.

— E o prostie să promiți ceva care contravine legilor fizicii, a observat șeful, evident plictisit de meseria lui.

L-am văzut imediat după aceea pe el și pe ajutoarele lui încercând să disloce cimentul de la capetele gardului. După multă muncă, au reușit să scoată ce era mai greu și, ieșind afară, am văzut că lemnul gardului era plin de cuie. Șeful și-a aruncat dezgustat ciocanul.

— Nenorocitul a umplut lemnul de cuie, ca să poată prinde cimentul de ceva. O să dureze o lună. Sunt douăzeci și unu de chestii din astea.

— Atunci mai bine trimiteți pe cineva să ia altele noi.

— N-am aprobare să cheltuiesc bani.

— Aprobarea o să fie problema mea, voi doar luați altele. Trece-le în contul de la Studioul Pisorno, nu-mi pasă. Și repede.

Reușind să pară atât supărat, cât și speriat, șeful s-a urcat în dubă, lăsându-și doi dintre oameni să strângă panourile de gard. Nu pot spune dacă tonul meu categoric venise din teama că Gerry s-a putea întoarce brusc sau din cauză că eram fata tatei. Am descoperit că nu mă mai gândeam la Gerry ca la un străin *dudi*, ci mai degrabă ca la un aliat din zilele bune în care ne înțelegeam ca vecini, acum o săptămână, văzând în el o altă victimă a lui Pacini. Conform tradiției, unul dintre eroii noștri naționali, un student din Voida, se așezase în '67 în fața tancurilor rusești și trebuise să fie rulat ca o bucată de cocă pentru a încăpea în sicriu. Asta înainte să mă nasc eu, bineînțeles. Începeam să mă gândesc că aceeași soartă crudă ar fi putut aștepta pe oricine ar fi stat în calea lui Pacini când făcea un film. Era un caz de forță majoră. Totuși, viața nu era dreaptă și eram sigură că Gerry avea să dea vina pe mine. Amintirile mele despre săracul Pavel Taneev de la Conservatorul din Moscova nu prea mă ajutau cu nimic. Răutatea este pentru *dudi* la fel cum e mieunatul pentru pisici.

La cum arătau, panourile lui Gerry ar fi putut fi și ele victimele unui tanc sovietic. Când au fost ridicate, semănau

cu nişte paralelograme fierte, cu colţurile îndoite şi cu crăpături albe. Bărbaţii au meşterit la ele cu uneltele de dulgherie, încercând să pună cap la cap ceva. I-am lăsat în pace şi m-am retras înăuntru cu presimţiri dintre cele mai rele.

Acestea au început să se adeverească o oră mai târziu. Şeful s-a întors şi a anunţat că panourile trebuiau livrate cu camionul. Dar a mai rămas o problemă importantă, şi anume unde aveau să le pună când soseau? Găurile din pământ fuseseră atât de bine camuflate pentru filmare, încât nu mai exista nici o urmă a locului unde fusese gardul. Ştiam unde se termina lotul meu? Bineînţeles că nu, i-am spus şefului.

I-am trimis pe oameni acasă şi i-am scris un e-mail lui Piero Pacini. În momentul ăla nu credeam că o să aibă vreun efect, cu atât mai puţin în timp util. Munca mea în calitate de compozitor se cam terminase. Fusesem chiar plătită în mare parte. Nu mai aveam nici un argument. Dar oare binecuvântatul Fernet Branca n-a fost inventat pentru aceste momente de depresie şi de reflecţie? Din fericire, nu eram ca bietul Gerry, care se refugia mereu în sticla verzuie. Însă în timp ce el era interesat mai mult de conţinutul alcoolic al băuturii, eu am băut paharul din cauza beneficiilor date de plante. Pelinul, genţiana, chinina şi virnanţul au devenit esenţa amărăciunii care acum o completa pe a mea. Băutura avea ceva liniştitor. Nu înţelegem niciodată proprietăţile misterioase ale plantelor. Au puteri curative şi pot îmbunătăţi starea de spirit, la fel ca „mirtul călugărilor“ pe care vânătorii de la mine din ţară îl pun în *galasia*. Acum chiar e amar. Dar trebuie să mai aibă ceva, din moment ce am auzit că anul trecut un bărbat de nouăzeci şi şapte de ani a devenit tată sub influenţa băuturii – o poveste care m-a făcut să mă întreb dacă mama fusese trează cu adevărat. Mi-e ruşine să recunosc că m-am trezit chicotind niţel când m-am gândit ce efect ar putea să aibă *galasia* asupra lui Gerry.

gerald

35

Nimic nu se compară cu senzația pe care o ai când te întorci acasă după o călătorie reușită. Simpla vedere a aeroportului din Pisa într-o oglindă retrovizoare e motiv de bucurie. Chiar dacă am zburat de la München cu o companie aeriană mult mai bună decât Ryanair, tot am avut parte de ritualurile umilitoare, când am fost cercetat și procesat înainte de-a fi condus pe unul dintre coridoarele cu mochete urâte ale companiei, alături de călătorii îmbrăcați văratic și neliniștiți.

Fericit, intru în Toyota mea și mă îndrept spre munți, gândindu-mă că experiența din München a fost destul de ciudată. Nu pot spune că mi-a plăcut ultimul concert al celor de la Freewayz, din Olympiahalle. Pentru că nu mai fusesem niciodată la un concert al unei trupe de băieți, presupun că am fost luat prin surprindere de asaltul acustic. Chiar și așa, n-ar fi trebuit să-mi fac griji. Țipetele publicului erau mai puternice decât muzica, un lucru cu adevărat oportun. Din când în când, cuvintele lui Nanty se ridicau peste extazul publicului juvenil – „...O să ne fie dor de voi", „Vă pupăm..."–, dar asta a fost tot. Nu mă așteptasem la Rossini, dar recunosc că am fost surprins de lipsa fie și a unei melodii memorabile. În mod evident, nu era vorba de muzică; era vorba de celebritate, care nu cere nici un fel de talent. Plictiseala m-a obligat să încep procesul lung și dureros de

a-mi face loc spre cea mai apropiată ieșire. Printre miile de adolescenți, am zărit un bărbat înalt, care părea pentru toată lumea un fel de Christopher Lee jucându-l pe contele Dracula. Purta o uniformă de prim-ajutor cu emblema Crucii Roșii pe mână: nu era cel mai liniștitor lucru pe care l-ar fi văzut o tânără tocmai trezită din leșin, dar ca punct de reper era minunat. Am continuat să mă îndrept spre el, pe podeaua pisată de tropăitul publicului. În momentul când am ajuns la el, mi-am tras sufletul și m-am uitat în spate în arena imensă, spre scena unde Nanty, în hainele tinerești ale lui Brill, scotea tot felul de sunete, clătinându-și coama blondă. Era uimitor: cu perucă și machiat, reușea să arate de cincisprezece ani. Mi-am dat brusc seama că cei din public îl credeau unul de-ai lor. Zig, Sput, Petey și Johnny se bâțâiau gălăgios de colo-colo. La cum cântau, toba putea să fie din carton, iar chitarele să aibă corzi de sfoară. Cinicului din mine i se părea că totul putea fi mimat, cu băieții defilând, în tămbălăul ăla infernal, în fața unor fete prepubere și făcând playback cu ajutorul unor microfoane de decor. Dar totul arăta foarte bine, iar ei erau foarte populari, fără îndoială.

Odată ce am ajuns în hol, mi-am dat seama că țipetele mă surziseră – și asta numai după trei piese. Totuși, mi-am făcut datoria și i-am văzut pe băieți în acțiune. Ei bine... dar probabil că sunteți mult mai curioși în legătură cu scena care-a avut loc în camera din hotelul Rafael, îmi dau seama. Vă gândiți la momentul când am coborât de pe acoperiș, spre dimineață, și am găsit-o pe Mel, soția lui Nanty, dormind la mine în pat? Ei bine, și eu sunt curios. Adevărul este că nu-mi mai aduc aminte de nimic, doar că ne-am trezit amândoi la ora zece cu o durere cumplită de cap. Cum intrase la mine în cameră? Îi dădusem cheile? Oare Nanty nu se supăra? Nu cumva chiar el aranjase asta? Cine putea ști?

Dar am învățat de mult că nu trebuie să pun astfel de întrebări. În calitate de alter ego literar al lui Luc Bailey, am învățat multe despre ce trebuie să faci când te trezești alături de o mulțime de petrecăreți. V-aș fi spus toate astea mai devreme, dar nu știam dacă sunteți pregătiți. Deși uneori mă plâng de meseria mea, trebuie să recunosc că, în calitate de biograf al celebrităților, văd anumite lucruri pe care în mod normal nu le-aș observa.

Vine ieșirea de pe autostradă, Gerry, dacă vrei să te concentrezi de data asta... Excelent. Piscurile familiare din Monte Prana și Monte Matanna se văd foarte bine pe geam.

Nanty a mai stat la München două zile după concert și mi-am dat seama ce fel de carte își dorea. Bătrânul Frankie nu fusese departe de adevăr: era vorba de sindromul McCartney. Omul are deja faimă, dar vrea mult mai mult decât atât. Vrea respect pentru arta lui, pentru opiniile lui, pentru *filozofia* lui. Aici cred că lipsa mea de încredere s-a văzut și Nanty s-a simțit obligat să-mi explice. Sincer, e un lucru atât de groaznic, încât te emoționează. „Filozofia" pentru el nu-l reprezintă pe răposatul domn Hegel scriindu-și ultimul bestseller, *Fenomenologia spiritului,* și spunând „Cel care nu e tată nu e bărbat." Pentru Nanty, la fel ca pentru majoritatea oamenilor de afaceri, „filozofia" e ceva care face parte din imaginea publică a unei firme. E plină de obiective, scopuri și misiuni, cu câteva mottouri pentru a adăuga adâncime. Să spui că o banalitate gen „Clientul are întotdeauna dreptate" sau „Aspirăm să fim întotdeauna pe culmile designului inovativ" este filozofie e puțin cam... nu, e exact ca și cum ai spune că zgomotele celor de la Freewayz sunt muzică.

De ce ar trebui să fiu atins de asta, în loc să intru într-o spirală depresivă din care n-aș mai avea mari speranțe de ieșire? În clipa asta, arunc o privire pe bancheta din spate, unde zornăie provizia proaspătă de sticle de Fernet Branca.

Nu sunt sigur că „atins“ e cuvântul potrivit. „Intrigat“ ar fi mai bine. Sunt intrigat ca scriitor de personajul mixt Nanty-Brill, băiatul chel care este pe jumătate cinic, pe jumătate mistic, pe jumătate om de afaceri activ și pe jumătate participant la orgii – patru jumătăți care-l fac să fie doi oameni. Când s-a pornit să vorbească despre trupele de băieți ca afacere, a început inconștient să aibă un limbaj de afaceri și semăna cu unul dintre acei bărbați îmbrăcați în costum pe care-i auzi în baruri vorbind despre tot felul de nimicuri profesionale ambalate în clișee. Îmi aduc aminte de poveștile pe care le-am auzit despre latura ascunsă a lui Mick Jagger, care discuta despre investiții cu bancherii lui elvețieni într-un fel care coexista în mod ciudat cu rebelul din Stones, cu raziile poliției, cu condamnările minore pentru posesie de droguri și condamnările șterse pentru că Mick era cu sora reginei Angliei în acel moment. Dar ăsta e showbizul: show mult și biz fără milă.

Pe de altă parte, rezumatul copilăriei lui Nanty în Harpenden aproape că m-a emoționat. S-a dovedit că până la urmă noi doi aveam ceva în comun. Mama lui murise când el era mic și s-a trezit, la fel ca mine, cu o mamă vitregă de care nu i-a plăcut la început. Spre deosebire de a mea, mama lui a încercat să-l seducă pe când el avea treisprezece ani, făcându-l să fugă de acasă timp de șase luni și de atunci, de fiecare dată când vorbea despre ea, îi spunea „mama-curvă“. De ce s-a întors acasă? Din cauza lui Julie, surioara lui, care avea sindromul Down și la care ținea foarte mult.

— Indiferent ce se întâmplă, lui Julie n-o să-i lipsească nimic, mi-a spus Nanty, cu satisfacția unui om care făcuse fără îndoială un lucru bun. M-am asigurat că are mai mult decât îi trebuie.

— Inclusiv trei bucăți de cromozom 21, a fost cât pe-aci să spun, dar m-am abținut.

Celebra *delicatezza* a lui Samper. Dar erau vești minunate. O soră cu sindromul Down, o mamă moartă, alopecie de la douăzeci de ani și o ciomăgeală la Universitatea din Hampton: viața lui Nanty fusese îndeajuns de înfricoșătoare pentru o biografie pop. Era un contrast înviorător față de toți acei alergători, schiori și piloți care nu aveau decât o singură dimensiune. Cu câteva manipulări abile din partea mea (cum ar fi aiurelile New Age și OZN-urile), personajul lui Nanty putea să aibă miză. Mi-a explicat că vedea cartea ca pe o parte, ce-i drept vitală, din campania vieții lui. I-am spus că era timpul să înceapă să lucreze și la celelalte părți. Avea nevoie de niște prieteni cu influență în lumea artelor serioase, pe care să-i invite la petrecerile din avionul personal sau cărora să le dea bilete la Glyndebourne. De asemenea, trebuia să se afle că lucra la un proiect personal major. Ce-i plăcea? Pictura? Sculptura? Arhitectura? Muzica? Evident, mai erau și proiectele de prestigiu la scară națională, cum ar fi varianta lui Sam Wanamaker a Teatrului Globe al lui Shakespeare, creată din stejar și stuf. S-a gândit un moment.

— Stonehenge! a spus el. Asta e! Recreat exact ca la început, cu toate detaliile și de două ori mai mare, ca să poată fi văzut din aer. Dar – și fii atent aici, Gerry – îl facem în așa fel încât să coincidă cu cerul, așa cum arată azi. Stelele s-au mai schimbat, mi-a explicat el vag. Îl aducem la zi și-i învățăm pe oameni cum să-l folosească pe post de observator astronomic.

— Aha, asta vrei. Să nu uităm filmul. Amintește-ți de David Bowie în *Omul care a căzut pe pământ*. S-ar putea să fii chiar un actor bun, Nanty. Un regizor capabil ar putea să-ți îmbunătățească performanțele.

— Da, s-ar putea. Întotdeauna m-am gândit să fac un film... Sau poate ceva legat de muzică? Știi tu, muzica mare.

— *Missa Harpendensis?* Cor dublu, orgi, orchestră, o trupă rock, ceva electronic. Sau ce ai spune de un *Recviem SIDA*? Aceleași instrumente, dar de data asta și bongos. Dimensiunea africană, știi tu.

— Da, ideea stă în picioare. Sau... sau poate ceva mai democratic. Ce-ai spune dacă oamenii obișnuiți ar avea parte de râs? O zonă de amuzament în Hyde Park, ceva de genul ăsta.

— Ai putea să-i spui Târg pentru oamenii obișnuiți.[1]

— Exact, și trupa ar putea să facă muzica.

M-am uitat la el cu regret.

— Nanty, trebuie să-ți spun că dacă spectacolul Freewayz a fost reprezentativ pentru voi, atunci aveți mare nevoie de talent creativ, din punct de vedere muzical. Scopul tău e să devii iubit, nu uita. Trebuie să fii păstrat cu evlavie în inima națiunii. N-o să poți face asta cu piesele Plăcintei Extraterestre, în orice caz, nu dacă o să sune ca alea pe care le-am auzit la München.

— Copiilor le place, a spus el, apărându-se.

— Cu siguranță, și într-un fel e foarte bine, Nanty, nu mă înțelege greșit, am dres eu busuiocul. Dar ca să devii un monument național, copiii ăștia o să trebuiască să te asculte și când o să aibă patruzeci de ani. Trebuie să-ți dorești să ajungi un clasic. Să scrii muzică bună de pus în magazinul Harrods peste douăzeci de ani. Și pentru asta, Nanty, ai nevoie de un compozitor adevărat. Până și McCartney a lucrat cu Carl Davis la *Liverpool Oratorio.*

În momentul în care Nanty a plecat la bordul Gulfstreamului privat, era într-o dispoziție emoționantă, așteptând lansarea Plăcintei Extraterestre și fericit că fuseseră făcuți primii pași pentru orchestrarea viitorului său. Acum,

1. *Funfair for the Common Man*, parafrază a piesei *Fanfare for the Common Man* a trupei Emerson, Lake & Palmer (*n.tr.*).

când conduc prin Casoli, sunt și eu destul de încântat de proiectul lui provocator și extrem de bine plătit, care mă va ține ocupat în următoarele șase luni. Mulțumită conversației noastre din München, nu numai că m-am împăcat cu gândul de a-i scrie cartea, dar acum am informații mai mult decât necesare despre trecutul lui. Iar asta e întotdeauna un bun început.

Gata cu banalitățile. Oare cu ce bunătăți să mă tratez în onoarea întoarcerii mele acasă? Doar o gustare mică, pe care s-o iau pe terasă, alături de o bere. După care, bineînțeles, jumătatea Plăcintei Extraterestre reci care mă așteaptă în frigider, urmată de un experiment pe care l-am pus în congelator acum câteva săptămâni și pe care încă nu l-am încercat: șerbet de ficat. Când o să mă apuc să-mi scriu (eventual sub pseudonim) autobiografia – și mă gândesc la un titlu gen *Sub soarele toscanului*, ce ziceți? –, o să pun accentul pe importanța noutății. Pur și simplu nu pot rezista lucrurilor noi și nici voi n-ar trebui să rezistați. Chiar acum mă gândesc la o teorie despre posibilitățile culinare de combinare a mâncărurilor care sună armonios. Dacă sună bine împreună, s-ar putea chiar *să fie bune* împreună. Lucrul ăsta are un iz medieval, ceva de genul „doctrinei semnăturilor" a lui Paracelsus, referitoare la potrivirea bolii cu leacul. Nu mai departe decât în avion am cochetat cu ideea unor muște cu găluște[1]. Cine știe, consonanța lor s-ar putea să fie promițătoare, dar mai întâi va trebui să mă consult cu un prieten al meu, Filipo. Valabil și pentru cal breaz cu praz[2]. Între timp sunt puțin surprins că generalul-maior Sir Aubrey Lutterworth nu s-a gândit deloc la barză pe varză[3], deși a inventat o supă de lupă[4], foarte nutritivă, care ar

---

1. În orig., *poodles with noodles* (*n.tr.*).
2. În orig., *pekes with leeks* (*n.tr.*).
3. În orig., *savage and cabbage* (*n.tr.*).
4. În orig., *moth broth* (*n.tr.*).

trebui exploatată de o companie – probabil de Covent Garden Soup Company. Sunt multe alte lucruri de încercat: spanac de liliac[1], șoricar cu muștar[2] și – cel mai promițător dintre toate – țânțar cu enibahar[3]. Și dacă tot suntem la felul cum sună numele mâncărurilor, chiar și echivocul ar putea să stea la baza unori feluri de mâncare. Ar fi o probă de familiaritate dacă un chelner s-ar apleca asupra clienților și le-ar spune „Vă pot recomanda un aluat sau una care-a luat-o, doamnă. Se servește cu zeamă fără teamă. E foarte bun într-o seară caldă ca asta."

Și acum, în fine curba familiară, tufișurile cunoscute, înroșite de soarele toscan, acoperișul meu care răsare printre copaci... dar... Dar ceva nu e în regulă. Ce naiba caută grămada aia mare de lemne de foc acolo? Și unde... *Sfinte bănci de spermă!* Chiar a făcut-o! Jigodia mi-a dărâmat mândrețea de gard! Vă vine să credeți? Pun frână brusc, ies din mașină și mă duc să mă uit la grămada de lemne care era un parapet în calea vecinei mele. Nu-mi vine să cred. Ca să nu mai spun că era o operă de artă în sine. Aha, bineee. Dacă vrea să joace tare, fie. De data asta chiar a mers prea departe. Gata cu tandrețurile. Am vrut să mă port frumos, dar se pare că sunt luat de prost. Marta o să vadă că felul de-a acționa al lui Samper în fața târfelor vandale din Europa e al naibii de dur. O să-mi placă. Ura e un lucru deosebit de frumos.

1. În orig., *horse sauce* (*n.tr.*).
2. În orig., *bustard in custard* (*n.tr.*).
3. În orig., *parrots'n' carrots* (*n.tr.*).

36

Pe măsură ce mă apropii de cocina Martei, pregătit pentru luptă, văd mașina sport roșie, ascunsă discret după copaci. Hopa, îmi spun, cam nasol. Ultimul lucru pe care-l vrea cineva când îi citește declarația de război vecinei e să fie prezent prietenul ei tânăr și probabil musculos. Totuși, o privire spre grămada mea de lemne mult iubite e de-ajuns ca să-mi aduc aminte că viața mea aici, în munți, e serios amenințată și că trebuie să pun piciorul în prag. Așa că ciocănesc la ușa din spate.

Ea deschide și-i văd din nou casa murdară.

— Vai, Gerree! țipă ea. Te-ai întors! Cât de fericită sunt că te văd!

Și, înainte să mă retrag scârbit, mă îmbrățișează. Simt cum brățările ei mi se înfig în spate. Oribil.

— Unde-ai fost?

— La München, răspund scurt. Acum, în ce privește…

— München e foarte interesant, Gerree. Avem în Voida un oraș care se numește Mjonkus. E același nume ca Monaco. Înseamnă…

— Gard, i-o tai sec. În momentul ăsta, pentru mine totul înseamnă „gard". Ce s-a întâmplat cu el? Haide, spune-mi c-a fost un uragan.

— A, gardul, Gerree. E foarte trist.

Şi al naibii să fiu dacă nu lăcrimează, deşi, din moment ce-mi întinde în semn de împăcare un pahar cu Fernet, s-ar putea să ghicesc de unde-i vine de fapt emoţia.

— Să stăm, te rog.

Şi acum vrăjitoarea fără scrupule îmi întinde o cutie de bomboane de ciocolată *Perugina Baci.*

Ei bine, un Samper nu se lasă prins de două ori în acelaşi fel, aşa că de data asta mă uit bine înainte să mă aşez pe canapea. Nu vă vine să credeţi cât de ascuţit este vârful unui metronom.

— Ce s-a întâmplat, Gerree: ştii că eu fac muzica pentru un film? Deci, Piero Pacini a venit într-o zi aici şi a spus: „Vreau să filmez aici, dar gardul nu-i bun pentru filmare, aşa că te rog să-l dai jos." Am spus că e imposibil. Am spus să-l întreb pe Gerree mai întâi pentru că el a făcut gardul. E gardul lui. Dar Signor Pacini n-a auzit la mine şi a ordonat oamenilor: „Daţi jos gardul." A promis că-l pune la loc după filmare. Iar după filmare...

Asta s-a mai întâmplat şi înainte. Explicaţiile Martei au ceva care-mi distrag atenţia, chiar dacă problema e importantă. Mă tem că lucrurile însemnate trebuie frazate bine ca să-mi atragă atenţia. Mă întreb şi unde i se ascunde iubiţelul. Probabil întins sus pe pat, obosit de la efortul de a penetra sintaxa bramburită a Martei.

— Înţeleg, îi spun într-un târziu. Hai să vedem dacă am priceput ce trebuia, da? Faci un film cu un regizor de renume mondial. Acum câteva zile mi-a demolat gardul pentru a îmbunătăţi filmarea şi apoi n-a mai reuşit să-l pună la loc. Am înţeles bine?

Marta dă din cap atât de violent, încât îşi varsă nişte Fernet pe rochie.

— Exact! exclamă ea de sub claia de păr.

Ce-o face cu el de ajunge într-un asemenea hal? Îl unge cu untură de gâscă?

— Vai, Gerree, îmi foarte pare rău. I-am trimis un e-mail lui Signor Pacini. O să vină el să-l repare. A fost promis la mine.

— Crezi că Piero Pacini o să vină și o să-mi pună gardul la loc, Marta? Geniul care a făcut *Mille Piselli* și *Ziua lui Nero* e totodată partener al firmei de amenajări grădinărești Visconti, Bertolucci și Pacini „Ne dăm strădiunța."

— A fost promis, repetă ea tristă și o lacrimă i se prelinge pe lângă nas.

Presupun că de la Fernet. Imediat va începe una dintre acele scene de declarare a inocenței, plină de îngenuncheri și ruperi de păr după modelul slav. Isteria e pentru femei ca lătratul pentru câini, credeți-l pe Samper. Pentru a o calma, încerc o nouă tactică.

— Am văzut că ai o mașină nouă. Felicitări.

Se uită năucă la mine.

— Cea roșie, îi explic.

— A, da. A, nu. Este mașina lui Filippo, fiul lui Signor Pacini.

— E aici acum? întreb și mă uit spre tavan.

— Nu, e la Roma. Se întorc curând împreună.

— E bine. Putem discuta problema acționării în justiție. Dar trebuie să recunosc că lucrul ăsta mă pune puțin pe gânduri. O mașină strălucitoare ca aia e exact genul de mașină pe care te-ai aștepta s-o conducă fiul unui regizor italian. Sau liderul unei trupe rock de băieți. Oare e posibil să-i fi făcut o nedreptate în tot acest timp? Poate că nu e fascista beată pe care mi-am închipuit-o. Oare fiul minerului pe care mi-l imaginam să fie chiar băiatul lui Piero Pacini? Dar mă uit din nou în jur și văd boxele îngropate pe jumătate într-o avalanșă de așternuturi murdare, iar pe orga electronică o sticlă pe jumătate goală de Fernet Branca, sprijinită de instrument ca bețivul de stâlp. Fii sincer, Samper: e ăsta atelierul unui profesionist adevărat? Dacă deschidem

briciul lui Occam și-l ascuțim bine, nu-i ferfenițim povestea până nu mai rămâne nimic? Deși o știu bine pe Marta, sunt cuprins pentru prima oară de un sentiment de lehamite față de ideea confruntării. Ba chiar mi s-au înmuiat genunchii, după cum am descoperit când am pus jos paharul și m-am ridicat. S-o ia naiba. Oare chiar îmi pasă care este adevărul? (După cum ar fi spus răposatul Pilat din Pont, e mult mai bine să stai pe terasă la o bere decât să-ți asculți soția povestindu-și coșmarurile.)

Marta nu se ține bine pe picioare. Se apropie de maldărul de lenjerie și scoate de-acolo o hârtie. În mod incredibil, e un cec în euro pentru o sumă care reprezintă exact jumătatea ei din cât îi spusesem c-o să coste gardul. Simt cum mi se topește ultima urmă de furie.

— Vezi, am promis, Gerree, spune ea, sărutându-mă cu lacrimi în ochi înainte să ies pe ușă.

E al naibii de nedrept, îmi spun, în timp ce merg spre casă. Femeia dă vina pe un regizor faimos pentru distrugerea gardului meu, iar acum îmi plătește partea ei de gard, așa că acum gardul e al *nostru*. Cu toate acestea, porcăria naibii e făcută praf, munca mea s-a dus pe apa sâmbetei și unde e dreptatea? Trec supărat pe lângă mormanul de lemne și de stâlpi de ciment. Mare păcat. Ce tipic pentru Marta, să tulbure apele cu vorbele ei mieroase și cu cecurile ei – ca să nu mai vorbesc de sticla de Fernet Branca și de bomboanele de ciocolată.

A doua zi dimineață mă aflu în Camaiore, unde cumpăr hârtie, când văd o siluetă destul de familiară. E nici mai mult nici mai puțin decât nemaipomenitul Benedetti, nevăstuica de agent imobiliar care m-a mințit în legătură cu vecina mea. Un rahat cu ochi, îmbrăcat cu un costum gri, care merge cu un aer serios și ducând una dintre acele serviete-fetiș ale italienilor, făcută din piele de casuar sau de

albatros, completată cu accesorii aurii și monogramă. Îi țin calea în mijlocul unei alei pietonale.

— *Ingegnere! Buon giorno.*

Se oprește și se preface că-și sondează agenda propriei memorii. Gerald Samper, îl ajut. Englezul care a cumpărat casa de sus, din Le Roccie.

Se uită de jur împrejur. N-aș cumpăra nici măcar o mașină folosită de la omul ăsta. Cum se face că am cumpărat o casă folosită?

— Signor Samper! exclamă el, revenindu-și. Ce plăcere deosebită să te văd. Și arăți la fel de bine. *Sempre in forma.* Soția e bine și ea?

— Nu am soție.

— Ah, înțelept om, foarte înțelept. Binecuvântată burlăcie! Întotdeauna am spus că este un semn al unei sensibilități superioare, asta am spus întotdeauna. Mai spun și *Donne e motori: gioia e dolore,* dar sunt înclinat să schimb asta cu *sempre dolore.* Haha.

— Întotdeauna ai fost tare-n vorbe, *ingegnere.* Ca atunci când mi-ai spus că proprietatea vecină din Le Roccie e locuită doar o lună pe an de un străin liniștit ca un șoarece. Exprimarea ta, din câte-mi amintesc.

— Ah, memoria asta a ta, Signor Samper. E o bijuterie. Dar acum – Benedetti se uită la ceasul care-i spune ce oră e în Vancouver, când se află la o sută de metri sub apă –, mă tem că am întârziat la o întâlnire. Nu trebuie să-l lași pe șeful Poliției să aștepte.

— Polițiștii sunt renumiți pentru întârzieri, îi spun, făcând un pas mic, dar hotărât ca să-i blochez ieșirea. Nu durează mult, Benedetti. Vreau doar să știu de ce mi-ai prezentat greșit situația.

E mai bine să nu folosesc un cuvânt tare ca „minciună" în situația dată.

— Am prezentat greșit, *signore?* Nu cred. Doamna în cauză...

— Deci o cunoști? Pe Marta

— Doar puțin. Dar am primit asigurări că n-o să stea foarte mult pe-acolo. Cred că e de origine rusă.

— Nu i-aș spune așa ceva dacă aș fi în locul tău. N-are o părere prea bună despre Rusia. Tot ce știu e că nu e deloc tăcută ca un șoarece. De fapt, fie vorba între noi, în ultimele trei luni s-a dovedit o pacoste în multe feluri. Faptul că a fost vizitată de un elicopter e doar unul dintre ele.

— Elicopter? își ridică nevăstuica privirea.

— Elicopter. Mi-a stricat pergola. Așa definești tu un vecin liniștit?

— Nu chiar, spune el cu precauție. Nu chiar.

— Ei bine, sunt foarte nemulțumit din cauza asta. Sincer să fiu, am început să mă gândesc că mi-ai vândut casa cu acte false. Ți-am explicat de mai multe ori că, fiind scriitor, am nevoie de multă liniște pentru munca mea. Ei bine, o vecină care cântă muzică ciudată la orice oră și primește oaspeți care vin cu elicopterul nu prea se potrivește cu descrierea ta.

— *O, Dio*, își țuguie Benedetti buzele în semn de îngrijorare. Oare ce are de gând?

— Cine știe? întreb retoric, dându-mi seama brusc că toate frustrările din ultimele luni au ieșit la iveală.

Povestea cu gardul a fost cea care a umplut paharul.

— Cine știe? *Che no so io?* Ce-mi pasă dacă e o curvă est-europeană? Ideea e că mi-ai promis pace și liniște, și n-am parte de nici una dintre ele.

— Poate exagerezi puțin...? începe el, dar îmi surprinde privirea.

Își schimbă servieta în mâna stângă, iar cu dreapta scoate o batistă împăturită cu care își șterge grijuliu fruntea. Începe să-i cadă părul, observ cu satisfacție. În plus, se plânge

de femei, dar are acasă pe cineva care-i calcă frumos cămășile și batistele. Că doar nu și le calcă singur.

— Dă-mi voie să spun, *ingegnere*, că pe viitor sper c-o să fii mai scrupulos când o să-ncerci să mai convingi pe cineva să-ți cumpere una dintre case. Mai ales pe un străin. Om fi noi o minoritate, dar află că nu suntem o comunitate lipsită de importanță. Vorbele circulă, adaug cu tâlc.

Benedetti se enervează, iar nevăstuica din el iese la iveală.

— Vând toate casele cu cea mai bună credință, Signor Samper. Din păcate, nu pot să fiu răspunzător pentru lipsa de bun-simț a cumpărătorilor mei. Nu cred că ți-am dat vreo garanție scrisă a firii de pustnic a vecinei.

— Adevărat, recunosc, începând să-mi placă privirile curioase ale cetățenilor din Camaiore care se adună în jurul nostru. Dar mi-ai dat o garanție verbală a cărei valabilitate un domn ca tine o recunoaște la fel de mult ca pe una scrisă. În acest moment, totuși, nu văd cum se poate repara ceva, nu-i așa? Lucrurile sunt regretabile. M-am gândit să te informez că Le Roccie e departe de-a fi întruchiparea armoniei bucolice, așa cum mi-ai descris-o. Ei bine, după cum spuneam, vorbele au obiceiul de-a circula. Dar parcă trebuia s-ajungi la o întâlnire.

Ne luăm la revedere formal și Benedetti pleacă grăbit, îndoindu-și batista din nou. Intru într-un bar pentru o răsplată binemeritată de dimineață. Nu m-am mai simțit de mult atât de bine. Faptul că am pus-o la punct pe nevăstuică a fost un lucru pe care nu-l anticipasem de dimineață, când venisem cu mașina. Nu i-a prins rău să aibă de-a face cu limba ascuțită a lui Samper, care la rândul lui a avut de câștigat. Mă pot întoarce acasă purificat.

37

Ultimele două zile au trecut într-un mod foarte plăcut. Fac progrese, încercând să dau un contur cărții despre Nanty. Întotdeauna lucrez bine dacă sunt lăsat în pace. Asta a fost, până la urmă, motivul pentru care am ales să vin să stau aici, unde nu-i țipenie. De unde era să știu că minciuna unui agent imobiliar avea să mă aducă la mâna unei femei ciudate și șleampete ca Marta?

Totuși, șleampăta e neobișnuit de tăcută. Stând în colțul extrem al ferestrei, văd ceva roșu printre copacii din jurul casei ei, ceea ce înseamnă că misterioasa mașină sport e încă acolo. Dar cine-o fi proprietarul? Aceasta, la fel ca multe alte întrebări despre Marta, nu are nici un răspuns și prin urmare devine repede plictisitoare. Atâta timp cât sunt lăsat să-mi câștig existența, poate să facă ce vrea. S-ar putea chiar să fie mașina ei, un exemplu de capriciu achizitiv care mă face să mă întreb dacă nu cumva îi merge de fapt foarte bine. În cazul ăsta, pot specula cu privire la sursa averii ei. Proveniența de origine est-europeană, elicopterul negru: nu e greu să te gândești la o poveste în care niște mafioți se ocupă cu contrabanda cu droguri, plutoniu sau imigranți ilegali. Dacă stau să mă gândesc, mai sunt și acele rachete monstruoase pe care le poți asocia cu guvernele din Balcani, unde-or mai fi și ăștia. N-ar trebui să existe măsuri împotriva prostituatelor infiltrate în Uniunea

Europeană? Oamenii nu acordă niciodată destulă atenție acestor povești. Par a fi o parte permanentă a existenței și fără îndoială că așa au fost dintotdeauna. Cred că una sau două fete – poate chiar și unii băieți – care-au dansat cu Luc pe podeaua din Klosters erau, zice-se, din Zagreb sau Sarajevo. Ceva de genul ăsta. Asta e în Polonia? Mi se pare că sună polonez. Ar trebui să cumpăr un atlas, dar nu pot să sufăr să-mi pierd iluziile.

Totuși, ideea că Marta ar fi implicată în ceva de genul ăsta e prea absurdă. E mult prea beată și deșănțată ca să fie o matroană fără milă, chiar dacă Le Roccie ar putea fi locul ideal pentru un bordel. Cât despre ea ca damă de companie...

Seara mă joc cu o mică creație a mea, în timp ce stau afară, sub pergolă. Adevărul nu mai poate fi ocolit: nu mai e mult și trece vara. Zilele sunt mult mai puțin înăbușitoare, serile sunt considerabil mai răcoroase. Peste o săptămână sau două va trebui să-mi pun pardesiul când voi sta afară și voi privi soarele dispărând languros în mare, undeva în spatele Sardiniei. Deja poți să te gândești să faci focul, cu mirosul de lemn ridicându-se în aer și fiind împrăștiat de vânt. Sunt liniștit. Marea din depărtare este și ea liniștită. Stâncile și pădurile din împrejurimi sunt tot liniștite. Undeva jos, printre luminile de pe coastă, oamenii își fac lucruri înspăimântătoare, ca de obicei, uneori cu dezinvoltură, alteori cu o asemenea atenție pentru detalii, încât presupun doar că e vorba de o codificare genetică necesară pentru supraviețuirea rasei. Acolo, jos, e o lume condusă de o mână de corporații, o armată de avocați și milioane de zeloți. Nu e un loc bun pentru Gerald Samper. Aici, sus, slavă Domnului, nu trebuie să mă prefac că sunt un membru al rasei umane și pot rămâne aproape necontaminat de minciunile ei. Pot să mă bucur de turta dulce – burta de vită și afinele au fost făcute una pentru alta – și de

un pahar sau trei de Barolo, în timp ce clocesc liniștit gânduri anarhice.

S-ar putea să vă întrebați, cu impertinență, de ce n-am o soție sau măcar o parteneră. N-aveți decât să vă întrebați și să rămâneți impertinenți. Legat de aventurile mele – și au fost destule –, nu pot să spun decât că o căsnicie n-are nimic de-a face cu sexul. Bineînțeles că nu: e un pact social în care intră două persoane care descoperă în mod miraculos că pot accepta compania altuia la micul dejun pe o perioadă nedeterminată. Eu, personal, n-am întâlnit pe nimeni care să întrunească acest criteriu și mă îndoiesc c-o voi face vreodată. Pe lângă asta, nevestele sunt foarte cheltuitoare. Chiar și vicleana Jane Austen și-a început unul dintre incomparabilele ei romane – să fi fost *Donna*? – cu fraza „Este un adevăr cunoscut în toată lumea că un bărbat care are o soție trebuie să-și dorească o avere foarte mare." Memorabilă formulare. Din punctul meu de vedere, căsnicia nu-i o problemă din cauza căreia să nu dormi. Eu nu vreau decât să muncesc ritmic, să am parte din când în când de bârfe, de Rossini și de o bucătărie bine echipată. Și după mulți ani, când plăcerile s-au dus, pot să urmez exemplul soarelui care coboară undeva în mare, dincolo de Sardinia.

Dimineața iau micul dejun pe terasă devreme. Soarele care se ridică în spatele munților aruncă umbre pe coastă. Îmi place să urmăresc această pată întunecată care se duce dinspre Viareggio spre poalele dealurilor, permițând luminii zilei să mai poposească puțin pe acoperișul serei. Când penumbra ajunge deasupra stadionului din Camaiore, știu că e momentul să-mi încep ziua de muncă despre viața lui Nanty Riah. Când ne-am despărțit pe aeroportul din München, mi-a vârât destul de rușinat un plic gras în mână.

— Nu știu dacă ți-a spus omul tău, a zis el, dar am început să pun cap la cap câteva lucruri despre viața mea. Prostii, bineînțeles, probabil c-o să te facă să râzi. Dar cine

știe, pentru Dumnezeu, poate găsești măcar *ceva* care să te ajute.

Autoironia lui a fost destul de convingătoare. Încă era destul de greu de crezut că acest bărbat dintr-odată timid, chel și de aproape treizeci și unu de ani era unul și același cu adolescentul triumfător pe care-l văzusem cum incita mii de fani la țipete isterice acum doar două zile. Înclinația spre modestie era, probabil, lucrul crucial, dacă avea vreodată să ajungă o mare celebritate. Era cu siguranță o recomandare bună pentru biograful său, pentru că-l făcea plăcut. Odată ce am ajuns acasă și am început să mă uit pe însemnările lui răzlețe, am început să-l simpatizez și mai mult. Nanty avea mare dreptate: nu era scriitor. Printre hârtii se afla și un poem adresat surorii sale nefericite și bolnave, Julie. Ca poezie, era groaznică. Ca dezvăluire a dragostei și a ocrotirii, totuși, era pe deplin convingătoare, și din cauza asta o să mă abțin să citez vreun fragment. Mă rog, poate mai târziu. Totul depinde de cât de bine se poartă Nanty.

Îmi dau seama că din spatele meu se aude un zgomot din ce în ce mai puternic. Mă uit peste busuiocul care ajunge la capătul verandei și într-un târziu zăresc elicopterul. E greu de văzut la început, pentru că se ridică în mod constant, cu botul înainte, aducând cu el un sentiment de *déjà-vu.* Iar? Iar eu stau în pergola ale cărei crăci se mișcă la fel ca părul rărit al nevăstuicii de Benedetti. Urmăresc uimit sosirea elicopterului și reușesc curând să văd că nu e aceeași mașinărie neagră și sinistră care-l speriase pe Nanty acum câteva săptămâni. E pictat cu alb și albastru și are mai degrabă contururi civile, nu ca ale unei nave de luptă. Ceea ce e și mai evident e că n-o să-mi strice pergola, pentru că zboară destul de sus și dă ocol casei mele. Reușesc să văd că în cabină sunt trei oameni. Urmăresc elicea printre copaci. E incredibil: un alt vizitator aerian al vecinei mele. Cine naiba e Marta asta de fapt? Îmi trec prin minte

câteva variante neplauzibile. Este fiica nelegitimă a Maicii Tereza, plătită bine de Surorile de Caritate ca să nu apară în public. Este ultimul membru al familiei regale exilate din Voida, care așteaptă să se întoarcă și să domnească din nou. Este... Dar de data asta, la naiba, chiar o să mă duc să aflu. Cum adică, nu-i treaba mea? Suspansul îmi afectează întreaga viață. Chiar în momentul în care elicopterul aterizează nevăzut, dar foarte zgomotos pe peluza Martei, sunt în drum spre casa ei.

Întrebarea e, am nevoie de-un pretext? Cu siguranță, un elicopter aterizat la mai puțin de optzeci de metri e destul de neobișnuit pentru ca un proprietar obișnuit să simtă că are dreptul să pună câteva întrebări. Ce rol ar trebui să joc, totuși: un tânăr care vede un elicopter sau un om iritat, a cărui pace și liniște au fost perturbate din nou? Din fericire, problema nu mai ține de mine. În momentul în care ajung, Marta și cei doi străini stau lângă mașina sport roșie și vorbesc. Bărbatul cel tânăr nu-mi este complet străin. Îl recunosc ca fiind tânărul care o ducea pe drumul spre Viareggio chiar în această mașină. Și cu siguranță este chipeș. Mult mai mulți băieți mai urâți ca el au tras o liniuță de cocaină în Klosters și s-au dezbrăcat, presupunând că arătau la fel de bine pentru ceilalți cum arăta lumea lor intimă pentru ei.

Marta mă vede apropiindu-mă sfios și-mi face semn.

38

— Gerree! Ți-l fac prezentat pe *il maestro* Piero Pacini. Iar el e fiul lui, Filippo.

Al naibii să fiu dacă nu-i așa. Nu încape îndoială: recunosc aceste trăsături dintr-o sută de fotografii de presă. În fața mea, pe peluza Martei, se află geniul care ne-a dat *Ziua lui Nero.* Întind mâna ca în transă.

— *Piacere. Piacere.*

— Domnul acesta, continuă Marta într-o italiană destul de bună, e domnul Samper, vecinul meu englez. Domnul Samper aici de față nu e foarte mulțumit că i-am dat jos gardul acum câteva zile. De fapt, chiar vorbea despre o acționare în justiție ultima dată când ne-am întâlnit.

Îmi zâmbește dulce.

Jigodia! N-am spus nimic despre – mă rog, oi fi scăpat o aluzie, însă doar ca să-i dau de înțeles că eram foarte supărat. Nu mă așteptam să-i spună asta lui Piero Pacini, pentru Dumnezeu, fie și pentru că nu crezusem cu adevărat că-l cunoștea pe acest om celebru. Am presupus că dărâmase gardul din motive ascunse. Și oricum, de când vorbea Marta italiana atât de fluent?

— Ei bine, încep eu cu ceea ce sper că e o urmă de protest amuzant în voce, cred că doamna exagerează puțin.

Dar în momentul ăla pilotul elicopterului pornește motorul și aparatul se ridică în aer cu botul înclinat în față

pentru mai multă viteză, după care se pierde cu zgomot în spatele stâncilor. Când putem să ne auzim gândurile, Marta ne invită pe toţi la cafea. Sper din suflet că şi-a terminat *mavlisi*-urile. Nu văd cum ar putea acele ouă de porumbel cu aromă de mentă să li se pară vizitatorilor ei alternativa delicioasă la plictisitoarele florentine. O urmăm în casă, unde Pacini şi fiul său se aşază pe mormanul de aşternuturi fără urmă de îngrijorare. Tatăl deschide o gentuţă din piele. Observ că poartă un ceas de argint Old Florence. Nu unul dintre acele Rolexuri vizibile pentru un om de o asemenea distincţie.

— Marta, *cara,* ţi-am adus un disc cu câteva dintre cadrele pe care le-am filmat aici.

Gazda lui umblă la nişte farfurii, căni şi cafetiere. Când vine vorba de bucătărie şi de gătit, are dexteritatea şi discreţia unui docher. Deja mă gândesc să-i invit pe oamenii ăştia la mine pentru o mostră de ospitalitate marca Samper. Mă gândesc cu plăcere că vor putea face diferenţa. Pacini îi dă între timp un DVD Martei.

— Ai un DVD player, nu?

— Mă tem că n-am, nu, spune ea. Nici video. Nici măcar televizor. Ştii cât sunt de înapoiată, Piero. Dar a fost un gest drăguţ.

După cum vă imaginaţi, mintea mea e dată peste cap. Reuşind să scap nevătămat psihic, accept cu efort ideea că Marta este în termeni familiari cu poate cel mai mare regizor în viaţă, că unele scene s-au filmat în coliba ei, chiar şi că, în clipa când mi-a spus că scria muzica pentru un film, spusese, iată, adevărul. Totul este uimitor. Cu toate acestea, adevărata relevaţie e că vorbeşte italiana foarte fluent. Sunt absolut sigur că n-a mai făcut-o. În ultimele luni a reuşit să capete o fluenţă care să facă posibilă o conversaţie normală cu ea în altă limbă decât cea a porumbeilor. Zdreanţa bătrână a învăţat pe furiş, fără să-mi spună. În tot acest timp,

am fi putut să avem o relație civilizată. Sau cel puțin eu aș fi reușit să-mi fac înțelese dorințele. Dar iată că Piero Pacini mi se adresează.

— Am înțeles de la Marta că tu ești cel care a construit acel gard magnific, Signor Samper? Regret foarte mult gestul meu de vandal și faptul că l-am dărâmat. Dar vezi tu, scena din noul meu film depinde foarte mult de priveliștea asta. Evident, o să-l pun la loc după indicațiile tale și-o să plătesc. Dacă te consolează cu ceva, muncitorii mei au lucrat destul de mult ca să-l dea jos. Șeful lor mi-a spus că a fost „o muncă a dracului, pentru că gardul a fost făcut de un expert". Astea au fost cuvintele lui, nu-i așa, Filo? întreabă el și se întoarce către fiul lui.

— Corect, *papà*, spune tânărul, adresându-mi un zâmbet pe care l-aș pune în lavandă într-un dulap întunecat pentru anii ce vor urma.

— *Ma scherza?* întreb cu un gest hazliu. Doar nu vorbiți serios. E-adevărat, tâmplăria e o pasiune a mea – însă doar un *passatempo* de amator, înțelegeți. Cât despre gardul în sine, nu contează. Marta și cu mine hotărâserăm că era bine să marcăm granițele proprietăților noastre, atâta tot.

— O să fie pus la loc săptămâna asta, promite regizorul. Ai cuvântul lui Pacini. Acum, cât privește acțiunile tale în instanță, pe care cred că ai tot dreptul să le întreprinzi: pot să te întreb, domnule, cât de departe ai ajuns cu ele?

— A, n-am făcut nimic, îl asigur. Nu, nu. Mă tem că draga de Marta n-a înțeles bine. Uneori i se mai întâmplă.

De sub claia de păr, draga de Marta îmi aruncă o privire pe care n-o pot interpreta din cauza zgomotelor filtrului de cafea – pentru urechile mele, un sunet civilizat, la fel ca acela al scoaterii dopurilor din sticle. Între timp, Pacini scoate din geantă un pachet frumos, ambalat cu o fundă galbenă.

— Un mic cadou de la Roma, Marta, pentru c-ai avut grijă de mașina lui Filo. Ar trebui să meargă bine la cafea.

Cu țipătul ei de plăcere caracteristic, Marta rupe ambalajul de pe un amestec de florentine de la una dintre cele mai cunoscute *pasticcerie* din Roma. Salvat de clopoțel. Imaginea terifiantă a *mavlisi*-urilor dispare. Ne bem cafeaua cu florentinele care au gust de nuci și ciocolată. Habar n-au cei doi cât de aproape au fost.

— Pot să te-ntreb, domnule, cu ce te ocupi? întreabă Pacini.

— Gerry e un scriitor faimos, spune Marta.

— Prea mult spus „faimos“, protestez eu, dar fără îndoială scriu, da.

— Minunat. Și ce fel de cărți?

— Fiindcă am fost jurnalist, am rămas la lucruri înrudite cu jurnalismul. Nici un roman de succes până acum, din păcate. În ultimul timp, am scris biografii ale unor personaje din sport.

— Profitabil? întreabă Pacini atent.

— Foarte, mint eu.

— Și despre cine scrii acum, dacă pot să-ntreb? Te rog, nu te simți obligat să răspunzi, adaugă el. Înțeleg nevoia de discreție.

— Nu, nu-i nici un secret, doar că e puțin o distanțare față de ce fac de obicei. Am fost abordat de o celebritate a muzicii pop. Nu ne putem alege întotdeauna clientul ideal, nu-i așa? De fapt, ăsta e motivul pentru care am fost la München săptămâna trecută, când ați filmat aici. Am fost să văd ultima apariție publică a celor de la Freewayz.

— Poftim? face superbul Filippo. Se destramă?

— Nu, nu, îl asigur eu. Își schimbă numele. De acum încolo o să fie cunoscuți drept Plăcinta Extraterestră. De ce, ești fan?

— Nu atât de mult al trupei, recunoaște Filippo. E muzică pentru copii, chit că sunt destul de buni. Mai buni decât trupele de băieți ai căror membri sunt aleși după sondaje televizate, în funcție de felul în care arată și nu de talent. Freewayz au fost întotdeauna înaintea celor de la Take That sau Westlife. Nu, îl admir pe Brill. Le are cu muzica, nu crezi? E mai mult decât o față drăguță, ca Justin Timberlake, Aaron Carter sau ceilalți copii americani.

Aaron *cine*? Băiatul ăsta e mult mai bine informat decât mine.

— Pentru Brill scriu, îi spun, fără să mai am secrete.

— Nu se poate! Chiar îl cunoști? întreabă Filippo, care brusc arată și mai tânăr.

— Sigur. De fapt, chiar a fost aici. A stat la mine acum câteva săptămâni. Vrei să-l cunoști? Se poate aranja.

Sunt satisfăcut să observ că, pe tot parcursul acestui dialog, Marta se uită la mine uimită. Văd cum pune lucrurile cap la cap în mintea ei confuză de locuitoare a Voidei. Nu cumva acest cântăreț pop era clientul pe care-l alungase ea cu elicopterul? Și nu cumva e obligată să-și vadă acum vecinul într-o nouă lumină?

— N-a durat mult să-i găsești slăbiciunea lui Filo, îmi spune Pacini cu indulgență părintească. De acum încolo, o să-ți mănânce din palmă. Între timp, Signor Samper…

— Gerry, vă rog.

— Gerry, poate vrei să vii într-o zi când ai un moment liber la Studiourile Pisorno, să vezi cum filmăm. Marta a scris o coloană sonoră genială pentru noul meu film și majoritatea scenelor o să le filmăm acolo. Filo o ia destul de des pe Marta cu mașinuța aia absurdă. Sunt sigur că, dacă nu te deranjează să te înghesui în spate, o să fie fericit să te ia și pe tine. Dacă asta nu-i o soluție, există întotdeauna elicopterul nostru. Filo te poate aduce cu el. E pilot calificat. Se spune că are un talent înnăscut, adaugă el mândru.

Şi acum, Marta, îţi mulţumim pentru cafeaua delicioasă. Filo şi cu mine trebuie să mergem la studio. Avem un program de filmare destul de încărcat mâine. Ia zi, Gerry, cât de lung era gardul tău?

— Patruzeci de metri. Cu o uşă în mijloc. Dar...

— O să mă ocup de asta imediat. Oamenii mei o să vină într-o zi sau două. Trebuie doar să le arăţi unde era şi restul o să-l facă ei. Haide, Filo.

În timp ce marele regizor dă mâna cu mine, recunosc colonia neobişnuită, discretă, care seamănă cu mirosul umed al cărţilor de rugăciune. Chiar este Messe di Minuit. Etro şi Old Florence! Mă întreb dacă bordeiul Martei nu se surpă de ruşine în faţa acestei sofisticări. Dar nu se surpă, iar în câteva minute cei doi Pacini dispar în maşina roşie, cu Filippo la volan. Mă uit după ei şi mă întreb cine-l tunde pe băiat. Probabil cineva din Roma. Nu-i nimeni pe aici, poate doar Severino din Pisa într-o zi bună. Marta şi cu mine rămânem pe loc, ascultând sunetul Panterei pe curbe.

— Ei bine, spun eu într-un târziu. O dimineaţă plină de revelaţii.

— Da, Gerry. Una dintre ele e faptul că vorbeşti atât de bine italiana.

— Valabil şi pentru tine, Marta. Eu, cel puţin, trăiesc în Italia de ceva vreme. De acum încolo, se pare că avem o limbă comună. Mă întreb dacă o să fim aceiaşi oameni.

— Sper că nu, spune ea, netulburată de glumiţa mea filozofică.

Şi, cu acelaşi sentiment familiar, văd un rânjet de sub cortina de păr, ca unul dintre păianjenii negri care pândesc sub câte-un morman de frunze.

39

Uneori e greu să nu cazi în banalitate când reflectezi la micile ironii ale vieții. Oare nu cumpărasem această casă încântătoare pe marginea unei prăpăstii tocmai ca pe un adăpost în fața lumii? Oare peisajul nu era plin de păduri, ulii șoricari și țancuri? Oare cel mai apropiat magazin nu era la o distanță de trei kilometri, în Casoli, iar acel *postino* nu făcea mofturi când îmi aducea scrisorile cu un scuter? Pe scurt, tot ce e legat de locuitul aici se află în opoziție cu învălmășeala din orașe, programul de lucru, spațiile de parcare și pisălogeala comis-voiajorilor.

Cu toate acestea, de când m-am mutat și am reușit să fac locul să arate așa cum îmi doream (ciupercile și bucătăria în albastru de Nil îmi dau fiori de plăcere și acum), viața mea de aici n-a fost altceva decât un vacarm. O vecină nebună, care seamănă cu o cerșetoare, un șuvoi de elicoptere și de mașini sport: aș fi putut la fel de bine să locuiesc în parcarea aeroportului Heathrow. Mă rog, nu m-a acuzat nimeni că nu sunt destupat la minte. Având în vedere agitația care s-a creat, recunosc că ultimele evenimente mi-au oferit niște posibilități interesante. După cum veți aprecia mai târziu, metodele lui Samper sunt viclene și toate căile lui sunt pașnice, pentru a îmbunătăți o vorbă preferată a mamei sale vitrege, Laura.

Am petrecut restul dimineții plimbându-mă dintr-o cameră în alta și adresându-mă unei site pentru zahăr, unei

raze de soare de pe podea, unui rând de cărţi de bucate imaginate, iar în final lui Gazzbear. El a fost singurul care a reacţionat, răspunzând la împunsătura degetului meu mare cu expresia lui obişnuită de înţelepciune. „*Piero Pacini*?!“ am exclamat. „*Marta?! Un film*?“ Şi de fiecare dată Gazzbear mi-a confirmat scurt. După un prânz cu sandviciuri (pâine de casă, brânză *pecorino* şi o fabuloasă combinaţie de rubarbă şi sardine, invenţie personală – a cui altcuiva?), am văzut luminiţa de la capătul tunelului. Am reflectat asupra coincidenţei curioase că acum câteva săptămâni chiar mă gândisem că Piero Pacini ar putea să fie un subiect pentru o biografie. Cel puţin m-am gândit la numele lui ca la al cuiva care ar putea să mă scoată din rutina „celebrităţilor sportive“ şi să-mi pună din nou intelectul la treabă. Aceasta se întâmplase, bineînţeles, înainte ca Nanty Riah să fi intrat în viaţa mea. Acum îmi dădeam seama că nu fusese neapărat o coincidenţă că, atunci când i-am evocat Martei numele lui Pacini ca pe un exemplu al genului de subiect de care mi-ar plăcea să mă ocup, s-a prefăcut că nici nu auzise de el, iar apoi a spus că o persoană cu un talent muzical ca al meu ar trebui să scrie despre un muzician, cum ar fi acel pianist celebru, prieten cu ea, Pavel Taneev. Cu o răutate perversă, încercase evident să-l ţină pe Pacini doar pentru ea, deşi nu-mi dau seama din ce motiv.

Oricum, acum că adevărul a ieşit la iveală şi am făcut cunoştinţă cu el, voi putea să iau măsuri şi să mă asigur că va exista viaţă după Brill, cel puţin din punctul de vedere al carierei mele. M-am gândit că după ce voi termina să-l ajut pe Nanty să ajungă la tabăra de bază în ascensiunea lui pe Parnas, o biografie a lui Piero Pacini ar fi cel mai bun proiect. Cu siguranţă e cel mai bun lucru pe care trebuie să-l încerc. Ingeniozitatea lui va fi de natură să garanteze succesul, dar deocamdată n-am idee cum să aduc vorba de asta. Aveam nevoie de un mijloc de influenţă şi nu-mi venea în minte nimic potrivit. Le ştiam pe aceste personalităţi

care luaseră Oscarul. Trebuie să le convingi că nici o biografie nu le făcuse dreptate, că tot ce se scrisese despre ele fusese complet inadecvat, facil și senzaționalist; că povestea trebuia să fie adevărată de dragul posterității. Primul pas era să aflu dacă se mai scrisese vreo biografie a lui Pacini. Pasul doi era să-o denigrez. Pasul trei era să sugerez că tânărul și promițătorul autor Gerald Samper era persoana ideală pentru a-i scrie biografia. Această propunere avea să fie făcută cu o modestie încântătoare; pârghia decisivă avea să ducă la încheierea afacerii. Pasul patru era să găsesc acea pârghie.

Ca de obicei când aveam o problemă, m-am întors la gătit ca terapie, gândindu-mă la aceea antologie, din păcate nepublicată, de înțelepciune culinară și chiar senzuală, *Cartea de bucate a băieților din școala de corecție.* Papagali flambați? Un fel popular, desigur, deși copiii nu sunt obișnuiți ca mâncarea să-i facă să râdă. Din păcate, nu aveam ingredientele la îndemână. Plăcintă cu burtă de vită și bezea? N-a fost un mare succes când am inventat-o; după aceea am învățat fie să scot tot zahărul din bezea, fie să-l tai cu puțin Fernet Branca. Dacă cineva vrea să-i reformeze pe băieți, trebuie să înceapă cu așteptările lor și să știe să le modifice. Plăcinta cu burtă de vită și bezea e destul de aspră, mai ales în varianta ei cu Fernet Branca. Alteori, bineînțeles, o mică măgulire este mai de folos și te îndrepți spre ceva mai seducător, cum ar fi rinichi în caramel. Asta n-are nici o legătură cu preparatul cunoscut sub numele de „plăcintă banoffee“, la fel de irezistibilă pentru gustul popular ca legendele urbane pentru un jurnalist. Plăcinta asta a fost inventată de un cârciumar din Sussex în anii ’70, cred, și oricum caramelul din el este – și mă cutremur când spun asta – lapte condensat fiert până devine maroniu și elastic. În felul meu de mâncare mult mai aventuros, rinichii oferă proteinele de care au nevoie băieții după o după-amiază în care au spart pietre. Bananele și laptele condensat

n-au întărit niciodată musculatura. Și pentru a răspunde întrebării venite de la restaurantul Mirabelle din Curzon Street, caramelul din mâncarea mea e mult mai apropiat de fondant.

Am petrecut câteva ore fericite scoțându-mi din minte chestiunile meschine și umplând-o cu feluri de mâncare: sublime, dezgustătoare, clasice, noi și chiar (o categorie pe care am inventat-o eu) non-aperitive. Prefer să experimentez și să nu-mi iasă decât să urmez rețeta altcuiva și să produc mâncarea altcuiva. Iar aici, în această frază, aveți întreaga filozofie de viață a lui Samper. Dar cum rămâne cu bucătăria Martei? Cu admirabilele ei *shonka* și *mavlisi*, sau cu găluștele *kasha* care au câmpul gravitațional al unei stele? Oare ele nu sunt încercări ale imaginației culinare? Nu vorbesc ele despre o minte bolnavă, dar originală? Nu, mă tem că nu. Marta, le fel ca bucatele pe care le gătește, nu e nebună, ci doar străină. Mâncarea ei e tradițională. Faptul că pentru noi are un gust care ne asaltează cele mai intime membrane e doar un accident. Pur și simplu așa sunt ei în Voida, o dovadă vie a vitregiei și asprimii istorice: generații întregi de trupuri de țărani biciuiți de proprietari și diversele lor orificii presărate cu ardei iute.

Problema în momentul în care mă gândesc la mâncare, și în special la mâncarea Martei, este că-mi dispare pofta. O gustare, atunci. Dar ce? Ochiul meu neobosit a căzut pe ultima rețetă pentru școala de corecție a băieților, care m-a atras imediat:

Zmeură chinezească pe pâine prăjită

Ingrediente

zmeură chinezească în compot
ulei de măsline

unt de arahide
brânză tare
pâine prăjită
anşoa
sos tabasco

Această reţetă a fost făcută iniţial pentru a-i înveseli pe băieţi după o zi plină: o gustare înainte de culcare ca să le gâdile cerul gurii şi să le dea energie pentru ceea ce-i aştepta în dormitorul întunecat. Vă aduceţi aminte, acum câţiva ani, de sloganul pe care-l folosise o agenţie de publicitate pentru a vinde o aiureală lichidă plină de calorii? Sloganul includea conceptul de „înfometare nocturnă", o idee genială, care sugera afinităţi între somnul consumatorului şi hibernarea lungă a unui urs în vizuină. „Înfometarea nocturnă" însemna că un bărbat corpolent se ducea la culcare şi se trezea după opt ore cu fizicul unei victime a foametei, o adunătură de piele şi oase care abia dacă mai putea să se târască la micul dejun. Mesajul subliminal era clar: fiecare moment în care nu pui ceva în gură e un pas spre înfometare. Şmecherii. Nu spuneau că fiecare moment în care nu puneai ceva în gură era un pas spre slăbire. Zmeura chinezească pe pâine prăjită era făcută pentru a-i sili pe băieţi să nu mai pună în gură nimic până a doua zi la micul dejun.

Nu exista un fel de mâncare mai simplu. L-am pus la cale gândindu-mă la bucătarii din aceste instituţii şi sperând că se reformaseră şi ei. Zmeura din cutie se scurge şi siropul ei aromat se pune deoparte, probabil pentru prepeliţa cu pandişpan. Anşoa şi untul de arahide trebuie amestecate până ajung la o consistenţă fină şi apoi însufleţite cu câteva picături de sos tabasco. Pe urmă zmeura trebuie umplută cu grijă cu această umplutură şi aranjată ademenitor pe felii subţiri de pâine prăjită pe care aţi presărat brânză tare rasă

subțire sau (și mai bine) pe care ați pus bucăți de Gorgonzola. Puneți ulei de măsline și apoi așezați totul pe un grătar. Dacă educarea băieților este încă la început, un gram sau două de benzodiazepan n-are cum să strice umpluturii.

Terminasem de pregătit câteva felii din această gustare tentantă și tocmai le pusesem pe grătar, când, cu punctualitatea inevitabilului, a sunat telefonul. S-a dovedit a fi Filippo Pacini, proprietarul celei mai șic tunsori din Toscana, al celui mai frumos profil și al celei mai absurde mașini. Am fost dintr-odată numai urechi. Mi-a spus că, independent de întâlnirea noastră „fascinantă“ de azi dimineață, acasă la Marta (*affascinante*? Cei care vă îndoiați de carisma lui Samper, vă rog să notați), tatăl lui s-a gândit la o nouă scenă în film. Spre sfârșitul lui *Arrazzato*, exista o scenă în care câțiva membri tineri ai unei comunități hippie sau așa ceva ies în oraș într-o seară și apoi se întorc pe plajă, acolo unde filmul ajunge în punctul culminant. Nu aveam nici cea mai vagă idee despre ce vorbea Filippo, pur și simplu îmi plăcea să-l ascult. Se pare că seara în oraș a hipioților trebuia să arate contrastul ironic între rădăcinile lor burgheze confortabile și disconfortul comunității de pe plajă, un lucru care mă gândeam că ar fi meritat mai multă atenție. Dar Piero Pacini s-a gândit acum să adauge o nouă întorsătură prin faptul că ar vrea ca tinerii să meargă la un concert pop. Ideea era să prezinte neghiobia decerebrată a tineretului modern. În ce privește filmul, scena urma să ilustreze cântecul ubicuu al sirenei capitalismului postmodern, care submina urma de idealism rămasă în mințile unor tineri influențați deja de fascism. Cam dubios. În acest moment zmeura mi-a luat foc pe grătar și a trebuit s-o sting în chiuvetă, unde feliile de pâine prăjită semănau cu niște plute carbonizate.

— Și? am spus, întorcându-mă repede la telefon și cerându-mi scuze.

— Și tata se întreabă dacă prietenul tău Brill ar accepta să aibă o apariție scurtă cu formația lui în scena asta. Mă rog, sincer să fiu, a fost sugestia mea. Mi-ai băgat asta în cap de dimineață. Ne gândiserăm la o trupă italiană, dar Plăcinta Extraterestră ar fi mai bună. Doar o apariție scurtă, înțelegi. Știu că sunt ocupați și au agenda plină, dar ne-am zis că n-ar strica să întrebăm. Ne-ar ajunge câteva cadre, dar în așa fel încât să avem o coloană sonoră. Ce zici, Gerry?

Dintr-odată flatat să devin „Gerry" după acel *Lei* respectuos, l-am asigurat că o să vorbesc cu prietenul meu Brill și o să-l anunț. Am încheiat discuția cu expresii binevoitoare, ale mele fiind mai sincere decât ale lui, presupun. Mă simțeam ciudat de emoționat într-o bucătărie în care era greu să vezi ceva, din cauza norului negru de fum al cinei mele. Din toate punctele de vedere, momentul zmeurei trecuse, așa că am mai făcut pâine prăjită și am adăugat deasupra niște terină pe care o pusesem de mult în cămară și care părea să nu fi suferit deloc. Îmi aminteam momentul când o făcusem. Cei de la firma Jack Russell sunt ticăloși, dar fac un pateu delicat, aproape mătăsos, care pare să-l mângâie pe meseanul hămesit, care nu mai are răbdare. O masă frugală, dar delicioasă. În timp ce mâncam, mă gândeam la implicațiile telefonului lui Filippo. Nu era ăsta lucrul pe care-l așteptam? Faptul că puteam să vorbesc cu trupa foarte repede l-ar îndatora pe Pacini, care ar putea accepta să-i scriu eu biografia. Deocamdată trebuia să mă gândesc la film, deși judecând după scenele pe care tocmai mi le descrisese Filippo, *Arrazzato* părea un eșec. Oare ăsta era omul care ne dăduse *Mille Piselli*? Comunități ale verzilor și politică în secolul douăzeci și unu, pentru Dumnezeu! Ce naiba făcea? Ai încredere, mi-am spus, scoțând niște resturi din gură. Nu-ți ies toate la fix.

Cât despre ce avea Nanty de câștigat, asta era simplu. O apariție într-un film al lui Piero Pacini îi permitea infiltrarea

în arta de calitate de care avea atâta nevoie. Am tot încercat să-l sun, dar nu reușeam să dau decât de vocea robotului, care îmi sugera într-un stil californian impecabil: „Lasă număru' și alea-alea."

A doua zi am căutat pe internet și am descoperit că existau o mulțime de studii despre opera lui Pacini (*Semne vizuale: elementul derridian în poststructuralismul ultimelor filme ale lui Piero Pacini*), dar o singură biografie, *Piero Pacini*, de acum șapte ani. Bun. Pasul unu era făcut. Pasul doi era să-mi procur un exemplar și să mă arăt șocat de trivialitatea lui. Amazon.co.uk avea să-mi livreze, fără îndoială, un exemplar repede. Planul Samper mergea bine. Plin de energie, am mers pe jos până în Casoli. Nimerindu-mă la bar, am întrebat de corespondența mea, pentru că probabil indolentul de *postino* aștepta ca scrisorile mele să prindă aripi și să vină singure. Dar nu exista nici o scrisoare pentru mine, ci doar una pentru Marta. Cuprins brusc de un sentiment de bunăvoință față de vecina mea, am urcat dealul cu scrisoarea în mână, sub soarele strălucitor. M-am uitat la ștampila poștei și m-am întrebat pe cine putea să cunoască ea la Veneția; dar, după toate cele întâmplate, nu m-ar fi mirat dacă l-ar fi cunoscut chiar pe doge. După ce am trecut peste șocul de-a descoperi că Marta avea relații, posibilitățile au devenit nemărginite.

Până la urmă, n-am putut să-i înmânez plicul cu o reverență. Era plecată, iar mașina ei de culoarea șobolanului nu se vedea. Ușa de la intrare era descuiată, firește, așa că i-am lăsat scrisoarea pe suportul orgii electronice, lângă o sticlă aproape plină de Fernet, singurul loc din bucătărie unde eram sigur că avea s-o vadă.

Mi-am petrecut restul zilei lucrând la un plan de campanie pentru Nanty, prin care acesta ar fi putut să obțină o oarecare credibilitate în cultura britanică. Nimeni altcineva nu ar vrea așa ceva, bineînțeles, ceea ce conferea

întregului proiect un aer suprarealist. Apoi, marcat de ceea ce japonezii ar numi *shokkul* ultimelor zile, m-am dus la culcare devreme și am adormit buștean imediat. M-am trezit pe întuneric, cu un junghi, nu de la înfometarea nocturnă, ci de frică. Mi-au trebuit câteva secunde să mă concentrez asupra sunetului care mă trezise și să-l separ de rămășițele unui vis. Nu încăpea îndoială: afară, în noapte, se apropia un elicopter. Pentru Dumnezeu, mi-am zis, punând capul la loc pe pernă și urmărind traiectoria elicopterului cu ochii minții. În alte dăți, măgăoaia trecuse peste casa mea la câțiva centimetri și aterizase pe peluza Martei. Oho! mi-am zis (cu un junghi de alt fel). Era ușor să ghicim *cine* era, nu? O mică vizită nocturnă din partea băiatului cu mașina? *Cum reușește?* Asta e întrebarea. Ce are Marta de mă face – vreau să spun, cum e posibil? Ei bine, poate că de fapt nu-i el. Poate că e cineva din familia Branca, pe care l-a trezit din patul lui din Milano ca să-i aducă urgent provizii de Fernet. Sfânta Cecilia a Voidei sună pentru răcoritoare la orele dimineții. Mi se pare un tablou alegoric.

marta

40

Presupun că Gerry a fost cel care mi-a adus scrisoarea de la Marja, având în vedere că poştaşul nu vine prea des. A fost drăguţ din partea lui. Nu m-aş fi întors acasă atât de târziu, dacă n-aş fi decis brusc să rămân în Camaiore şi să iau cina, după ce am fost la cumpărături. M-am dus să-l văd pe ipocritul ăla de agent imobiliar, Benedetti, şi să-i spun să nu ţină cont de scrisoarea de plângere împotriva vecinului meu pe care i-o scrisesem acum câteva săptămâni şi pe care, e inutil de spus, oricum n-o luase în seamă. (Odată ce vânzarea se încheie, agenţii se spală pe mâini.) Oricum, nu era la birou şi n-aveam de gând să-l aştept. Probabil că acum nu mai contează. După ce am descoperit cu surprindere că Gerry e serios până la urmă, sau cel puţin are nişte relaţii interesante, am simţit că mă grăbisem şi că fusesem rea plângându-mă unui vierme ca Benedetti. De acum încolo, mulţumită descoperirii că sub poza de englez inflexibil Gerry vorbeşte foarte bine italiana, dacă o să mai am plângeri, o să i le spun în faţă. Oricum, destul despre el. Să vedem ce are de spus draga mea soră. Veneţia, *ek ni*? Miroase-a dramă.

Draga mea Matti,

Ei bine, gata: Mekmek şi cu mine am fugit! Am plecat naibii de-acolo. Adevărul e că, de când s-a întors din America, Timi a

fost o adevărată pacoste și n-am mai putut suporta. Nu te-am sunat, pentru că m-am temut să nu încerci să mă convingi să renunț. Mekki e minunat. E programator de computere, ți-am spus?

Am o grămadă să-ți povestesc. Am plecat fără să suflu o vorbă nimănui, nici măcar dragei de Mili, și am zburat direct din Voinograd la Viena și apoi la Veneția. În momentul în care o să primești scrisoarea asta, probabil că o să ne îndreptăm încet spre tine. Mă aștept caTimi și tata să-l fi trimis după mine pe Captain Panic, dar e deja mult prea târziu. Când am ajuns la Veneția, i-am trimis un e-mail lui Ljuka ca să știe că sunt bine. Cu puțin noroc, o să-l convingă pe tata să nu întreprindă nici o acțiune drastică.

Scuze, Matti, totul e pe fugă. O să te sunăm într-o zi sau două, când o să ne hotărâm ce-o să facem. Dacă am veni direct la tine n-ar fi cea mai bună idee, pentru că probabil o să fie primul loc unde o să mă caute, așa că o să mai pierdem vremea fie aici, fie pe drum. Veneția e primul loc unde simt gustul libertății și, Doamne, ce bine e! Nu trebuie să-ți explic, nu-i așa?

Abia aștept să te văd. O să știi ce să le spui când o să sune. A, și o să-ți placă de Mekki, știu asta. E drăguț și mmm*!*

Cu dragoste,
Mari

Ei bine, am avut dreptate să-mi miroasă a dramă. Evident, telefonul meu sună de câteva ore. Slavă Domnului că încă n-am robot telefonic. Deci, asta e. A făcut pasul și o să trebuiască să vedem ce-o să se întâmple. Masa din seara asta m-a muiat și m-a făcut dornică să merg la culcare, sinceră să fiu. O să am destul timp mâine să-mi fac griji pentru Marja, când, așa cum spun locuitorii din Voida, este o nouă zi. (Mă întreb dacă și alte popoare au aceste expresii devastatoare.) Încep să mă întreb și dacă a doua sticlă de vin n-a fost o greșeală, mai ales cu Fernetul din cafea; dar la

naiba, a fost doar o dată. Mai am mult până să ajung ca Gerry, săracul.

Mă spăl pe dinți și încerc să mă scutur de grija permanentă legată de următoarea mea muncă. Pacini n-a spus ce vrea să facă după ce termină *Arrazzato* și e momentul să mă gândesc serios la viitor și la o sursă de venit, dacă vreau să-mi păstrez independența. Nimic pe lumea asta nu m-ar face să fug la tata să-mi rezolve problema, nu acum. (Cât de independentă a devenit fiica lui mai mare!) Sunt pe cale să-mi torn o cană de Fernet Branca înainte de culcare, când se aude un sunet familiar. Bineînțeles! Dragul de Ljuka n-a așteptat să răspund la telefon într-un moment de criză familială, Dumnezeu să-l binecuvânteze. Oamenii de acțiune *acționează*. Elicopterul lui se apropie și sunt pregătită la ușa din spate cu o lanternă pentru când aterizează. Aici, în această zonă montană destul de liniștită de altfel, zgomotul este ca un cataclism, iar eu devin dintr-odată conștientă de plângerile lui Gerry legate de deranj. Apoi atenția îmi este distrasă când observ că e un alt elicopter, dar sunt sigur că pilotul e fratele meu mai mic, și așa se și dovedește. Ne îmbrățișăm sub elicea încă în mișcare.

— Destul, este răspunsul lui înăbușit, când își dă casca jos, la întrebarea mea: „Ce-i nou?“

— Marja a fugit – știai? Mai grav decât asta e că l-au arestat pe tata.

— *Poftim*? Cine? De ce?

— Poliția, care se pare că lucrează mână-n mână cu Europolul. Panic m-a sunat când eram la Trieste și m-a avertizat să merg pe burtă și să nu mă duc acasă sub nici o formă. E vorba de politică, bineînțeles. În esență, dragul nostru guvern ar face orice ca țara noastră să intre în Uniunea Europeană în următorul val, indiferent când ar fi asta. Panic spune că vechile alianțe nu mai sunt de încredere. Așa că poliția a venit fără obișnuitul avertisment și l-a dus

pe tata la sediu. Nu cred c-o să-l țină mult. Panic i-a pus pe avocați să se ocupe de asta acum o oră. Dar chiar și așa. A, și ne-au confiscat elicopterul negru, precum și aparatul Cessna. De aceea am venit cu ăsta.

Ljuka face un semn în spate, pentru a indica mașinăria din curte, acum întunecată și fără semne distinctive.

— E al companiei.

Fratele meu intră în bucătărie și își dă jos jacheta. Vede scrisoarea Marjei de pe orga electronică, unde o lăsasem, și o ridică.

— Când a ajuns asta? E bine?

— Citește-o, îi spun. Am fost plecată mai devreme și probabil că a sunat. Din câte știu, e undeva între Veneția și aici. L-ai cunoscut pe Mekmek ăsta? E în regulă? Adică, măcar e mai bun decât Timi?

— Probabil. Mi-a zis abia ieri despre el, m-a rugat să nu spun nimănui și încă n-am avut voie să-l cunosc. Un geniu al computerelor, cred. Ne-ar putea fi de folos în împrejurările astea.

Fac cafea, iar Ljuka ia lanterna și se duce afară să ia o geantă din care scoate o sticlă de *galasia* de-acasă – marfă adevărată, necontrafăcută.

— Din fericire, aveam asta la biroul din Trieste, îmi spune el. Savurează-o. Se pare că de data asta trebuie să te descurci fără pachetele cu mâncare de-acasă.

Se așază pe canapea cu o cană de cafea în mână și se sprijină, cu ochii închiși. Îmi dau seama că e implicat total. Pentru prima dată de când îl știu, fratele meu mai mic arată ca un adult obosit.

— Cât de rău e? întreb. La modul realist.

— Destul de rău.

— Te urmăresc și pe tine?

— A, probabil. Posibil. Nu știu. E prea devreme să spunem dacă încearcă doar să-l sperie pe tata – să-i dea un

avertisment, ceea ce ar fi același lucru – sau dacă asta e, iar de-acum încolo o să fim hăituiți oriunde am merge. Arestați, eliberați; arestați, eliberați – știi tu. Cam aceeași tactică pe care-o foloseau și rușii, din câte înțeleg. Doar că acum o să se-ntindă în aproape toată Europa. Raiduri la birourile noastre, conturi bancare înghețate, oamenii noștri închiși pe baza unor acuzații false, accesarea computerelor, supraveghere electronică.

Vocea lui Ljuka scade, iar el mai ia o gură de cafea.

— „False“, Uki? Nu – sunt o lașă; nu vreau să știu. Asta mă face ipocrită, mai ales că știu din ce bani au fost plătite casa asta, mașina, viața mea aici până când Pacini a început să-mi trimită cecurile. Dar...

— Mai bine să nu știi, Marta. Dacă există persoane inocente în toată povestea asta, atunci voi sunteți, Marja și cu tine, și trebuie să păstrăm lucrurile așa. Nu că aș crede cumva că ignoranța este o armă de apărare bună, dacă ei sunt cu adevărat hotărâți.

Ce prostuț, îmi spun, uitându-mă la el cu dragoste. Fără vreo legătură cu a doua sticlă de vin, ochii mi se umplu de lacrimi, iar inima mi se umflă în piept de-atâta instinct protector. Ce băiat prostuț și cât de previzibilă e toată treaba asta. Cât de previzibilă *a fost*, având în vedere ultima conversație pe care am avut-o cu el chiar în această cameră, cu o lună sau două în urmă.

— Rămâi aici, Uki, îi spun. O să fii în siguranță.

Clatină din cap cu un zâmbet.

— La fel de în siguranță ca oriunde, asta e adevărat. Oricum, mă bucur c-o să dorm aici în noaptea asta. Sunt frânt.

— Mai ai bani?

Sincer, mă gândesc la amănunte practice prostești, cum ar fi umplerea rezervorului de la elicopter.

— N-au cum să știe toate conturile. Au fost mascate și împrăștiate în timp. La naiba, Matti, numai tu cred că ai peste zece.

— Vorbești serios?

— Bineînțeles. La fel și Marja. Ce crezi c-a făcut tata cu banii? I-a pus deoparte pentru copii. „Familia pe primul loc“, amintește-ți. Ce credeai?

— O să crezi că sunt nebună, îi spun umilă, dar, sinceră să fiu, nu m-am gândit niciodată la asta. Am fost prea interesată de... muzică, presupun. Și voiam să-mi câștig singură existența.

— Aoleu, Matti, ești fără speranță. Nu-i de mirare că tata e disperat din cauza ta.

— E, nu-i așa?

— Sincer să fiu, părerea lui mi se pare ridicolă. Te iubește foarte mult. Ne iubește pe toți foarte mult. Dar știi cum e și cum e generația lui. E perfect normal ca din când în când să fie puțin disperat din cauza... nu știu... din cauza felului cum trăiești. Parc-ai fi de pe altă lume

— Dar pariez că nu-i spune așa. Pariez că spune că sunt *prikmul*.

— Adevărat, zice fratele meu și zâmbește în cana goală de cafea. „Pe altă lume“ din punctul de vedere al obligațiilor de familie. Spune că nu știe ce alt cuvânt să folosească pentru o fată care nu arată nici un fel de înclinație să se potolească, să se mărite și să-i facă nepoți. *Prikmul*. E un cuvânt care spune tot.

— Și tu crezi la fel, Uki?

— Nu. Nu, te cunosc mai bine decât tata. Știu că nu ești în mod deliberat *prikmul*, Matti. Presupun că ești o artistă și asta e. Doamne, sunt frânt, repetă el.

Prikmul sau nu, devin brusc îngrijorată de fratele meu și-i întind niște cearșafuri pe canapea.

— Mă duc să-ți aduc o pernă de sus.

Dar în momentul în care cobor cu perna, Ljuka doarme deja. Are o peliculă fină de transpirație pe frunte. Deși și-a dat jos haina și pantalonii, și în ciuda altitudinii de

aici, e o noapte caldă de septembrie în Toscana. Plec de lângă el cu un zâmbet, genul de zâmbet pe care-l ai când vezi bebeluşi dormind, şi mă duc în *il letto matrimoniale* gol, când îmi aduc aminte că nu l-am întrebat dacă tata ştia că şi cealaltă fiică a lui zburase din cuib. Am un sentiment de afecţiune vinovată pentru tata, care, fără să ştiu, s-a îngrijit cu generozitate de mine şi al cărui imperiu s-ar putea să se dărâme în jurul lui. Mă uit fără somn pe întuneric şi văd grinzile şi acoperişul de piatră, dar fără să văd şi stelele. Pentru prima dată după multă vreme, îmi dau seama că mi-e dor de mama.

Inutilitatea absolută a regretului.

41

— Cum a fost pe canapea? întreb a doua zi dimineață, în timp ce fac cafeaua, iar Ljuka începe să se miște. Nici un metronom?

— Poftim?

— Vecinul meu *dudi* de care ți-am povestit, Gerry. S-a așezat acum câteva săptămâni chiar pe metronomul pe care mi l-a dat tata când am plecat la Moscova. E un mic obelisc foarte ascuțit. Din expresia lui, aș spune că a devenit prieten intim cu minimum zece centimetri din el. Sper că n-ai avut aceeași problemă azi-noapte.

— Zău așa, Matti, spune el somnoros, dar reușind să pară șocat.

Zâmbesc, știind exact care e problema. Nu numai că o soră mai mare din Voida nu trebuie să fie nerespectuoasă, dar n-ar trebui să facă nici glume care implică experiențe cu un *dudi,* indiferent cât de accidentale sau de inocente ar fi. O, Doamne. Conservatorul din Moscova m-a învățat mult mai mult decât muzică. O fi câștigat Pavel Premiul Ceaikovski în anul acela, însă când nu exersa șase ore pe zi la pian, gândurile lui nu se limitau la muzică. Petrecerile la care mergeam în acele cămine studențești nu erau chiar conforme cu ideile sovietice despre moralitatea sexuală. Dar eram artiști, iar rușii au înțeles întotdeauna că nu există regulă care să nu fie încălcată. Cred că lucrul ăsta era la

fel de adevărat sub sovietici cum e și în prezent, fără ei. S-ar putea să fie o erezie ca o fiică din Voida să spună așa ceva, dar rușii ne-au lăsat multe lucruri bune. Unii dintre ei.

— L-am judecat greșit pe Gerry, îi spun lui Ljuka, așteptând să-i dau cana de cafea, în timp ce el își lipește tălpile de podea și își trece ambele mâini prin părul de invidiat.

Are privirea unui copil trezit din somn.

— Da? întreabă dezinteresat, sorbind și înfiorându-se.

Așa că îi spun de ultimele dezvăluiri, iar când aude numele lui Luc Bailey, Per Snoilsson și Brill, ridică repede capul.

— Îi *cunoaște* pe toți oamenii ăștia?

— Se pare că da. A scris cărți despre ei. Sau scrie acum, în cazul lui Brill. Normal, am uitat că ești un fan al curselor de mașini.

— Da, mă rog, Snoilsson e cunoscut în toată lumea, Matti. E în continuare campion de Formula 1. Și pe urmă toată lumea a auzit de Brill și de Freewayz. Muzica lor e în toate discotecile din Spitzberg până-n Sidney, cred. E cam nașpa, dar puștilor le place foarte mult. Cred că Brill întoarce banii cu lopata. Și Gerry ăsta al tău a pus gheara pe el? Tare.

— Nu-mi dau seama dacă e tare sau nu, dar e cu siguranță mult mai profesionist decât credeam. Pe lângă asta, vorbește italiana foarte bine. L-am subestimat pentru că l-am crezut un homosexual efeminat. Din câte știu, am greșit și în legătură cu asta. Oricum, și el m-a subestimat, așa că presupun că suntem chit.

— Sper că n-a fost nerespectuos.

Fratele meu, tutorele meu

— Suntem adulți, Uki, i-am spus. Acum avem probleme grave la care să ne gândim, nu la Gerry. Ce-ai de gând să faci? Cum putem afla ce se-ntâmplă cu tata? Nu poți să-l suni pe Panic?

— O s-o fac chiar acum.

Se ridică și își pune pantalonii. Pare încă amețit și somnoros, dar cafeaua începe să-și facă efectul. Trage telefonul spre el, formează un număr interminabil, apoi se întoarce, acoperă receptorul cu mâna și-mi spune, destul de șocant, făcându-mi semn spre ușă:

— Pleacă, Matti.

Am înțeles, așa că plec. Cu cât știu mai puțin, cu atât mai bine. E preferabil să nu risc ca domnul Panic să-mi audă vocea. Trebuie să presupunem că linia e ascultată la celălalt capăt. Sau chiar la *acest* capăt. Brațul lung al Europolului. E deprimant: prea mult ne întoarcem într-o epocă pe care speram că o lăsaserăm în urmă pentru totdeauna. Mă plimb temătoare pe iarba din jurul elicopterului a cărui suprafață observ că este plină de rouă. Întotdeauna mi-au plăcut aparatele astea. Îmi place cum miros a kerosen. Elicopterul ăsta pare mult mai normal (și mai civil) decât ultimul în care a apărut Ljuka. Totuși, părțile laterale ale cozii sunt vopsite în negru cu două dungi galbene peste niște culori care parcă îți spun că, dacă te gândeai să găbjești aparatul, ar fi bine să nu încerci. Zbor; evadare. Sunt îngrijorată mai ales pentru că nu-mi dau seama cât de îngrijorată *s-ar cuveni* să fiu. Credeam că tata și Ljuka se blindaseră de mult împotriva unui moment ca acesta, că aveau planuri de rezervă. Însă prea multă putere pentru prea multă vreme îi încetinește pe oameni. Îi face să fie siguri pe ei și lenți, și exact asta am încercat să-i explic lui Ljuka ultima dată când a fost aici.

Dau ocol, îmi sprijin capul de plasticul rece al geamului de la ușa pilotului și mă uit la funcționalitatea frumoasă a instrumentelor, manetelor și butoanelor, despre care mi s-a explicat pe larg în trecut. Să conduci ceva de genul ăsta poate să fie foarte greu. E o problemă de coordonare, căci îți folosești ambele mâini pe două planuri, independent

de picioare. Într-un fel, e ca și cum ai cânta la orgă. Cu siguranță, nu poate fi mai greu să pilotezi una dintre mașinăriile astea decât să cânți o sonată de Bach. Poate chiar e mai ușor, având în vedere numărul de piloți calificați de elicopter și penuria de pianiști îndeajuns de buni pentru a cânta o sonată.

Încerc să-mi aduc aminte unde e butonul de pornire, când Ljuka iese din casă. Are într-adevăr o față de adult.

— L-au ținut la ei, îmi spune. A trebuit s-o aflu de la Franek. Panic nu mai e. A plecat la timp. Sunt acasă și iau toate hârtiile pe care le găsesc. Franek crede că e o treabă coordonată și c-au arestat oameni la Sarajevo, la Pristina și Dumnezeu mai știe unde. Ce-o să facem, Matti?

— Speram c-o să-mi poți spune tu, Uki. Ce să știu eu despre toate astea? Eu o să fiu bine; pentru tine sunt îngrijorată. Unde ai putea să te duci?

Se pare că-i vine în minte un plan vechi.

— La Marsilia. O să fiu în siguranță când o să ajung acolo. Am niște prieteni de încredere. Cred că după aia mă duc în Africa de Nord și în cele din urmă în Statele Unite. Cel puțin până încetează presiunea și văd cum stăm.

— Numai să n-ajungi în vreo boxă a acuzaților la Haga.

— Nu. Ah, *kakash!*

Îi urmăresc privirea. O mașină albastru închis pe care scrie CARABINIERI cu litere albe alunecă încet și oprește undeva lângă casă. Doi bărbați în uniformă se dau jos din spate, cel mai mare încărunțind frumos și având fireturi pe uniformă. Amândoi au pistoale în suporturi ale căror capse le desfac cu gesturi automate în timp ce se apropie de noi. E adevărat ce se spune în cărți: genunchii chiar ți se înmoaie dintr-odată.

— Poți să fugi, dacă le distrag atenția? îl întreb prostește, mintea mea fiind secătuită de tactici eroice.

— Cheile de la elicopter sunt în bucătărie, spune Ljuka scurt.

Și din moment ce asta e, înaintăm calm spre ei.

Totul începe foarte politicos. Cel mai bătrân dintre ei se prezintă ca fiind *il maresciallo* Sgrizzi. Mă prezint pe mine și pe fratele meu. Dăm mâna. Polițiștii văd elicopterul și se plimbă în jurul lui cu interes. Îmi reamintesc că de fapt carabinierii fac parte din armata italiană și nu sunt deloc civili.

— Presupun că dumneavoastră sunteți pilotul? i se adresează Sgrizzi lui Ljuka, a cărui italiană se rezumă la întrebări și răspunsuri simple.

— Eu sunt.

— Și bineînțeles că aveți *gli documenti* necesare?

— În casă.

Intrăm și Ljuka scoate dintr-o geantă, spre surprinderea mea, o mapă cu documente oficiale și licențe ștampilate, pe care *il maresciallo* le studiază rapid, dar cu atenție. Apoi mă roagă pe mine să-i arăt *il permesso di soggiorno*, despre care îmi aduc aminte printr-un miracol că este pe post de semn de carte pentru partitura *Sonatei a VIII-a* a lui Prokofiev. Îi dă totul subalternului său cu un semn din cap. Bărbatul mai tânăr ia hârtiile în mașină: o practică familiară oricărui șofer italian. El sau șoferul va da detaliile prin stație și va aștepta rezultatul verificărilor.

— Vă rog să-mi iertați apariția neașteptată, îmi spune Sgrizzi, presupun că în calitate de stăpână a casei al cărei frate urma să fie luat în cătușe.

Îl întrerup grațios pentru a-i oferi cafea, dar refuză politicos, ceea ce e semn rău.

— Din păcate, sunt aici în scopuri oficiale.

Și mai rău.

— E mai mult vorba despre dumneavoastră, *signora*, decât despre fratele dumneavoastră. În acest moment.

Cum nu se poate mai rău. Mă așez.

— De mine? repet cu o voce slabă.

— E o problemă delicată. S-ar putea să vreți ca fratele dumneavoastră să nu fie prezent.

— Ce Dumnezeu...? Nu, nu vreau să plece.

— Cum doriți. Trebuie să vă spun, *signora*, că a fost depusă, se pare, o plângere serioasă împotriva dumneavoastră și că e de datoria mea ca în dimineața asta să vă întreb câteva lucruri referitoare la această problemă și să acționez în consecință.

— Împotriva *mea*? „Se pare"?

Il maresciallo se uită la mine puțin trist, cred, ca un unchi dezamăgit de nepoată.

— S-a sugerat faptul că ați fi implicată activ în prostituție.

Urmează o perioadă lungă de tăcere, în care sângele mi se oprește brusc și dă să coaguleze. Mă uit la Ljuka. A înțeles bine. E roșu la față și transpirat. Clatin din cap cu indignare. Ultimul lucru de care avem nevoie este una dintre izbucnirile lui.

— Putem să lămurim problema, *maresciallo*? întreb pe un ton rezonabil. Spuneți că *dumneavoastră* credeți că sunt o prostituată?

În momentul acesta, liniștită fiindcă nu e vorba de Ljuka, mă tem că încep să râd.

— A fost făcută o plângere, răspunde el precaut.

— Da? De cine, dacă îmi permiteți să întreb? E incredibil.

— E o problemă serioasă, *signora*, mă ceartă *il maresciallo*. Din păcate, în momentul ăsta nu am libertatea să vă divulg numele persoanei în cauză. După cum am spus, aceasta e doar o discuție preliminară. Dar plângerea nu spunea numai că ați fi implicată în această poveste, dar și că s-ar putea să aduceți alte prostituate din Europa de Est. Din... Voida, nu-i așa?

În momentul acesta digul cedează și Ljuka intervine în discuția noastră politicoasă cu un torent de înjurături

din Voida. Tirul e îndreptat spre onoarea, genealogia, practicile sexuale și igiena personală ale lui Sgrizzi. Nu mai e mult până să-l invite pe *il maresciallo* la un duel în curte, îmi dau seama de asta cu frică, dar un zgomot de afară devine din ce în ce mai puternic și acoperă vocea fratelui meu. În scurt timp, huruitul unui elicopter care se apropie umple încăperea.

Asta e prea mult, îmi spun. Oamenii ăștia nu știu de glumă. Polițiștii de afară au aflat de Ljuka prin radio și au chemat întăriri. O privire spre fratele meu arată că și el a ajuns la aceeași concluzie. Îi pun mâna pe genunchi ca să-l împiedic.

Gerald

42

Pregătesc un mic dejun lejer, încercând să nu mă gândesc dacă Marta îl ia pe al ei în pat cu Filippo Pacini. „Un pilot înnăscut", îl numise tatăl său. Așa aș spune și eu. Ca să nu mă mai gândesc, îmi ung pâinea prăjită cu prețiosul meu gem de bușteni dintr-unul dintre borcanele strânse cu grijă. Nu chiar bușteni, bineînțeles, ci crengi de stejar. Sunt, probabil, singura persoană din lume care știe să facă crengile de stejar la fel de fine ca rondelele de coajă din marmelada de portocale de Sevilla. Au o aromă somptuoasă, puțin rășinoasă, ca boarea dintr-un umidificator ținut lângă țigări. Secretul – care s-a pierdut, probabil, în Epoca târzie de Bronz – constă nu atât în preparare, cât în greutatea de a sparge fibrele de xylem. Am sentimentul că dețin un mare secret și de aceea nu sunt sigur că voi împărtăși această rețetă cuiva vreodată. Faptul că am descoperit cum să folosesc mirosul proaspăt de lemn tăiat este o adevărată ispravă. Faptul că am redus o bucată de stejar la consistența zemoasă a ghimbirului cristalizat este marca unui gen –(dar aici telefonul întrerupe ceea ce începea să semene cu o previziune stranie asupra posterității).

— Gerry? Sunt Nanty. M-ai sunat.

— E cam devreme pentru tine, nu-i așa?

— Nu, abia a trecut de miezul nopții. Sunt în State, știi? Pe fundal se aud muzică, voci și râsete.

— Mick spune să vii și tu.

— Unde, mai precis? întreb cu un sarcasm care pare să se piardă în noaptea care stă între noi.

— Aici, în... – și legătura se întrerupe, în timp ce el se întoarce să întrebe pe cineva – Denver, nu? Dar e ușor de ajuns. Spune-i șoferului de Olympics colț cu Therapists' Village imediat după intersecția dintre Slam Dunk și Oedipus. N-ai cum s-o ratezi.

— A, casa *aia*. Nostim, întotdeauna am crezut că este la intersecția dintre Home Run și Penis Envy.

Până la urmă, o să fie foarte bine să lucrez cu Nanty. Ne tachinăm ca doi posibili îndrăgostiți. Dintr-odată, mă gândesc că nu mai crede în chinurile prin care trece cartoful. Dar în OZN-uri?

— Ascultă, îi spun. Îl știi pe Piero Pacini? Țin minte că i-ai lăudat *Ziua lui Nero*. Fii atent: vrea ca tu și băieții să cântați puțin într-o scenă din noul lui film. Știu că sunteți ocupați pentru următorii douăzeci și opt de ani, dar ne întrebam dacă n-ați putea strecura și asta în program. S-ar putea să-ți fie de folos, Nanty. Să-ți dea ceva credibilitate.

— Suntem ocupați, Gerry, dar nu chiar *atât* de ocupați. Pacini? Oho, spune-i că suntem de acord. O să ne găsim timp, nu-ți face griji.

— Trebuie să verific, dar s-ar putea să fie vorba de următoarele săptămâni.

— O rezolvăm într-un fel. Doamne, să apărem într-un film de Pacini. E în genul *Zilei lui Nero*?

— Nu știu. Cu siguranță, însă, există o orgie pe plajă.

— Am făcut și din astea, prietene, dar întotdeauna vreau mai mult. Isuse, Gerry, în felul ăsta o să trebuiască să devii agentul meu. *Pacini*. Cum ai reușit?

O scurtă pauză și apoi:

— Gerry? Aud cumva un elicopter?

Ei bine, da, într-un mod absolut incredibil. Sunetul familiar crește considerabil de vreo douăzeci de secunde. Acum aparatul trece exact pe deasupra casei mele și văd frunzele galbene căzând pe terasă. S-ar putea să fie prea târziu ca să-mi mai pese din punctul de vedere al anotimpului, dar e vorba de principii. După ce trece hărmălaia, vorbesc din nou.

— A aterizat. Hei, Nanty? Ce crezi că înseamnă un miros puternic de ozon?

— *Ozon?* Glumești, bătrâne? Uite ce-i, Gerry, trebuie să pleci chiar acum de acolo, adică *urgent*!

— Păi... Nanty, cred că e deja prea târziu. Văd o umbră mare pe ușa de la bucătărie și... O, Doamne... este foarte mare și incredibil de bătrână! Nu, nu! Ajutor! E un extraterestru pedofil! Sunt minor, domnule! N-am nici măcar patruzeci de ani – *auuu*... !

Mă opresc și bruschez puțin receptorul înainte de a-l pune în furcă. O să ne înțelegem foarte bine. Dar povestea asta afurisită cu elicopterele a ajuns la limită. Le Roccie se transformă în heliport. Am fost prea drăguț cu Marta, după cum am fost prea politicos cu Benedetti. Ei bine, Samper e pe cale să schimbe macazul. Aceste lucruri trebuie oprite. Deschid repede ușa din spate și pornesc printre copaci cu pași mari. Când mă apropii de cocioaba Martei, sunetul unor voci ridicate se aude din bucătărie. Văd în spate razele soarelui lucind pe metal și mă uit în jur. Dintr-odată, nu-mi pasă peste ce-o să nimeresc. Bat la ușă și o deschid, văzând în ultimul moment mașina de patrulă a carabinierilor, parcată într-o parte. Prea târziu. Sunt deja înăuntru.

Prima persoană pe care o văd este superbul Filippo, stând cu spatele la ușă și având aerul că nu-i vine să creadă ce aude. Marta e trântită pe canapea și pare că i s-a făcut o nedreptate. Lângă ea, un alt tânăr frumos pare gata

să ucidă. Are ceva familiar, dar atenția îmi e distrasă de cei doi carabinieri, echipați cum se cuvine. Rămân tablou.

— A, bună, Gerry, spune Marta încet.

— Salut, Gerry, se aude și Filippo.

Apoi, reluând discursul pe care evident i-l întrerupsesem, adaugă:

— E de-a dreptul ridicol. Absurd.

Aceste cuvinte sunt adresate celui mai mare în grad dintre cei doi ofițeri, care după uniformă trebuie să fie cel puțin feldmareșal.

— Îmi pare rău că vă întrerup, le spun. Am venit pentru că, ei bine, am auzit elicopterul și, mă rog, a zburat chiar pe deasupra casei mele.

— Domnul e vecinul meu, le explică Marta polițiștilor.

— *Piacere.*

Ne salutăm și apoi bărbatul se încruntă un moment și spune.

— Domnul Samper, corect?

— Ăăă... da. Da, eu sunt.

Se uită la mine și mă măsoară un moment, după care se întoarce spre Filippo.

— Îmi pare rău, domnule. S-au formulat acuzații serioase împotriva acestei doamne și este de datoria noastră să investigăm, mai ales dat fiind faptul că este o *estracomunitaria.* Voida încă nu face parte din UE. După cum știți, activitățile despre care ne-a vorbit reclamantul sunt foarte sensibile din punct de vedere politic în zilele noastre. Traficul internațional de ființe umane e un lucru pe care nu ne permitem să-l ignorăm.

Filippo îi dă pur și simplu buletinul său ofițerului. E evident că el e cel care a venit cu elicopterul familiei.

— Tatăl meu e Piero Pacini.

— *Il Maestro* Piero Pacini?

Cei doi carabinieri examinează buletinul și apoi se uită unul la altul, evident surprinși.

— Exact. Verificați actele elicopterului. Nu încerc să vă impresionez, dar trebuie să vă spun că e un caz de identificare greșită. Marta, doamna pe care-o acuzați prostește, e o compozitoare distinsă pe plan internațional, care compune muzica pentru ultimul film al tatălui meu, aflat acum în producție la Studiourile Pisorno. Am venit de la el s-o iau pe Marta, pentru că tata are nevoie de ea pe platourile de filmare în dimineața asta. E un lucru pe care-l puteți verifica de asemenea foarte ușor. De fapt, *maresciallo*, cred că ar fi mai bine să plecați, înainte să comiteți o greșeală pe care mai târziu s-ar putea s-o regretați.

În tot acest timp, eu stau și încerc să-mi dau seama despre ce e vorba. Nu mi-a plăcut deloc felul în care s-a uitat *il maresciallo* la mine când am intrat, iar conversația asta ciudată arată că sunt un intrus. Dumnezeu știe ce se petrece aici. Sunt pe cale să-mi cer scuze și să plec, când Filippo se gândește la altceva. Sunt impresionat de felul în care băiatul ăsta se poartă cu acești omuleți ai legii. Pentru un copil de vârsta lui, are foarte multă încredere în el. Așa se întâmplă când ai un tată renumit pe plan mondial și care este *Cavaliere*, *Commendatore* sau ceva de genul ăsta. Catralioanele din bancă s-ar putea să fie și ele de ajutor.

— Mi se pare că lucrul cel mai bun pe care l-ați putea face pentru Marta ar fi să-i spuneți cine anume a depus plângerea asta grotescă, spune el. Are dreptul legal să știe. Cine a făcut *la denuncia* împotriva ei? Tata o să trebuiască să știe când o să discute cu avocatul nostru, adaugă Filippo cu tâlc.

Pentru o clipă, se pare că *il maresciallo* e pe cale să se prăbușească sub acest atac greu. În aparență, totuși, are un as în mânecă, iar când îi vine rândul, dovedește certe calități dramatice.

— Foarte bine, *signore,* începe el. Sunt de acord că e corect să-l identific pe acuzatorul doamnei, deși, după cum am mai spus de câteva ori, n-a fost o *denuncia,* ci un zvon serios, care a fost adus în atenția unui ofițer superior de la Ufficio dei Stranieri, la Questura din Lucca. A fost semnalat în interes strict public de *ingegnere* Benedetti, un agent imobiliar din Camaiore. De fapt, e domnul care a vândut această casă și pe cea vecină ocupanților lor actuali.

Face un semn spre mine și spre Marta, iar apoi scoate un carnet. Găsind pagina căutată, citește:

— *Ingegnere* Benedetti a jurat că informatorul său a spus: „Ce-mi pasă mie dacă e o prostituată din Europa de Est?".

Se oprește înainte de a da lovitura finală.

— Informatorul său, bineînțeles, este domnul Samper, aici de față, zice el și se întoarce spre mine cu o mică piruetă.

De obicei, nu îmi place sensul propriu, dar când spun că „toți ochii sunt pe mine", chiar sunt, în special ai Martei. Dă din cap ca pentru sine cu un zâmbet trist, de resemnare amară. Din cauza părului, arată ca o Mona Lisa căreia i se înmânează primul abonament pe autobuz pentru cetățenii în vârstă. Îmi dau seama că trebuie să-mi susțin cazul repede și bine.

— *Il ingegnere* are dreptate, îi zic lui *il maresciallo.* Exact așa i-am spus – deși din moment ce credeam că era o conversație particulară, nu mi-a trecut prin minte c-o să se ducă la poliție. Dacă m-aș fi gândit, m-aș fi exprimat mai clar. Am avut această discuție între patru ochi pentru că simțeam că viața socială a Martei, cu toate elicopterele alea care o vizitau, nu se potrivea cu ceea ce-mi promisese Benedetti când cumpărasem casa, și anume că vecina mea era o femeie foarte liniștită, care stătea acolo doar o lună pe an. Am avut un ton arțăgos și Benedetti însuși s-a întrebat ce punea Marta la cale. Iar atunci am spus: „Ce-mi pasă mie? Poate să fie și o prostituată din Europa de Est, nu?" – ceva

de genul ăsta. Evident, a fost o întrebare retorică. N-am vrut să spun că *este* prostituată, pentru Dumnezeu. Am vrut să spun că nu-mi păsa ce era, atâta timp cât viața mea aici devenea mai liniștită. Asta-i tot. Dacă Benedetti a confundat o figură de stil cu o *denuncia* neoficială, atunci el e de vină pentru că a fost nu doar rău intenționat, ci și neobișnuit de prost. Cred că săraca Marta o să mă ierte pentru asta, din moment ce discuțiile ei cu *il ingegnere* au dus-o, probabil, la aceeași concluzie. Sincer, tipul e un cretin.

Un *cretino* sună și mai bine în italiană și observ că explicațiile mele sunt primite destul de bine. Marta Lisa arată acum de parcă abonamentul a fost o greșeală birocratică și se poate întoarce la vârsta ei eternă de treizeci și trei de ani. *Il maresciallo,* de asemenea, pare ușurat.

— Deci, Signor Samper, negi că ai formulat acuzații în legătură cu profesia acestei doamne?

— Bineînțeles. Mai mult, din acea conversație cu Benedetti am înțeles că ea într-adevăr compunea muzica pentru ultimul film al lui Piero Pacini. În consecință, vizitele elicopterelor erau o parte necesară a legăturii dintre profesia ei distinsă și producție. În momentul în care lucrul ăsta a devenit clar, n-a mai fost nici un fel de problemă. După cum am spus, n-am formulat nici un fel de acuzații, deci n-am ce să retrag. Acuzația mea împotriva lui *ingegnere* Benedetti rămâne în picioare, totuși.

— Și anume, că ar fi cretin?

— Exact.

— *Signore*, nu putem face nimic în privința asta, e peste îndatoririle noastre de carabinieri. Dar cu siguranță o să-i explicăm greșeala.

— Și sper s-aveți grijă de el, să nu mai formuleze acuzații răutăcioase de acum încolo, nu?

În loc să răspundă, *il maresciallo* își inclină capul cu regret și-i spune Martei:

— Îmi pare sincer rău, *signora*, pentru că v-am deranjat cu această problemă. Dar sper că înțelegeți că, dat fiind climatul politic actual, nu puteam să rămânem pasivi când am auzit acuzațiile. Cel puțin eram obligați să venim aici și să cerem explicații. Oricum...

Închide caietul cu o bufnitură decisivă, care înseamnă clasarea cazului.

Aproape imediat, Marta se transformă din victimă în gazdă primitoare. Vine în încăpere cu niște pahare pătate și cu o sticlă care arată groaznic.

— Domnilor, spune ea, vorbind ciudat, de parcă ar fi fost directorul unei companii într-un moment de triumf dintr-un serial de televiziune despre mogulii petrolului. E momentul să sărbătorim. O băutură foarte specială din Voida.

Il maresciallo și colegul lui arată temători, așa cum par toți italienii când sunt amenințați cu mâncare străină.

— Doar un *amaro*. Dacă vă place Fernetul, o să vă placă și *galasia*.

— Bine, doar puțin, *signora*. Suntem încă în timpul serviciului.

Am impresia că, în oricare alte împrejurări, *il maresciallo* ar fi refuzat politicos, dar ferm. În orice caz, înconjurat de cunoștințele lui Piero Pacini și după un lucru care s-a dovedit un pas greșit în cariera lui, nu se află în situația să refuze. Paharele cu lichidul negru și dens le sunt înmânate tuturor. Băutura arată ca uleiul de frână.

— *Salute!* zic toți și iau o înghițitură obligatorie.

Isuse Cristoase, îmi spun, în timp ce lacrimile îmi țâșnesc din ochi și cad în pahar. Îmi aduc aminte că Marta mi-a pomenit la un moment dat de această băutură ca fiind o versiune mult mai brutală a Fernetului Branca, făcută de vânători sau ceva de genul ăsta. Gustând din acest combustibil ușor distilat, îmi confirm un lucru pe care-l știam de mult, că locuitorilor din Voida le lipsesc anumite

părţi. Poate sistemul nervos central. Printre lacrimi, văd că şi *il maresciallo* a fost la fel de puternic lovit, dar rezistă cu demnitate şi nobleţe.

— *Madonna puttana della Madonna, ma quanti gradi ha?* reuşeşte el să întrebe într-un târziu, cu nişte corzi vocale evident cauterizate.

— Nouăzeci şi două, cred, spune Marta senină, examinând sticla. Dar foarte rar se scrie asta pe etichetă. Toată lumea din Voida cunoaşte *galasia.* În limba noastră înseamnă „laptele mamei".

Unu-zero pentru Voida. Filippo e evident fără cuvinte, iar eu deduc că tânărul frumos de lângă Marta este din Voida, din moment ce se linge pe buze de parcă tocmai ar fi gustat o gură de Château d'Yquem. Cel din dreapta lui *il maresciallo,* observ, se uită gânditor la paharul gol şi dă din cap cu un zâmbet incredibil. Un băutor serios. Când superiorul lui îşi revine îndeajuns pentru a putea merge, cei doi pleacă. Ne salutăm. Observ că *il maresciallo* se opreşte lângă partenerul misterios al Martei şi-i spune ceva de genul „N-aş mai sta prea mult, *signore*", înainte de-a ieşi, punându-şi chipiul pe cap. Uitându-mă pe geam, sunt emoţionat să văd că al doilea carabinier îşi apucă superiorul de umăr cu mult înainte de-a ajunge la maşină. Totul e foarte derutant, dar interludiul ăsta m-a învăţat un lucru: că într-o lume în care există *galasia,* fraţii Branca trebuie să fie atenţi la lauri.

Acum că poliţia a plecat, atmosfera din cameră se mai destinde. Marta şi tânărul ei vizitator par în continuare încordaţi, în timp ce Filippo şi-a revenit îndeajuns pentru a fi dispreţuitor.

— E ruşinos felul în care aceşti *vagabondi* îi hărţuiesc pe oamenii care respectă legea, spumegă el, vorbind dintr-odată ca un om mai bătrân.

Experienţa de-a bea *galasia,* în mod curios, îmbătrâneşte.

— Îmi pare sincer rău, *signora*, pentru că v-am deranjat cu această problemă. Dar sper că înțelegeți că, dat fiind climatul politic actual, nu puteam să rămânem pasivi când am auzit acuzațiile. Cel puțin eram obligați să venim aici și să cerem explicații. Oricum...

Închide caietul cu o bufnitură decisivă, care înseamnă clasarea cazului.

Aproape imediat, Marta se transformă din victimă în gazdă primitoare. Vine în încăpere cu niște pahare pătate și cu o sticlă care arată groaznic.

— Domnilor, spune ea, vorbind ciudat, de parcă ar fi fost directorul unei companii într-un moment de triumf dintr-un serial de televiziune despre mogulii petrolului. E momentul să sărbătorim. O băutură foarte specială din Voida.

Il maresciallo și colegul lui arată temători, așa cum par toți italienii când sunt amenințați cu mâncare străină.

— Doar un *amaro*. Dacă vă place Fernetul, o să vă placă și *galasia*.

— Bine, doar puțin, *signora*. Suntem încă în timpul serviciului.

Am impresia că, în oricare alte împrejurări, *il maresciallo* ar fi refuzat politicos, dar ferm. În orice caz, înconjurat de cunoștințele lui Piero Pacini și după un lucru care s-a dovedit un pas greșit în cariera lui, nu se află în situația să refuze. Paharele cu lichidul negru și dens le sunt înmânate tuturor. Băutura arată ca uleiul de frână.

— *Salute!* zic toți și iau o înghițitură obligatorie.

Isuse Cristoase, îmi spun, în timp ce lacrimile îmi țâșnesc din ochi și cad în pahar. Îmi aduc aminte că Marta mi-a pomenit la un moment dat de această băutură ca fiind o versiune mult mai brutală a Fernetului Branca, făcută de vânători sau ceva de genul ăsta. Gustând din acest combustibil ușor distilat, îmi confirm un lucru pe care-l știam de mult, că locuitorilor din Voida le lipsesc anumite

părți. Poate sistemul nervos central. Printre lacrimi, văd că și *il maresciallo* a fost la fel de puternic lovit, dar rezistă cu demnitate și noblețe.

— *Madonna puttana della Madonna, ma quanti gradi ha?* reușește el să întrebe într-un târziu, cu niște corzi vocale evident cauterizate.

— Nouăzeci și două, cred, spune Marta senină, examinând sticla. Dar foarte rar se scrie asta pe etichetă. Toată lumea din Voida cunoaște *galasia*. În limba noastră înseamnă „laptele mamei".

Unu-zero pentru Voida. Filippo e evident fără cuvinte, iar eu deduc că tânărul frumos de lângă Marta este din Voida, din moment ce se linge pe buze de parcă tocmai ar fi gustat o gură de Château d'Yquem. Cel din dreapta lui *il maresciallo*, observ, se uită gânditor la paharul gol și dă din cap cu un zâmbet incredibil. Un băutor serios. Când superiorul lui își revine îndeajuns pentru a putea merge, cei doi pleacă. Ne salutăm. Observ că *il maresciallo* se oprește lângă partenerul misterios al Martei și-i spune ceva de genul „N-aș mai sta prea mult, *signore*", înainte de-a ieși, punându-și chipiul pe cap. Uitându-mă pe geam, sunt emoționat să văd că al doilea carabinier își apucă superiorul de umăr cu mult înainte de-a ajunge la mașină. Totul e foarte derutant, dar interludiul ăsta m-a învățat un lucru: că într-o lume în care există *galasia*, frații Branca trebuie să fie atenți la lauri.

Acum că poliția a plecat, atmosfera din cameră se mai destinde. Marta și tânărul ei vizitator par în continuare încordați, în timp ce Filippo și-a revenit îndeajuns pentru a fi disprețuitor.

— E rușinos felul în care acești *vagabondi* îi hărțuiesc pe oamenii care respectă legea, spumegă el, vorbind dintr-odată ca un om mai bătrân.

Experiența de-a bea *galasia*, în mod curios, îmbătrânește.

— Mă doare c-a trebuit să treci prin asta, Marta. Și tu, Gerry. O neînțelegere minoră, care ar fi putut fi rezolvată printr-un telefon. Nu așa trebuie tratați artiștii din alte țări. O să-l pun pe tata să facă o plângere. O să-l degradăm pe *il maresciallo* cu un grad sau două.

— Vai, nu, Filippo, nu face asta, spune Marta cu ceea ce cred că este un amestec de ușurare și bunătate cauzat de *galasia*. Mai bine nu. Nu, sincer, m-aș supăra foarte tare. N-a pățit nimeni nimic și acum au plecat. Te rog să nu faci nimic.

Dar în glasul ei detectez ceva care seamănă cu o frică reală. Presupun că dacă ești un imigrant din țările ex-sovietice necunoscute, ultimul lucru pe care ți-l dorești este să atragi atenția poliției.

Filippo clătină din cap șovăielnic.

— Dacă insiști, spune el. Dar tot cred că ar fi mai bine. Oricum, tata m-a trimis aici să întreb dacă tu și Gerry ați vrea să veniți pe platou azi și să asistați la filmări. N-a zis că are nevoie de tine urgent, Marta; asta am spus-o eu, mai mult pentru poliție. Dar dacă vrei să vii…

Se uită stânjenit la tânărul de lângă ea.

— Îmi pare rău, a fost foarte nepoliticos din partea mea, spune Marta. Am uitat că nu v-am făcut cunoștință. El e fratele meu, Ljuka.

Dăm cu toții mâna.

— Gerry, cred că prietenul tău din lumea muzicii pop l-a confundat pe Ljuka cu un extraterestru acum câteva săptămâni.

Aha, deci din cauza *asta* mi se părea ceva familiar. Când mi-l imaginez ca fiind jumătatea mai bună a lui Barbie, și anume Ken, în echipamentul de pilot, îmi dau seama și de ce. Hm. Iată care era motivul involuntar pentru schimbarea numelui unei trupe de băieți. Ljuka dă impresia că ar putea să fie rău, dar acum e mai degrabă stingher. Marta și cu el se lansează într-o discuție aprinsă, într-o limbă care sună

ca și cum ai turna nisip pe o tobă. Filippo și cu mine facem front comun ca singurii reprezentanți ai lumii cunoscute.

— Sincer vorbind, spun eu, aș fi încântat să vin. Nu deranjez?

— Nici vorbă. Putem să plecăm imediat.

— Și-i pot spune tatălui tău că Brill și băieții sunt încântați să apară în film. De fapt, abia așteaptă.

— Asta e o veste minunată. Tata o să fie încântat. Și eu la fel. Drept să-ți spun, cred că partea aia a filmului o să facă toți banii. Și chiar avea nevoie de un impuls.

De afară se aud claxoane și un zgomot de pompe hidraulice. Un camion uriaș a oprit, plin cu cherestea și oameni. În sfârșit, au venit să pună gardul la loc. Marta se pare că deja îl cunoaște pe șeful lor, așa că ea și Filippo fac aranjamentele necesare până când șeful își aduce brusc aminte să mă întrebe unde ar trebui să fie ridicat gardul. Pentru că am petrecut atât de mult timp construind capodopera inițială, știu exact care e granița, așa că linia e marcată din nou cu bandă portocalie. Între timp, oamenii au început să descarce diverse materiale din camion.

— Cred c-am putea să mergem, spune Filippo după ce Marta ni se alătură.

Ea și fratele ei au discutat cât timp eu am restabilit granița.

— Sper că nu te superi, Filippo, dar Ljuka și cu mine am hotărât să rămânem aici. Sora noastră mai mică e pe drum, dinspre Veneția, și așteptăm fie să sune, fie să sosească. Tatăl tău se supără dacă nu vin azi?

— Bineînțeles că nu, Marta.

— Atunci te rog transmite-i mulțumirile și scuzele mele. Familia contează, știi bine.

— Am înțeles perfect.

Din ce în ce mai bine. O să-l am pe Filippo Pacini numai pentru mine, în timp ce Marta și fratele ei periculos se pot prăbuși în depresia lor slavă, alături de *galasia*. Nu mă aștept

să-mi mulțumească foarte mult, dar s-ar putea ca în cele din urmă Marta să-și dea seama că Samper a fost cel care a salvat-o de la un viitor care însemna pușcărie, cusut de saci pentru poștă și dușuri reci cu lesbiene *skin-head*. După câteva minute în care mă duc acasă, îmi pun blugii de Homo Erectus și încui ușa, iată-mă lângă Filippo, în elicopterul lui frumos cu alb și albastru. El apasă pe un buton, turbina din spatele nostru prinde viață și lamele de deasupra încep să facă umbre pe cer și apoi să se urmărească ușor, grăbite, tremurând, pentru ca la final să dispară. Cea mai bună mutare pe care am făcut-o vreodată a fost să mă mut aici sus, pe Le Roccie, îmi spun fericit, pe când pământul se înclină și prindem viteză.

marta

43

Tăcerea care se lasă după plecarea lui Filippo și a lui Gerry doar îmi amplifică frica. Atâta timp cât a existat un Pacini în încăpere, am simțit că nu se putea întâmpla nimic rău, cu tot talentul lui Gerry de-a călca pe bec. E ironic cât de puține știu ei despre mine și despre forțele care mă ghidează în viață. Acum am rămas cu Ljuka, destul de singură și cu sentimentul că lumea din spatele acestor munți ne pune la cale căderea. Vizita carabinierilor a fost un pericol de-abia evitat – sau cel puțin asta cred. Țin minte și acum vorbele spuse la plecare de *il maresciallo*.

— N-a lipsit mult, spune Ljuka acum. Nu mi-a plăcut deloc. Mă tem că sunt pe urmele noastre, Marta.

— *Ale noastre*? repet, puțin supărată. Eu nu sunt decât o compozitoare, Uki. Singurul lucru pe care l-am făcut în ultimele câteva luni a fost să compun muzică, or, pentru asta nu chemi poliția. Dacă n-ar fi fost tântălăul ăsta de Gerry, nici n-ar fi dat pe-aici. Slavă Domnului că Filippo a apărut la timp. Nu, Uki, nu sunt pe urmele noastre. Ce crezi c-a vrut să-ți spună *il maresciallo*, când te-a sfătuit să nu mai stai mult?

— Poate colegii lui au auzit ceva prin stație. Probabil au făcut legătura dintre actele de înregistrare ale elicopterului și firma noastră din Trieste. Mă îndoiesc că numele a fost deja trecut pe o listă europeană de căutare, dar e mai

sigur să presupunem că a fost. Cred că acești carabinieri sunt niște localnici somnoroși, în timp ce *il maresciallo* este o licheluță atât de îngrozită de marele Pacini, încât ar face orice să nu dea ochii cu el. Știu genul: lingușitor, indolent și aproape de pensionare. Cred că tipii au venit într-adevăr aici să te chestioneze, dar au descoperit ceva mult mai important, despre care *il maresciallo* se poate preface că nu știe nimic. Tocmai de-aia s-a cărat. Nu vrea hârțogăraie, nu vrea întrebări, or, tocmai despre asta ar fi fost vorba dacă ar fi fost polițiști adevărați. Vrea doar să plecăm și să-l lăsăm în pace. De-aia aproape că m-a rugat s-o iau din loc, pentru că oamenii care o să vină data viitoare o să fie polițiști adevărați.

— Continui să vorbești la plural, Uki.

Un val de resentimente nefamiliale mi se strecoară în cuvinte, un sentiment de nedreptate fiindcă eforturile mele de a-mi crea propriul drum sunt pe punctul de-a fi zădărnicite de comportamentul prostesc al fratelui meu, care nu vrea să renunțe la o carieră dubioasă, sortită unui sfârșit violent. Prostia recalcitrantă a bărbaților din Voida, cu noțiunile lor primitive de masculinitate, aproape că mă face să plâng.

— Hai să fim sinceri. Tatăl nostru e un mafiot, iar tu ești implicat până la urechi. Jafuri, prostituție, droguri, cine știe? Și vorba lui Gerry, ce-mi pasă? Dar ești vârât în asta până-n gât, idiotule. Am încercat să te previn când ai fost ultima dată aici. Ți-a păsat de ceva? Normal că nu. Ești din Voida: ai curaj, dar nici un pic de creier și mai puțin simț moral decât o urechelniță.

Ljuka e alb la față de furie și-mi dau seama că am mers prea departe – suficient de departe încât să încalce codul cavaleresc din Voida și să-și plesnească sora mai mare. Dar reușește să n-o facă. În loc de asta, spune:

— Ia auzi-o pe Prințesa fără Pată. Cine mă acuză că sunt implicat în crima organizată? Cineva care face filme porno. Minunat. Asta cred că e o definiție a ipocriziei pe care n-am găsit-o în dicționar.

De data asta nu mă pot abține și izbucnesc în lacrimi. Trec câteva clipe lungi, marcate de cuvintele spuse la necaz, înainte ca fratele meu să vină lângă mine, să se așeze pe canapea și să-și pună brațul pe după umerii mei.

— Vai, Uki, îi spun după ce-mi mai trece supărarea, nu știam. Chiar nu știam.

— Ba știai, zice el, dar destul de blând. Îi știai reputația lui Pacini. Când tata a aflat de asta, a înnebunit. Și poate că italiana mea nu-i grozavă, dar e destul de bună ca să-mi dau seama ce înseamnă *Arrazzato*. Nu dau vina pe tine, Matti. Ai văzut în Pacini un pașaport pentru lucruri mai bune. În locul tău, aș fi făcut exact același lucru. Găsește-ți locul și mergi mai departe. Bineînțeles – de ce nu? Dar dacă tot stăm de vorbă, e bine s-o lăsăm mai moale cu judecățile morale. Acum e nevoie de planuri. Chiar trebuie să plecăm de-aici.

Mă uit prin casă, în bucătărie, la pianul meu Petrof mult iubit. Pe geam se aud zgomotele bărbaților care pun gardul. Totul sună casnic și așezat. Pentru prima dată, îmi dau seama că frunzele unor copaci încep să cadă. E toamnă. Scot un oftat.

— Pleacă tu, Uki. Eu rămân.

— Nu fi proastă, Matti. Data viitoare când o să vină, o să te ia cu ei. Ești sora mea; porți numele familiei. O să ne caute pe toți.

— Poate. Dar oricum, cineva trebuie să stea aici și s-o aștepte pe Marja. Ce-o să se întâmple când o să ajungă?

— Dumnezeule, uit mereu că nu-i acasă. S-o ia naiba – de ce a trebuit să fugă acum, ca o școlăriță, tocmai în cel mai nepotrivit moment?

— Nu-i vina ei c-a ales momentul greșit, îi spun eu înfierbântată. Are și ea o viață de trăit. Recunosc, totuși, că nu e deloc conven...

Dar chiar în momentul ăla sună telefonul și, slavă Cerului, e tocmai Marja, care ne anunță fericită că ea și Mekmek sunt în Viareggio. Mă uit la Ljuka, iar el mimează cuvântul „taxi". Încuviințez și-i spun să ia un taxi până la mine. Deși are adresa poștală a casei, îi dau câteva instrucțiuni simple, de transmis taximetristului, îi spun să se grăbească și închid fără să-i spun de prezența fratelui nostru. Evident, am devenit paranoică la capitolul telefoane. În timp ce-i așteptăm să sosească, întreb:

— Și după aceea?

— Plecăm toți, spune Ljuka hotărât.

A ieșit din starea de tensiune și este din nou Omul de Acțiune, foarte sigur pe sine.

— Slavă Domnului că avem motoare bune. Suntem patru – se uită în gol, calculează și murmură: da, merge. O să luăm drept reper munții până ajungem pe coastă, la nord de Viareggio. Cu puțin noroc n-o să fim observați, pentru că nu cred să fie atât de bine coordonați ca să se deranjeze. Ce naiba, doar nu e război și nu suntem teroriști. Suntem niște civili obișnuiți, pe care s-ar putea să-i întrebe în legătură cu niște arestări făcute de poliție la câteva sute de kilometri, în Voida. Hei, aici e Italia. Tipii sunt relaxați. Așa că o să zburăm spre Genova și, în funcție de combustibil, o să ne apropiem cât de mult putem de granița cu Franța. Lăsăm elicopterul într-un loc nu foarte locuit de pe dealuri și coborâm la Menton, unde închiriem o mașină cu pașaportul meu american și conducem până-n Marsilia. Odată ce ajungem acolo, suntem în siguranță, după cum ți-am spus. Am prieteni.

— Sună destul de imprudent, Uki. Ca într-un film cu James Bond. Și cum rămâne cu prietenul Marjei, Mekmek?

— Vine și el. Cel puțin până la granița cu Franța. După aia depinde de el. Nu-ți face griji, Matti, nu e ca-n filmele cu James Bond. Suntem în UE, așa că frontierele nu mai sunt ce erau odată. Lucrurile sunt incredibil de laxe. Mergem în Franța ca să nu fim prinși de oficialii italieni, asta-i tot. Doamne, îmi vine să-l omor pe *dudi*-ul ăla al tău. Dacă n-ar fi fost el...

Ljuka nu mai termină fraza.

— Gerry n-a vrut să-mi facă rău. Era doar supărat că-l deranjam, iar deranjul era cauzat în mare parte de faptul că zburai pe deasupra casei lui noaptea, să nu uităm. N-avea de unde să știe că Benedetti o să se ducă la poliție și-o să împrăștie zvonuri despre mine. Și adu-ți aminte, tot datorită lui Gerry au plecat și carabinierii.

— Aiurea. Au plecat din cauza slugărniciei lui *il maresciallo* și de teama celebrului regizor. Oricum, tot *dudi* rămâne și tot aș vrea să-i rup gâtul.

— Ei bine, n-o să trebuiască să-l mai vezi niciodată.

La puțin timp după aceea, sosesc Marja și Mekmek. Ne îmbrățișăm, dar nimeni nu-l bagă în seamă pe Mekmek, care stă deoparte în fața acestei reuniuni de familie, cu un zâmbet confuz. Recunosc că nu e ideea mea despre un bărbat bine. Din descrierea extaziată din scrisoare, Marja mă pregătise pentru ceva mai băiețesc și mai de vârsta ei. Mekmek e o creatură blândă, mică, de treizeci de ani, cu un început de chelie. Ochii lui apoși trădează cumva faptul că orizontul lui nu e mai mare decât ecranul monitorului. Ori e teribil de cumsecade, ori e un amant desăvârșit. Totuși, am renunțat de mult să-i mai văd pe oameni în funcție de partenerii lor. Sunt atât de naivă, încât rareori reușesc chiar să le ghicesc sexul.

Apoi, într-un vârtej suprarealist în care abia dacă mai știu ce fac, trebuie să urc, să iau câteva lucruri prețioase și să le arunc într-o geantă. Ljuka îmi strigă: „Nu lua prea

multe! Grăbește-te!“ cu o voce ascuțită și autoritară, care mă face să intru în panică și să mă grăbesc indecisă, apucând lucruri neimportante la întâmplare. Ce fac? De ce îmi permit să fiu convinsă să-mi părăsesc casa? Nu pot să cred că n-o să mă mai întorc aici, așa că în momentul în care plec, las intenționat ușa descuiată. Oamenii lui Pacini sunt în continuare ocupați și fac progrese cu gardul. Ieșim cu toții prin spate, ne urcăm în elicopter și decolăm. Este cel mai ireal lucru pe care l-am făcut vreodată. Din nou izbucnesc în lacrimi prostești. Dedesubt, căsuța mea se înalță ca un cucui răsărit pe un perete de piatră: acoperișul ei strălucește, la fel ca linia gardului nou care se vede printre copaci. Toată povestea asta e absurdă, *incorectă.* Iar o nedreptate aduce întotdeauna o alta: să-l ia naiba pe taică-meu.

gerald

moale? [illegible] cu o voce amicală și amuzantă, care mă face să intru în panică și să mă grăbesc [illegible], spunând lucruri neimportante la întâmplare. Ce fac? De ce îmi permit să fiu convinsă să-mi părăsesc casa? Nu pot să cred că nu m-ar mai lăsa aici, așa că în momentul în care plec, las intenționat ușa descuiată. Oamenii lui [illegible] sunt în continuare ocupați [illegible] gardul. [illegible] cu toții prin spate, ne uităm în [illegible]. Este cel mai bun lucru pe care l-am făcut vreodată. Din [illegible] în [illegible] Dedesubt, [illegible] ca un [illegible] pe un [illegible] de [illegible] ca linia gardului nou care se vede printre copaci. Toată povestea asta e absurdă, [illegible] o [illegible] Introducem o altă [illegible] la [illegible] pe [illegible]

44

Zborul scurt până la Studiourile Pisorno alături de Filippo Pacini este înviorător. Zgomotul face conversația dificilă, așa că mă pierd într-o lume a mea, uitându-mă la mantia albastră a Mediteranei care se apropie și a cărei briză a lăsat urme înspumate. Nuanța cerului mi se pare mult mai închisă decât e în realitate, mărind impresia că ne apropiem de pământ venind nu de pe Le Roccie, ci de pe altă planetă. E și mai ciudat să te uiți la elicea care ne ține în aer și îmi dau seama că se învârte în jurul unui ax al cărui centru pare la fel de subțire ca un ac. Suntem practic ținuți în aer de niște molecule care se învârt.

Nu vă faceți griji – sunt predispus la astfel de gânduri ciudate de fiecare dată când sunt în aer, ba chiar mai mult când zbor cu Ryanair. Nu sunt, cu toate acestea, slab de inimă. Dimpotrivă, debordez de un fatalism sublim, provocat de faptul că sunt în mâinile lui Filippo. Dacă ne prăbușim, nu mi-aş fi putut dori să mă strivesc de pământ cu un pilot mai chipeş. Acest lucru este ciudat de consolator. Dar nu ne prăbușim, și coborâm ușor peste pini și peste valurile care se sparg și care marchează coasta Toscanei, la nord de Livorno, ale cărui cartiere și docuri arată foarte modern. Pe măsură ce coborâm peste copaci, în grădina unei vile albe fasciste, secolul douăzeci și unu dispare și ajungem în anii '30 cu o mică izbitură. Elicopterul s-a dovedit a fi

o mașină a timpului. Cu siguranță, mă simt de parcă aș avea paisprezece ani în momentul în care ating pământul și-i mulțumesc lui Filippo.

— Oricând, spune el, și s-ar putea chiar să țin minte asta. Haide. Papá a spus că filmează pe plajă toată ziua și o parte din noapte. Prognoza spune că o să se înnoreze în două zile, așa că trebuie să profităm de vremea bună pentru continuitate. Din păcate, vara e pe sfârșite.

Mergem printre leandri vechi, spre doi chiparoși înalți, care par să marcheze limita grădinii. Mai încolo, o cărare duce printre niște tufișuri verzi la mal. În mod neașteptat, plaja se află într-o mică îngrăditură amenajată pe ceea ce altfel este o coastă dreaptă. Văd o casă mică, povârnită, cu o șalupă proptită lângă ea. Grămezi de funii roase și plase de pescuit sunt lăsate la întâmplare. Un mic tractor cu o platformă metalică este parcat într-o parte. Un generator duduie undeva în spate. Cabluri negre se încolăcesc la intrarea în casă, al cărei acoperiș observ că este peticit cu tinichea și plastic. Înăuntru e mai lumină decât afară, dacă e să judec după ceea ce se vede printre capetele și trupurile cameramanilor, tehnicienilor și ajutoarelor de la intrare.

Dar ceea ce îmi atrage atenția e muzica. Nu e foarte tare, dar extrem de clară, dând impresia că vine din niște boxe imense, cu nivelul basului la minim. Recunosc imediat că Marta asculta porcăria asta când am intrat la ea a doua zi după ce a plecat OZN-ul lui Nanty. Dar nu din cauza asta mi se pare cunoscut; mi s-a părut cunoscut și prima dată. În momentul acela, am senzația că-mi cade ceva greu în cap și-mi dau seama ce este de fapt. Îmi provoacă același șoc ca în momentul când am trecut pe lângă un magazin de electronice din Tottenham Court Road și am văzut un pervers întins pe ecranele tuturor monitoarelor dinăuntru. Această creatură mizeră a străzilor se oprește, dă înapoi, clatină din cap, iar într-un târziu scoate limba și, da,

recunoaşte imaginea. *Acela eşti tu.* Acela este alter ego-ul tău care trăieşte într-o lume catodică şi o satirizează pe a ta cu maximă acurateţe.

Aici, pe plaja de la Studiourile Pisorno, aud o parodie a cântatului meu. Ştiu ce înseamnă să stai în faţa casei lui Samper şi să-l auzi cum munceşte fericit în bucătărie. Aproape că văd câteva feluri de mâncare fabuloase, care iau naştere în mâinile mele – cum se poate să se fi întâmplat cu ugerul umplut cu sos din unt şi whisky –, în timp ce atac binedispus actul doi din *La Tranca Vispa.* Abia acum mă prind: coloana sonoră din *Arrazzato* este de fapt o bătaie de joc la adresa lui Gerald Samper, vecin prietenos, meşteşugar al cuvintelor şi geniu culinar.

Prima reacţie este aproape şi ultima, atât de rapidă mi-e furia. În mintea mea prinde contur un singur gând: de data asta, Marta a mers prea departe. De data asta, femeia rea cu claia de păr năclăit va plăti. După tot ce am făcut pentru ea: i-am construit un gard, i-am cântat în strună cu Fernetul, am eliberat-o din ghearele poliţiei. Şi cum îmi mulţumeşte? Liniştea mi-a dispărut, gardul mi-a fost dărâmat şi acum vocea îmi e maimuţărită şi pe cale să fie expusă întru bătaia de joc a celor care se vor uita la film în toată lumea. Bun, acum să te văd (îmi spun cu o voce dură, care mă face să tremur puţin, în parte de plăcere). Haide! Dă-i în judecată să le meargă fulgii! Pacini are de unde să plătească. Marta la fel, cu legăturile ei mafiote, oricare ar fi. O s-o transform într-o păstaie goală, într-un pudel gras şi hirsut. O să-i iau totul, până la ultima leţcaie comunistă. O s-o dau afară din colibă, o să dărâm totul şi-o să rezolv definitiv problema vecinei. O să...

Stai puţin.

Stai aşa o clipă.

Uşurel, Samper. Oare nu ăsta e instrumentul de negociere de care am nevoie pentru ca Pacini să fie de acord

să fiu ultimul și cel mai bun biograf al său? Oare această amenințare cu acționarea în justiție n-ar fi o ocazie bună pentru a-l face să spună lucruri pe care altfel le-ar ține ascunse, dar care i-ar garanta cititori mulți și ecranizarea cărții? Poate că, până la urmă, indignarea – indiferent cât de justificată – nu e cea mai isteață metodă de a-i asigura viitorul lui Samper.

Așa că aștept să treacă timpul cu răbdare, ca o claie imensă de iarbă umedă, care de afară pare rece, dar care e deja încinsă pe dinăuntru și gata să ia foc în orice moment. Între timp, scena pe care o filmează se termină, iar Pacini intră – nu glumesc – ca o umbră verzuie, ne vede și ne face cu mâna preocupat, în timp ce dă ordine și directive, gesticulând grăbit.

— O să-l prindem la masă, spune Filippo. Încă o oră și gata.

Ajutoarele și tehnicienii golesc casa și se retrag în locul unde stăm noi. Tractorul pornește și începe să niveleze nisipul din fața casei, acoperind urmele și tălpile înainte ca oamenii să înceapă să-l ude cu furtunul până când devine neted și jilav. În curând arată de parcă mareea s-ar fi retras, pe când în casă o grămadă de fete și băieți hippy se adună pentru masă și se freacă la ochi somnoroși, gândindu-se la o nouă zi în comunitatea verzilor. Nu-mi dau seama despre ce e filmul ăsta. Pare mohorât. Travellingul începe, camerele de luat vederi se mișcă, Pacini le face semn să intre la loc în casă de mai multe ori, până reușește să prindă ceea ce vrea. Verifică toate cadrele pe un monitor mic, aprobă ceea ce vede, face gesturi satisfăcătoare de pauză cu ambele mâini și strigă „Ora două!“

Merg cu Filippo și cu tatăl lui spre casă. Filippo explică evenimentele dramatice din casa Martei pe un ton indignat, pe care eu îl temperez, așteptând *le moment juste* pentru a-mi arunca bomba.

— Slavă Domnului că ai fost acolo, Gerry, zice Pacini la un moment dat.

— Slavă Domnului că a fost Filippo, spun eu respectuos. Dacă ar fi fost numai unul dintre noi, poate că n-ar fi mers. Dar împreună l-am învins pe *il maresciallo*.

— O să am grijă să nu mai stea mult în postul ăsta, crede-mă, spune marele regizor.

— Tocmai asta nu vrea Marta să faci, îi spun. Poate că lucrurile nu sunt chiar atât de simple.

Și pe acest ton enigmatic ajungem la vilă și intrăm într-o cameră spațioasă, cu terasă. Decorul este minunat: mottouri latinești și heruvimi care te-ar bate bine dacă ai îndrăzni să le pui mâna pe cap. O masă imensă e plină cu mâncăruri reci din care începem să înfulecăm porții mari, înainte de-a ne așeza la un pahar de vin alb. Sincer, cine ar mai vrea să trăiască în Anglia?

— Mă tem că mâncarea nu e potrivită pentru încăpere, observă Pacini. Fasciștii corecți politic preferau mâncărurile simple, tradiționale, gen *pastasciutta* cu sos de roșii. Aproape că nu vedeai niciodată oameni mâncând în filmele cu *telefoni bianchi* pe care le făceau chiar în această casă. Puteau fi văzuți din când în când sorbind dintr-un pahar cu vin sau suc de portocale, o ceașcă de ceai sau de cafea – cam asta era tot. Exista un cult al menținerii în formă în zilele acelea, toată lumea mergea cu bicicleta, alerga sau făcea drumeții. Dacă erai gras, deveneai suspect. Mussolini și *gerarchi* erau întotdeauna filmați goi până în talie și fugind de-a lungul unei plaje. O perioadă ciudată. Dar există și câteva lucruri care nu-mi displac, adaugă Pacini. Cantități mici de mâncare simplă și foarte multe exerciții, iată o combinație rezonabilă.

Am o viziune dinăuntrul reședinței de la Downing Street 10, în care câțiva miniștri puhavi sprintează prin biroul prim-ministrului. Văd femei îmbrăcate sobru clătinându-se

pe tocurile înalte, luxându-și gleznele și prăbușindu-se pe covorul stacojiu, cu documentele zburând din mape. Văd un ministru de Finanțe care aleargă în fața biroului, cu pieptul păros umflându-se sub sacoul Savile Row, cu pantaloni largi și cu un fund rotofei. Văd un bot de iepure mișcându-se frenetic în niște boxeri voluminoși, cu modele de rachete spațiale. Cursul despre implicațiile fiscale ale celei de-a Treia Căi continuă... Văd toate astea și-mi spun: Readuceți fascismul!

Acest lucru îmi dezleagă limba.

— Vorbeai despre Marta, îi spun lui Pacini.

— O doamnă sclipitoare, nu-i așa? Cu cât îi ascult mai mult muzica minunată, cu atât mă simt mai inspirat.

— Și eu. Sunt inspirat s-o acționez.

Pacini râde, gândindu-se probabil că nu-l auzise bine pe acest străin. *Ai vrea tu.*

— S-o acționez, repet cu maximumul de claritate pe care-l poate avea cineva când înghite niște salată rece de fructe de mare.

Zâmbetul lui se estompează.

— *În justiție?*

— În justiție. Nu cred că-ți dai seama, dar muzica ei de film conține o pastișă la adresa felului meu de-a cânta. Nu numai că este un furt de proprietate intelectuală, dar e și un produs defăimător, care să mă facă de râs.

Îmi dau seama imediat din expresia lui că știe că așa e. Și Filippo la fel. Urmează o tăcere grea.

— Cu siguranță nu, spune Pacini fără convingere.

— Îndoielile tale pot fi dizolvate cu ușurință. Nu trebuie decât să aduc câțiva prieteni din Anglia care o să spună că am obiceiul să cânt în timp ce muncesc. Tot ce trebuie să faci este să le dai să asculte puțin din muzica Martei. O să identifice imediat ce trebuie. Asemănarea este dincolo de orice dubiu. Mai mult, un fost prieten al meu, pe nume

Dennis, a înregistrat la un moment dat o casetă fără știrea mea, pe care pun pariu că a păstrat-o.

Pacini s-a oprit din mâncat, iar acum își pune farfuria pe masă. Știu atât de bine ce se află în spatele acelei frunți nobile, de câștigător de Oscar, de parcă ar fi din sticlă și aș putea vedea activitatea dinăuntru. Marta compare în fața justiției din cauza asta și ce se întâmplă cu *Arrazzato* fără muzică? Și cum rămâne cu rolul lui în toată povestea? E timpul pentru un plan de evadare din situația asta.

— Îmi pare foarte rău, Piero. Știu că n-are absolut nici o legătură cu tine. Chiar și eu mi-am dat seama ce se întâmplă abia când am auzit muzica aici pe plajă, acum o oră. La început nu m-am recunoscut – se întâmplă. Dar în momentul în care am făcut-o, mi-am dat seama că era ceva inconfundabil. M-a rănit grav, trebuie să-ți spun. Și acum sunt supărat din cauza asta. Nu mă așteptam la așa ceva – cum pot să-i spun? „Trădare“ sună prea dramatic, iar „malițios“ prea rău intenționat. Dar cred că Marta și-a permis prea mult.

După ce introduc cu îndemânare această informație, îi las așa. Tatăl și fiul încep o discuție aprinsă, în care se aud cuvinte ca „plagiat“ și „satiră“. Mă întorc la salata mea de fructe de mare. Din moment ce suntem la acest subiect, trebuie să spun că lupul la stână este un fel de mâncare foarte bun al lui Samper, dintr-o serie inspirată de figurile de stil englezești. Cele două feluri de carne, lup și oaie, merg de minune împreună. Purcelușul cu trifoi este foarte bun și el, când este făcut din cotlet pe un pat de trifoi, astfel încât carnea de porc să prindă o anume dulceață. Mult mai bun este câine în iesle, atunci când este văzut ca o culme a improvizației culinare. Abia aștept să încerc vulpea cu struguri. Știu că o să fie senzațional. Dar iată că Pacini mi se adresează.

— E dezastruos, spune el. Pot să te întreb ce intenții ai?

— Nu am intenția să provoc necazuri, mint eu cu smerenie. Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât sunt mai convins că Marta n-a acționat cu rea-intenție. Mi se pare că toți trebuie să ne gândim la propriul viitor: ea, eu, chiar și o persoană distinsă ca tine.

— Eu m-am gândit deja, spune Pacini cu o umbră de acreală. Cât?

Cred că e ușurat de faptul că își dă seama de tactica pe care am ales-o, sub paravanul delicateții.

Fac eforturi să par oripilat.

— Sper că nu te gândești că vreau să șantajez? mă revolt eu. Ce idee îngrozitoare.

Iau o gură de vin ca să subliniez că am nevoie de ceva pentru a-mi reveni după acest gând.

O fi Pacini cu capul în nori, dar n-are nevoie să i se facă desene.

— Te-ai gândit vreodată să scrii un scenariu pentru un film? întreabă el nevinovat.

— Destul de des, dacă tot mă întrebi. Deși nu demult s-a întâmplat să-ți citesc o biografie și de atunci m-am gândit mult la asta, sincer să fiu. Dacă nu te superi că-ți spun, cartea aia te dezavantajează.

— Așa e. Familia mea ar fi cu siguranță de acord. Mai ales Filo, aici de față. Nici nu și-a recunoscut tatăl. Sunt sigur că tu ai putea s-o faci mai bine, Gerry.

— Fără falsă modestie, și eu cred la fel.

— O să-ți fac un contract chiar acum. Nu pot continua lucrul la *Arrazzato* cu amenințarea constantă a acționării în justiție.

— După cum am spus, cearta mea cu Marta n-are nici o legătură cu tine.

— Dar nici n-aș putea să angajez un talent deosebit ca tine dacă aș crede că ești în conflict cu compozitorul meu.

Aș putea chiar să-ți spun, Gerry, că deși Marta nu știe încă, vreau s-o mai folosesc.

— Îmi pare bine să aud asta. Evident că dacă o să fim colegi la un moment dat, o să am grijă ca orice neînțelegeri să fie lăsate deoparte. Sincer, sunt deja pe cale s-o iert.

— Excelent. Până la urmă, gândește-te că filmul ăsta ar putea să-ți facă vocea cunoscută și chiar să-ți aducă niște venituri, ca la tipul care a făcut coloana sonoră fluierată pentru westernurile lui Morricone.

— Sau ca Florence Foster Jenkins masacrând aria principală din *Regina nopții*. Minunat.

Pacini dă din cap nefericit, își socate mobilul, se ridică și iese pe balcon, vorbind rapid. Filippo îmi adresează un nou zâmbet de colecție.

— Cred că ești o persoană generoasă, Gerry. Tata este foarte recunoscător, să știi. Asta ar fi putut să fie o veritabilă criză pentru noi.

— Prostii, doar o tensiune trecătoare. Lucrurile de genul ăsta se întâmplă.

Mă uit la tavanul de deasupra capului său și văd un *putto* fascist care jur că îmi face cu ochiul, în timp ce mimează cu buzele „Dă-i una!“.

— Avocatul o să sosească într-o oră cu un contract, anunță Pacini când intră din nou, punând *il telefonino* deoparte. Filo, te duci să-i spui lui Mario să pregătească totul pentru ora două și jumătate în loc de două? Putem să decalăm filmările cu o jumătate de oră pentru a rezolva problema asta.

Așa se și întâmplă. În cincisprezece minute semnez un document în care Piero Pacini îmi alocă drepturi exclusive pentru biografia sa, cu opțiunea de a scrie un scenariu pentru un viitor film, deocamdată neintitulat. Acordul depinde de renunțarea mea la toate acțiunile în justiție legate de muzica din *Arrazzato* și de compozitoarea ei. (Și alte asemenea paragrafe în jargon juridic.) Pe scurt, Samper

a câştigat. Îţi mulţumesc, Marta, cotoroanţă fără suflet. Lucrurile au mers destul de bine pentru mine, în ciuda răului pe care-l puteai face. Dar, Doamne, ce zi! A început cu interogarea de către un *maresciallo* de carabinieri şi acum s-a transformat într-un triumf. Un exemplu bun al avantajelor pe care le ai dacă-ţi păstrezi cumpătul şi nu uiţi ce ţi-ai propus.

Ceea ce nu ştiu, bineînţeles, este cum o să se termine această zi.

45

Cu contractul semnat, sunt mult mai relaxat și sunt hotărât să mă simt bine. Mă plimb prin vilă, văd bucătăria și pivnița, mă duc jos și văd alte scene filmate pe plajă. Filmul rămâne o enigmă pentru mine. Punând cap la cap aceste scene cu puținul pe care l-am aflat de la Marta și de la Pacini, nu-mi dau seama nici despre ce e vorba, nici cum ar putea fi „ridicat" de apariția lui Nanty cu Plăcinta Extraterestră. Dar eu nu sunt un regizor celebru, ci doar un umil biograf.

Indiferent dacă Pacini și oamenii lui știu sau nu unde vor să ajungă cu *Arrazzato*, lucrează la el cu mult entuziasm și convingere, ceea ce e foarte italienesc din partea lor. Acest lucru mă face să reflectez trist la cât de neenglezești sunt entuziasmul și convingerea: probabil cele două lucruri total absente în țara mea, pierdute cu desăvârșire de vreo cincizeci de ani încoace. Avem parte de o zi bună, dar nu prea știm cum să ne petrecem seara, iată filozofia engleză. Ah! Nimic nu se compară cu dorul de casă, mai ales după un prânz bun lângă Mediterana fără vârstă. Stai liniștit, Samper (îmi spun ferm). N-o lua pe urmele lui Carlyle; fă-mă să râd. *Înveselește-mă, smiorcăitule!* Trecutul nu este decât o anagramă: trebuie doar să-l rearanjezi. Cum? Prin experimente, cum altfel? Fă ceva nou cu ingrediente vechi.

De exemplu, ugerul umplut poate să devină viperă umplută: un bucătar bun este la fel de flexibil ca materia primă pe care-o are la îndemână. Rețeta mea cu uger e de fapt împrumutată din călătoria în Senegal cu Per Snoilsson de care vorbeam mai devreme. Acolo există un fel de ritual pentru prima comuniune, în care se folosesc cămilele. Versiunea Samper folosește vită cu – așa cum ar spune Nanty în limbajul său de afaceri – surle și trâmbițe. Sosul de unt și whisky e punctul culminant. Totul e să fii pregătit pentru nesfârșite posibilități amuzante, pentru a croi drumuri noi, în locul cărărilor deja bătătorite ale bucătăriei tradiționale.

Aproape de ora șapte, Pacini mă întreabă dacă vreau să stau să urmăresc filmările de noapte. Îmi spune că vor filma scena în care pescarul albanez este înconjurat și atacat de comunitatea verzilor. Tinerii cu principii au devenit niște rasiști îndârjiți ca rezultat al influenței fasciste a unui *genius loci*, al propagandei antiimigrare a mediei din Italia și al efectului șocant al unui concert al Plăcintei Extraterestre. Totul mi se pare o prostie imensă, dar Filippo îmi spune că s-ar putea să fie interesant și, pe lângă asta, poate să mă ducă acasă după ce se termină filmările. Sunt de acord și mai târziu mă trezesc privind asfințitul pe plajă cu un tehnician musculos pe nume Baldo, care și-a luxat încheietura și din cauza asta face o pauză. Împărțim o sticlă de Fernet Branca, pe care – destul de ciudat – a găsit-o nu se știe cum. Pe măsură ce se întunecă, îmi dau seama că detașarea mea englezească e serios compromisă. Simt nevoia să dedic apusului, mării săltărețe și docurilor îndepătate din Livorno aria în care Sergio își ia rămas-bun de la Marilena la sfârșitul actului întâi din *I Testimoni di Genova*. Maleficul magician arab Tazio, care tânjește după Marilena, îi spune lui Sergio că singura modalitate de-a fi sigur de iubirea ei pentru el e să meargă la Marea Piramidă din Gizeh și să măsoare camera mortuară, toate acestea ajutându-l să prezică viitorul.

Mefient, dar întristător de prost, Sergio cumpără un instrument de măsurat și pleacă spre Cairo, deși nu cu mult înainte de asta îi dă Marilenei portretul său. De pe puntea navei, el cântă despre cât de trist este să iubești mai mult un portret decât subiectul lui: *Le immagini sono a puro scopo illustrativo.*

Când termin această arie emoționantă, Baldo își șterge lacrimile cu mâneca și devine foarte măgulitor. Spune că am o ureche muzicală minunată pentru că sunt în stare să reproduc o asemenea pastișă amuzantă a muzicii din *Arrazzato*: o performanță extraordinară pentru cineva care a stat la filmări numai o zi. Au auzit și alții, iar acum fug pentru a se prăbuși pe nisip în jurul nostru, rostogolindu-se și râzând. Problema este că în momentul în care oamenii sunt practic nebuni de veselie, te bat pe spate și spun ce frumos e totul, n-ai încotro și ești de acord, chiar dacă-ți vine să plângi la auzul propriei voci. Se dovedește că Filippo e unul dintre cei care mi-au auzit interpretarea. Deși e deja prea întuneric pentru a-i vedea expresia, deduc din felul cum dă din cap că își dă seama că o am pe Marta la degetul mic, cum se spune. Nu mai încape îndoială cu privire la sursa de inspirație a acestei bețive șmechere și plagiatoare.

Dar Filippo a fost trimis de tatăl său ca să-mi adune admiratorii. E nevoie de ei pentru a pregăti platoul pentru scena următoare. Fernetul se pare că s-a topit, așa că mă ridic și eu în picioare și merg spre golful fals, deși fără să aștept cine știe ce. Presupun că filmatul noaptea o să fie exact ca filmatul ziua, doar că mai întunecat. Pacini, pentru care se pare că nu contează că e noapte, are din nou ochelarii de soare pe cap și gesticulează în mijlocul unui grup care include un tip brunet, îmbrăcat cu pantaloni tăiați, papuci și un tricou jerpelit. Presupun că el e albanezul: un emigrant ilegal care a început prin a-i învăța pe cei din comunitatea verzilor cum să pescuiască la undiță, dar care

acum e pe cale să cadă victimă furiei lor rasiste. Noul meu prieten musculos Baldo, a cărui încheietură luxată e bandajată cu un ipsos roz, îmi spune că, potrivit scenariului, albanezul trebuie să alerge de-a lungul plajei, uitându-se în spate la urmăritorii lui invizibili, dar care pot fi auziți. Se oprește și se uită în jur, în fața casei, înainte de-a o lua la goană spre vilă, dar chiar atunci apar niște lumini și voci din această direcție. Intră în apă, unde avea barca trasă, sperând s-o împingă și să plece în larg, dar barca e blocată. Intrând în panică, fuge în casă și iese cu un braț plin de rachete de semnalizare, aleargă până la capătul promontoriului artificial și începe să le tragă din belșug. Acest lucru e o ironie a sorții pentru că e prea târziu, nimeni nu răspunde la timp, iar statul e perceput oricum drept o gașcă de incompetenți și indiferenți (membrii pazei de coastă locale stau în birouri, beau vin și discută plictisiți despre banii cheltuiți pe artificii).

Într-un târziu, albanezul e încercuit de urmăritori la capătul limbii de pământ, omorât conform ritualurilor și violat din motive exclusiv cinematografice. Urmează o orgie generală, având pe fundal Plăcinta Extraterestră și contrapunctată de imagini de pe vremea lui Mussolini. Fetele ajung la orgasmuri violente, folosind micile rachete în cel mai ciudat mod (vezi titlul filmului). Un pescăruș mort e înfipt în penisul erect al cuiva, cu aripile desfăcute pentru simularea zborului.

Ei bine, *nici chiar așa.* Ai putea crede că albanezii au parte de multe asemenea manifestări de violență în țara lor, cu disputele lor sângeroase și alte alea. Și oricum, nu trebuie să-i omori pe imigranții ilegali. De ce să nu-i pedepsești, în schimb, silindu-i să facă tururi obligatorii la Uffizi, să meargă la cursuri interminabile despre iconografia din arta renascentistă și să-și folosească acele *permessi di soggiorno* pentru un eseu profund despre etrusci? Nu peste multă

vreme, aproape că n-o să mai fie imigranți ilegali în Italia. O să se îndrepte spre alte locuri, în special în Anglia, unde n-a rămas atâta cultură încât să se simtă amenințați.

Cât despre marele Pacini, ce are de gând? Încep să mă întreb dacă vreau într-adevăr să scriu biografia tipului până la urmă. Asta o să implice descoperirea unor aspecte tulburi, foarte diferite de superficialitatea stridentă a eroilor mei sportivi care făceau pe grozavii. Într-adevăr, nu cred că există o meserie mai specializată decât cea de psihiatru al lui Pacini. Mă rog. Samper o să se descurce și de data asta; întotdeauna reușește.

O să spun un singur lucru despre Pacini: își cunoaște meseria și-i place să facă lucrurile bine. Am impresia că preferă să rezolve cât mai multe dintr-o singură manevră. Dar iată că începe muzica Martei, un fel de tangou sinistru. Albanezul urmărit fuge pe nisip, uitându-se peste umăr, câteva camere se fixează pe fața lui speriată, iar altele survolează scena. Întreaga zonă e luminată de reflectoare acoperite cu un fel de tifon roz care, alături de filtrele potrivite, dau impresia de lună plină. Într-un târziu, după multă agitație, vine momentul scenei cu rachetele de semnalizare. Pentru asta Pacini are nevoie de cadre apropiate ale degetelor care se chinuie cu o brichetă de doi bani, ale tricoului care acoperă pieptul zbuciumat și ale fitilului care se aprinde, pentru ca apoi racheta să-și ia zborul și să lumineze cerul nopții. Un container uriaș din plastic e dus în casa dărăpănată a pescarului. Pe container scrie cu litere mari „Explozibil", „Pericol" și altele, iar cubul de plastic este înfășurat în bandă roșie și galbenă de avertizare. Mă bucur că sunt atenți, țin rachetele la loc sigur și scot doar câte le trebuie pentru fiecare scenă. Înainte de a trimite prima rachetă, Pacini dă câteva telefoane de pe mobil pentru lucruri evident aranjate dinainte, probabil la poliția locală și la paza de coastă, avertizându-i că luminile pe care le vor vedea în scurt timp sunt doar o alarmă falsă și provin de la filmări.

Fără îndoială, aceste rachete sunt impresionante. Lasă dâre portocalii și apoi explodează în flăcări roșii, care se întorc spre pământ ca niște mici parașute, stingându-se înainte de-a atinge solul. Dar indiferent cât de mult încearcă, Pacini nu reușește să prindă expresia pe care-o dorește pe fața albanezului în momentul în care trimite focul de avertisment. Rachetele urcă, jerbele cad și în scurt timp toată lumea își pierde interesul față de ele și se concentrează asupra albanezului. Între duble, acesta e instruit să alerge pe loc ca să fie cu răsuflarea tăiată, în timp ce Pacini se apropie de el și-i dă indicații cu o voce gravă. Bărbatul încuviințează, bricheta se aprinde, racheta urcă spre cer, jerbele coboară și tot nu e bine.

După unul dintre aceste eșecuri, observ ceva destul de interesant. Am petrecut mult prea mult timp uitându-mă la monitor în loc să mă uit la actor, pentru că flăcările de pe cerul întunecat produc un efect psihedelic plăcut, care s-ar putea să aibă legătură și cu paharele de Fernet Branca. Într-adevăr, flăcările roșii minunate, care rămân pe cerul nopții timp de treizeci de secunde, sunt mult mai interesante decât albanezul, un tip searbăd care oricum s-a dovedit a fi marocan. Urmăresc momentul în care flăcările se ridică și observ că adeseori mai rămâne câte o scânteie care strălucește plăpând, în timp ce coboară ultimii cincizeci de metri până la pământ. Unele se sting în mare, majoritatea se pierd în noapte. Dar eu mă uit la una care a aterizat pe acoperișul casei pescarului și care dintr-odată strălucește mai tare. Interesant, îmi spun: nu la asta te-ai aștepta de la țiglă. Presupun că a aterizat pe una dintre acele bucăți de plastic care au fost lipite atât de artistic pentru a acoperi găurile din acoperiș și pentru a simula sărăcia. În cazul ăsta, ar putea cu siguranță să topească totul și chiar să cadă în casă...

Privind în urmă, îmi dau seama că ăsta a fost ultimul meu gând coerent timp de câteva minute. Conform ziarelor de a doua zi, explozia s-a auzit din Viareggio și s-a văzut din Massa – unii spun chiar că din La Spezia. Ca toți cei care se află pe o distanță mai mică de o sută de metri de casă, sunt azvârlit pe nisip, într-o confuzie și un vacarm totale. Cerul e un caleidoscop plin de lumini roșii. Aproape că nu-mi dau seama dacă mai am urechi. Încet-încet, gândul „Samper a supraviețuit" prinde contur ca un cuvânt improbabil în mâinile nesigure ale unui jucător de scrabble. Mă ridic și constat că sunt gol de la talie în sus. Dezastru. Aveam un frumos tricou Cerutti pe care-l îmbrăcasem în onoarea lui Filippo azi-dimineață – *cred* că era dimineață, dar nimic nu mai funcționează cum trebuie, nici măcar timpul.

Totul e cuprins de flăcările iscate și din cauza algelor uscate de pe plajă. Casa nu mai are acoperiș, iar în locul ușii și pe ferestrele fără geamuri se văd flăcările dinăuntru. Parcă am fi fost salvați de un miracol negândit: pereții groși și scunzi sunt în mare parte intacți, sugerând faptul că explozia s-a dus în sus. Oamenii sunt peste tot și încearcă să se ridice în picioare. Madonna e invocată de toți; actorul marocan i se adresează – sau poate îi mulțumește – lui Allah. Cineva găsește un mobil intact pe nisip și are prezența de spirit să sune la salvare și la pompieri. Se pare că sunt incredibil de puțini răniți. Printre cei mai grav răniți este Pacini însuși, care are arsuri la cap și umeri, părul pârjolit și rămășițele ochelarilor de soare din plastic lipite de el. Filippo e îngenuncheat lângă el, cu lacrimile scânteind în lumina focului.

— Ești rănit? îl întreb grijuliu, dar el clatină din cap.

În curând, majoritatea oamenilor și-au revenit îndeajuns pentru a se ocupa de diverse lucruri, ca aruncarea tăciunilor care ard inofensiv pe nisip, și își spun bancuri când se

întâlnesc. Primul vehicul de urgență care sosește e un elicopter al poliției. La puțin timp după aceea apar mai multe mașini de pompieri și câteva ambulanțe, iar scena devine și mai agitată și aglomerată. Oamenii în uniformă se împrăștie peste tot, țipând. Apare o targă, Pacini e dus în elicopter cu Filippo ca însoțitor și dispar cu toții în noapte. Nu mai are cine să mă ducă acasă cu mașina.

După cum sunt sigur că v-ați dat seama din întreaga poveste de la bun început, există ceva în caracterul lui Samper care-l face să nu se implice în evenimentele dramatice. Dat fiind că am supraviețuit, îmi dau seama că vreau să plec pe plajă pe întuneric și să las locul celor a căror profesie este să savureze astfel de lucruri. De asemenea, mai există un motiv bun, și anume faptul că printr-o minune linia stereo a lui Pacini merge în continuare, iar din spatele acestei scene răvășite se ridică propria mea voce într-un falset supărător. Prin urmare, mă uit în jur și mă îndrept spre Viareggio. Din nu știu ce cauză, dinții nu mi se pot opri din clănțănit. Fac o baie scurtă în mare înainte de a-mi continua drumul. Sarea din apă îmi reactivează simțurile mai mult decât era nevoie. Când mă întorc la locul de unde plecasem – care, în ciuda echipajelor de pompieri, e în continuare în flăcări –, am ocazia să asist la un lucru extraordinar. Cei doi chiparoși înalți sunt înconjurați în partea de jos de tufișuri în flăcări. Unul dintre ei începe să ardă, cu flăcările ridicându-se ca un lichid strălucitor sub presiune. Celălalt, totuși, începe doar să – și zău dacă-mi vine să cred – *se îndoaie* foarte încet din talie, de parcă ar fi un majordom bătrân care salută un monarh. În timp ce privesc, aplecarea se accelerează, iar chiparosul se prăbușește ca un vibrator blegit, cu coroana odihnindu-i-se pe pământ. Curios, îmi spun pe când mă târăsc confuz pe plajă. Foarte curios.

46

În momentul în care m-am trezit a doua zi și m-am îmbrăcat, era deja miezul zilei și mi-era foame. Am preparat un prânz consistent, pe care l-am mâncat pe terasă. Marea din depărtare era liniștită și plată ca linoleumul, mângâind cu dantela ei lichidă coasta Toscanei. Cu un binoclu am încercat să văd Studiourile Pisorno printre pinii dinspre Livorno, dar fără succes. Era prea departe, iar locul în sine prea mic. M-am gândit că mai rămăsese o urmă de fum care să marcheze locul, dar nu era nimic.

Am cufundat o bucată de pecorino în miere și am mestecat-o fericit. Samper ajunsese viu acasă, asta era cel mai important. Azi-noapte m-am târât pe plajă, fără tricou și amețit, până când am dat de un local care era încă deschis, deși sezonul estival se terminase. Avea unul dintre acele nume cu tematică marină care, chiar și în starea mea confuză, m-a făcut să mă gândesc la mentalitatea proprietarilor și a oaspeților. Mai erau câteva lumini aprinse și ceva activitate în grădinile de la Marea Albastră, Nisipurile de Aur, Busola Căpitanului sau cum se numeau, unde câteva cine fuseseră întârziate de faptul că mesenii ieșiseră cu toții la mijlocul mesei să se uite la spectacolul palpitant de pe coastă. Acum că nu mai erau explozii și artificii, intraseră cu toții la loc și se întorseseră la cafele și coniacuri. M-am furișat pe poartă și am găsit – norocul Samperilor! – un sacou

alb, probabil al unui chelner, aruncat pe un scaun. Mi l-am însușit fără jenă și am mers până am ajuns la drum. Acesta era pustiu, cu excepția mașinilor parcate ale oaspeților și a câtorva fluturi *fin de saison*, care încercau să se împerecheze la lumina unui felinar. Buzunarele chelnerului erau goale, cu excepția unui prezervativ nedesfăcut și a unui tirbușon, dar am găsit destui euro în pantalonii mei pentru a da câteva telefoane. Mi-a luat o oră să găsesc un taxi și a trebuit să fac muncă de lămurire cu șoferul ca să mă ducă pe dealurile de deasupra orașului Camaiore. De fapt, a trebuit să-i promit suta de euro de urgență pe care știam că o am acasă în frigider. Așa m-am dus la culcare, puțin amețit și încă ușor surd.

După prânz, m-am gândit că ar trebui să-i relatez Martei evenimentele de cu o seară înainte, dacă nu le aflase deja. E adevărat, eram în continuare supărat pe ea pentru modul lipsit de scrupule în care mă satirizase. Se gândise mult și muncise pe brânci pentru a ajunge la gradul acela de realism muzical, și nu avea cum să scape pretinzând că fusese doar o glumă pe care o introdusese în coloana sonoră. Nici o șansă. Totuși, metodele lui Samper sunt subtile, iar memoria infailibilă când vine vorba de mojicii. Putea să mai aștepte puțin. Deocamdată nu mă costa nimic să fac pe vecinul prietenos, așa că m-am îndreptat spre coliba ei. Gardul înlocuit era terminat, deși pentru ochiul meu de cunoscător existau multe semne de neglijență și de grabă. Dacă voiau să facă toată treaba într-o zi, trebuiau să folosească ciment cu timp de întărire rapid pentru fixarea stâlpilor. Cu toate acestea, și-au adus aminte să pună o ușă în mijloc, așa că am deschis-o și am găsit casa descuiată, ca de obicei, fără urmă de locatara hirsută. Într-un fel pe care nu-l puteam defini, locul părea pur și simplu abandonat – n-ai fi zis că venise sora ei și că plecaseră la cumpărături pentru weekend. Am pus mâna pe ibricul de cafea de pe sobă.

Rece ca gheața. Dacă tot ajunsesem până aici, m-am gândit că obligația mea de vecin bun era să-mi depășesc impresia de pătrundere clandestină, așa că m-am aventurat în sus pe scări, strigând mereu „Marta?“, ca să fiu sigur că nu dădeam peste ea în pat, în comă alcoolică. Dar și sus era gol. Doamne, ce dezordine: patul era plin de perii de păr și niște chiloți incredibil de mari. M-am grăbit în jos pe scări și am ieșit.

La fel a fost și a doua zi, și a treia. Când drama de la Studiourile Pisorno a trecut pe planul doi și țiuitul din urechi mi-a dispărut, am început să revin puțin câte puțin la viața normală. M-am apucat din nou de povestea lui Nanty. Lumea se retrăsese și era din nou la picioarele mele, în timp ce eu stăteam pe terasă. Asta era casa pe care mi-o imaginasem întotdeauna: liniștită, fără vecini și fără nici un elicopter pe o distanță de câțiva kilometri. Frunzele începeau să-și schimbe culoarea, serile de toamnă se instalau treptat, munca pe următoarele șase luni era asigurată și plătită cu vârf și îndesat: acestea erau gândurile care-mi treceau prin minte în timp ce făceam planuri. Viitorul mai îndepărtat nu era atât de clar. Spre uimirea mea, am constatat că în timpul scurt pe care-l petrecusem cu Piero Pacini și cu minunatul său fiu, nu mă gândisem niciodată să le cer numărul de telefon. Drept urmare, nu aveam de unde să aflu cum se simțea marele regizor, dacă își revenise sau nu. Oricum, din buzunarul din spate al blugilor mei Homo Erectus se ițea un exemplar al contractului pe care-l semnaserăm. Hârtia cu antet avea adresa și numărul de telefon ale avocatului, dar nu știu de ce am pus-o deoparte. Dacă Pacini nu-și revenea, nu mai exista nici o carte, evident; dar în starea mea ciudată din momentul ăla nu părea să conteze prea mult. M-am întrebat ce-o să se întâmple cu capodopera lui neterminată, cât de mult din ea fusese deja filmat. Sincer

să fiu, nu credeam că merita să termini un film care sugera o versiune porno a lui *Zabriskie Point*.

Zilele treceau, munca avansa. L-am sunat pe Nanty și i-am lăsat câteva mesaje în care i-am povestit ce se întâmplase cu Pacini și i-am spus să nu-și facă mari iluzii cu privire la apariția lui în *Arrazzato*. Am gătit, am cântat și am făcut însemnări, ca de obicei. Cu toate acestea, lipsea ceva. Mi-am adus aminte de o poveste pe care o auzisem la un moment dat despre Carl Philipp Emanuel, fiul cel mare al lui Bach, care, copil fiind, se răzbuna din când în când pe tatăl lui cântând la pianul cu corzi noaptea, sub camera părinților lui, cu o intensitate mare și oprindu-se brusc înaintea ultimelor note. Invariabil, tatăl lui era forțat să coboare somnoros scările pentru a le cânta. Probabil că era o poveste apocrifă; dar așa mă simțeam și eu, fără să-mi dau seama cum puteau fi înlocuite acele ultime note. Mă trezeam uitându-mă la ușa din gard pe care o proptisem deschisă cu un buștean. Când eram sus, mă uitam pe fereastră și mă întrebam dacă trebuia să fac ceva cu casa Martei. Bineînțeles, nu era treaba mea. Totuși, casa era descuiată, iar ea lăsase acolo o grămadă de lucruri: pianul Petrof de pe vremea comuniștilor, de exemplu, computerul și orga electronică, ba chiar și o ladă nedesfăcută de Fernet Branca, ascunsă sub chiuvetă. Nu voiam să-mi bag nasul, dar nu-mi doream să am parte de un atac al hoților aici, în Le Roccie, iar de oameni fără casă, nici atât.

Mă rog, barem era plăcut să scapi în sfârșit de o vecină care-ți aducea numai necazuri, mi-am spus, în timp ce eram preocupat cu propriile mele treburi, cum ar fi să fac un pandișpan extraordinar, cu glazură de mortadella, să-ți lase gura apă. Totuși, într-un târziu mi-a dat prin cap că Marta ar putea să fie persoana potrivită pentru a-l sfătui pe Nanty sau chiar pentru a-i fi parteneră într-un proiect muzical de anvergură. S-ar putea chiar să aibă nevoie de ceva de lucru.

Încă îmi plăcea ideea mea vulgară a unui recviem pentru SIDA. Cu siguranță, ceva colosal pentru un lider al unei trupe de băieți care voia să fie considerat un artist de sine stătător. Contam pe Marta să vină cu niște idei pentru a da tonul general. La drept vorbind, cotoroanța se pricepea. Tangoul ei pe care-l auzisem pe plajă în noaptea aceea îmi răsuna și acum în urechi.

Și chiar atunci, pe nepusă masă, s-a întors. Se întâmpla să trec pe lângă geamul de sus cu un binoclu, când i-am văzut silueta inconfundabilă printre copaci. Cenușăreasa Cortinei de Fier, îmbrăcată cu o chestie care-mi sugera un agent de circulație beduin. Am stat o jumătate de oră ca pe ghimpi înainte să mă îndrept spre casa ei, cu aerul că treceam pe acolo din întâmplare.

marta

47

N-am mai suportat – ăsta-i adevărul. M-am gândit la treaba asta tot drumul până în Franța și până la ferma aflată la treizeci de kilometri vest de Marsilia. Ceilalți păreau să se bucure de aventură, mai ales că totul a mers șnur, conform planului lui Ljuka. Am mers cu elicopterul, am aterizat, am prins un autobuz, am pierdut vremea prin baruri sinistre. Dar cu cât treaba se întindea, cu atât îmi spuneam că nu eram făcută să fiu o fugară. Ferma, care aparținea unui prieten aventurier al lui Ljuka, poate un luptător algerian, era pe jumătate prăbușită și-mi amintea de casa mea din Italia. Încă nu-mi venea să cred că plecasem și îmi lăsasem iubitul meu pian Petrof, la care îmi doream nespus de mult să mă întorc și să-i cer iertare cântând din tot sufletul. Prima dată fusese uzurpat de o orgă electronică, acum rămăsese orfan într-un moment de panică rușinoasă. Am făcut o promisiune față de el și față de mine că, în momentul în care o să ajung acasă, o să-i dedic cel mai frumos cântec pe care l-aș putea scrie.

Pe scurt, mi-am părăsit familia. I-am lăsat pe dragii mei frați și pe prietenul posomorât al surorii mele și le-am urat succes. Simțindu-mă sigură pe mine, am spus că indiferent ce făcuseră ceilalți, în mod sigur nu eram vinovată și nu meritam să fiu urmărită de poliție. Prin urmare, eram hotărâtă să mă întorc în Italia. În momentul acela s-au vărsat multe

lacrimi, dar eram hotărâtă. Singurul lucru ciudat era că Marja și Mekmek aleseseră să rămână cu Ljuka. Marja oricum își tăiase punțile în momentul în care fugise și trebuia să accepte situația, indiferent de mersul lucrurilor. Se părea, de asemenea, că nici unul dintre noi nu avea cum să se întoarcă în Voida în viitorul apropiat, așa că era logic ca ea să rămână alături de fratele nostru mai mic. Ljuka părea atât de isteț, îndrăzneț și competent, încât am simțit instinctiv că Marja avea să fie în siguranță, că nu avea să li se întâmple nimic rău. Aveau flexibilitatea entuziastă a tinerilor fără carieră. Pe lângă ei, mă simțeam bătrână. Ljuka a fost de acord că era mai bine să mă întorc. Cel puțin, știau unde eram și puteam să fiu omul lor de legătură, dându-le totodată informații despre ce se întâmpla cu clanul nostru împrăștiat. Ne-am despărțit cu lacrimi în ochi.

A durat câteva zile, dar acum sunt acasă și nu-mi dau seama cum m-am lăsat convinsă să plec. Toate acele elicoptere și telefoanele despre arestări și vizite ale carabinierilor – presupun că la un moment dat mi-am pierdut judecata dreaptă. Așa că acum mă aferez prin casă, pun lucrurile la loc, îmi cer scuze pianului Petrof cu un arpegiu liniștitor, înlătur urmele de *galasia* uscată din pahare, spăl câteva perechi de chiloți. Am sentimentul că s-a întâmplat ceva rușinos și îngrozitor – ceva ca o moarte sau o operație –, dar cu fiecare ceas se pierde în ceața amintirilor.

Însă lucrul de care aveam cu adevărat nevoie pentru a mă simți acasă era Gerry, mai *dudi* ca niciodată, intrând pe ușa noului gard. Oare chiar aș fi vrut să mai treacă vreo câteva zile până să mă simt suficient de puternică pentru a-i face față? Prea târziu; iată-l. Și, incredibil, în timp ce intră zâmbind, chiar îmi face plăcere să-l văd. Arată cât de mult a devenit parte integrantă din locul ăsta, dacă nu cumva și din viața mea. Aproape incredibil, se apropie de mine și mă îmbrățișează frățește. Ha! N- a riscat niciodată gesturi

atât de explicite înainte! Ce l-o fi apucat? Băutura sau niște vești, presupun. Probabil ambele.

— Ah, sunt foarte fericit că te-ai întors, Marta, zice el.

— Drăguț din partea ta, Gerry, îi spun eu cu grijă. Am avut dreptate în legătură cu băutura, în orice caz.

— Nu, vezi tu, casa asta, știi... se bâlbâie el. Am fost foarte îngrijorat. Ușa era descuiată și nu te-am găsit. Să nu te superi, dar mă tem că am venit să văd dacă n-ai murit.

— Foarte drăguț din partea ta.

— Ei bine, văd că n-ai murit și mă bucur enorm. Dar ai aflat? Despre prietenul tău, Piero Pacini? Nu? Aha, păi... Și începe să-mi spună o poveste dramatică despre felul în care platoul de filmare al lui *Arrazzato* și Pacini însuși au fost distruse de o rachetă de semnalizare. Nu prea înțeleg unele lucruri, dar Gerry povestește totul extraordinar de nostim, chiar dacă bietul Pacini a avut arsuri și filmul a avut de suferit sau chiar a fost distrus odată cu viitorul meu.

— Iar tu, dragă Marta, ești teribil de rea și nu sunt deloc mulțumit de tine.

— De mine, Gerry? întreb eu perplexă.

— Mă rog, de persoana care a compus pastișa aia după felul meu de-a cânta și a băgat-o în coloana sonoră de la *Arrazzato.*

— Ah, mă aud spunând cu un aer vinovat. Ah, asta era.

— Da, asta. A fost foarte urât din partea ta, Marta.

În spatele neseriozității sale, este evident atât de rănit, încât mă simt plină de căință.

— Îmi pare rău, Gerry, îi spun și-l iau de mână. Sincer. A fost o greșeală din partea mea. N-am vrut să fiu rea, știi doar. N-ai idee ce sursă de inspirație a fost pentru mine – ce cadou minunat – faptul că te-am auzit cântând așa. Era extrem de potrivit pentru film. Ai fost prea bun ca să te ignor.

— Chiar am fost? se sumețește încrezutul de el. Mă rog, dacă zici că ți-a folosit... Asta e, dacă a mers... Piero crede

că e un lucru minunat, să știi. Crede că ești o compozitoare grozavă și vrea să mai lucreze cu tine, știai?

— Chiar vrea? Serios?

Aceasta este cu siguranță o veste mare și mă binedispun imediat.

— Dacă supraviețuiește, bineînțeles, adaugă Gerry, în felul lui caracteristic.

Buna mea dispoziție are o sincopă.

— Dacă nu, rămânem amândoi fără slujbă. Dar uite, există întotdeauna un plan B. Îți aduci aminte de clientul meu din muzica pop, Nanty Riah? Faimosul Brill, care l-a impresionat atât de tare pe Filippo? Ei bine, caută un ajutor muzical profesionist, are bani cu ghiotura și am de gând să vă fac cunoștință data viitoare când mai vine pe aici. Poți să-mi spui pețitorul *par excellence,* adăugă el expansiv.

Brusc, mă simt copleșită. Regret sincer că l-am făcut să sufere din când în când pe acest nătăfleț și-i sunt cu adevărat recunoscătoare pentru ceea ce face în numele meu, pentru cariera mea șovăielnică. Evident, lui Gerry îi este teamă că o să devin brusc sentimentală, pentru că se ridică și spune:

— Nu te mai gândi la bietul Piero. Avem destul timp să aflăm despre el mâine. Te-ai întors, iar eu sunt încă treaz, așa că hai să sărbătorim. Mai e nevoie de vreun pretext?

Până în acel moment, jur că nu-mi dădusem seama că ziua aceea, ultima din septembrie, era ziua mea, lucru care părea pretextul ideal. Când îi spun lui Gerry, el scoate un țipăt ușor și-mi spune să nu plec nicăieri zece minute, căci se întoarce. Când vine înapoi, are într-o mână o sticlă de șampanie, iar în cealaltă o farfurie cu o prăjitură pe ea.

— Vezi? Am copt exact prăjitura potrivită pentru un cadou. Pandișpan proaspăt. Miroase-l.

Prăjitura are o glazură straniu-exotică. În centrul ei, Gerry a făcut un M mare din glazură roșie.

— Puțin prea proaspătă, spune el, parcă scuzându-se. Abia am terminat-o. N-am mai avut cu ce să scriu „Marta“.

Mă tem că de data asta chiar vărs câteva lacrimi când îi strâng mâna. Arată înduioșător cu prăjitura aia. Cum aș mai putea să fiu supărată pe el pentru că aproape că m-a turnat la poliție? Și cum să nu fiu deloc curioasă despre ce s-ar putea ascunde în prăjitură? Mâncărurile lui Gerry sunt, trebuie să spun, o experiență în sine.

gerald

48

Pârț

Pârț

T.S.Eliot, încercând să găsească niște cuvinte onomatopeice pentru a sugera tunetul, i-a scornit pe *Datta, Dayadhvam* și *Damyata*, trei jucători de crichet indieni de la începutul anilor '20. Când vine vorba de echivalente verbale pentru propriul meu tunet, nu pot produce decât un

Pârț

și puțin mai târziu

Pfâ... psâ Fiiiii... Pfssss

Conștiința începe să se adune încet în jurul cuvintelor *eu sunt.* Nu vreau să deschid ochii, așa că presupun că sunt din nou întins în fața ușii, trăgând vânturi fără să vreau, după atâta somn inconștient. Hm, măi să fie, Samper. Iar ești beat. Când deschid un ochi, văd niște trandafiri. N-are cum să fie bine, dar nici că-mi pasă.

Mangă.

De data asta, deschid amândoi ochii și observ că trandafirii sunt pictați pe o suprafață verzuie. Mai mult, descopăr că nu sunt pe jos, ci întins într-un pat, și mă uit la tăblia lui. Curios. Încet, mă rostogolesc într-o parte și văd lângă mine o cămilă moartă.

Ciudat. Culoarea aia bej.... *Nu!* Doamne, este... este Marta, care stă lângă mine, mijindu-și ochii spre tavan. Agentul de circulație beduin în persoană. Ăsta e patul *ei.*

— M-ai trezit, spune ea.

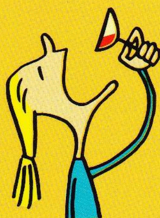
— N-am vorbit, cârâi eu.

— Aha.

O, Doamne. Nu se poate să fi... Nu, imposibil. De necrezut. Te rog, Doamne, *nu.* E ultima dată când mai beau *galasia,* îmi promit, învârtindu-mă și căzând pe podeaua de piatră, unde găsesc o sticlă neagră goală.

E-n regulă, Samper. Nu intra în panică. Trebuie doar să ajungi acasă, să iei câteva calmante, să-ți pui o pereche de ochelari de soare și să stai liniștit sub pergolă următorii câțiva ani. Apoi totul o să revină la normal.

COLECŢIA RÂSUL LUMII

Ea, Marta, vine din Voida, nume fictiv al unei foste republici sovietice. Vorbeşte stricat engleza, compune muzică de film, găteşte mâncăruri neclare şi are o familie suspectă. El, Gerald, vine din Anglia, îngână arii din opere şi scrie biografii de vedete sportive sau pop-rock. Fiecare ajunge în Toscana momit de promisiunile mincinoase ale unui agent imobiliar: linişte, peisaj de poveste, o minunăţie de casă, vaste posibilităţi de reverii bucolice. Şi fiecare descoperă că reclama şi realitatea nu se potrivesc. Aventura toscană se transformă în farsă, iar în scenă îşi fac apariţia personaje pe care prudenţa te îndeamnă să le ţii la distanţă. Exasperaţi de propria soartă, dar şi de vecinul neprevăzut, Marta şi Gerald încearcă acomodarea prin schimburi de reţete (unele de o originalitate buimăcitoare) şi prin închinarea ritualică a câte unui pahar de vermut.

În aceeaşi colecţie

Tibor Fischer
La genunchiul broaştei

Christopher Buckley, John Tierney
Dumnezeu mi-e broker

ISBN 978-973-50-2212-9

